Memòria 2018
Àrea de Drets Socials

BCN

MEMÒRIA 2018 ÀREA DE DRETS SOCIALS

Ajuntament de Barcelona

Consell de Direcció de l'Àrea de Drets Socials

Emilia Andreu, gerent de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona
Francisco Javier Burón, gerent d'Habitatge
Ricard Fernández, gerent de l'Àrea de Drets Socials
Ramón Lamiel, gerent de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
Jordi Sánchez, director de l'Àrea de Drets Socials i gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials
Lluís Torrens, director de Planificació i Innovació

Equip de redacció

Alícia Aguilera, cap del Departament de Joventut
Carmina Català, cap del Departament de Planificació i Processos
Enrique Cano, cap del Departament de Promoció de la Gent Gran
Carles Gil, cap del Departament de Promoció de la Infància
Pep Gómez, cap del Departament de Recerca i Coneixement
Davide Malmusi, director de Serveis de Salut
Óscar Marín, cap del Departament d'Infraestructures i Equipaments
Maribel del Moral, cap del Departament de Comunicació
Victoria Moreno, cap del Departament de Serveis Jurídics
Sergi Morera, Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
Magda Orozco, directora de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran
Sergi Martí, cap del Departament de Participació Social
Asunción Pinillos, cap del Departament d'Administració i Personal
Carmen Rueda, cap del Departament de Gestió de Sistemes d'Informació
Jordi Sánchez, director d'Acció Social
Pilar Solanes, cap del Departament de Salut
Eladi Torres, Institut Municipal de Serveis Socials
Josep Villarreal, director de Serveis d'Estratègia i Innovació

Carme Borrell, gerent de l'Agència de Salut Pública de Barcelona
Francisco Javier Burón, gerent d'Habitatge
Merçe Massa, Consorci d'Educació de Barcelona
Àngels Mira, gerent Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació
Maria Truñó, directora gerent de l'Institut Infància i Adolescència
Joan Uribe, Consorci de Serveis Socials

Edició

Àrea de Drets Socials.
Ajuntament de Barcelona

Coordinació de l'edició

Txus Molar, Pep Gómez, Paola Rodríguez, Ramón Pablo
Departament de Recerca i Coneixement

1a. edició: maig de 2019

Presentació

Una ciutat pel bé comú, una ciutat saludable, educadora, una ciutat més justa, digna i compromesa amb els drets socials, aquestes són les premisses que han guiat les nostres actuacions al 2018, en consonància amb la resta del mandat, i que ens han permès:

Passar de la indefensió a l'acompanyament de les persones en la defensa dels seus drets, amb nous serveis com les unitats contra l'exclusió residencial (UCER), que han atès 7.000 famílies, i els punts d'assessorament energètic (PAE), onze punts arreu del territori que han atès gairebé 60.000 persones; aturant 17.500 talls de subministrament; donant feina a 61 persones a través de plans; posant en marxa el dentista social per a tractaments no inclosos en el sistema sanitari públic, o esdevenint la primera ciutat que exigeix que el 30% de les noves promocions d'habitatges siguin de protecció pública.

Superar la lògica de l'assistencialisme cap als drets socials garantits, blindant la renda 0-16 anys, amb 62.000 infants beneficiaris aquests quatre anys; impulsant una xarxa d'escoles bressol municipals ambiciosa, diversa, inclusiva i de qualitat que ja té 101 equipaments més accessibles gràcies a la tarifació social; aprovant un pla de xoc contra la segregació per a la igualtat d'oportunitats i l'èxit educatiu, i avançant en polítiques que ens permetin fer possible la vida independent, com el Pla d'accessibilitat universal 2018-2026 o el nou model d'assistència personal.

Donant veu als problemes més ignorats, impulsant el Pla de lluita contra el sensellarisme, amb més places i equipaments; apostant per centres d'acollida especialitzats en problemàtiques concretes com les dels i les joves, així com per habitatges estables en lloc de solucions temporals; aprovant el primer Pla de salut mental de Barcelona; abordant els reptes de futur; posant un èmfasi especial en infància i adolescència, amb sis punts de consulta i orientació psicològica per a adolescents i joves i assessorament als professionals que hi treballen, i quatre punts d'inserció sociolaboral per a joves amb patiment psicològic i/o trastorn mental.

Construint una ciutat que cuida i té cura mitjançant l'Espai Barcelona Cuida, on famílies, professionals i les mateixes persones en situació de dependència troben orientació, coordinació i informació. També lluitant contra la solitud, ampliant el projecte Radars fins a 46 barris i aprovant l'Estratègia sobre canvi demogràfic i envelliment 2017-2030 per preparar bé la ciutat davant la tendència d'envelliment de la població i el creixement de les necessitats d'atenció a la dependència.

Reforçant el recursos humans de l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) en un 34% i, malgrat registrar un increment històric d'atencions als centres de serveis socials (increment del 13%, 83.960 persones al 2018), reduint les llistes d'espera i ampliant el treball grupal i comunitari. Amb projectes com l'Impulsem, amb serveis socials bàsics més propers, transparents, centrats en les persones, desestigmatitzadors i accessibles, i també amb la nova Oficina de Prestacions.

Fent de la participació ciutadana i la coproducció de polítiques socials un signe d'identitat: en són bona mostra l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials a Barcelona, aprovada per unanimitat, que fixa per primera vegada dotze fites de ciutat mesurables que exigeixen al conjunt d'actors treballar en la mateixa direcció, la Convenció de Veus de la Gent Gran, el Làbora i l'Agenda dels Infants.

I innovant, impulsant per primera vegada un comitè d'innovació amb 76 projectes en marxa, com les superilles socials, que permet als Serveis d'Atenció Domiciliària (SAD) oferir una atenció més propera i proactiva a les persones amb dependència. O el B-MINCOME, on participen 3.750 persones en situació de vulnerabilitat dels barris de l'Eix Besòs. O altres projectes que ens permeten treballar més i millor, com la integració sociosanitària amb noves eines com el big data social, la intel·ligència col·lectiva o el simulador d'ajudes socials.

L'aposta social feta per lluitar contra les desigualtats no té precedents. En global, hem augmentat el pressupost en un 35% només a l'Àrea de Drets Socials, i en un 50% el conjunt de la inversió social a l'Ajuntament. Un esforç mai no vist que situa Barcelona com a referent en inversió social i en la lluita contra les desigualtats.

Cal acabar amb un agraïment a tots els regidors i regidores, comissionats i comissionades i professionals de l'Àrea de Drets Socials pel seu esforç i creativitat, per la vocació de servei i compromís de millora.

Laia Ortiz i Castellví
Tinenta d'alcaldia de Drets Socials

Presentació

Durant el mandat 2015-2019, l'equip de Govern ha impulsat polítiques d'emergència social que, tot i la forta reducció de l'atur en els darrers anys, encara són necessàries davant la gravetat i l'extensió dels problemes de pobresa i desigualtat covats per la crisi econòmica. Aquestes polítiques s'han dut a terme majoritàriament com una extensió de les polítiques socials preexistents i se n'ha augmentat el volum i diversificat les actuacions. La visualització més clara d'aquest impuls social ha estat l'increment del pressupost ordinari del conjunt de departaments de l'Àrea des de 315 milions d'euros anuals el 2105 fins a 438 milions d'euros el 2019, tot i la pròrroga pressupostària que s'ha fet en aquest darrer exercici. No menys satisfacció ens produeix constatar que, al llarg d'aquest període, s'ha dut endavant un gran volum d'innovacions tant en projectes nous (projecte pilot de renda mínima B-MINCOME; tarifació social de les escoles bressol; superilles socials; punts d'atenció energètica; espai d'informació i orientació per a les cures; serveis d'odontologia; cooperatives de cohabitatge; nous dispositius d'allotjaments industrialitzats APROP; escola de segona oportunitat; pla d'accessibilitat per a persones discapacitades, etcètera) com en la forma de dur a terme els serveis tradicionals.

Durant l'any 2018, al qual fa referència aquesta memòria, s'han consolidat els objectius de compactació organitzativa i simplificació administrativa: absorció per part de l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) dels serveis d'intervenció social i emergències socials; dissolució de l'Institut Infància i Adolescència (IIAB) per integrar-ne les tasques al contracte-programa amb l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB); integració ordenada de l'Institut de Prestacions d'Assistència Mèdica al Personal Municipal (PAMEM) al Servei Català de la Salut, i fusió plena dels serveis d'habitatge al nou Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB).

Pel que fa a l'acció social, hem hagut de fer front, conjuntament amb entitats socials i amb altres administracions, a una entrada més nombrosa de menors no acompanyats i d'immigració subsahariana i refugi, que han generat un nou repte que sens dubte necessitarà nous recursos i mecanismes de treball. A l'IMSS, que està desenvolupant a bon ritme els resultats del procés participatiu "Impulsem", s'ha hagut de fer front a l'increment del Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) a causa de l'entrada de persones ateses del Grau I de dependència i s'ha aconseguit una reducció sensible dels temps d'espera als centres de serveis socials.

El nou Pla d'equipaments i serveis juvenils 2018-2028 completa un esforç de disseny de polítiques d'infància, joventut i gent gran que no sols resol carències sinó que ho fa des de la participació ciutadana i l'orientació cap a la cogovernança, com s'ha manifestat també, per exemple, en l'Estratègia sobre canvi demogràfic i envelliment 2018-2030. Precisament, en aquest període la participació i la cogovernança han arribat a nivells molts alts i hi trobem com a millor exemple l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials a Barcelona 2017-2027, treballada des de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

Les dues grans polítiques clàssiques de benestar social, l'educació i la salut, en les quals l'Ajuntament no té les competències principals, però sí una llarga tradició de compromís real i efectiu, sobretot a través dels consorcis respectius però també dels serveis propis, han avançat igualment amb el mateix objectiu de reducció de la desigualtat: polítiques actives davant les addiccions; impuls a la salut comunitària;

assoliment d'un centenar d'escoles bressol municipals obertes; canvis sensibles en la matriculació per reduir la segregació social en l'educació obligatòria; beques menjador, etcètera. La participació activa del Pla de barris en aquests objectius haurà de trobar continuïtat en el futur.

Una de les grans apostes d'aquest mandat ha estat la prioritat clara de les polítiques d'habitatge i la seva consideració com a política social integrada dins de l'Àrea de Drets Socials. El Pla corresponent s'està executant en tots els àmbits possibles: mediació per reduir els desnonaments, construcció massiva d'habitatges de lloguer, ajuts a la rehabilitació, impuls al cooperativisme i el cohabitatge, reforç i internalització de les oficines d'habitatge, convenis amb el tercer sector, coordinació amb els serveis socials, etcètera. A tot això, s'hi ha afegit la constitució de l'operador metropolità per a la promoció d'habitatge de lloguer amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona, que està licitant l'entrada d'un nou soci privat, fet que donarà lloc a una experiència innovadora de cooperació publicoprivada amb un objectiu social.

Aquest salt endavant en les polítiques socials ha estat possible no sols pel fort impuls que hi ha donat l'equip de Govern, per les majories polítiques que l'han dotat de fons i per la col·laboració tant amb les administracions com amb el tercer sector i altres agents privats, sinó també pel ferm compromís personal dels milers de professionals interns de l'Àrea i dels serveis externalitzats. Certament, s'han assolit increments importants dels equips professionals i algunes millores en les condicions de treball, però no puc deixar d'agrair els grans esforços compartits en aquests anys i l'enorme qualitat humana i professional acumulada durant dècades i posada generosament al servei de la ciutadania.

Ricard Fernández Ontiveros
Gerent de l'Àrea de Drets Socials

Índex

1. Àrea de Drets Socials 9

2. Direcció d'Acció Social 17

2.1. Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran 18

2.1.1. Departament de Joventut 21

2.1.2. Departament de Promoció de la Infància 36

2.1.3. Departament de Promoció de la Gent Gran 50

3. Direcció de Plani icació i Innovació 55

3.1. Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació 60

3.1.1. Departament de Plani icació i Processos 64

3.1.2. Departament de Recerca i Coneixement 83

3.1.3. Departament de Gestió de Sistemes d'Informació 88

3.1.4. Departament de Comunicació 103

3.1.5. Departament de Participació Social 111

3.2. Departament d'Administració i Personal 127

3.3. Departament d'Infraestructures i Equipaments 131

3.4. Departament de Serveis Jurídics 136

4. Direcció de Serveis de Salut 139

4.1. Departament de Salut 142

5. Gerència d'Habitatge 155

6. Organismes autònoms 159

6.1. Organismes adscrits 161

6.1.1. Institut Municipal de Serveis Socials 162

Direcció de Serveis d'Intervenció Social a grups poblacionals vulnerables

Departament d'atenció social a la infància i família

Departament d'atenció social per a la gent gran i per la promoció de l'autonomia personal

Departament d'atenció social a persones sense llar o en situació d'exclusió residencial

Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials i d'Intervenció Social en l'Espai Públic

Departament d'intervenció social a l'Espai Públic

Departament d'urgències i emergències socials

Direcció de Serveis d'Atenció Social, Territorial i Comunitària

Direcció Executiva de Gestió de Recursos i Revisió de Serveis i Qualitat

6.1.2. Institut Municipal de Persones amb Discapacitat 203
6.1.3. Institut Municipal d'Educació de Barcelona 214
6.1.4. Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació 224
6.2. Organismes consorciats 239
6.2.1. Agència de Salut Pública 240
6.2.2. Consorci de Serveis Socials de Barcelona 247
6.2.3. Consorci d'Educació de Barcelona 256
6.2.4. Institut Infància i Adolescència 270
6.2.5. Consorci d'Habitatge de Barcelona 280

Annex 1. Equipaments i mapes 283

Annex 2. Directori web i enllaços d'interès 313

1.
Àrea de Drets Socials

Organigrama de l'Àrea de Drets Socials
2018

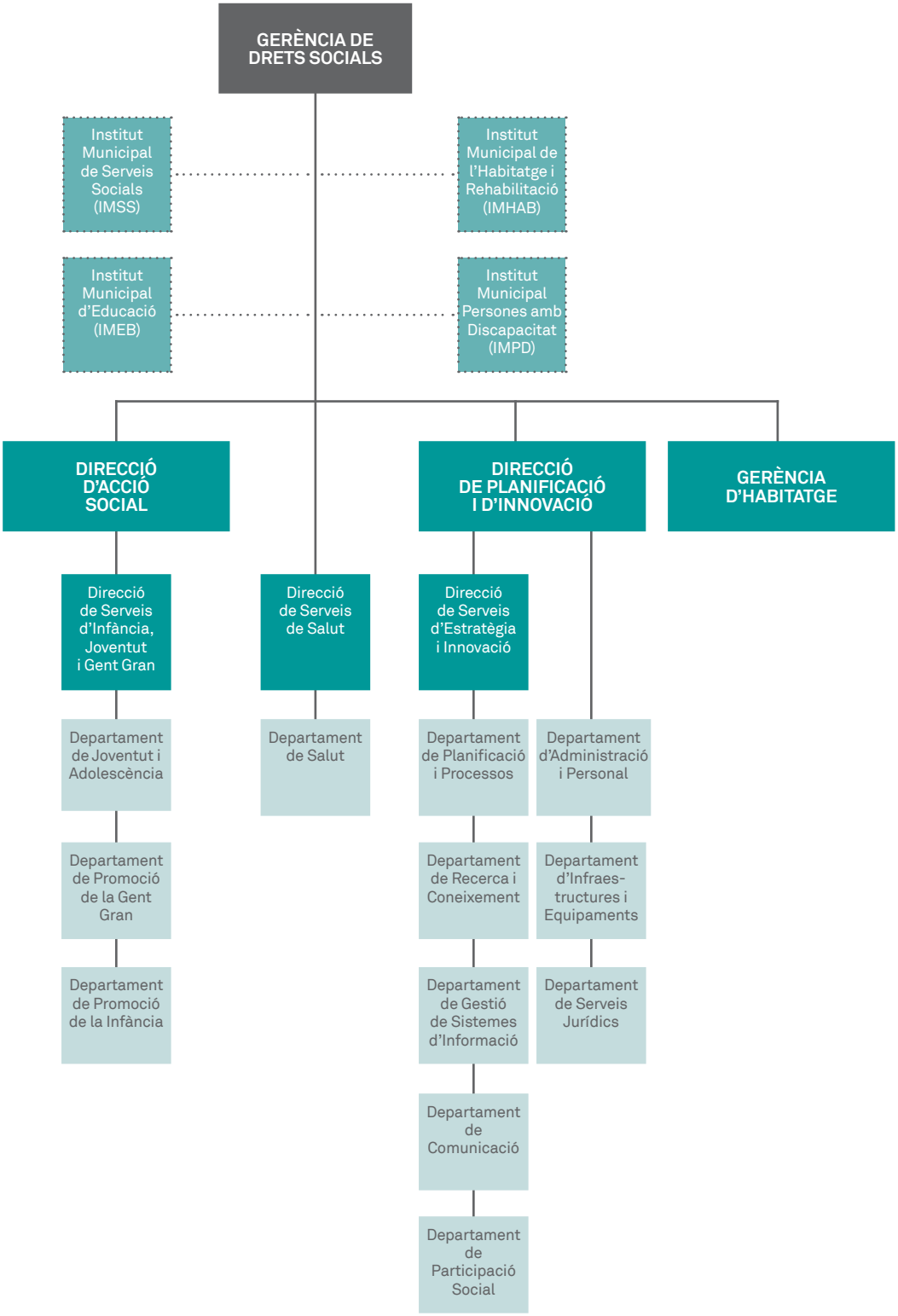

Taula 1.1. Despeses de funcionament (€)
Àrea de Drets Socials, 2018

	Personal	Béns i Serveis
Direcció d'Acció Social	2.426.502,19	18.389.404,61
Institut Municipal de Serveis Socials i Consorci Serveis Socials	0,00	0,00
Institut Municipal Persones Discapacitades	0,00	0,00
Direcció de Serveis d'Intervenció Social	2.217.966,54	13.504.934,50
Direcció	212.993,78	15.071,19
Departament d'Atenció a Persones Vulnerables	114.741,32	5.388.522,90
Departament de Família i Infància	1.890.231,44	273.278,91
Departament de Gent Gran	0,00	5.968.129,32
Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic	0,00	1.859.932,18
Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials	0,00	1.036.994,00
Direcció	0,00	1.036.994,00
Direcció de Serveis de promoció de la Infància, Joventut i Gent Gran	208.535,65	3.847.476,11
Direcció	0,00	150.783,10
Departament de Joventut	0,00	2.276.728,22
Departament de Promoció de la Infància	71.539,62	363.259,91
Departament de Promoció de la Gent Gran	136.996,03	1.056.704,88
Direcció de Planificació i Innovació	6.280.005,89	9.307.142,92
Direcció	4.676.492,93	5.814.287,19
Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació	1.603.512,96	3.492.855,73
Direcció	0,00	1.005.877,03
Departament de Planificació i Processos	258.322,19	169.141,53
Departament de Recerca i Coneixement	280.758,98	637.075,37
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació	349.800,15	80.916,51
Departament de Comunicació	314.640,05	603.702,83
Departament de Participació Social	399.991,59	996.142,46
Departament d'Administració i Personal	4.669.487,55	176.031,46
Departament d'Infraestructures i Equipaments	7.005,38	5.638.255,73
Direcció de Serveis de Salut	0,00	563.628,86
Departament de Salut	0,00	563.628,86
Educació	0,00	0,00
Educació	0,00	0,00
Gerència d'Habitatge	0,00	1.307,26
Gerència	0,00	1.307,26
Total	**8.706.508,08**	**28.261.483,65**

Notes: La distribució dels costos de capítol 1 no s'ajusta a l'estructura actual. Els costos dels Departaments Transversals estan imputats en la seva majoria al Departament d'Administració.

Els Departaments de la Direcció de Serveis d'Intervenció i el Centre d'Urgències i Emergències de Barcelona durant l'any 2018 van passar a formar part de l'IMSS.

Taula 1.2. Despeses de funcionament (€)[1]
Organismes Autònoms, 2018

	Personal	Béns i Serveis
Institut Municipal de Serveis Socials	45.202.239,86	147.501.985,96
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	3.943.071,00	2.558.219,00
Institut Municipal d'Educació	47.282.845,61	18.210.668,91
Agència de Salut Pública de Barcelona	15.009.290,99	14.023.804,71
Consorci de Serveis Socials de Barcelona	7.731.147,27	57.234.720,28
Consorci d'Educació de Barcelona	69.059.830,93	64.926.407,98
Institut Infància i Adolescència[1]	175.806,82	260.597,46
Total	**188.404.232,48**	**304.716.404,30**

1. Respecte a l'Institut Infància i Adolescència, l'import de 15.375,84 correspon a transferències de capital.

Transferències corrents	Inversions	Transferències de capital	Total
160.216.993,06	137.722,20	0,00	**181.170.622,06**
2.360.621,37	0,00	0,00	**2.360.621,37**
11.149.510,74	0,00	0,00	**11.149.510,74**
137.631.321,65	0,00	0,00	**153.354.222,69**
77.068.822,59	0,00	0,00	**77.296.887,56**
22.504.154,62	0,00	0,00	**28.007.418,84**
3.825.957,15	0,00	0,00	**5.989.467,50**
25.944.842,25	0,00	0,00	**31.912.971,57**
8.287.545,04	0,00	0,00	**10.147.477,22**
2.935.440,29	0,00	0,00	**3.972.434,29**
2.935.440,29	0,00	0,00	**3.972.434,29**
6.140.099,01	137.722,20	0,00	**10.333.832,97**
0,00	0,00	0,00	**150.783,10**
650.541,00	0,00	0,00	**2.927.269,22**
4.109.439,83	0,00	0,00	**4.544.239,36**
1.380.118,18	137.722,20	0,00	**2.711.541,29**
846.864,62	1.552.329,69	1.058.847,37	**19.045.190,49**
45.052,59	1.552.329,69	1.058.847,37	**13.147.009,77**
801.812,03	0,00	0,00	**5.898.180,72**
296.767,00	0,00	0,00	**1.302.644,03**
9.438,00	0,00	0,00	**436.901,72**
262.477,03	0,00	0,00	**1.180.311,38**
0,00	0,00	0,00	**430.716,66**
0,00	0,00	0,00	**918.342,88**
233.130,00	0,00	0,00	**1.629.264,05**
11.745,24	0,00	0,00	**4.857.264,25**
33.307,35	1.552.329,69	1.058.847,37	**8.289.745,52**
21.228.964,63	0,00	1.150.000,00	**22.942.593,49**
21.228.964,63	0,00	1.150.000,00	**22.942.593,49**
124.062.515,41	0,00	0,00	**124.062.515,41**
124.062.515,41	0,00	0,00	**124.062.515,41**
14.613.320,26	0,00	0,00	**14.614.627,52**
14.613.320,26	0,00	0,00	**14.614.627,52**
320.968.657,98	**1.690.051,89**	**2.208.847,37**	**361.835.548,97**

Transferències corrents	Inversions i transferències de capital	Total
32.978.163,98	682.954,74	**226.365.344,54**
5.815.624,00	263.272,00	**12.580.186,00**
3.085.396,90	161.018,94	**68.739.930,36**
650.295,46	1.125.860,04	**30.809.251,20**
0,00	275.078,59	**65.240.946,14**
19.732.415,87	42.599.239,82	**196.317.894,60**
0,00	15.375,84	**451.780,12**
62.261.896,21	**45.122.799,97**	**600.505.332,96**

Taula 1.3. Personal
Àrea de Drets Socials, 2018

	Directius/ves	Tècnics/ques	Suport	Total	Mitjana d'edat	% dones
Gerència Àrea Drets Socials						
Gerència	1	0	1	2	52,00	**50,00**
Total	**1**	**0**	**1**	**2**	**52,00**	**50,00**
Direcció d'Acció Social						
Direcció	1	0	0	1	0	**0,00**
Direcció de Serveis de la Infància, Joventut i Gent Gran						
Direcció	1	0	1	2	49,00	**100,00**
Departament de Joventut	1	5	1	7	33,67	**66,67**
Departament de Promoció de la Infància	1	4	0	5	51,20	**60,00**
Departament de Promoció de la Gent Gran	1	5	0	6	50,67	**66,67**
Total	**5**	**14**	**2**	**21**	**46,14**	**73,34**
Direcció de Planificació i Innovació						
Direcció	1	6	1	8	53,75	**62,50**
Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació						
Direcció	1	1	1	3	55,00	**33,33**
Departament de Planificació i Processos	1	4	0	5	51,80	**80,00**
Departament de Recerca i Coneixement	1	2	2	5	52,80	**60,00**
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació	1	3	3	7	55,00	**57,14**
Departament de Comunicació	1	2	3	6	44,50	**50,00**
Departament de Participació Social	1	5	1	7	53,14	**28,57**
Departament d'Administració i Personal	1	2	12	15	47,47	**53,33**
Departament d'Infraestructures i Equipaments	1	6	2	9	46,22	**55,56**
Departament de Serveis Jurídics	1	3	2	6	48,33	**66,67**
Total	**10**	**34**	**27**	**71**	**50,80**	**54,71**
Direcció de Serveis de Salut						
Direcció	1	0	1	2	48,50	**50,00**
Departament de Salut	1	11	8	20	50,45	**95,00**
Total	**2**	**11**	**9**	**22**	**49,48**	**72,50**
Gerència d'Habitatge						
Gerència	1	3	1	5	40,20	**40,00**
Total	**1**	**3**	**1**	**5**	**40,20**	**40,00**
Total Àrea	**19**	**62**	**40**	**121**	**47,72**	**58,11**
Becaris	0	0	3	3	25,67	**66,67**
Total general	**19**	**62**	**43**	**124**		**72,20**

Taula 1.4. Personal
Organismes Autònoms, 2018

	Directius/ves	Tècnics/ques	Suport	Altres	Total 2018	Mitjana d'edat
Adscrits						
Institut Municipal de Serveis Socials	68	640	153	–	**861**	45,01
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	18	38	14	–	**70**	–
Institut Municipal d'Educació de Barcelona	149	833	41	12	**1.035**	–
Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació[1]	15	97	94	3	**209**	45,28
Consorciats						
Agència de Salut Pública de Barcelona	–	–	–	–	–	–
Consorci de Serveis Socials de Barcelona	12	142	6	51	**211**	–
Consorci d'Educació de Barcelona	–	–	–	–	–	–
Institut Infància i Adolescència	3	9	3	–	**15**	–
Consorci d'Habitatge de Barcelona[2]	–	–	–	–	–	–
Total	**265**	**1.759**	**311**	**66**	**2.401**	**–**

1. L'any 2017 l'Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació de Barcelona comença a organitzar-se per a fusionar el Patronat Municipal de l'Habitatge (PMHB) i els serveis del Consorci de l'Habitatge gestionats per Barcelona Gestió Urbanística S.A. (BAGURSA).

2. El Consorci no disposa de recursos humans propis.

2.
Direcció d'Acció Social

2.
Direcció d'Acció Social

Es culmina el procés per incloure a l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) les direccions més clarament dedicades a l'atenció social de les persones vulnerables. En aquest projecte, la Direcció d'Intervenció Social i la Direcció d'Urgències i Emergències Socials han acabat formant part de l'IMSS.

Igualment, es manté la relació i el treball en comú amb altres àrees de l'Ajuntament, especialment Drets Socials i Drets de Ciutadania i del tercer sector.

Al llarg del 2018, creixen de manera exponencial dues problemàtiques.

En primer lloc, es dispara l'arribada de menors estrangers i majors "joves" arribats a la ciutat. El sistema de protecció de la infància no és capaç d'absorbir la demanda i aquest fet repercuteix directament en els equips d'espai públic de detecció de menors i de gestió de conflictes.

En segon lloc, es disparen, també, les arribades de migrants d'origen subsaharià, i s'arriba a xifres de 5.000 en el segon semestre.

Aquestes circumstàncies ens obliguen a establir col·laboracions amb la Creu Roja en la seva qualitat d'entitat habilitada per l'Administració de l'Estat per fer una acollida en què aportem recursos municipals de cribratge i estada.

La situació de continuïtat en el mercat d'habitatge car i poc assequible i les dificultats d'inserció laboral d'alguns dels col·lectius amb els quals treballem obliguen a ampliar les prestacions i els recursos per donar-los resposta.

S'incrementen de manera significativa les partides d'ajuts per a allotjament i es manté la convocatòria de la renda infantil 0-16, esperant que la implementació de la renda garantida de ciutadania contribueixi a pal·liar situacions de grans carències.

Malgrat l'increment d'usuaris, el 2018 s'aconsegueix una reducció del temps d'espera als Centres de Serveis Socials de 31 a 20 dies, reducció del 35%.

El Servei d'Atenció a Domicili experimenta un creixement vinculat a la vigència del grau 1 de dependència fins a un total de 83,5 milions de despesa, i s'incrementa en un 11% la despesa de l'any anterior.

Es continua amb el desplegament de l'"Impulsem" com a motor d'un model d'atenció social amb garantia de drets i apoderament de les famílies. Es consolida el programa d'educadors a les escoles, creix de manera substancial el treball grupal i el comunitari, s'inicien projectes pilot per a l'atenció de demandes d'infància en risc i per la desburocratització d'actuacions a domicili.

I per descomptat, es manté, mentrestant, la tensió per atendre la contingència i la dificultat dels ciutadans i les ciutadanes més perjudicats per la crisi.

Jordi Sánchez Masip
Director d'Acció Social

2.1.
Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran

La garantia dels drets de les persones és un dels grans reptes que afronten les ciutats. En aquest sentit, Barcelona aposta de manera clara per desenvolupar les condicions que facilitin a totes les persones una vida en igualtat d'oportunitats en totes les etapes.

La Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran dona compliment a aquesta garantia i promoció dels drets de les persones incidint en la infància, l'adolescència, la joventut i la vellesa. Políticament, aquesta direcció depèn de la Tinència de Drets Socials, però en els àmbits de promoció de la infància i de la joventut depèn del Comissionat d'Educació, Infància i Joventut.

El seu organigrama té adscrits els departaments següents:

- El Departament de Promoció de la Infància, que té per missió la promoció dels drets dels infants.
- El Departament de Joventut, que inclou totes les accions relacionades amb els adolescents i joves de la ciutat.
- El Departament de Promoció de la Gent Gran, que aplega els projectes i serveis que fomenten la promoció social de les persones grans a la ciutat.

Per assolir el repte de la garantia dels drets, la Direcció de Serveis va impulsar l'any 2017 els fulls de ruta en els àmbits d'infància (amb el Focus Infància i Ciutadania 2017-2020), joventut (amb el Pla d'adolescència i joventut 2017-2021) i les persones grans (amb la Mesura de govern per a la promoció de les persones grans 2017-2021). L'any 2018, per tant, ha estat l'inici del desenvolupament d'aquests plans d'acció i de les mesures que s'hi preveuen.

Així, les principals accions que s'han dut a terme en el marc d'aquesta planificació han estat:

Pel que fa a la promoció de la infància.

- Desenvolupar i consolidar el programa per a la prevenció de l'abús sexual infantil.
- Definir un model de participació amb els infants.
- Impulsar, amb la Xarxa dels Drets dels Infants, que un espai de la ciutat es converteixi en la plaça dels Drets dels Infants.
- Consolidar, juntament amb Fira de Barcelona, La Ciutat dels Somnis com el nou Festival de la Infància.

En l'àmbit de l'adolescència i la joventut

- Aprovar el Pla d'equipaments i serveis juvenils 2018-2028, que defineix els equipaments i serveis adreçats als adolescents i joves i els planifica territorialment.
- Aprovar una mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat (caus i esplais).
- Organitzar, juntament amb Barcelona Activa, el I Saló de l'Ocupació Juvenil a Fira de Barcelona.

- Ampliar el Servei per a Adolescents i Famílies amb dos punts “Aquí t’Escoltem” (ATE).

I en l’àmbit de la promoció de les persones grans

- Estendre a tota la ciutat el servei VinclesBCN i arribar a les 1.000 persones usuàries.
- Impulsar un espai al web de Gent Gran al voltant del maltractament de les persones grans.
- Treballar en l’avaluació del pla de millora dels casals de gent gran per fer-ne una actualització.

Els reptes per al 2019 s’orientaran, en l’àmbit de la promoció de la infància, a continuar implementant el programa de l’abús sexual infantil per aconseguir la tolerància zero d’aquest fenomen i dotar-nos d’un document que reculli tota la feina feta amb relació al Focus II d’Infància i Ciutadania. En l’àmbit de l’adolescència i la joventut, posarem en marxa el servei SIMIODA (servei d’acompanyament integral d’informació, orientació, dinamització i assessorament especialitzat que doni als joves els recursos necessaris per al desenvolupament personal), desplegarem el Pla d’equipaments i serveis 2018-2028, crearem la xarxa jove d’impuls a la Xarxa d’Equipaments Juvenils i implementarem el programa de retorn. Finalment, en l’àmbit de les persones grans, continuarem desplegant les accions previstes a la mesura de govern de promoció de les persones grans, ampliarem el servei VinclesBCN fins a arribar a les 3.000 persones usuàries, i desenvoluparem un pla de treball per a l’actualització del model de casals de la gent gran.

Magda Orozco Areny
Directora de Serveis d’Infància, Joventut i Gent Gran

2.1.1.
Departament de Joventut

Missió

El Departament de Joventut té com a missió fer i incidir en polítiques d'adolescència i joventut relatives als àmbits acadèmic, ocupacional, d'emprenedoria, d'habitatge, d'associacionisme i de salut. A més, s'ocupa de garantir la transversalitat d'aquestes polítiques amb les diferents àrees de l'Ajuntament.

Entorn

Les polítiques de joventut venen determinades tant per l'acció del Govern municipal com per la Carta municipal de Barcelona, aprovada i publicada al DOGC de l'1 d'agost de 1999. Precisament la Carta, al capítol XI, article 111, diu textualment: «L'Ajuntament de Barcelona ha de promoure totes les accions i tots els serveis que facilitin la inserció professional dels joves, i també la participació d'aquest sector en la vida ciutadana, i ha de prestar una atenció especial al desenvolupament de fórmules de voluntariat i de manteniment de la xarxa associativa juvenil».

Recursos

La taula 2.1.1.1 mostra la liquidació del pressupost 2018 del Departament de Joventut.

Taula 2.1.1.1. Liquidació del pressupost
Departament de Joventut, 2018

Capítol	€	%
Béns i serveis	2.267.728,22	77,71
Transferències corrents	650.541,00	22,29
Total	**2.918.269,22**	**100,00**

Pel que fa als recursos humans, el departament ha tingut altes i baixes de personal durant el primer quadrimestre on van marxar tres persones en el termini d'un mes. Posteriorment es van suplir les baixes amb tres incorporacions, i es va dotar el departament amb un total de set persones durant el segon i tercer quadrimestre de l'any. Cinc d'aquestes persones han estat dones (71,43%). A més, ha comptat temporalment amb un Pla d'ocupació juvenil (PPOO).

El Departament de Joventut disposa de cinc tècnics/ques, un lloc de suport administratiu, i la cap del Departament de Joventut; són els tècnics i tècniques encarregats d'impulsar les polítiques de joventut i adolescència que des de la Direcció d'Infància, Joventut i Gent Gran es consideren més oportunes, a partir de les quals es poden oferir serveis específics, serveis puntuals i programes.

Activitat

Al llarg de l'any 2018, el Departament de Joventut ha impulsat un extens catàleg de serveis destinats als i les adolescents i joves de la ciutat. El catàleg de serveis pretén atendre les demandes d'aquests col·lectius partint dels seus interessos i adequant-se a les seves necessitats, mitjançant la intervenció en les àrees d'actuació següents:

ocupació, formació, habitatge, salut, participació, associacionisme, emprenedoria, lleure i pràctiques culturals.

Però caldria destacar l'elaboració i presentació de dues grans fites realitzades durant l'any com són el nou Pla d'equipaments i serveis juvenils i la nova mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat. Així com la posada en marxa del primer Saló de l'Ocupació Juvenil.

Nou Pla d'equipaments i serveis juvenils 2018-2028

El nou Pla d'equipaments i serveis juvenils (PESJove) parteix de l'anterior Pla d'equipaments juvenils 2008-2015 i aporta novetats importants, com la concreció de serveis per a adolescents, la formalització de la Xarxa d'Equipaments Juvenils, la definició del projecte integral i vertebrador, i el reconeixement dels projectes d'iniciativa juvenil, entre d'altres, a més de la planificació uniforme a deu anys vista.

Partint d'aquesta base, i després de més d'un any de feina, amb diferents sessions de contrast, taules de treball en l'àmbit territorial i municipal amb participació de referents polítics, referents de joventut, entitats, serveis juvenils, entre d'altres. El mes de novembre, es presenta oficialment en el Plenari el nou Pla d'equipaments i serveis juvenils per als deu anys vinents (2018-2028).

El Pla, partint de la persona jove i adolescent com a protagonista, vol ser una eina al servei del col·lectiu jove de la ciutat. Una eina que estableix un marc de treball consensuat i un full de ruta per a la propera dècada. I aquest full de ruta es pot conceptualitzar en una estructura de cinc grans línies d'actuació:

- Conceptualització i definició del model d'equipament municipal juvenil: l'Espai Jove.
- Definició dels serveis juvenils. Models de serveis i noves funcionalitats.
- Creació i impuls de la xarxa d'espais i serveis joves. Xarxa jove: una xarxa on es fomenti la participació dels i les joves en la gestió dels Espais Joves, així com una xarxa on es doti de formació i recursos els i les professionals que la componen.
- Reconeixement i suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils, els casals de joves: donar suport a les iniciatives i projectes autogestionats amb mirada comunitària i criteris de qualitat, amb cessions d'espais o locals públics.
- Planificació estratègica i territorial de les actuacions que cal fer en el període 2018-2028: detectar mancances en relació amb el volum de població juvenil-territori-equipaments, per disposar d'una xarxa basada en l'equilibri territorial i en les necessitats específiques de la ciutat.

Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat

La ciutat de Barcelona disposa d'una àmplia tradició en el camp del lleure educatiu, un moviment que aplega al voltant de 130 agrupaments escoltes i centres d'esplai, 10.000 infants i 2.800 voluntaris joves.

En l'ampli context que abasta el lleure educatiu a la ciutat, l'associacionisme educatiu de base comunitària representat pels caus i esplais és una proposta inclusiva i integradora estratègicament clau per als interessos educatius de la ciutat.

L'associacionisme educatiu de base comunitària té unes característiques pròpies que cal destacar des de les polítiques públiques perquè contribueixen decididament en el creixement personal, en la construcció i la vertebració del territori i, finalment, en la transformació social de la ciutat promovent valors que fomenten el voluntariat, el compromís, la participació, la convivència, el pensament crític i l'exercici de drets democràtics.

Per això, al maig del 2018 presentem la mesura de govern que centra els seus esforços a potenciar i millorar el grau d'incidència dels caus i esplais a la ciutat, mesura que va més enllà de la voluntat de millorar les condicions de l'associacionisme educatiu i es planteja el rol i les possibilitats que ofereixen aquestes entitats en el projecte educatiu de ciutat.

Pretén reivindicar l'associacionisme educatiu de base comunitària com un bé fonamental en els processos de construcció i creixement individuals i comunitaris que es produeixen a la ciutat.

En definitiva, es vol generar un canvi real en la manera de concebre l'associacionisme educatiu que impliqui:

- Un impacte en el territori, en el seu entorn i sobretot entre els infants, adolescents i joves que hi participen.
- Millorar el coneixement que els agents educatius i el mateix Ajuntament tenen de l'associacionisme educatiu i generar dinàmiques de col·laboració que permetin sumar esforços, coherència i intencionalitat.
- Enfortir el model organitzatiu i participatiu de l'associacionisme educatiu de base comunitària. Facilitar el dia a dia dels agrupaments escoltes i centres d'esplai en el territori.

Tot això per respondre a la voluntat de:

- Promoure els drets dels infants, sobretot el dret al lleure i, per tant, vetllar per l'accés equitatiu en l'educació en el lleure.
- Donar a conèixer i destacar l'associacionisme educatiu de base comunitària com un bé fonamental en els processos de construcció i creixement individuals i comunitaris que es produeixen a la ciutat.
- Enfortir els sistemes de col·laboració per tal que l'associacionisme educatiu de base comunitària sigui reconegut en tots els àmbits de l'Ajuntament de Barcelona i, també, per part dels agents educatius que intervenen a la ciutat.
- Garantir i facilitar les condicions necessàries per tal que les entitats d'associacionisme educatiu de base comunitària puguin desenvolupar la seva acció educativa disposant de: locals adequats on puguin dur a terme amb facilitat les seves activitats, recursos materials i formatius que dotin de qualitat la tasca educativa, i els recursos econòmics necessaris que garanteixin la viabilitat dels seus projectes.

Primer Saló de l'Ocupació Juvenil

L'Ajuntament de Barcelona, a través de Barcelona Activa i el Departament de Joventut, va impulsar la celebració del primer Saló de l'Ocupació Juvenil, que va tenir lloc els dies 14, 15 i 16 de març al recinte de la Fira de Barcelona, durant la Setmana de la Formació i el Treball, coincidint amb el Saló de l'Ensenyament (del 14 al 18 de març) i el Saló Futura (16 i 17 de març), fet que va ser nexe de connexió entre la població jove.

L'organització del Saló és una de les mesures previstes en el Pla per al foment de l'ocupació juvenil i de qualitat 2016-2020 que té com a objectiu principal promoure l'ocupació entre les persones de menys de 30 anys i fomentar la contractació juvenil. Els objectius del Saló eren els següents:

- Connectar els i les joves amb els serveis públics municipals de recerca de feina i informació a joves (SOC, Barcelona Activa, BCN FP, punts d'informació juvenil i assessorament juvenil...) amb l'objectiu d'informar, orientar i assessorar les persones que ho necessitin.
- Connectar els joves amb els programes i projectes d'entitats del tercer sector i altres agents que disposin de programes d'orientació, acompanyament i recerca de feina (garantia juvenil, PFI...).
- Connectar joves amb joves en aquells àmbits relacionats amb el món de l'emprenedoria, els espais de *networking*...
- Connectar els i les joves amb els sectors econòmics i les oportunitats de feina. Això es farà a través d'un espai de trobada amb diferents sectors professionals.
- Donar a conèixer els drets i deures dels i les joves amb la participació i col·laboració del Consell de Joventut de Barcelona i les entitats sindicals juvenils (oferint activitats grupals, tallers, xerrades...). També es posarà a disposició del públic una bústia de treball digne.
- Donar a conèixer l'oferta formativa laboral professionalitzadora, amb la formació per a l'ocupació, on es compactarà amb les escoles gremials, cases d'oficis, etc.

Al Saló van assistir 10.000 visitants i s'hi van dur a terme prop de 200 activitats, amb 2.500 assistents a aquestes.

Equipaments i serveis juvenils

Xarxa de Punts infoJOVE (PIJ)

La Xarxa de Punts infoJOVE aglutina els 11 Punts infoJOVE (PIJ) de l'Ajuntament de Barcelona (incloent-hi també l'Oficina Jove Calàbria, de titularitat de la Generalitat que fa de PIJ Eixample), set antenes infoJOVE i els serveis d'assessorament juvenil. Tots aquests serveis estan gestionats per aquest departament i els diferents districtes de Barcelona.

Els PIJ tenen com a missió afavorir l'autonomia, el desenvolupament personal i la participació social dels i les joves mitjançant l'accés a tots els recursos informatius que els puguin ser d'interès. Desenvolupen accions de gestió de la informació (recerca, tractament, elaboració i classificació) i ofereixen serveis d'atenció, orientació i assessorament

a la població jove. Les principals demandes que els interessen són: educació i formació, treball, habitatge, cultura, turisme, mobilitat internacional, associacionisme i voluntariat, salut i lleure. Aquestes demandes arriben a través de diferents canals: presencial, telefònic, correu electrònic, xarxes socials i el WhatsApp. Durant l'any 2018 s'han fet 72.475 atencions.

Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ)

El CIAJ, mitjançant l'atenció personalitzada i gratuïta de professionals, té la missió de difondre la informació i d'orientar i assessorar joves i adolescents de la ciutat en els diferents àmbits d'interès juvenil: treball, formació, associacionisme i voluntariat, habitatge, cultura, esports, oci i lleure, salut, turisme, cooperació, mobilitat internacional i serveis socials. A més a més, el CIAJ ofereix altres recursos i serveis: *inscripció a la garantia juvenil*, tramitació de carnets internacionals, materials d'autoconsulta, tauler d'anuncis amb demandes i ofertes en habitatge i ocupació, premsa i Wi-Fi.

Durant l'any 2018, al CIAJ s'han comptabilitzat 18.032 usos dels serveis i recursos que s'ofereixen, tant de manera presencial com a través d'altres mitjans amb un total de 4.034 usuaris, i s'han organitzat 190 activitats per on han passat 2.090 persones.

- **Punt infoJOVE de Nou Barris**

  Ubicat dins de l'Espai Jove Les Basses, presta el servei d'informació juvenil al districte de Nou Barris. Disposa d'una Antena infoJOVE al barri de Ciutat Meridiana. Enguany ha registrat 4.401 usos amb 2.484 persones usuàries del servei; a més, ha organitzat 108 activitats on han assistit 1.694 joves.

  Aquest 2018 el Punt infoJOVE de Nou Barris, conjuntament amb l'Espai Jove Les Basses i l'Assessoria de Mobilitat, ha organitzat la Fira d'entitats de formació i ocupació, en la qual han participat 110 joves.

Servei d'Assessorament Juvenil

Són assessoraments que es realitzen en els Punts infoJOVE de la ciutat en els àmbits acadèmic, laboral, d'habitatge compartit, de mobilitat internacional i d'emprenedoria i turisme, i que duen a terme especialistes de cadascun dels àmbits. L'any 2018 s'han portat a terme 3.586 assessoraments individualitzats, i cal destacar que les temàtiques amb més assessoraments son les acadèmiques amb 1.304 i les laborals amb 755. El nombre de joves atesos en assessorament laboral i emprenedoria ha estat de 1.144.

Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ)

El Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ), situat a l'Espai Jove Boca Nord, és un servei de promoció social especialitzat en temàtica acadèmica. Durant el 2018 s'han portat a terme diferents accions relacionades totes elles amb l'àmbit acadèmic: assessoraments, xerrades informatives i servei de consultes (presencials, telèfon i correu electrònic). Des d'aquest centre també s'han ofert altres recursos, com un dispositiu de suport a les inscripcions escolars, o informació i assessorament a l'"Acredita't" (certificats d'acreditacions de competències professionals). S'han fet un total de 2.495 usos per part de 652 usuaris i unes 75 activitats amb una assistència de 1.285 persones.

A més de les consultes i els serveis permanents del CAAJ, durant el 2018 des del CAAJ s'ha liderat la campanya "Informa't".

Campanyes i accions de la Xarxa PIJ

A més de les consultes i els serveis permanents dels PIJ i dels serveis d'assessorament especialitzat, durant el 2018 s'han portat a terme un seguit de campanyes i accions coordinades en l'àmbit de ciutat:

- La campanya "Informa't" té com a finalitat facilitar als i les adolescents i persones joves de Barcelona tota la informació, orientació i assessorament de l'oferta educativa de la ciutat i dels possibles itineraris formatius. Aquest any s'ha desenvolupat del 29 de gener al 21 de març de 2018 i ha donat resposta a 6.784 joves. S'han dut a terme xerrades a 96 centres educatius. A les xerrades "Acabes l'ESO, ja saps què faràs?" hi han participat 4.118 joves, a les de cicles formatius, 743, i a les xerrades d'estudis universitaris hi han assistit 130 joves. Han participat d'altres xerrades 185 persones. Pel que fa a les activitats: "Explora", van participar 68 joves; a les trobades entre estudiants, 45, i les activitats d'acompanyament en la presa de decisions per a famílies, 95 persones.
- En l'àmbit laboral s'ha participat de manera intensiva en la preparació i execució, el mes de març, del Saló de l'Ocupació Juvenil, i també s'ha organitzat una nova edició de la jornada "Mou-te! Fes de l'esport la teva feina" (octubre), amb una participació de 298 joves. Aquestes activitats tenen com a objectiu oferir als i les joves un catàleg d'activitats i recursos laborals, conèixer els seus drets en aquest àmbit, donar eines per trobar feina en els sectors més demanats i connectar els joves que estan cursant estudis en el món de l'esport i les diferents empreses del sector.
- El cicle d'habitatge "Busques pis?" (setembre-octubre) pretén oferir informació, activitats i recursos sobre l'accés a l'habitatge a Barcelona a través d'activitats com l'exposició "Passa, passa, que veuràs el piset", una exposició que convida a visitar diferents estances d'un pis i on es pretén oferir consells i eines per facilitar l'accés a l'habitatge, a una bona convivència i donar informació sobre recursos de sostenibilitat. O sessions informatives sobre diferents models d'accés a l'habitatge (masoveria urbana, cooperativa d'habitatge), així com recursos per compartir i models de subministraments energètics. Es van fer 10 activitats amb 124 assistents.
- La campanya "De BCN al món i del món a BCN" (novembre) s'ha estructurat en onze sessions informatives per donar resposta ;a qüestions relacionades amb estudis, feina, voluntariat a l'estranger (beques, borses laborals, homologació d'estudis, visats, allotjament...), i també el treball del retorn dels joves migrats. A més, ha tingut lloc la 3a edició del concurs "Jo al món", amb l'objectiu de reivindicar l'experiència internacional dels i les joves, i, alhora, formant una base de dades de joves a l'estranger i joves retornats. Aquest any el nombre de participants en aquestes activitats ha estat de 301 joves.
- S'ha impulsat una nova campanya, "Pla B", amb l'objectiu de donar una resposta adequada en l'àmbit formatiu, laboral i de mobilitat als i les joves que al mes de setembre necessiten orientar el seu futur. Aquesta campanya ha ofert una visió transversal per abordar de manera integral les necessitats dels joves. Pel que fa als indicadors, les dades han quedat reflectides en el global d'usos dels PIJ.

Equips de suport:

- Comunicació joventut, que treballa, d'una banda, l'actualització dels webs (Joventut, XPIJ, Pla Jove) i la redacció dels materials comunicatius i notícies de les accions i activitats, i, d'altra banda, tota la part de dinamització de les xarxes socials (Facebook, Twitter i Instagram) tant de Joventut com de la XPIJ, així com l'elaboració de materials comunicatius i audiovisuals.
- La unitat de qualitat, que duu a terme el disseny i la coordinació del Sistema de gestió de la qualitat i d'un pla de formació per a tota la XPIJ, i, alhora, un sistema de mecanització i visualització de recollida de les valoracions dels usuaris i usuàries sobre els serveis.
- El PRISMA - Observatori de la joventut de Barcelona, que recull, avalua i fa el seguiment del Pla Jove i analitza l'explotació d'indicadors dels serveis per conèixer els perfils de joves i les seves necessitats; alhora, recull diferents estudis i indicadors de la situació de la població jove de Barcelona i permetrà conèixer en tot moment la situació i necessitat del jovent de la ciutat, així com avaluar l'impacte dels serveis i projectes que realitza l'Administració.

Servei d'Informació i Dinamització als Centres d'Educació Secundària (SIDCES) (Punts JIP "Jove, Informa't i Participa")

És un espai d'atenció presencial estable situat als centres docents que posa a l'abast dels nois i les noies tot un seguit de recursos informatius d'interès i, d'altra banda, genera un conjunt d'accions i estratègies que promouen experiències de participació.

Aquest any 2018, el Servei ha donat atenció a 80 centres d'educació secundària de la ciutat de Barcelona i s'han dut a terme 40.798 atencions i/o accions d'informació i dinamització.

El servei té dues funcions bàsiques: la informació i la promoció de la participació del jovent.

- La funció informativa s'ha desenvolupat mantenint la presència dels professionals a l'hora del pati: donant respostes a les consultes dels adolescents, així com organitzant diades i quinzenes a partir de les quals es treballen temàtiques d'interès entre els i les adolescents i joves. El 2018 s'ha donat resposta a 20.093 consultes. El servei ha ofert la funció informativa des d'una perspectiva d'atenció integral de qualitat, treballant de manera coordinada amb els serveis i les entitats adreçats a la població jove en l'àmbit de ciutat, districte i barri.
- La funció dinamitzadora ha inclòs: la dinamització a l'aula conjuntament amb el tutor o tutora, el suport a projectes i activitats a iniciativa de l'alumnat, les accions de suport a la dinamització i orientació en els espais i/o òrgans de participació estudiantil al centre, l'acompanyament dels i les joves a serveis i recursos, així com la col·laboració en actes festius, jornades i activitats organitzats des del centre.

  Al llarg del 2018 s'han recollit 9.245 atencions a l'aula i 11.460 dinamitzacions.

  Aquest any 2018 el servei ha ofert dins del seu catàleg de serveis 12 quinzenes (12 activitats temàtiques que tenen una durada cadascuna de 15 dies) temàtiques

(eleccions al Consell Escolar, prevenció de l'assetjament escolar, prevenció en el consum de tòxics, "Emociona't", Green JIP, promoció d'hàbits saludables, lleure a l'estiu, Pensa per tu mateix/a, educació sexual i afectiva, prevenció i educació ús TIC, equipaments i serveis juvenils, orientació acadèmica) i 7 jornades de treball.

I, finalment, cal senyalar que el servei, aquest 2018, va tornar a participar en la GimKchallenge –un projecte conjunt entre els i les professionals dels serveis de Joventut–, adreçada a joves de 14 a 17 anys. Es va fer amb un doble objectiu: d'una banda, donar a conèixer als i les adolescents els serveis i equipament juvenils que tenen al seu abast i, de l'altra, promoure la coordinació i el treball conjunt entre serveis i recursos juvenils de districte i de ciutat mitjançant una gimcana lúdica. En aquesta segona edició hi van participar 337 joves.

Servei de sales d'estudi

El 2018 aquest projecte ha seguit amb la seva reformulació, donades les demandes, per part de diferents col·lectius de joves, de la necessitat d'espais d'estudi a la ciutat.

El servei consta de dos tipus de sales: permanents i puntuals. Les sales d'estudi permanents són vuit sales que funcionen durant tot l'any en horari de dilluns a divendres de 21.00 a 1.00 hores. D'altra banda, les sales puntuals aquest any han arribat a 22 sales, que han funcionat durant el període d'exàmens de dilluns a divendres fins a la 1.00 hores.

El nombre d'usos ha estat de 67.451. I durant el període d'exàmens s'han ampliat els horaris d'algunes sales.

- **Activitats a les sales d'estudi permanents: grups de conversa i tallers**

  S'han dut a terme 3 grups de conversa amb un total de 232 sessions d'intercanvi d'idiomes (anglès, francès, alemany), amb una participació de 1.217 joves.

Servei per a Adolescents i Famílies (SAIF)

Des del novembre del 2013, amb l'aprovació de la mesura de govern, s'ha anat desplegant el Servei per a Adolescents i Famílies amb fills i filles adolescents.

Aquest servei se situa en l'àmbit de la promoció i la prevenció primària, i ofereix formació, eines i recursos que permeten als nois i noies adolescents i les seves famílies viure en primera persona aquest moment, aprofitant cada oportunitat de creixement i acompanyament. D'altra banda, el servei ha de permetre detectar, orientar, motivar i derivar els adolescents i/o les seves famílies a serveis especialitzats quan escaigui.

El servei inclou dos tipus de dispositius: el Centre per a famílies amb fills i filles adolescents i els punts "Aquí t'escoltem" .

- Centre per a Famílies amb Adolescents

  El Centre per a Famílies amb Adolescents va entrar en funcionament al setembre del 2015. És un espai adreçat a les persones que exerceixen el rol parental (pares, mares, tutors...) i als adolescents. Ofereix recursos per enfortir les seves habilitats personals, cognitives i comunicatives, així com activitats grupals on

poder participar, aprendre i compartir la vivència com a pares, mares o tutors, situar aspectes de millora i apoderament emocional per al canvi. També dona l'oportunitat d'atenció individualitzada (que pot incloure l'adolescent) amb assessorament i acompanyament professional.

El Centre per a Famílies amb Adolescents està situat al carrer de Sant Antoni Maria Claret, al recinte de La Sedeta.

Aquest any 2018, al mes de juny es va efectuar una ampliació del 50% del servei d'atenció psicològica atès l'augment de la demanda i la creixent llista d'espera que superava els 30 dies. Es passa de 30 hores de professional de psicologia a 45 hores.

Durant el 2018 s'han realitzat 1.569 usos en activitats grupals en diferents modalitats (xerrades, tallers, espai de debat i intercanvi...). D'altra banda, els usos d'atenció individualitzada amb psicòleg o psicòloga han estat de 418, i els de l'atenció individualitzada amb educadora social de 54.

- Punts "Aquí t'escoltem" (ATE)

  Són espais adreçats a adolescents d'entre 12 i 20 anys on es proporcionen eines i recursos per a la millora de l'autoconeixement, l'autoestima, i el reconeixement i la gestió de les emocions.

  Majoritàriament, estan situats en equipaments de joves, concretament a l'Espai Jove Garcilaso, a l'Espai Jove Les Basses, a l'Espai Jove la Fontana, l'Espai Jove Casa Sagnier, a l'Espai d'Adolescents Jovecardí i al Centre Cívic Can Felipa.

  Durant l'any 2018 , al maig es va obrir el setè punt "Aquí t'escoltem" al districte Horta-Guinardó a l'Espai Jove Boca-Nord. I, al juny, el vuitè punt ATE a Ciutat Vella es va ubicar al CIAJ, per una demanda explícita del territori que va obligar a fer-ne una modificació contractual.

  Aquest últim punt ATE respon a la demanda del districte de Ciutat Vella davant de la diagnosi que fan de les necessitats dels joves del territori des de la Taula Jove del Districte de Ciutat Vella. Es valora que l'obertura d'un punt ATE donaria resposta a aquestes necessitats.

  Desenvolupen, d'una banda, propostes de tallers i activitats grupals en els quals sempre ens aproximarem a l'aprenentatge d'una tècnica, amb la mirada posada en els objectius de creixement personal. I d'altra banda, ofereixen l'oportunitat de gaudir d'un espai professional d'escolta individual i confidencial. Enguany, hi ha hagut 10.541 usos de les activitats grupals.

  D'altra banda, els usos en l'espai d'acompanyament individual han estat de 1.134 durant l'any 2018.

  Finalment, com a novetat cal destacar que aquest any 2018 s'han dut a terme tres Diàlegs ATE. Els Diàlegs ATE són un espai de trobada i relació entre professionals que treballen *en l'àmbit socioeducatiu amb joves i adolescents. Volen facilitar l'intercanvi d'experiències i el debat sobre la mateixa pràctica professional, així com generar espais d'aprenentatge i formació.*

- Diàlegs ATE 1: "L'educació emocional i el treball amb adolescents i joves" (abril 2018)
- Diàlegs ATE 2: "Art i emocions" (juliol 2018)
- Diàlegs ATE 3: "Educació emocional, gènere i sexualitats" (desembre 2018)

Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona (CRAJ)

És un servei especialitzat en participació, associacionisme juvenil, gestió de grups, projectes i activitats. Té com a objectiu promoure la participació i l'associacionisme juvenil a la ciutat. S'estructura en quatre àrees que ofereixen informació associativa, assessorament especialitzat, formació i sessions informatives d'interès per a les entitats i recursos i serveis per a la realització d'activitats.

Porta a terme la seva activitat principal a l'Espai Jove la Fontana, tot i que també hi ha el CRAJ Mòbil, que ofereix suport professional i atenció directa en el territori. Aquest servei està cogestionat amb el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB) a través d'un conveni de gestió cívica vigent fins al 31de desembre de 2018.

Durant el 2018 han fet ús del CRAJ 611 entitats i col·lectius amb 11.258 usos.

Programa "Dedeuauna"

"Dedeuauna" és un servei que intervé en la gestió del temps dels joves que no estudien ni treballen, amb l'objectiu d'orientar-los en el procés de cerca d'alternatives formatives i/o laborals. El programa està adreçat a nois i noies de 16 a 25 anys que circumstancialment estan exclosos dels recursos formatius o que no han aconseguit incorporar-se al mercat laboral, i ofereix un programa d'activitats diàries variat, atractiu i accessible, que orienta els participants en la seva trajectòria futura, tant per als qui decideixen reincorporar-se als cicles formatius com per a aquells que busquen la inserció al món laboral.

La programació d'activitats és trimestral i varia en funció del perfil i la dinàmica del grup. L'horari de les activitats és de dilluns a divendres de 10.00 a 13.00 hores, i durant aquest temps es duen a terme una sèrie de tallers i accions (xerrades, sortides, jocs, visites, formació...) que tenen com a objectiu principal la inserció formativa o laboral dels joves que participen en el servei. Paral·lelament, durant la setmana es dediquen estones a tutories personalitzades en les quals es fa el seguiment de l'evolució de cada jove. També s'ofereix un servei de seguiment i acompanyament per als joves que, després de passar pel programa, s'han reincorporat a un recurs.

El programa es desenvolupa actualment en els districtes de Nou Barris i de Sant Martí. A l'Espai Jove Les Basses, el programa ha atès 36 participants i ha fet seguiment a 34 joves. Al Centre Cívic de Sant Martí el programa ha atès 26 participants i ha fet seguiment a 24 joves.

Activitats en xarxa d'equipaments culturals/ equipaments juvenils

Festival Barcelona VisualSound

La 15a edició del Festival Barcelona VisualSound va tenir lloc del 2 al 16 de març. Aquest festival, adreçat a menors de 35 anys, representa un espai d'exhibició i una plataforma de promoció per a artistes i creadors joves en l'àmbit audiovisual. El Festival Barcelona VisualSound ha estat coordinat pel Departament de Joventut i s'ha dut a terme en vuit equipaments municipals.

El festival consta d'una secció de competició formada per tres categories (documental, ficció i videocreació) i un concurs (dos minuts en un dia). L'acte de la cloenda i l'entrega de premis va ser organitzat pels estudiants de l'IES Mare de Déu de la Mercè, coordinats per mestres i membres de l'organització. Es van rebre 131 obres del conjunt de les categories, de les quals se'n van seleccionar 75. El nombre total d'assistents de totes les sessions de projecció i activitats, juntament amb els assistents a la final, sumen 758 persones.

Festival Brot

La 8a edició del Festival Brot, un any més es consolida com un dels projectes musicals coordinats pel Departament de Joventut més potents. Aquest festival, impulsat juntament pel Departament i vuit equipaments municipals de música, és un concurs de bandes novelles adreçat a joves de menys de 25 anys.

El Festival Brot ofereix dues categories segons l'edat i dos premis per a cadascuna de les categories: el premi Embrió (per a joves de fins a 18 anys) i el premi Brot (per a joves de fins a 25 anys).

En aquesta edició, s'hi van inscriure 51 grups per al premi Brot; n'hi van participar 24, en sis semifinals, dels quals van sortir sis grups que van anar a la final. Per al premi Embrió van actuar cinc grups a la final. L'edició del 2018 va tenir lloc del 7 d'abril al 5 de maig als diferents equipaments organitzadors amb 1.015 participants.

Festival Rough Diamonds

Un altre dels projectes que es consolida any rere any és el Rough Diamonds. El projecte neix amb la voluntat que els adolescents que assisteixen als tallers de dansa hip-hop puguin demostrar la feina realitzada. L'objectiu del projecte és esdevenir un espai d'exhibició i una plataforma de promoció per als adolescents. Va tenir lloc el dia 14 d'abril al parc de Joan Miró de Barcelona, i es va dividir la competició en dues categories: Júnior, per als que tenen entre 12 i 15 anys, i Absoluta, per als de 16 a 20 anys. A més de la competició es va reservar un espai per a exhibicions, on van actuar diferents grups de joves de més de 20 anys. A aquesta 6a edició hi van assistir 147 adolescents dividits en 20 grups, i l'afluència de públic va ser de 670 persones.

Concurs de cartells

Amb l'objectiu d'incentivar la participació dels i les artistes joves, i fer així més plural la participació en els festivals per a joves, s'ha fet la 3a convocatòria del Concurs de cartells dels diferents festivals per a joves promoguts pel Departament de Joventut (Brot i Visualsound).

L'objectiu del Concurs de cartells és el d'apostar pel potencial artístic dels joves i promoure la seva participació en la creació dels cartells de l'edició 2019 dels tres festivals organitzats des del Departament; s'hi van presentar 60 participants i un total de 112 propostes.

Cal fer mencció de la gran evolució que ha tingut el concurs des de la primera edició l'any 2017, amb un increment de la participació d'un 130%.

Servei de comunicació

- **Campanyes de comunicació**

  Durant el 2018 s'han desplegat 20 accions comunicatives corresponents als diversos projectes encomanats al Departament de Joventut i que van des dels festivals per a joves fins a la campanya de difusió del Pla d'Equipaments i serveis juvenils, la mesura de govern pel foment de l'associacionisme educatiu o el Saló de l'Ocupació Juvenil 2018.

  Cal destacar que el 2018 s'han editat dues guies per a joves: la Guia de Serveis, que inclou tots els serveis impulsats des del Departament de Joventut, i la Guia Laboral Jove, que és un recull dels temes més destacats relatius al món laboral, com ara la formalització dels contractes de treball, les condicions laborals o les prestacions disponibles.

- **Canals de comunicació amb els joves**

  El portal web de Joventut (www.barcelona.cat/joves) presenta un trànsit de 252.207 visites anuals, xifra que suposa més del doble de visites que l'any 2017.

  A més, cal tenir presents altres webs lligades al Departament de Joventut, serveis i/o projectes i activitats:

  - Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ) www.barcelona.cat/ciaj
  - VisualSound www.barcelona.cat/visualsound
  - Festival Brot www.barcelona.cat/festivalbrot
  - Informa't www.barcelona.cat/informat
  - Barcelona al món www.barcelona.cat/bcnalmon
  - Pla Jove www.barcelona.cat/plajove
  - Agenda Joves www.ajuntament.barcelona.cat/agendajove

  El total de visites d'aquests webs és de 116.474 visitants.

El Departament de Joventut també és present a les xarxes socials mitjançant:

- El Twitter de Joventut (@bcn-joventut), que es consolida com un dels comptes de l'Ajuntament amb més interacció, caracteritzat per tota la informació i recursos que ofereix als joves de la ciutat. El 31 de desembre de 2018 es van comptabilitzar 5.522 seguidors.
- Al juny del 2018 es va celebrar un any des de la posada en marxa de l'Instagram de Joventut (@bcn_joventut). S'ha aprofitat aquesta xarxa social per dinamitzar

gran part de les activitats, cosa que ens ha permès, d'una banda, donar a conèixer les accions i activitats promogudes i, de l'altra, créixer ràpidament en nombre de seguidors. A 31 de desembre l'Instagram tenia 1.614 seguidors.

- **Butlletí informatiu Adolescència i Joventut**

  Durant l'any 2018 s'ha consolidat el desplegament del butlletí informatiu destinat als adolescents i joves de Barcelona. Al llarg de l'any s'han enviat un total de 15 butlletins: 12 de genèrics de joventut amb el resum i l'explicació dels fets més destacats de cada mes i 2 butlletins especials referents a les campanyes "In-forma't" i "De BCN al món". El butlletí de Joventut, que s'ha adaptat a la nova normativa de protecció de dades que va entrar en vigor al mes de maig, ha tancat l'any 2018 amb 7.054 persones subscrites.

  A banda del butlletí de Joventut, les assessories especialitzades han generat mensualment butlletins que se centren en les diferents temàtiques (emprenedoria, laboral, habitatge, acadèmic i mobilitat internacional). En total, les assessories han tancat l'any amb 55 números temàtics i 8.923 subscripcions.

  Durant el 2018 tots els butlletins i llistes de difusió del Departament de Joventut, que inclouen també les sales d'estudi, el Servei per a Famílies i Adolescents, el CIAJ i els festivals Brot i VisualSound, s'han adaptat al nou Reglament general de protecció de dades.

- **Agenda municipal per a adolescents i joves**

L'agenda municipal per a adolescents i joves recull totes les activitats, tallers o propostes que es duen a terme des dels diferents equipaments municipals i que van adreçades al col·lectiu adolescent i jove de la ciutat. Durant l'any 2018 hi ha hagut 35.208 visites al web, la qual cosa suposa un 74,94% d'increment de visites respecte a l'any 2017.

Subvencions i convenis

Durant el 2018 s'han atorgat subvencions directes a 11 entitats per un import de 267.937,00 euros. Majoritàriament, les subvencions atorgades han tingut per objecte promocionar i afavorir l'associacionisme juvenil, l'associacionisme educatiu de base comunitària o bé reforçar programes d'orientació escola-treball i capacitació professional.

D'altra banda, també han estat vigents el conveni d'ingrés amb el Consorci de Biblioteques per les sales d'estudi i el Contracte Programa amb la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les subvencions ordinàries, durant el 2018 hi ha hagut dues convocatòries:

- Convocatòria general de subvencions per a projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat per a l'any 2018. En l'àmbit de ciutat s'han presentat 287 sol·licituds als programes de l'àrea de Joventut (123 en l'àmbit de ciutat i 164 al de districte). S'han atorgat subvencions a 230 sol·licituds (86 en l'àmbit de ciutat i 144 en l'àmbit de districte). En relació amb el 2017 no hi ha canvis significatius, tot i que s'observa un augment tant en la quantitat de sol·licituds com en el nombre de subvencions atorgades.

Taula 2.1.1.2. Imports dels projectes que s'han presentat en l'àmbit de joventut[1]
Departament de Joventut, 2018

	Imports (€)		
Àmbits	**Projecte**	**Sol·licitat**	**Atorgat**
Barcelona	2.295.182,65	661.623,39	206.034,23
Districte	2.076.817,67	603.320,51	252.092,00
Total	**4.372.000,32**	**1.264.943,90**	**458.126,23**

1. Aquests imports corresponen als 287 projectes.

Taula 2.1.1.3. Imports dels projectes que han rebut subvenció[1]
Departament de Joventut, 2018

	Imports (€)		
Àmbits	**Projecte**	**Sol·licitat**	**Atorgat**
Barcelona	1.457.076,84	423.863,82	175.550,00
Districte	1.928.457,70	552.130,52	249.892,00
Total	**3.385.534,54**	**975.994,34**	**425.442,00**

1. Aquests imports corresponen als 230 projectes.

- Convocatòria de subvencions per a l'arranjament i l'adequació de locals d'ús de les entitats inscrites en el cens d'entitats juvenils situats a la ciutat de Barcelona.

  S'han presentat nou sol·licituds i s'ha atorgat subvenció a vuit. L'import total dels projectes presentats és de 97.138,51€ l'import sol·licitat és de 66.434,37€, i l'atorgat és de 58.847,37 €. Fent un repàs dels últims tres anys, podem veure que la tendència és que cada any s'hi presentin menys entitats.

Actuacions i esdeveniments rellevants

Les principals actuacions i esdeveniments rellevants en aquest 2018 han estat:

- 1a edició del Saló de l'Ocupació Juvenil en el marc del Pla per al foment de l'ocupació juvenil i de qualitat.
- Disseny, elaboració, validació i presentació del nou Pla d'equipaments i servei juvenils. Va passar pel Plenari el 23 de novembre de 2018.
- Elaboració i presentació de la nova mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat.
- Ampliació del SAIF i entrada en funcionament de dos nous punts "Aquí t'escoltem".
- Consolidació de la unitat d'anàlisi de la realitat juvenil - Observatori Juvenil (PRISMA).
- Elaboració del primer informe anual del Pla d'adolescència i joventut, unificació d'indicadors i ús d'una aplicació única.
- Desenvolupament i recuperació dels canals comunicatius de joventut, així com consolidació i primer aniversari de l'Instagram de Joventut.

Reptes de futur per al 2019

Els reptes principals del Departament de Joventut per al 2019 són els següents:

- Posada en marxa del nou model de servei d'informació, dinamització, orientació i assessorament juvenil a través del nou contracte SIMIODA, amb la incorporació de dos projectes pilots de PIJ integral als districtes de Nou Barris i Ciutat Vella.
- Presentar públicament del Pla d'equipaments i serveis juvenils i donar-los a conèixer en diferents espais.
- Desplegar les diferents línies que preveu el PESJ.
- Creació de la Xarxa Jove, impuls de la xarxa d'equipaments juvenils.
- 1a trobada de bones pràctiques de joventut a Barcelona.
- Implementar el nou model de sales d'estudi permanents.
- Preparar l'Enquesta de joventut 2020.
- Elaborar l'Informe de la situació dels esplais i caus de la ciutat.
- Obrir un nou Aquí t'escoltem Districte Sants-Montjuïc.
- Constituir el Consell Assessor del Pla per al foment de l'ocupació juvenil i de qualitat.
- Vetllar per l'estabilitat i la consolidació de l'equip de joventut, amb la seva capacitació personal i professional.

Alicia Aguilera Martínez
Cap del Departament de Joventut

Taula 2.1.1.4. Indicadors de producció dels serveis
Departament de Joventut, 2018

Usos	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ)[1]	35.803	34.365	37.217	32.802	30.003	31.475	23.432	18.032	-39,90
Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ)	3.910	4.278	5.257	5.867	8.617	10.296	9.065	9.279	7,68
Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ)	5.682	12.795	12.333	14.242	13.634	15.432	12.770	11.258	-17,43
Sales d'estudi[2]	68.571	77.768	82.776	84.964	89.451	90.380	77.215	67.451	-24,59
Xarxa de punts d'informació juvenil (PIJ)[1]	76.702	81.686	87.608	82.280	89.137	88.295	79.172	72.475	-18,69
Servei d'Informació i Dinaminització als Centres d'Educació Secundària (JIP)	6.409	11.602	16.856	23.520	22.545	19.062	26.051	31.153	38,18
Serveis per a Adolescents i Famílies[3]	–	–	–	–	–	3.180	10.741	13.716	331,32
Programa "Dedeuauna"[3]	–	–	–	–	–	75	122	120	60,00

1. Respecte a l'any 2018, el CIAJ ha estat afectat durant tot el darrer trimestre a causa d'una inundació i les dades de la xarxa PIJ també està afectada pel CIAJ.
2. Respecte a l'any 2018, en el cas de sales d'estudi, el sistema de recollida de dades ha canviat a partir d'una aplicació que controla els usuaris 'reals' de la sala cada quinze minuts.
3. Serveis incorporats nous a l'any 2016.

2.1.2.
Departament de Promoció de la Infància

Missió

El Departament de Promoció de la Infància té com a missió la promoció dels drets dels infants, en el marc dels drets socials, i pren com a referència la Convenció sobre els drets dels infants, aprovada per l'Assemblea de les Nacions Unides el 1989. Aquest va ser el primer tractat internacional a reconèixer els drets i les obligacions dels infants i a considerar-los persones que formen part d'una família i d'una comunitat amb drets i responsabilitats adients a la seva edat.

La promoció dels drets dels infants es duu a terme amb projectes i programes educatius adreçats als infants i també a tota la ciutadania, que es desenvolupen des de l'escola, els esplais i agrupaments, els equipaments de promoció social, etc.

Aquesta missió té dues línies estratègiques prioritàries: el foment de la participació dels infants i la prevenció de l'abús sexual infantil.

Entorn

La població infantil continua creixent a la ciutat. Segons el Padró municipal d'habitants, a 1 de gener de 2018 a Barcelona hi vivien 245.573 infants i adolescents (0-17 anys), uns 15.500 més que fa deu anys. El pes de la població infantil ha augmentat un punt percentual la darrera dècada i ja suposa un 15% del conjunt dels habitants de la ciutat. Al 23,4% de les llars barcelonines hi viuen menors (154.670 llars), de manera que 4 de cada 10 veïns i veïnes de Barcelona viu en llars amb infants (considerant tant la població de menors com de majors de 18 anys). A més, el 48,6 % dels infants i adolescents a la ciutat són nenes i noies i el 16 % dels infants i adolescents de la ciutat són de nacionalitat estrangera.

Figura 2.1.2.1. Percentatge de població infantil i adolescents als districte de Barcelona (2017)
Departament de Promoció de la Infància, 2018

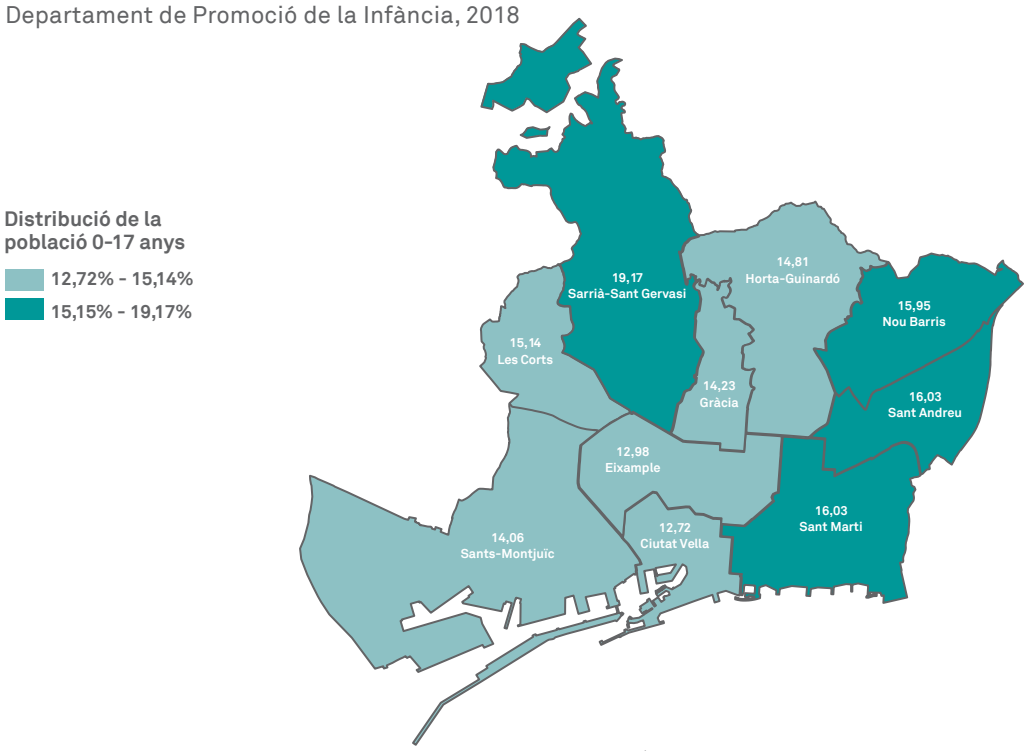

Font: Elaboració del Departament de Recerca i Coneixement de l'Àrea de Drets Socials a partir del Padró municipal d'habitants (a 1 de gener del 2018).

Gràfic 2.1.2.1. Distribució de població 0-17 anys segons franges de primera infància (0-5 anys), infància (6-11 anys) i adolescència (12-17 anys) de ciutat i per districte (2018)
Departament de Promoció de la Infància, 2018

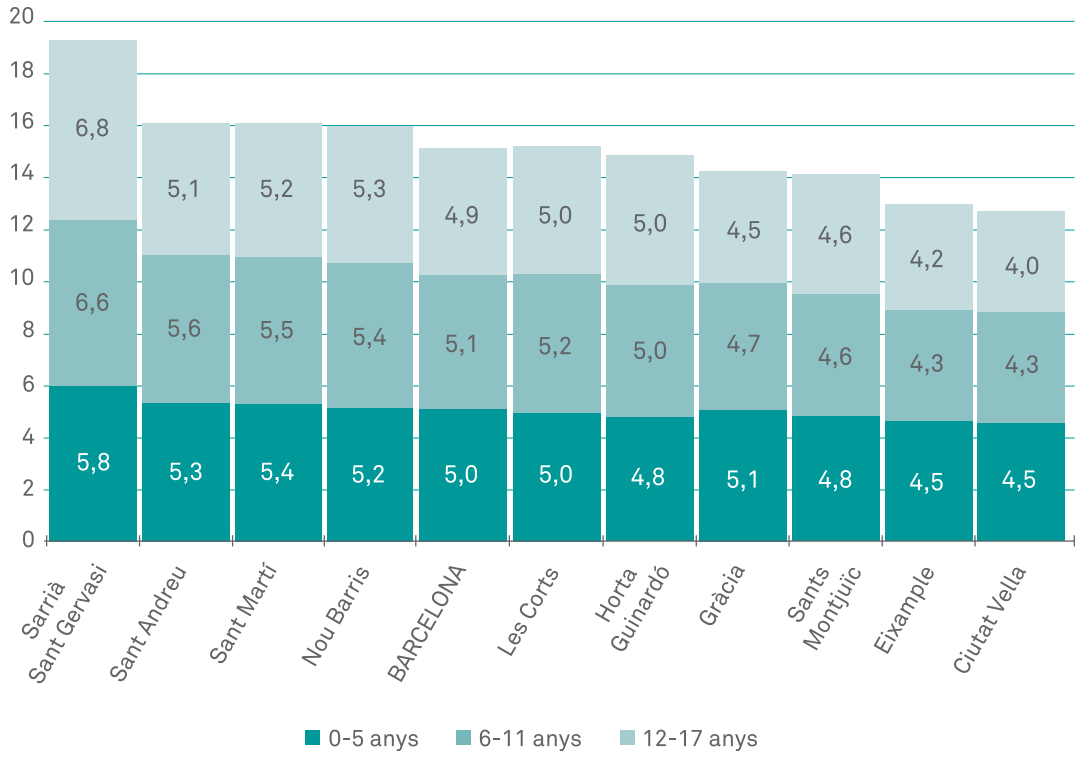

Font: Padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2018.

Taula 2.1.2.1. Evolució del nombre de persones entre 0 i 17 anys a Barcelona i per districtes (2016)
Departament de Promoció de la Infància, 2018

Població 0-17[1]	2016	2017	2018
BARCELONA	**241.346**	**245.144**	**245.573**
Ciutat Vella	12.644	13.062	12.988
L'Eixample	34.676	34.925	34.615
Sants-Montjuïc	25.345	25.726	25.607
Les Corts	12.140	12.322	12.445
Sarrià-Sant Gervasi	28.191	28.683	28.721
Gràcia	16.970	17.246	17.305
Horta-Guinardó	24.681	25.102	25.210
Nou Barris	25.787	26.489	26.844
Sant Andreu	23.400	23.712	23.821
Sant Martí	37.512	37.877	38.017

1. Font: Padró municipal d'habitants a 1 gener pels anys 2016-2018.

Recursos

Els recursos humans consignats al Departament de Promoció de la Infància són un equip de cinc professionals.

El pressupost liquidat pel Departament per a l'any 2018 es detalla a la taula següent:

Taula 2.1.2.2. Liquidació del pressupost
Departament de Promoció de la Infància, 2018

Capítol	€	%
Personal	71.540	1,57
Béns i serveis	363.260	7,99
Transferències corrents	4.109.440	90,43
Total	**4.544.239,36**	**100,00**

Activitat

"Focus infància i ciutadania 2017-2020: Pla per créixer i viure la infància i l'adolescència a Barcelona"

El mes de novembre del 2017 es va aprovar la Mesura de govern "Focus infància i ciutadania 2017-2020: Pla per créixer i viure la infància i l'adolescència a Barcelona". Aquest pla conté 27 mesures que busquen situar els drets d'infants i adolescents com un eix central de les polítiques municipals i enfocar els reptes per millorar les seves vides. Els objectius principals del pla són els següents: garantir les necessitats bàsiques dels infants; crear mecanismes ràpids i més coordinats davant situacions de risc; habilitar espais estables de participació dels infants a la vida pública, i situar l'interès superior de l'infant com a eix primordial a l'hora de gestar les polítiques públiques municipals.

Al llarg del 2018, s'ha fet una primera avaluació del "Focus infància i ciutadania", de la qual es desprèn que el grau de desenvolupament de les actuacions previstes és del 96,4%. L'altre 3,6% correspon a una actuació no iniciada. D'altra banda, el grau d'avenç o de realització de les actuacions és del 85% i la major part de les actuacions segueixen el calendari previst (78%).

En aquesta fase II del "Focus d'infància", també s'ha reunit la comissió transversal del pla i s'ha escoltat la veu de les entitats i dels infants. La conclusió principal a la qual s'arriba en la comissió transversal és la necessitat de redefinir algunes accions i, sobretot, la d'afegir accions adreçades a la infància en relació amb els temes d'habitatge i també de mobilitat.

Pel que fa a les entitats, es va celebrar una jornada participativa amb el Grup d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància del Consell Municipal de Benestar Social i amb la Xarxa dels drets dels infants, amb la finalitat d'incorporar o bé matissar propostes del programa.

Finalment, es van programar tallers participatius amb infants de centres educatius, equipaments de lleure i entitats de la ciutat amb la finalitat d'explicar el programa

amb un llenguatge adequat als infants, perquè poguessin fer aportacions i proposar actuacions concretes per assolir els reptes que planteja el programa. Es van impartir 30 tallers lúdics per recollir les aportacions de 238 infants. Aquests tallers van utilitzar una metodologia de dinàmiques lúdiques, on els infants van exercir la seva ciutadania. Les valoracions dels infants van ser les següents: el 91% va valorar que era molt fàcil o força fàcil exercir la seva participació; quasi el 80% van trobar aquesta experiència molt divertida o força divertida, i el 90% van valorar que era molt útil o força útil haver-hi participat. De tot aquest treball es va enregistrar un vídeo, adreçat als infants que hi van participar i on l'Ajuntament indica quines actuacions va fer en resposta a les principals propostes fetes pels infants.

El "Focus II infància i ciutadania", previst per al 2019, recollirà els avenços de l'avaluació, les conclusions de la comissió transversal i també les aportacions de les entitats i dels infants.

Programa de participació dels infants

El Programa de participació dels infants parteix de la idea que els infants són subjectes de ple dret: són ciutadans i ciutadanes. Per això, l'Ajuntament n'ha de conèixer les opinions i els interessos, i els ha de tenir en compte en espais de decisió. D'aquesta manera, la ciutat millorarà amb la participació d'infants i adolescents. Seguint aquest objectiu, durant el 2018 s'han dut a terme les actuacions següents:

- **Grup Motor de Participació d'Infants i Adolescents:**

  El Grup Motor es va consolidar com un espai de reflexió transversal, aprenentatge, desenvolupament professional i gestió del coneixement innovador. Va celebrar 10 sessions de treball al llarg de l'any 2018.

  Els assistents van ser 35 tècnics i tècniques municipals, més una tècnica del Centre de Recursos Pedagògics del districte de les Corts, en representació de l'Àrea d'Innovació, Programes i Formació del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).

  El 100% dels participants van manifestar la voluntat de continuar l'any 2019 amb la dinàmica del Grup Motor. Les valoracions emeses pels assistents van reflectir un grau de satisfacció alt respecte a l'assoliment dels seus objectius (entre el 70% i 90% de "molta satisfacció").

- **Document Impulsem la participació dels infants en els serveis i projectes municipals:**

  El Grup Motor de Participació d'Infants i Adolescents va elaborar el document Impulsem la participació dels infants en els serveis i projectes municipals, amb la finalitat de promoure la participació dels infants en els serveis i els projectes municipals. Aquest document esdevé un canvi de paradigma de la participació dels infants en el qual l'infant ha de ser considerat un subjecte actiu i la ciutat ha de poder reflectir la veu dels infants.

  El document es va presentar a la Comissió de Drets Socials, Cultura i Esports de l'Ajuntament de Barcelona el dia 16 d'octubre de 2018. D'altra banda, el dia 29 d'octubre de 2018, el document es va donar a conèixer al Plenari del Consell Escolar Municipal de Barcelona, i el 18 de desembre de 2018 es va celebrar una sessió

del Grup Motor, en la qual es van convidar els representants dels grups municipals polítics de l'Ajuntament de Barcelona a presentar i debatre el document. En tots els casos, la valoració va ser positiva.

- **Model *Change Factory*:**

  El mes d'abril del 2018 van tenir lloc unes jornades de formació sobre la participació dels infants des del model Change Factory provinent de Noruega. Aquest model considera els infants i les persones joves usuàries de serveis com a PRO experts en la seva experiència dels sistemes públics (educació, salut, serveis socials, etcètera) i els implica en el seu disseny i gestió, els acompanya i els facilita la participació com a avaluadors experts i impulsors de canvis; a més, l'equip de professionals necessita les aportacions d'infants i adolescents per saber si els serveis, els equipaments i els projectes funcionen, a fi de buscar conjuntament solucions i millorar-les des de la cooperació.

  Aquest model de participació infantil ha estat escollit per ciutats d'Eurocities (Barcelona, Rotterdam, Lisboa i Atenes), com una experiència que cal conèixer i reproduir en les diverses ciutats, arran d'una recerca feta amb la col·laboració d'UpSocial per trobar projectes innovadors per resoldre problemàtiques comunes a les ciutats d'Eurocities.

  A aquesta formació, hi van assistir 36 professionals municipals d'entitats d'infància de la Xarxa dels Drets dels Infants i d'entitats socials que treballen amb infants i adolescents. També es va celebrar una sessió pràctica conjunta entre 24 infants de sisè curs de l'Escola Lluís Vives i professionals municipals.

  La valoració de les persones assistents respecte al contingut ha estat de 4,8 sobre 5. Valorant molt positivament l'aportació metodològica de les jornades i l'interès en l'enfocament plantejat.

Programa per a la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil

El Programa per a la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil és una estratègia a través de la qual l'Ajuntament de Barcelona impulsa diverses accions d'àmbit municipal per fer front a l'abús sexual infantil i vetllar pel dret dels infants a ser protegits davant d'aquest tipus de violència, fonamentalment masclista. El programa es va engegar el 2017 i, malgrat que inicialment es va posar el focus en els equipaments municipals amb presència d'infants, actualment el programa té diverses línies d'actuació que van més enllà dels equipaments.

Una de les accions principals del programa és la convocatòria d'una taula interinstitucional per a la prevenció de l'abús sexual infantil, a fi de garantir la coordinació i el debat amb els organismes i les institucions competents en la protecció dels infants. La taula es reuneix una vegada a l'any i s'articula en comissions i grups de treball que en concreten propostes i objectius.

Durant el 2018, els grups de treball s'han centrat en els protocols d'actuació, la formació de professionals i els recursos i les bones pràctiques per abordar la prevenció i l'atenció, tant amb els infants mateixos com amb les famílies i el conjunt de professionals.

Com a resultat d'aquest treball, s'ha elaborat un pla de formació municipal sobre abús sexual infantil adreçat al personal tècnic municipal responsable d'equipaments, serveis, projectes i programes per a infants, que s'iniciarà el primer semestre del 2019.

Així mateix, s'ha creat un subapartat específic dedicat a la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil al web municipal d'Infància www.barcelona.cat/infancia, on es recullen tots els protocols vigents. També s'hi troben recursos i materials per treballar en la prevenció de l'abús sexual, tant amb els infants mateixos com amb familiars i personal de l'àmbit educatiu. Un dels materials és un conjunt de vídeo-tallers anomenat "Sentir que sí, sentir que no", que ha estat elaborat per l'Ajuntament. Aquest material és obert i gratuït per a tota la ciutadania i va acompanyat d'una guia pedagògica.

Pel que fa als equipaments municipals, el 2018 s'ha continuat amb la implantació del programa de diagnòstic i millora dels equipaments municipals per a la prevenció de l'abús sexual infantil. En el marc d'aquest programa, s'ha acabat el diagnòstic dels centres esportius municipals i dels casals infantils, ludoteques i centres oberts municipals i s'ha iniciat el diagnòstic de les biblioteques del Consorci de Biblioteques de Barcelona. Fruit d'aquest diagnòstic i de l'informe propositiu que se'n deriva, l'Institut Barcelona Esports ha impulsat la creació d'un protocol específic sobre abús sexual infantil per als centres esportius municipals. A més a més, en les noves licitacions per a la gestió d'aquests equipaments municipals s'han inclòs clàusules d'obligatorietat de conèixer els protocols existents i de formar el personal que hi treballa en l'àmbit de la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil.

Finalment, el maig del 2018 també es va dur a terme una reunió amb les entitats de la ciutat que treballen en l'àmbit de la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil i s'hi van compartir coneixements i experiència i donar a conèixer els programes i les línies d'actuació que duen a terme tant les entitats com l'Ajuntament.

Programa "Campanya de vacances d'estiu" (CVE)

És un programa municipal que cada any ofereix, als infants i adolescents de Barcelona d'entre 1 i 17 anys, una oferta àmplia i variada d'activitats educatives per gaudir del període de vacances.

A Barcelona hi ha un ampli ventall d'organitzacions de l'àmbit del lleure, de l'esport o de la cultura que dissenyen, gestionen i produeixen activitats d'educació en el lleure durant el període de vacances d'estiu. Ho fan mitjançant la promoció esportiva, de l'activitat lúdica i sociocultural i de l'aprenentatge en un marc d'acció planificat i participatiu, i col·laboren en la cohesió social, la qualitat de vida i el benestar de la ciutadania de Barcelona.

La campanya vol garantir la participació i l'accés de tots els infants i adolescents al conjunt de l'oferta d'activitats, independentment de la capacitat econòmica de les seves famílies.

L'Ajuntament de Barcelona, en el marc d'aquesta campanya, posa en marxa un sistema d'ajuts econòmics adreçats a les unitats familiars que viuen a Barcelona i poden justificar la necessitat de suport econòmic. Així mateix, s'ofereix un suport de monitoratge especialitzat per garantir la inclusió de tots els infants i adolescents, amb independència que puguin presentar o no alguna discapacitat.

Les facilitats de gestió dels ajuts per la ciutadania han implicat un augment del nombre de sol·licituds, la qual cosa ha fet augmentar el pressupost municipal destinat a aquest concepte. S'han incrementat els serveis respecte a l'any anterior (taula 2.1.2.3):

- L'augment de les demandes d'ajuts econòmics ha estat de 2.936 i han passat de 19.578 a 22.514 sol·licituds.
- S'han atorgat 20.664 beques.
- S'han concedit ajuts per un import de 3.761.240,87 €.

S'ha cobert, com en anteriors edicions, el 100% de les demandes que reunien les condicions establertes en la normativa.

Taula 2.1.2.3. Campanya de vacances d'estiu (CVE)
Departament de Promoció de la Infància, 2018

	2017	2018	% d'increment
Entitats participants	476	495	3,99
Activitats ofertes	874	983	12,47
Sol·licituds d'ajuts econòmics	19.578	22.514	15,00
Ajuts atorgats	18.021	20.664	14,67
Quantitat dels ajuts atorgats (€)	3.162.517,59	3.761.240,87	18,93
Import en monitoratge de suport i altres (€)	642.448,78	692.321,58	7,76
Participants a les activitats de CVE 2018	114.767	125.499	9,35

Taula 2.1.2.4. Ajuts econòmics a la "Campanya de vacances d'estiu" per districtes
Departament de Promoció de la Infància, 2018

	Nombre d'ajuts	Import dels ajuts (€)
Ciutat Vella	1.321	273.005,61
L'Eixample	1.832	359.566,30
Sants-Montjuïc	2.382	451.180,43
Les Corts	407	78.903,57
Sarrià-Sant Gervasi	487	99.333,17
Gràcia	1.083	209.442,73
Horta-Guinardó	2.781	494.688,40
Nou Barris	3.507	606.221,62
Sant Andreu	2.641	446.314,21
Sant Martí	4.223	742.584,83
Barcelona	**20.664**	**3.761.240,87**

Xarxa dels Drets dels Infants de l'Acord ciutadà per una Barcelona inclusiva (XDI)

És una xarxa d'acció entre entitats de la ciutat de Barcelona que té la finalitat d'enfortir les capacitats de la ciutat en la defensa i la promoció dels drets dels infants, en el marc de la Convenció sobre els drets dels infants. Posa un èmfasi especial en el dret a la participació mitjançant accions de sensibilització, processos d'incidència política i intercanvi d'idees, projectes i treball entre entitats.

La xarxa està integrada per les vint entitats següents:

- Associació Catalana per la Infància Maltractada (ACIM)
- Associació de Familiars i Amics de Nens Oncològics de Catalunya (AFANOC)
- Ajuntament de Barcelona, Àrea de Drets Socials, Departament de Promoció de la Infància
- Associació Diomira
- Creu Roja
- Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)
- Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i l'Adolescència (FEDAIA)
- Fundació Catalana de l'Esplai
- Fundació Educo
- Fundació Propedagògic
- Fundació Quatre Vents
- Fundación Soñar Despierto
- Fundación SOS Día Universal de la Infancia
- Institut de Treball Social i Serveis Socials (Intress)
- Nexe Fundació
- Save the Children
- Salut i Educació Emocional (SEER)
- Sonrisas de Bombay
- Taula per la Infància i l'Adolescència a Catalunya (TIAC)
- UNICEF

Durant el 2018, l'XDI ha portat a terme les accions següents agrupades en quatre temes:

- Respecte a la demanda adreçada a l'Ajuntament de Barcelona sobre el fet que la ciutat tingui una plaça amb el nom de "plaça dels Drets dels Infants":
  - Recollida de 600 signatures del manifest demanant el nom de la plaça dels Drets dels Infants i elaboració d'un vídeo de suport a aquesta demanda.
  - Ponència del nomenclàtor de l'Ajuntament de Barcelona que va aprovar el nom de la plaça dels Drets dels Infants.

- Participació de membres de l'XDI a la comissió de selecció de projectes artístics per a la plaça dels Drets dels Infants i en la comissió de posada en marxa del projecte "Joc de la Trini" al barri de la Trinitat Vella.
- Més de 500 participants a l'acte festiu de la descoberta de la placa de la plaça dels Drets dels Infants.

- Respecte a projectes d'aprenentatge servei (ApS):
  - Posada en pràctica del projecte "La ràdio, eina de participació dels infants" de l'XDI. Es van impartir tallers de ràdio a dues escoles: l'escola Ítaca del districte de les Corts (amb el suport del Centre de Recursos Pedagògics de les Corts), i l'escola Costa Llovera, que té un estudi de gravació on els infants van gravar les càpsules radiofòniques sobre els drets dels infants i que es van retransmetre per Catalunya Ràdio.
  - Impartició d'un ApS sobre els drets dels infants en format web amb Betevé, amb el qual es va arribar a tres formats pilot programats conjuntament amb Betevé (ràdio, televisió i web) per als períodes 2017-2018, amb una valoració molt positiva de l'institut, l'XDI i Betevé.
  - Invitació dels joves de l'Asociación Infantil Tuktan Sirpi de Nicaragua, que fa més de 20 anys que treballen amb projectes d'infants comunicadors en processos de participació. Aquesta experiència va inspirar l'XDI a fer el seu projecte pilot de participació d'infants a la ràdio i la televisió amb Betevé.

- Respecte a accions d'incidència de l'XDI:
  - Adhesió al document "Eduquem en Valors" del Consell d'Innovació Pedagògica.
  - Participació en l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats de Barcelona 2017-2027.
  - Sol·licitud de l'XDI a l'ONU sobre la inclusió del gènere en la Convenció sobre els drets dels infants i en tots els documents quan fan referència a la infància.
  - Acció formativa dels membres de l'XDI al voltant dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) i acord d'incorporar-los als projectes de l'XDI.
  - Participació en la sessió del Grup d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància del Consell Municipal de Benestar Social per fer aportacions al programa municipal "Focus infància i ciutadania 2017-2020: pla per créixer i viure la infància i l'adolescència a Barcelona".

Programa "El pregó dels infants a les festes de Santa Eulàlia: Barcelona escolta els infants"

És un projecte educatiu que té com a objectiu que els infants coneguin la Convenció dels drets dels infants, on se'ls reconeix com a ciutadans i ciutadanes de ple dret i se'ls atorga la capacitat de participar en els assumptes que són del seu interès.

És des d'aquesta mirada que cobra importància el coneixement de les institucions polítiques i dels mecanismes de participació ciutadana dels quals es dota Barcelona a fi d'iniciar-se en processos participatius basats en la corresponsabilitat, la ciutadania activa i el pensament crític.

El 2018, el programa ha tingut com a centre d'interès l'article 9 de la Convenció sobre els drets dels infants, que fa referència al dret que empara les nenes i els nens a participar i donar a conèixer la seva opinió.

Amb el lema "Barcelona escolta els infants", en els centres educatius s'ha reflexionat sobre com poden participar en els moments i els espais que envolten el dia a dia de les nenes i els nens: a casa seva, a l'escola i a la ciutat. Amb les metodologies i les activitats proposades, els infants es familiaritzen amb dinàmiques i accions de presa de decisions que poden acabar materialitzant-se tant en l'àmbit personal com en el seu entorn més proper.

Tot aquest treball es fa amb l'objectiu que l'alumnat experimenti el sentiment de pertinença, cocreació i corresponsabilitat ciutadana, i vegi com les seves propostes i accions poden millorar el seu entorn més proper i, per extensió, la ciutat mateixa i fer-ne un espai més amable, solidari, respectuós i acollidor.

El programa s'ha adreçat a l'alumnat de tercer, quart i cinquè de primària i a escoles d'educació especial. Enguany hi han participat 18 escoles amb 27 grups classe i 733 infants.

La Red Española de Ciudades Educadoras (RECE) va seleccionar aquesta experiència per ser presentada a la Trobada de Ciutats Educadores organitzada per la ciutat de Lleida el mes de febrer, i també es va presentar al XV Congrés Internacional de Ciutats Educadores a Cascais el mes de novembre, organitzat per l'Associació Internacional de Ciutats Educadores.

També va ser reconeguda com a bona pràctica per la Fundació Carles Pi i Sunyer i actualment forma part del seu Banc de Bones Pràctiques, http://www.bbp.cat/, i pel Consell d'Innovació Pedagògica, gestionat per l'IMEB de la mà de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat de Barcelona, que hi va atorgar el segell de qualitat.

Programa "Cicle de cinema dels drets dels infants"

És una proposta pedagògica que té per objectiu crear espais de reflexió i debat sobre els drets humans i, en particular, sobre els drets dels infants, en tres àmbits educatius diferents:

- Educació no formal, adreçat a entitats socioeducatives i d'educació en el lleure.
- Educació formal, adreçat a centres d'ensenyament infantil, primari i secundari.
- Familiar, adreçat a les famílies.

Per al curs 2018-2019, el centre d'interès d'aquest programa és el reconeixement de la diversitat i a no patir cap tipus de discriminació, independentment de la raça, el color, el sexe, la llengua, la religió, l'opinió política o d'altra mena, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, la incapacitat física, el naixement o qualsevol altra condició de l'infant o dels seus pares i mares o tutors i tutores legals, recollit a l'article 2 de la Convenció sobre els drets de l'infant.

Aquest programa es fonamenta en la mirada empàtica vers l'altre, l'educació en valors i la solidaritat.

El cicle de cinema adreçat a escoles ha tingut una participació de 5.408 persones, entre infants i professorat, procedents de 54 centres de tots els districtes. Pel que fa a l'oferta adreçada als centres socioeducatius i de lleure, hi han assistit 75 infants i 14 educadors i educadores de 6 entitats. Pel que fa al públic familiar, s'han programat quatre sessions, els diumenges, organitzades en dos blocs: el primer adreçat a infants a partir de 4 anys i el segon per a infants a partir de 7 anys. Hi han participat 850 persones.

En el conjunt dels tres àmbits, s'han programat 27 sessions i s'han projectat vuit pel·lícules diferents. Les pel·lícules projectades han estat escollides tenint en compte la seva qualitat tècnica i cinematogràfica i el seu valor pedagògic per treballar els aspectes vinculats a la promoció, la difusió i la sensibilització en drets humans.

D'altra banda, també cal destacar que aquest any se'ns ha convidat a participar en dos programes radiofònics per parlar del "Cicle de cinema dels drets dels infants": el programa de Ràdio 4 Lletra lligada i al programa de Radio Fabra Escoleta de cinema .

Igual que en l'anterior programa, "Cicle de cinema dels drets dels infants" també va aconseguir el segell de qualitat del Consell d'Innovació Pedagògica, gestionat per l'IMEB de la mà de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat de Barcelona.

Programa "Dia de la diversitat"

És un programa pedagògic adreçat als centres educatius d'ensenyament secundari que té per objectiu fomentar, sensibilitzar i educar en drets humans el conjunt de joves estudiants d'entre 12 i 18 anys.

L'activitat central del programa consisteix en unes jornades per als alumnes durant les quals, a través de jocs, dinàmiques i tallers proposats per diverses entitats, es donen a conèixer els drets humans i es crea un espai de reflexió i debat al voltant d'aquests i d'altres valors, com ara la no discriminació i l'eradicació de conductes abusives de poder, xenòfobes i racistes. Un valor afegit d'aquest programa educatiu és que posa a l'abast dels i les participants les entitats de referència en aquest àmbit que treballen a la ciutat.

Les activitats del programa van més enllà de les jornades, ja que el programa inclou un taller que es fa prèviament al mateix centre escolar per treballar-ne els conceptes bàsics, i tot un seguit de tallers complementaris posteriors per aprofundir en la temàtica i consolidar els conceptes assolits. Així mateix, també es proposa un taller de formació per al professorat.

L'any 2018, el programa va continuar amb l'oferta de quatre dies d'activitats (22, 23, 24 i 25 d'octubre) i el lloc de celebració va ser l'Espai Jove La Fontana. Hi van participar 18 entitats, amb la incorporació de dues entitats noves (L'hora Lliure i Censurados Films) i 1.460 joves procedents de 22 centres escolars i amb la incorporació d'11 centres educatius nous.

Es van dur a terme 11 activitats de llarga durada (activitats amb format taller d'una durada d'1 hora i 30 minuts, amb un màxim de 25 alumnes participants per taller), 13 de curta durada (amb format gimcana d'una duració màxima de 15 minuts, amb un alt

nivell de rotació de l'alumnat que ha de passar pel màxim d'aquestes activitats) i 4 activitats per al professorat d'una duració d'1 hora i quart.

Aquest programa educatiu també té el segell de qualitat del Consell d'Innovació Pedagògica i el suport de l'Agència Europea de Drets Fonamentals (FRA).

La Ciutat dels Somnis

L'any 2018, s'ha celebrat la segona edició de la Ciutat dels Somnis, la nova proposta lúdica i familiar del Festival de la Infància. En aquesta edició s'ha mantingut el format de l'any passat, que recrea l'escenari d'una ciutat on es poden trobar tot tipus d'oficis i professions. D'aquesta manera, es continua apostant per una oferta d'activitats atractiva, inclusiva i de qualitat que trenqui amb els estereotips de gènere.

L'organitza la Fira de Barcelona, amb la col·laboració de l'Ajuntament, que, a més a més, hi ha participat amb la presència d'un estand. Aquest any, els jocs i les activitats pedagògiques de l'estand municipal han estat orientats a fomentar la participació dels infants amb activitats com ara la simulació d'un ple municipal o la recreació del balcó de l'Ajuntament.

Enguany el festival s'ha allargat un dia més que en l'edició anterior (del 27 al 31 de desembre) i ha duplicat el nombre d'activitats i de professions representades. Així mateix, s'ha augmentat l'oferta d'activitats per a infants de 0-3 anys i de 10-12 anys, i també s'hi han incorporat activitats per a nois i noies de 12-14 anys. El festival ha ofert un 20 % més d'activitats que l'any passat i se n'ha ampliat l'espai en un 25 %. El nombre de visitants ha estat de 25.000.

El preu de l'entrada, però, s'ha mantingut en 6€, igual que l'any passat, perquè fos assequible per a les famílies, de la mateixa manera que s'han tornat a distribuir les 2.000 entrades solidàries per a les famílies més vulnerables a través de diverses entitats socials.

Finalment, en acabar el festival, s'ha repartit el mobiliari i el material excedent (com ara taules, cadires, material escolar, etcètera) entre entitats vinculades a la infància i l'adolescència. El Casal dels Infants i l'Obra Social Sant Joan de Déu n'han estat els receptors principals.

Suport a entitats

L'Ajuntament de Barcelona dona suport a les entitats que promouen projectes, activitats i serveis d'àmbit de ciutat, adreçats a fomentar la promoció de la infància i l'adolescència, a través de la convocatòria general de subvencions i amb la signatura de convenis de col·laboració.

S'ha creat un nou programa de subvencions ordinàries per facilitar la inclusió d'infants a les activitats de lleure educatiu de base voluntària i d'àmbit de ciutat, amb una dotació econòmica de 146.000€.

Taula 2.1.2.5. Suport a entitats en l'àmbit de la promoció de la infància i de l'adolescència
Departament de Promoció de la Infància, 2018

	2017	2018	% d'increment
Subvencions ordinàries atorgades	34	42	23,53
Convenis	12	6	-50,00
Pressupost executat (€)	394.876,45	491.600,00	24,49

Col·laboració amb altres projectes

Projecte "Barcelona, ciutat educadora"

El Departament de Promoció de la Infància s'ha incorporat a la Red ODS "Los objetivos de desarrollo sostenible con la implicación de la infancia" de la Red Española de Ciudades Educadoras (RECE), que coordina la ciutat de Lleida per al període 2018-2019 i que té els objectius de definir un pla d'actuació local per posar en pràctica l'agenda 2030 en el marc de drets, equitat, sostenibilitat i participació; dissenyar línies d'acció locals per avançar en la consecució dels ODS; elaborar una proposta d'acció que permeti dur a la pràctica la participació infantil des de la visió dels objectius de desenvolupament sostenible; crear una xarxa d'informació entre municipis mitjançant la generació de sinergies i treball en xarxa, i elaborar un catàleg de les accions que es poden dur a terme des dels municipis.

Programa "Ciutats amigues de la infància"

L'any 2006, Barcelona va obtenir el segell de Ciutat Amiga de la Infància. El programa "Ciutats amigues de la infància" és una iniciativa d'UNICEF que té per objectiu vincular la Convenció dels drets dels infants amb les polítiques locals d'infància i adolescència, i que parteix de la resolució aprovada l'any 1996 durant la II Conferència de les Nacions Unides sobre els Assentaments Humans (Habitat II), per la qual es va declarar que el benestar dels nens i les nenes és l'indicador definitiu d'un hàbitat saludable, d'una societat democràtica i d'una bona governança. Aquest reconeixement es renova cada quatre anys i, l'any 2018, un cop l'Ajuntament va presentar els informes i les dades corresponents sobre la infància a la ciutat de Barcelona, UNICEF va renovar aquest segell per al període 2018-2022.

Aquest reconeixement és una gran responsabilitat que implica el compromís de Barcelona per continuar desenvolupant polítiques avançades d'infància que tinguin en compte les opinions, les necessitats, les prioritats i els drets dels més petits i les seves famílies.

Actuacions i esdeveniments rellevants

- El Pla municipal "Focus infància i ciutadania 2017-2020: pla per créixer i viure la infància i l'adolescència a Barcelona", ha estat presentat als infants, els quals han fet propostes i aportacions que s'hi incorporaran.

- El 20 de novembre del 2018, Dia Universal dels Drets de l'Infant, va tenir lloc la descoberta de la placa de la plaça dels Drets dels Infants, al barri de la Trinitat Vella. La inauguració d'aquesta plaça està prevista per al 20 de novembre del 2019 i respon a una reivindicació de l'XDI i també forma part de les actuacions previstes al Pla municipal "Focus infància i ciutadania 2017-2020: Pla per créixer i viure la infància i l'adolescència a Barcelona". El disseny de la plaça ha incorporat la participació dels infants del barri.

Reptes de futur per al 2019

- Consolidar els programes municipals:
  - Programa per a la participació dels infants, a més de donar a conèixer el document Impulsem la participació dels infants en els serveis i projectes municipals.
  - Programa per a la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil.
- Commemorar el 30è aniversari de la Convenció dels drets dels infants.

Carles Gil i Miquel
Cap del Departament de Promoció de la Infància

2.1.3.
Departament de Promoció de la Gent Gran

Missió

Des que es va constituir, l'any 2016, el Departament de Promoció de la Gent Gran treballa amb la finalitat d'aglutinar els programes i serveis que fomenten la promoció social en el sector de la gent gran, a banda de l'atenció social que es gestiona des del Departament de Gent Gran de la mateixa Àrea.

Entorn

Al llarg del 2018, el Departament ha continuat consolidant-se i avançant com un òrgan amb entitat pròpia, i ha centrat la seva activitat en el desenvolupament de la mesura de govern per a la promoció de les persones grans a la ciutat de Barcelona 2017-2021, que recull accions pròpies i externes amb suport i seguiment del Departament per a aquest període.

Recursos

La liquidació del pressupost ha estat aquest any de 2.711.541,29€ i l'equip humà que integra el Departament ha estat de cinc persones.

Taula 2.1.3.1. Liquidació del pressupost
Departament de Promoció de la Gent Gran, 2018

Capítol	€	%
Personal	136.996,03	5,05
Béns i serveis	1.056.704,88	38,97
Transferències corrents	1.380.118,18	50,90
Inversions	137.722,20	5,08
Total	**2.711.541,29**	**100,00**

Activitat

Mesura de govern per a la promoció de les persones grans a la ciutat de Barcelona

La mesura és el punt de partida i el document guia del Departament per construir accions que impulsin el paper i el reconeixement de les persones grans en la societat. Se centra en la promoció de les persones grans i abraça aspectes vinculats als seus drets i a la participació, sense incloure temàtiques relacionades amb l'atenció a les necessitats específiques d'aquest conjunt de població.

Aquesta Mesura de govern promou que les persones grans disposin de les eines i els mitjans per desenvolupar-se com a ciutadans i ciutadanes de ple dret, participant activament en la societat i en la vida de la ciutat i dels seus barris.

La mesura esdevé l'eina que marca els objectius, les fites i les accions del Departament fins l'any 2021. S'articula en 3 eixos estratègics, 8 objectius i 35 actuacions concretes

que fan referència a: dret a envellir, ciutadania activa i ciutat, apoderament, dret al coneixement, lluita contra les discriminacions, xarxes, participació, relacions intergeneracionals, ciutat amigable i equipaments.

Acció contra el maltractament, bon tracte

Una de les accions importants que ha dut a terme l'Ajuntament de Barcelona el 2018 ha estat l'actualització de l'apartat del web Gent Gran sobre la promoció del bon tracte i la prevenció, la detecció i l'actuació en situacions de maltractament envers les persones grans. Aquesta actualització ha estat impulsada pel Departament de Promoció de la Gent Gran, en col·laboració amb els departaments de Gent Gran, Participació Social, Salut i Comunicació.

A més de l'apartat sobre el bon tracte envers les persones grans, també s'han actualitzat altres apartats del web Gent Gran, amb l'objectiu d'incloure-hi novetats pel que fa a serveis i programes, renovar-ne la imatge gràfica i adaptar-los a noves funcionalitats.

Casals i espais municipals de gent gran per a la promoció de l'envelliment actiu. Cap a un nou model

Els casals i espais municipals de gent gran són la xarxa d'equipaments de proximitat i, per tant, esdevenen els equipaments de promoció de les persones grans per excel·lència.

Seguint un dels objectius recollits a la mesura de govern, el 2018 s'ha iniciat un procés participatiu per revisar el model de casals i espais de gent gran municipals. Aquest procés s'ha centrat en l'anàlisi de la situació actual dels equipaments, la constitució d'un grup de treball de professionals ampli i divers i la recollida de l'opinió i la visió de les persones usuàries. Les propostes d'aquesta anàlisi derivaran en un pla de treball que es definirà al llarg de l'any 2019.

D'altra banda, un dels principals objectius dels casals i espais de gent gran continua sent la promoció de l'alfabetització digital mitjançant les aules informàtiques i el foment de l'aprenentatge de l'ús d'internet. En aquest àmbit, l'any 2018 l'Ajuntament de Barcelona disposa de 39 aules informàtiques ubicades als casals i espais municipals de gent gran. En total, entre formació bàsica i avançada, s'han fet 44 sessions formatives al llarg de l'any.

Activitats que donen protagonisme a les persones grans

Cal destacar la celebració de la 18a edició del Concert de Nadal de les persones grans "Canta Gran!", plantejat com un Passeig musical per la llegenda del Comte Arnau, en el qual van participar més de cinc-cents cantaires.

L'Ajuntament de Barcelona ha participat també el 2018 en la 20a edició del Saló de la gent gran de Catalunya FiraGran amb un estand municipal, gestionat pel Departament de Promoció de la Gent gran, dedicat al programa de capacitació periodística i tecnològica per a persones grans "Soc_Blogger!".

Targeta rosa

L'Ajuntament de Barcelona té l'objectiu de millorar l'accessibilitat al transport públic de les persones grans adequant la Targeta rosa a les necessitats de mobilitat, tot revisant-ne els criteris d'accés. Els ciutadans i les ciutadanes de Barcelona tenen accés a la Targeta rosa a partir dels 60 anys, mentre que a les ciutats de l'àrea metropolitana l'edat mínima d'accés a aquest servei són 65 anys.

Taula 2.1.3.2. Targeta rosa en circulació el 31 de desembre de cada any[1]
Departament de Promoció de la Gent Gran, 2018[2]

	2017	2018	% d'increment
Gratuïta	109.992	107.818	-1,98
Reduïda	137.171	137.722	0,40
Total	**247.163**	**245.540**	**-0,66**

1. Comprèn el col·lectiu de les persones de 60 anys i més i de les persones amb discapacitat.
2. L'Àrea metropolitana de Barcelona (AMB) és l'encarregada de concedir i gestionar la Targeta rosa i de gestionar les concedides.

La Targeta rosa també ha continuat incrementant les seves prestacions i ofereix altres avantatges als seus titulars: els permet obtenir importants descomptes en serveis de podologia, òptiques, audiologia, museus, equipaments musicals, mercats municipals i en altres establiments d'interès.

Al final del 2018 hi havia 1.359 establiments col·laboradors a la ciutat, un 7% més que el 2017. Tota la informació actualitzada sobre ofertes i avantatges de la Targeta rosa es pot consultar al web de referència: barcelona.cat/targetarosa.

Programa Viure i Conviure

El programa intergeneracional Viure i conviure promou allotjaments compartits entre persones grans i joves estudiants universitaris. Es desenvolupa mitjançant la col·laboració de la Fundació Roure, el Consell interuniversitari de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona. L'any 2018 hi ha hagut 58 convivències (formades per una persona gran i una de jove) a la ciutat de Barcelona, i un total de 67 convivències en la globalitat del programa comptabilitzant altres municipis. Això suposa un increment del 6,9% i del 9%, respectivament, en relació amb l'any anterior.

Programa Viatjar per Créixer

L'Ajuntament de Barcelona subvenciona 2.000 places dels viatges organitzats per l'Imserso a les persones grans que estiguin empadronades a Barcelona i que disposin de la Targeta rosa gratuïta.

En la campanya 2017-2018 les persones sol·licitants van ser 2.410, i les que finalment van viatjar van ser 1.838; aquesta diferència es deu al fet que moltes persones que inicialment fan la demanda finalment no poden viatjar, per motius diversos.

Taula 2.1.3.3. Programa Viatjar per Créixer[1]
Departament de Promoció de la Gent Gran, 2018

	Temporada 2016-2017	Temporada 2017-2018	% d'increment
Persones sol·licitants	2.209	2.410	9,10
Persones que viatgen	1.417	1.838	29,71

1. Programa anomenat anteriorment Vacances per a la gent gran.

Viatjar per créixer vol ser un programa ludicoformatiu d'accions dirigides a les persones grans que viatgen gaudint d'un turisme sostenible, respectuós, segur, enriquidor i de qualitat.

Programa En Bici Sense Edat

El Departament de Promoció de la Gent Gran ha ampliat el servei En Bici Sense Edat al llarg de 2018, en col·laboració amb Biciclot. Aquest servei, basat en voluntaris i voluntàries que condueixen tricicles elèctrics, consisteix a oferir passejades per la ciutat a persones grans amb dificultats de mobilitat que viuen a residències o habitatges amb serveis. Amb una flota de 3 tricicles, el 2018 s'han fet 493 sortides i s'ha donat servei a 735 passatgers i passatgeres.

Suport a entitats

El 2018 s'ha continuat consolidant el suport econòmic a les entitats per a la promoció de la gent gran mitjançant subvencions i convenis.

Taula 2.1.3.4. Suport a entitats en l'àmbit de la promoció de la gent gran
Departament de Promoció de la Gent Gran, 2018

	2017	2018	% d'increment
Subvencions ordinàries atorgades	39	39	0,00
Convenis	9	10	11,11
Pressupost executat (€)	1.292.275,07[1]	1.200.118,18[2]	-7,13

1. Per l'any 2017 el pressupost inclou 873.675€ del conveni amb l'ÀMB per a la gestió de la Targeta rosa.
2. Per l'any 2017 el pressupost inclou 841.530,49€ del conveni amb l'ÀMB per a la gestió de la Targeta rosa.

Servei VinclesBCN

El servei VinclesBCN, que combat la solitud no volguda de les persones grans mitjançant les noves tecnologies, es presta a tots els districtes de la ciutat des de l'1 de març de 2018. Una de les fites d'aquest servei al llarg de l'any ha consistit a superar el miler de persones usuàries (1.004 en data 31 de desembre de 2018) i consolidar una xarxa familiar formada per més de 4.000 membres. Pel que fa als grups d'activitats, se'n comptabilitzen 61, amb una mitjana de 22 membres cadascun.

L'aplicació (app) VinclesBCN es va actualitzar al novembre, amb l'objectiu de proporcionar més autonomia a les persones usuàries. Entre altres millores, la nova app augmenta les opcions d'interacció relacional, permet que cadascú gestioni la seva pròpia agenda, inclou continguts nous i és més interoperativa.

A partir de la seva actualització es va obrir un període d'adaptació, migració i formació entre els usuaris i les usuàries. Les formacions que s'han fet són de tipus presencial, impartides per voluntariat de la Fundació SECOTbcn (Voluntariat sènior d'assessorament empresarial), i se n'han dut a terme 74. També s'han fet 262 activitats de dinamització entre els usuaris i les usuàries de VinclesBCN.

A més, al juliol del 2018 es va celebrar una trobada de persones usuàries, amb presència de la tinenta d'alcaldia de Drets Socials i de representants de Bloomberg Philanthropies.

Actuacions i esdeveniments rellevants

- Acabament de la prova pilot del servei VinclesBCN, expansió a tots els districtes i consecució de 1.000 persones usuàries a final d'any.
- Actualització del web Gent Gran, amb especial atenció a l'apartat sobre promoció del bon tracte i prevenció del maltractament envers les persones grans.
- Contribució a la visibilització i la protecció de la diversitat entre les persones grans, mitjançant la participació en les IV Jornades de Gent Gran LGTBI en representació de l'Ajuntament de Barcelona.

Reptes de futur per al 2019

- Desenvolupar i acomplir com fins ara les accions emmarcades en la mesura de govern per a la promoció de les persones grans a la ciutat de Barcelona 2017-2021.
- Continuar ampliant el nombre de persones usuàries del servei VinclesBCN, incorporant-hi noves tipologies, i continuar millorant també les utilitats de la tauleta mitjançant la qual es presta el servei.
- Elaborar un pla de treball per a l'actualització del model de casals i espais de gent gran municipals, valorant l'anàlisi duta a terme a partir d'enquestes de personal tècnic i opinions de persones usuàries, posant en comú els resultats i proposant accions d'acord amb les conclusions obtingudes.

Enrique Cano Gil
Cap del Departament de Promoció de la Gent Gran

3.
Direcció de Planificació i Innovació

3.
Direcció de Planificació i Innovació

La Direcció de Planificació i Innovació (DPI) ha exercit, en aquest darrer període, una intervenció focalitzada en l'activitat de l'Àrea, orientada a la consolidació de les seves dues competències bàsiques: el suport bàsic a l'activitat i l'impuls de projectes d'innovació.

L'activitat bàsica de la Gerència ha rebut un clar impuls en el darrer exercici, amb la consolidació i renovació dels equips que componen el core de la nostra administració. I l'àmbit dels projectes d'innovació ha exercit un clar desenvolupament i expansió amb la concreció d'alguns dels projectes iniciats anteriorment i amb el desplegament de noves propostes.

Faré una presentació dels projectes agrupant-los a partir de cinc objectius bàsics definits en un exercici de continuïtat de direcció per objectius que hem desenvolupat amb la totalitat dels equips col·laboradors de la Direcció.

Objectiu 1: lluitar contra la pobresa i les desigualtats

- B-MINCOME
- Simulador social
- Bons d'impacte social
- Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials 2017-2027

Vull destacar el progrés i les primeres conclusions preliminars del projecte B-MINCOME, del qual s'ha inclòs un apartat específic en aquesta memòria, així com de l'activació del simulador social, com a eina per desenvolupar una veritable estratègia de drets de ciutadania, i la continuïtat dels treballs de l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials 2017-2027 d'especial importància per garantir una línia de continuïtat en la configuració de les polítiques socials i en la percepció d'aquestes per part del seus innombrables actors.

Objectiu 2: donar suport a totes les accions finalistes

- Construcció d'un sistema de big data, fomentant la interoperabilitat
- Pla de comunicació 2018-2019
- Redefinició del mapa conceptual de la comunicació digital (webs i xarxes socials) de la Gerència de Drets Socials i l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
- Millora del coneixement de l'oferta de serveis socials a la ciutadania

Vull destacar, en aquest àmbit, el desenvolupament del conjunt d'iniciatives per consolidar un sistema d'informació propi que ens permeti fer un seguiment dinàmic de la realitat socioeconòmica de la ciutat i un seguiment directe de les polítiques que es desenvolupen i de la seva avaluació.

Objectiu 3: potenciar la participació i la transparència en les relacions ciutadanes

- Compromís de Barcelona per l'amigabilitat amb les persones grans 2018-2021
- Processos participatius oberts amb persones grans (cinquena convenció)

- Coproducció de les propostes i recomanacions del Consell Municipal de Benestar Social (CMBS)
- Adaptar les normes de participació dels òrgans sectorials de drets socials
- Acord ciutadà per una Barcelona inclusiva
- Premi Montserrat Roig al periodisme i la comunicació social
- Àgora ciutadana de la Barcelona social 2018

Voldria destacar, amb relació a aquest objectiu, l'esforç permanent que s'està desenvolupant des de la Direcció per tal d'implicar activament en les estratègies d'intervenció la major part possible d'actors socials: entitats, usuaris, tècnics, tècniques i gestors de districtes i de proximitats, etcètera.

En aquest sentit, han tingut una rellevància particular les accions desenvolupades per donar veu, de manera genèrica, a les persones grans amb els preparatius de la V Convenció de les Persones Grans i en particular les del grup de treball de mobilitat reduïda que s'ha format per primera vegada en l'àmbit de treball del Consell Assessor de la Gent Gran.

Objectiu 4: generar més i millor coneixement i liderar la innovació a l'Ajuntament

- Implementació d'un model de copagament en el Servei d'Ajuda Domiciliària (SAD)
- Pilots SAD: nova forma de provisió de servei d'ajuda a domicili, drets socials
- APROP
- Posada en marxa de la Xarxa Col·laborativa (XaC)
- Desenvolupament del model de coordinació d'informació entre l'Àrea i els districtes (presencial, accions de districte i indicadors)
- Banc d'experiències i bones pràctiques
- Pla d'aprenentatge i desenvolupament professional de la gerència
- Pla de gestió del coneixement de l'Àrea de Drets Socials
- Recerques i col·laboracions estables amb les universitats
- Suport a projectes i xarxes europees
- Coordinació i edició de la revista Barcelona Societat
- Definició dels models de contractació de serveis recurrents derivats de la nova llei de contractació
- URBinclusion
- Suport a l'IMSS en la definició del nou model Barcelona d'atenció a la dependència
- Col·laboració en el disseny del projecte Vine (prova pilot)
- Suport a la definició del pla d'equipaments "Centres oberts a Barcelona"

Amb relació a l'objectiu de generar més i millor coneixement i liderar la innovació a l'Ajuntament s'han desenvolupat alguns projectes rellevants.

Voldria destacar, singularment, el projecte de les superilles socials vinculat a la nova forma de provisió del SAD que en el seu ple desenvolupament comporta una forma de concebre i desenvolupar els serveis a les persones en la nostra ciutat. Aquesta nova concepció basada en l'apoderament de les persones i en la proximitat ha d'actuar com a palanca de transformació de la implementació dels sistemes sanitari i d'atenció social, i fins i tot, del sistema educatiu en allò que afecta les activitats extraescolars i d'acompanyament, que se situen en el centre de les accions i mesures contra la desigualtat. També ha de permetre el progrés i la millora en els condicions de treball de les persones que treballen en els programes d'atenció i promoció social en general i ha d'esdevenir un vector de promoció, millora i formació de les treballadores familiars que componen els equips del SAD.

També vull destacar el treball dut a terme en el desenvolupament del projecte URBInclusion, del qual hi ha un apartat específic, tant en el desplegament del grup local al barri del Bon Pastor, com en el desenvolupament de la xarxa i en les conclusions proposades a la conferència final feta a Barcelona.

Objectiu 5: garantir la sostenibilitat de les polítiques públiques

- Identificació de les situacions tipus en què es dona maltractament a les persones grans
- Construcció del model socioeducatiu per al desenvolupament d'un pla d'acció a Barcelona
- Famílies amb conflictes amb adolescents i violència filioparental
- Els processos tècnics de treball als EAIA. L'entrada i l'estudi i valoració diagnòstica
- Model peer worker en el context housing first
- Desplegar la tarifació social
- Disseny d'una estratègia general per establir criteris de tarifació social en funció de la renda
- Pla d'auditories energètiques als equipaments de l'Àrea de Drets Socials i estudi de viabilitat per implementar energies renovables
- Programa de control i seguiment del servei de manteniment dels equipaments de gestió externa de l'Àrea de Drets Socials
- Identificació de serveis externalitzats per cercar formes de treball innovadores sense presència física
- Seguiment en l'àmbit econòmic i estadístic del contracte programa
- Estandardització dels processos interns de contractació

Finalment, a l'objectiu 5, hem desenvolupat eines i processos per garantir el bon funcionament i la sostenibilitat de les accions empreses per la Gerència. Vull destacar, també, el corpus d'innovació i el progrés operatiu que en aquesta matèria s'ha adquirit en termes generals tant a la Gerència com a la resta d'unitats corporatives que configuren l'acció de la Tercera Tinència.

S'ha portat a la realitat el projecte d'innovació APROP. I s'ha contribuït activament a fer possible la implementació d'una estratègia d'inclusió en l'àmbit supramunicipal, i s'ha permès la presentació d'un projecte per a persones sense llar al territori del Besòs, a la darrera convocatòria de l'UIA.

Voldria destacar el treball de les unitats de suport transversals a tota l'organització i en particular els de seguiment pressupostari i de recursos humans. Així s'han anat fent les habilitacions pressupostàries i de personal per poder dur a terme l'exercici diari dels nostres serveis. S'ha pogut entomar el tancament d'exercici, la preparació del nou i l'inici en pròrroga, tot això amb canvis en les eines per procedir, i amb un canvi de normativa bàsica, sense que això hagi representat una pèrdua significativa d'eficiència en el nivell d'execució del conjunt d'unitats de la Gerència.

Voldria destacar la importància dels equips que, encara que no tinguin una gran visibilitat en la nostra organització, són imprescindibles per aconseguir l'habilitació i el confort de la resta d'unitats en el seu treball quotidià, com ara els equips de manteniment que també atenen el funcionament de cadascuna de les unitats operatives que tenim, així com la coordinació de tots els equipaments propis que estan donant suport a serveis que es presten a les persones encara que sigui amb la participació activa de proveïdors de serveis. També atenen projectes com l'hort urbà del qual disposem al terrat de les nostres instal·lacions al carrer de València, i que ha esdevingut un referent que s'està estenent a altres unitats de l'Ajuntament.

Lluís Torrens Mèlich
Director de la Direcció de Planificació i Innovació

3.1.
Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació

La Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació (DEI) és una unitat de suport a les diferents unitats orgàniques de la Gerència de Drets Socials, que ha ampliat el registre de les seves activitats en l'àmbit de la formalització administrativa de l'àrea de la innovació social i la gestió de projectes singulars.

En aquest darrer exercici hem pogut continuar desplegant l'activitat dels cinc departaments en els quals s'organitza la direcció d'estratègia i innovació, que són l'element central de la nostra activitat i que es desenvolupen a continuació d'aquesta introducció.

1. Planificació i Processos
2. Gestió de Sistemes d'Informació
3. Recerca i Coneixement
4. Comunicació
5. Participació Social
6. Projectes B-MINCOME i URBinclusion

Tanmateix, en aquest darrer exercici de memòria del mandat incloem, en aquest capítol de la memòria, un apartat singular pel progrés dels projectes B-MINCOME i URBInclusion, ja que, en l'exercici 2018, se n'ha desplegat una part essencial del programa de treball i s'han començat a concretar les conclusions previstes.

En la memòria de l'any anterior assenyalàvem el progrés dels departaments de l'àrea en el paper de referents tècnics i de suport a la presa de decisions de les diferents unitats orgàniques de la Gerència, i aquesta funció, al llarg de l'any 2018, com en els darrers exercicis, s'ha confirmat i consolidat.

Els progressos duts a terme en l'àmbit de la generació de coneixement, l'anàlisi de dades i la configuració d'una unitat de producció de mapes, així com la configuració de l'Estratègia d'inclusió social i de lluita contra les desigualtats 2017-2027 han esdevingut un referent en la nova forma de fer de la Gerència al llarg de l'any 2018. Aquest fet ja és un dels pilars de l'activitat de la Direcció. En aquest sentit volem destacar la confirmació del marc de treball amb l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) amb el qual es va acordar, el darrer any, l'establiment d'un contracte programa per donar continuïtat a les accions en aquest camp.

Aquest contracte integra, a més, el treball que havia estat desenvolupant des de l'Institut d'Infància i Adolescència de Barcelona, amb la millora de les sinergies que això permet. El contracte programa, a més, exerceix una *bis atractiva* amb relació a les accions de recerca que des d'altres unitats de la Gerència es feien tant amb relació a l'IERMB com a l'Institut d'Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB), de forma que ara s'estan integrant i potenciant entre si.

S'ha continuat treballant amb relació al tema de la participació i la coproducció de polítiques, amb la posada en funcionament de l'Estratègia d'inclusió i de lluita contra les desigualtats de Barcelona fins a l'horitzó del 2027.

Aquesta forma de treballar exigeix una ingent tasca col·laborativa amb referents de la resta d'àrees sectorials de l'Ajuntament i de tots els districtes, així com de les entitats representades en els òrgans de govern i la coordinació de tot plegat amb la secretaria

tècnica de l'acord. El treball de preparació, i colideratge i consens ha estat molt significatiu com sempre i ha permès desenvolupar els diferents àmbits de treball, en els quals volem destacar els treballs preparatoris per a la convenció "La veu de les persones grans", així com les trobades i el seguiment de l'Estratègia per a una Barcelona inclusiva i de lluita contra les desigualtats amb l'horitzó del 2027.

D'altra banda, també voldria destacar el progrés desenvolupat en l'àmbit de la recerca per donar suport a la comprensió de la realitat social de la nostra ciutat amb un nivell de detall i de progrés com no s'havia fet mai abans. Aquest progrés ha estat possible gràcies al desplegament de la col·laboració amb l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, que ens ha permès aprofundir i consolidar les àrees de treball que havíem desplegat anteriorment, així com desenvolupar molt l'àmbit de mesura de variables i de comprensió d'aquestes a escala territorial i multivariant. Aquesta nova capa d'activitat, juntament amb l'anàlisi de les dades provinents de l'Agència Tributària, ens ha permès desplegar una base sòlida per implementar els diferents projectes d'innovació social.

Volem destacar, també, com ho vam fer l'any anterior, la consolidació dels treballs de gestió del coneixement i de la Xarxa col·laborativa. En aquest àmbit, els departaments de la direcció s'estan convertint en un referent corporatiu per a tot l'Ajuntament.

Un capítol singular el configuren el conjunt de projectes d'innovació que s'han dut a terme amb el suport de la Secretaria Tècnica per la Innovació, que ha donat suport tant a la Direcció d'Estratègia i Innovació com a la Direcció de Planificació i Innovació, que és qui ha liderat el projecte. El conjunt de projectes componen un corpus d'innovació que té una gran potencialitat per al desplegament tant de nous serveis, com de noves formes d'afrontar les estratègies i polítiques socials.

Cal destacar, en l'àmbit del suport a la formalització dels contractes i convenis, la complexitat de treballar amb projectes d'innovació social que sovint reclamen una interpretació límit de les regles que s'apliquen a la contractació. També volem destacar els treballs que s'han coordinat des de la Direcció per tal de poder proposar una nova fórmula per a l'assignació de punts en les diferents ofertes que es presenten a les licitacions de serveis a les persones i intensius en personal.

Així mateix, volem subratllar el gran esforç dut a terme, com consta a l'apartat descriptiu del Departament de Comunicació, per donar suport a totes les necessitats comunicatives de la Gerència, en particular si tenim en compte que el 2018 ha comportat l'inici de les tasques d'avaluació de mandat que s'activa per aplicació del cicle electoral.

Cal fer esment al projecte B-MINCOME, que es desplega des del 2017 en el marc de la primera convocatòria de la *Urban Innovative Actions* i que treballa per avaluar una prova pilot de desplegament a l'Eix Besòs, d'una mesura de protecció per a famílies vulnerables com una renda, establerta en la forma d'un suport municipal d'inclusió, per cobrir necessitats bàsiques i, al mateix temps, el desplegament de quatre polítiques actives en què les diferents persones han participat en la modalitat de condicionada o no i limitada o no.

La prova pilot preveia que fins a un 25% de l'import del suport municipal d'inclusió (SMI) podria ser pagat en moneda ciutadana mitjançant una transferència electrònica per ser gastada en la xarxa de comerços i altres operadors econòmics que admetin el

cobrament en aquesta moneda. A partir del mes de setembre s'ha implementat la moneda ciutadana a l'Eix Besós.

Hi ha previsió que es presenti l'avaluació dels primers resultats obtinguts a principis del primer trimestre de l'any 2019.

Per ampliar la informació del projecte B-MINCOME, us recomano accedir al web de la revista Barcelona Societat, número 23, dedicada a les polítiques de rendes: https://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/ca/revista-barcelona-societat.

També cal destacar el projecte URBinclusion, projecte europeu finançat pel programa URBACT de la Unió Europea. Es tracta d'una xarxa de nou ciutats europees liderada per l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona i que inclou Cracòvia (Polònia), Timisoara (Romania), Copenhaguen (Dinamarca), Torí (Itàlia), Nàpols (Itàlia), àrea metropolitana de Lió (França), Tríkala (Grècia) i Glasgow (el Regne Unit). Aquesta xarxa promou l'intercanvi de coneixement sobre els reptes d'implementar accions adreçades a combatre l'exclusió social a les ciutats, en un context de desigualtats creixents i de proliferació de noves expressions de pobresa i segregació urbana. Durant dos anys i mig (2016-2019) les ciutats participants han identificat les aportacions més valuoses de cada ciutat així com els trets compartits a l'hora d'afrontar el pas de la dimensió estratègica al nivell operatiu. En concret, han reflexionat sobre aquells elements que possibiliten que la implementació de les polítiques socials d'inclusió estigui associada a la posada en pràctica d'un enfocament integrat (tant de les problemàtiques a les quals s'adrecen com a la coordinació interdepartamental), a la implicació dels actors locals (entitats sociocomunitàries i ciutadania dels barris d'intervenció), a sistemes de monitoratge i d'indicadors eficients (per avaluar el procés d'implementació així com, en ser possible, el seu impacte) i en l'exploració de nous esquemes de finançament.

A través de trobades internacionals periòdiques i d'un procés de treball local en cada una de les ciutats participants, l'objectiu d'URBinclusion ha estat extreure recomanacions per a les administracions locals, sobre les barreres i els obstacles específics per abordar una implementació d'acord amb els reptes anteriors i, així mateix, sobre els procediments i les eines que permetrien superar-los. D'altra banda, el projecte ha permès conèixer accions que tenen lloc en les altres ciutats europees i explorar possibles vies de col·laboració, així com internacionalitzar algunes estratègies, projectes i accions d'inclusió social de l'Ajuntament de Barcelona, i en concret de l'Àrea de Drets Socials.

Barcelona ha posat el focus en accions que es duen a terme en la zona de l'Eix Besòs, i de manera particular en el barri del Bon Pastor, com són els projectes B-MINCOME, Transforma't, Esforsa't, Acompanyament als reallotjaments de les cases barates, Temps de joc, Finques d'alta complexitat i Endavanta'l, De les 7 accions anteriors, algunes estan clarament sota el paraigua del Pla de barris de Baró de Viver-Bon Pastor, d'altres són una aposta del districte i d'altres estan directament vinculades a l'Àrea de Drets Socials. Aquest treball de reflexió local s'ha vehiculat a través d'un Grup Local format per al voltant d'unes 15 persones, totes elles tècniques de l'Ajuntament i d'entitats sociocomunitàries implicades en els projectes anteriors.

El finançament per part d'URBACT ha anat destinat a la realització d'aquest intercanvi internacional de coneixement, a l'organització d'esdeveniments i a la creació de

material de difusió. El pressupost total del partenariat ha estat de 749.260 € (amb cofinançament del 75% per FEDER), dels quals 200.695,52 € (cofinançament del 70% per FEDER) ha estat per a Barcelona.

La "Jornada URBinclusion: inclusió social en xarxa a Europa" celebrada a Barcelona el 28 de març de 2019, servia d'acte de tancament del projecte. Hi van participar principalment personal tècnic i representants polítics de les nou ciutats participants, representants d'URBACT i també diferents actors locals i internacionals. L'objectiu de la jornada era presentar els resultats preliminars de l'aprenentatge fet, intercanviar informació sobre casos d'implementació exemplars i fer visible, a través d'una taula rodona de representants polítics, el compromís de les ciutats membres amb relació a la necessitat de cocrear noves solucions d'implementació per combatre la pobresa i l'exclusió social a les zones urbanes desafavorides, tot tenint en compte els principals reptes d'URBinclusion. El personal tècnic implicat en el projecte ha elaborat un manifest, un conjunt pragmàtic de recomanacions que emergeixen de l'experiència de les nou ciutats durant el transcurs del projecte; idees reconegudes però no sempre posades en pràctica a l'hora de desplegar polítiques d'inclusió.

Per a més informació del projecte es pot consultar el web http://urbact.eu/urbinclusion.

Vull expressar, finalment, el meu agraïment a l'equip directiu de la DEI per la seva capacitat d'adaptació, per l'autonomia, per la solidesa tècnica, per la flexibilitat i pel seu tarannà, que ens ha permès, amb totes les dificultats, poder consolidar un notable nivell d'activitat.

Pep Villarreal Moreno
Director de Serveis d'Estratègia i Innovació

3.1.1.
Departament de Planificació i Processos

Missió

El Departament de Planificació i Processos té com a missió donar suport tècnic al conjunt de l'organització de l'Àrea de Drets Socials per fer viables els processos estratègics de canvi i millora de l'atenció social que s'impulsen i que impacten en cadascun dels serveis i en el conjunt de l'organització. La seva finalitat és vetllar per la qualitat, la innovació i la millora contínua en el funcionament de l'Àrea.

Entorn

L'entorn social està marcat per la direcció de les polítiques públiques, que ens porten a treballar, d'una banda, per disminuir les desigualtats i, de l'altra, per millorar, innovar i expandir productes i projectes adreçats a persones i famílies. Des del Departament, hem col·laborat a aprofundir en models d'atenció integrals centrats en la persona, i en el desenvolupament i la consolidació de models, processos i protocols tècnics d'infància en risc, maltractament a persones grans, sensellarisme i altres situacions de vulnerabilitat.

Durant aquest any a partir de l'1 d'abril, diversos departaments de la Direcció d'Acció Social s'han integrat a l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS). Aquest fet afecta, de forma especial, la programació del Pla d'aprenentatge i el Pla de pràctiques. Per això, s'ha vetllat per un traspàs correcte i per la col·laboració necessària amb tots els departaments i les direccions afectades.

D'altra banda, i pel que fa a l'entorn organitzatiu, el nostre equip –com a departament transversal que dona suport tècnic a l'equip de professionals– s'ha centrat en la gestió del coneixement de l'organització i la potenciació d'entorns col·laboratius interns i externs que afavoreixin el lideratge col·lectiu, la creativitat i la innovació. En aquest sentit, hem promogut escenaris i metodologies col·laboratives per compartir, construir i generar coneixement útil com a recurs per al conjunt de professionals de l'Àrea de Drets Socials, com a comunitat generadora de coneixement.

Recursos

El pressupost executat del Departament de Planificació i Processos es detalla a la taula 3.1.1.1.

Taula 3.1.1.1. Liquidació del pressupost
Departament de Planificació i Processos, 2018

Capítol	€	%
Personal	258.322,19	59,13
Béns i serveis	169.141,53	38,71
Transferències corrents	9.438,00	2,16
Total	**436.901,72**	**100,00**

Pel que fa als recursos humans, el Departament de Planificació i Processos ha disposat de quatre tècnics durant tot l'any, i amb la cap del Departament.

Activitat

El Departament de Planificació i Processos ha centrat la seva activitat en dues grans àrees de treball:

- Anàlisi i desenvolupament tècnic de models i processos de treball.
- Gestió del coneixement i desenvolupament professional.

Anàlisi i desenvolupament tècnic de models i processos de treball

Aquesta àrea de treball duu a terme les tasques següents:

- Prestar suport tècnic i metodològic per elaborar models d'atenció social i projectes d'actuació per abordar les necessitats socials.
- Elaborar anàlisis i propostes de millora dels processos de treball.
- Desenvolupar projectes, protocols i procediments, i donar suport a l'hora de desplegar-los.

L'any 2018, destaquem els projectes següents:

Els processos tècnics dels equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA). Processos clau de la fase d'estudi: Acompanyament a l'equip directiu per desplegar-los

Aquest projecte és un pas més en la línia de millorar l'atenció que es presta a les famílies i als infants en situació de risc social a la ciutat de Barcelona. L'objectiu ha estat millorar la qualitat en l'atenció a la infància i l'adolescència en risc, unificar els criteris tècnics i la sistematització metodològica.

En una primera fase, el Departament de Família i Infància, conjuntament amb el Departament de Planificació i Processos i mitjançant una metodologia participativa, duu a terme el desenvolupament tècnic dels processos dels EAIA, des de la perspectiva de millora de la qualitat. Aquest treball es recull en l'edició de cinc documents que inclouen el mapa general de processos dels EAIA, així com els processos estratègics, els processos de suport i els processos clau o operatius de la fase d'estudi.

Durant el 2018, en **una segona fase** del projecte i amb la finalitat de garantir la implantació i acompanyar tot el desplegament que comporta la posada en marxa, s'ha portat a terme un pla de gestió del canvi, que inclou un treball de revisió i adaptació dels instruments d'aplicació necessaris (*check list*, full resum d'indicadors,...), un acompanyament i apoderament per a les direccions de zona (metodologia, suport a l'acció directiva i desenvolupament del rol, i formació en temes de millora de la qualitat), per fer una aplicació progressiva dels processos definits, segons els paquets de canvi.

Una vegada acabada aquesta etapa, s'ha valorat que era necessari concloure el procés amb **una tercera fase** en la qual s'ha posat en marxa una prova pilot del sistema de seguiment i avaluació de la implantació dels processos tècnics als EAIA.

Identificació de les situacions en què hi ha maltractament a persones grans. Factors implicats, desencadenants i variables associades

Aquest projecte sorgeix de la necessitat plantejada pel Departament de Gent Gran de la Direcció d'Intervenció Social de donar continuïtat al treball emprès en els darrers anys. Una de les línies clau té a veure amb continuar treballant per millorar el coneixement sobre les situacions de maltractament a les persones grans (MPG) i innovar en el tipus d'abordatge psicosocial rehabilitador.

L'objectiu del projecte és identificar i conèixer les situacions en què tenen lloc els MPG, així com les múltiples causes presents en aquestes situacions, els desencadenants i altres variables associades que hi intervenen. Al començament d'aquest any, s'ha conclòs la fase de desenvolupament tècnic recollida en un primer document. La conclusió principal és que, juntament amb altres àrees clau, el context relacional, les dinàmiques i els patrons familiars tenen una rellevància important en l'emergència dels MPG. En canvi, hi ha una manca evident de recerca en aquest camp, que es transforma, també, en una manca d'eines per valorar-la convenientment.

Aquestes constatacions han donat pas a l'etapa següent del projecte: disseny d'una recerca aplicada, on la pregunta principal que es vol respondre és: quin és el context relacional, les dinàmiques i els patrons familiars en què té lloc el maltractament a les persones grans?

Igualment la recerca haurà de permetre:

- Conèixer les situacions tipus en les quals està present l'MPG.
- Identificar quins processos relacionats amb la funcionalitat familiar estan presents i de quina manera intervenen en cadascuna de les situacions tipus.
- Dotar el conjunt de professionals d'una guia útil per al diagnòstic relacional del context, les dinàmiques i els patrons familiars en què té lloc l'MPG.
- D'acord amb el diagnòstic relacional, definir quin és l'abordatge psicosocial i l'estratègia d'intervenció més adequats per encarar la situació familiar.

Amb aquesta finalitat, s'està duent a terme una recerca aplicada amb el Grup de Recerca de Parella i Família (GRPF) de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport Blanquerna (FPCEE, Universitat Ramon Llull). Així mateix, s'ha configurat un grup impulsor mixt, format per professionals d'ambdós organismes, que desenvoluparà la recerca aplicada, les conclusions i les orientacions per a professionals.

Suport metodològic per a la definició i el seguiment de la implantació del Procediment específic d'actuació davant el maltractament a les persones grans, entre Salut i Serveis Socials

El 2018, se signa el conveni marc de col·laboració entre Salut i Serveis Socials que ha de regular la col·laboració entre els dos sistemes davant els maltractaments que poden patir les persones grans. També s'estableixen la metodologia i els instruments de seguiment que permetran valorar la implantació d'aquest procediment i identificar les millores necessàries. Els objectius del procediment es concreten en els punts següents:

- Treball conjunt de manera cooperativa i complementària entre els dos sistemes.
- Establir nexes i circuits d'encaix per garantir el contínuum de l'atenció.
- Identificar tasques i accions específiques i concretes de cadascun dels sistemes.

Construcció del model municipal d'intervenció socioeducativa per al desplegament dels serveis d'intervenció socioeducativa (SIS) no residencial per a infants, adolescents i les seves famílies en situació de risc a la ciutat de Barcelona

A petició del Departament de Família i Infància, es va iniciar un projecte de desenvolupament tècnic per treballar la definició del model de serveis d'intervenció socioeducativa a la ciutat de Barcelona, a partir de la cartera de serveis socials que marca la Generalitat de Catalunya, encara pendent d'aprovació definitiva. Aquest projecte ha implicat un procés metodològic complex que s'ha desenvolupat en quatre fases de treball, tres de les quals s'han portat a terme durant l'any 2018:

- Va ser la definició del projecte i es va fer durant el 2017.
- La finalitat ha estat recollir i analitzar les aportacions teòriques sobre la intervenció socioeducativa en la infància, l'adolescència i els seus referents familiars en situació de risc, i contrastar-les amb l'experiència dels serveis municipals a fi d'identificar els criteris conceptuals i tècnics clau de la intervenció socioeducativa.
- L'objectiu principal ha estat identificar els criteris tècnics, organitzatius i funcionals de la proposta de la Generalitat de Catalunya del nou model de serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants, adolescents i les seves famílies en situació de risc, que es preveu aprovar en la futura cartera de serveis.
- El treball d'aquesta fase ha estat analitzar els serveis d'atenció social i educativa adreçats a la infància, l'adolescència i als seus familiars en situació de risc existents a Barcelona, a partir del nou model municipal definit. Per fer-ho possible, ha calgut:

  Identificar els serveis, programes o projectes estables, tant de titularitat municipal com privada amb col·laboració de l'Ajuntament.

  Construir els indicadors, les eines i els instruments tècnics necessaris per recollir les dades i analitzar-les.

Tot aquest procés finalment ha permès determinar el Mapa de Serveis d'ISE (Serveis d'intervenció socioeducativa) de la ciutat de Barcelona.

Els processos tècnics operatius del treball de casos amb metodologia de treball en xarxa

A partir de la confluència de diverses demandes provinents d'alguna de les xarxes territorials d'infància, així com de l'interès de l'IMSS, es concreta l'inici d'un projecte d'assessorament i suport tècnic per treballar en la definició dels processos tècnics en relació amb el treball de casos.

La finalitat principal és sistematitzar i documentar metodològicament aquests processos per facilitar la millora contínua de les xarxes consolidades i, alhora, construir un model de referència per a les xarxes de nova creació.

Els objectius del projecte són:

- Diagramar i definir els processos d'intervenció (entrada del cas, diagnòstic col·laboratiu, desenvolupament del pla de treball i avaluació i tancament del cas).

- Definir l'espai o els espais de discussió i anàlisi de casos.
- Elaborar els instruments utilitzats per facilitar el treball.
- Definir funcions i rols de la figura del referent de cas.

S'utilitzarà una metodologia participativa de gestió del coneixement, en la qual el procés de treball col·laboratiu es desenvoluparà a partir del grup de millora format per professionals provinents de tres de les xarxes territorials d'infància més consolidades de la nostra ciutat (Interxarxes d'Horta-Guinardó, XAFIR de Ciutat Vella i XIASS, del districte de Sarrià-Sant Gervasi).

Projecte de definició del model de treballador/a parell en el context de "Primer la llar"

El Departament d'Atenció a Persones Sense Llar o en Situació d'Exclusió Residencial ha posat en marxa, com a nou servei per a l'atenció a les persones sense llar, el projecte "Primer la llar", i el Departament ha donat tot el suport tècnic metodològic al treball de definició del peer worker o treballador/a parell en el model Housing First a la ciutat de Barcelona.

La concreció de la demanda s'ha centrat en la consecució de tres objectius:

- Definir el perfil i les funcions de la figura del peer worker en el context de "Primer la llar".
- Proposar aspectes vinculats a la preselecció i la selecció de les persones candidates, juntament amb elements clau que haurien de preveure el disseny d'un programa de formació i suport centrat en l'aspecte vivencial i complementat amb un marc teòric bàsic.
- Definir els elements clau de l'encaix en l'equip de treball.

El treballador/a parell és una persona amb experiència com a usuària de recursos i serveis d'atenció al sensellarisme, que ha patit problemes vinculats a la salut mental o addiccions, que ha viscut un procés de recuperació del qual ha pres una distància suficient, i que té l'expertesa de saber transmetre aquesta experiència (el saber viscut) i l'empatia per treballar amb professionals de l'àmbit del sensellarisme i amb les persones usuàries i acompanyar-los.

Aquest projecte sorgeix de la necessitat de revisar les experiències pilot fetes en els dos equips que gestionen el projecte (Sant Joan de Déu i la UTE Suara - Sant Pere Claver i Garbet) i poder aprofundir en la definició, la preparació i la integració d'aquest treballador/a en els equips de treball a fi de millorar la intervenció.

El projecte situa la necessitat tant d'una bona definició d'aquest rol com, sobretot, de la implicació de tots els agents vinculats directament o indirecta en les diverses fases del procés.

El model planteja un canvi de paradigma en què la participació de les mateixes persones usuàries en els serveis i en també els processos ha de tenir un paper decisiu. Cal un treball tranversal bàsicament amb la Xarxa d'atenció a les persones sense llar (XAPSLL), amb Salut Mental i amb la Universitat de Barcelona.

Gestió del coneixement i desenvolupament professional

Des de fa alguns anys, a l'Àrea de Drets Socials s'està produint un canvi cultural en la manera d'entendre la formació, l'aprenentatge i l'adquisició de coneixements. El conjunt de professionals han passat de ser consumidors de coneixement a ser-ne actors generadors. De fet, han aparegut i s'han consolidat escenaris diversos per compartir i construir coneixement. Per tant, l'aprenentatge es produeix cada vegada més en un context social i organitzatiu en el qual s'aposta pel desenvolupament professional.

Aquesta àrea de treball es concreta en les tasques següents:

- Coordinació i desenvolupament del Pla de desenvolupament professional i gestió del coneixement de l'Àrea de Drets Socials 2016-2019.
- Gestió del projecte de Bones Pràctiques Socials.
- Gestió del Pla específic de la Gerència d'aprenentatge i desenvolupament professional 2015-2018.
- Desenvolupament de projectes singulars de gestió del coneixement.
- Participació en projectes de col·laboració estable i recerques amb les universitats, els col·legis professionals i altres fòrums acadèmics i professionals.
- Actualització i manteniment del catàleg i la gestió documental del portal, amb funcions de curador de continguts.

Aquest pla implica l'IMSS, l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD), la Gerència de Drets Socials, l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) i l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB). Impulsa, de manera transversal, un conjunt de projectes, espais i activitats per compartir i construir coneixement útil com a recurs per als professionals, i implica tots els nivells de l'organització en els processos d'aprenentatge. Consta de vuit línies estratègiques.

1. Fer una formació específica, de qualitat i a mida, que respongui a les necessitats de cada àmbit i col·lectiu de treball.
2. Orientar la formació a l'aprenentatge relacionat amb el lloc de treball. Assegurar la transferència del coneixement adquirit.
3. Donar suport i acompanyament al desenvolupament professional.
4. Desenvolupar els nous rols i competències per a la comunicació i la gestió del coneixement.
5. Potenciar espais i escenaris per compartir coneixement.
6. Desenvolupar metodologies i espais de treball col·laboratiu per construir nou coneixement.
7. Generar coneixement a les fronteres de l'organització: món acadèmic, grups de participació social, altres administracions i altres xarxes de coneixement extern.

8. Establir una cultura de recerca aplicada, publicació i docència com a base per a la millora contínua i la innovació.

En el marc d'aquest Pla de desenvolupament professional i de gestió del coneixement, durant el 2018 cal destacar les fites següents:

Desplegament del conjunt d'accions formatives i de desenvolupament professional de l'Àrea de Drets Socials

A la taula 3.1.1.2 es presenten les dades de la programació específica de la Gerència, de l'IMSS, l'IMPD, l'IMEB, l'ASPB i l'IMHAB del 2018. Atès el procés de compactació de l'Institut de Serveis Socials amb la Direcció d'Intervenció Social de la Gerència de Drets Socials, inclosos els EAIA, l'abril del 2018, el nombre d'accions de l'IMSS s'ha incrementat respecte al 2017 d'una forma considerable (de 20 a 51 accions). El pressupost de Gerència i l'IMSS s'ha mantingut molt similar; solament s'ha modificat la distribució d'accions formatives. L'IMPD, l'IMEB i l'IMHAB han organitzat un nombre d'accions força similar al de l'any passat. Destaca l'Agència de Salut pública, que en aquest 2018 ha passat d'organitzar 3 accions específiques a 10.

Cal mencionar l'increment d'hores de formació específica transversal de l'Àrea de Gerència, IMSS i IMPD respecte de l'any passat i una disminució d'aquesta participació en hores de l'IMEB, l'ASPB i Habitatge; però les accions cada vegada són més transversals i coordinades entre els diversos organismes.

A la taula 3.1.1.3 es presenten les sessions de supervisió tècnica externa que s'han dut a terme a l'IMSS, que inclouen les sessions dels centres de Serveis Socials (CSS), SADEP i EAIA, així com les sessions dels centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP) de l'IMPD i en els espais de supervisió i assessorament de l'IMEB.

Taula 3.1.1.2. Formació i desenvolupament professional de l'Àrea de Drets Socials
Departament de Planificació i Processos, 2018

	Gerència	IMSS	IMPD	IMEB	ASPB	IMHAB	Total
Accions formatives[1]	22	51	7	29	10	2	**121**
Places ocupades	407	571	79	2.336	259	18	**3.670**
Hores invertides[2]	3.479,5	12.490	1.061,5	15.081	3.100	590	**35.802**
Hores de participació a formació específica transversal de l'Àrea[3]	106	301,5	184	43	26	32,5	**693**
Recursos econòmics invertits (€)[4]	47.668,00	80.000,00	6.785,56	43.551,76	36.576	2.774,26	**217.355,58**

1. El valor de la Gerència inclou una acció finançada per l'IMPD i gestionada per la Gerència.

2. Les 407 places ocupades són les hores de cada acció per nombre d'assistents.

3. Respecte al total d'hores, queden 84 hores transversals corresponents a participants d'òrgans que no són de l'Àrea de DS (per tant, el total són 777 hores).

4. Respecte als 47.668 €, aquest import inclou les hores de tutoria de la formació aplicada i el pagament de tres accions gestionades per l'IMSS corresponents a l'EAIA (import de 6.670 €) i no sumades a les 22 accions del primer apartat.

Font: elaboració pròpia.

Taula 3.1.1.3. Supervisió tècnica a l'Àrea de Drets Socials
Departament de Planificació i Processos, 2018

	IMSS (CSS+SADEP+EAIA)	IMPD (CDIAP)	IMEB	Total
Nombre de sessions	570	58	46	**674**
Recursos econòmics invertits (€)	120.072,60	10.098,00	33.363,00	**163.533,60**

Font: elaboració pròpia.

Cal destacar la particularitat de l'increment de sessions i recursos invertits en les sessions de supervisió dels CDIAP. El 2017 es van fer 36 sessions i el 2018 se n'han fet 58. També el pressupost ha augmentat de forma proporcional i ha passat de 6.167 € a 10.098 €.

Manteniment i creació de nous espais estables per compartir i construir coneixement dins l'Àrea de Drets Socials

Durant el 2018, s'han continuat organitzant les sessions d'espais estables com ara les Sessions CO2 de l'Àrea de Drets Socials. Les Sessions CO2 són un espai consolidat que manté la regularitat en termes d'organització i assistència en els darrers quatre anys. Des de la Gerència s'ha organitzat una sessió d'intercanvi de bones pràctiques en la qual han participat 115 persones, sobre les xarxes d'infància a la ciutat de Barcelona. També cal destacar la jornada anual de reconeixement de les bones pràctiques que tingut una participació de 170 persones.

Des de l'ASPB s'ha continuat amb els "Debats científics" i el "Divendres a Lesseps" com a espais estables i periòdics d'intercanvi de coneixement. L'IMSS té uns espais d'intercanvi de les Unitats de Gestió i Administració (UGA), d'acompanyament al rol directiu i d'aprenentatge de professional de la psicologia. D'altra banda, al llarg del 2018 s'han consolidat els nous espais per compartir coneixement dins els organismes de l'Àrea que es van iniciar l'any anterior. Cal destacar les vuit sessions del COCHA de l'Institut de l'Habitatge i Rehabilitació que s'han organitzat durant el 2018 i en les quals han participat 728 professionals. Ha estat un espai ben valorat i que ha servit per conèixer les funcions i les tasques de l'IMHAB, creat recentment.

A continuació, es poden consultar el nombre de sessions i el total de participants en els diversos espais estables per compartir o construir coneixement durant aquest 2018.

Visibilització de l'estratègia de gestió del coneixement a escala interna i externa

Durant el 2018 s'ha consolidat la visibilització de l'estratègia de gestió del coneixement. Es presenten moltes de les accions i els espais acompanyats del pòster que es va elaborar conjuntament amb el Comitè director de gestió del coneixement per explicar aquesta estratègia.

Taula 3.1.1.4. Espais per compartir i construir coneixement de l'Àrea de Drets Socials
Departament de Planificació i Processos, 2018

Departament	Espai	2017 Sessions	2017 Participants	2018 Sessions	2018 Participants
Gerència	Sessions CO2	8	313	8	367
	Sessions intercanvi bones pràctiques	1	51	1	121
	Espais debat i aprenentatge	2	51	0	0
	Sessió reconeixement bones pràctiques	1	172	1	170
IMSS	Espai intercanvi de les UGA	4	62	4	51
	Acompanyament al rol directiu	6	38	1	4
	Espai d'aprenentatge dels professionals de psicologia	3	39	0	0
IMPD	L'Institut al dia	2	56	1	23
	L'Institut Proposa	2	151	0	0
ASPB	Divendres a Lesseps	28	480	30	520
	Debats científics	9	360	10	400
IMHAB	Sessions del COCHA	1	40	8	728
IMEB	Mirades d'intercanvi	2	98	3	98

Font: elaboració pròpia.

Aquest pòster es va presentar al congrés bianual internacional de l'Equipo de Desarrollo (EDO), el maig del 2018 i va rebre el primer premi de reconeixement.

El mes de desembre, es va presentar l'experiència de l'Àrea de Drets Socials en el marc del màster de gestió del coneixement que organitza a Madrid l'Instituto Nacional de Administración Pública (INAP).

Bones Pràctiques Socials. Comunitat d'innovació i coneixement (BPS)[1]

A partir del 2017, el Banc d'Experiències i Bones Pràctiques canvia el seu nom per Bones Pràctiques Socials (Comunitat d'innovació i coneixement). L'objectiu principal és potenciar la participació activa de les persones treballadores, fer circular el coneixement de la nostra organització promovent la difusió i l'intercanvi d'experiències provades i validades i afavorint-ne la transferibilitat.

Després de sis anys de desplegament, el projecte està consolidat i sotmès a un procés d'avaluació i millora contínues. Anualment s'hi incorporen nou bones pràctiques.

1. Anteriorment era el Banc d'Experiències i Bones Pràctiques.

Taula 3.1.1.5. Nombre de bones pràctiques 2013-2018
Departament de Planificació i Processos, 2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Total
Nombre de pràctiques validades	5	13	11	11	9	9	58

Font: elaboració pròpia.
Durant l'any 2018 s'ha revisat algun valor de la taula.

En l'actualitat hi ha identificades 58 bones pràctiques. El 85% són projectes adreçats a la ciutadania. Les pràctiques impulsades exclusivament per l'Àrea estan orientades a l'aplicació interna de l'organització (metodologies, processos, instruments de treball, etcètera) i representen el 15%.

Per sectors de població, hi ha una gran diversitat de públics receptors, com s'aprecia en el gràfic següent.

Gràfic 3.1.1.1. Sectors de població més representats als quals s'adrecen les Bones Pràctiques Socials (BPS)
Departament de Planificació i Processos, 2018

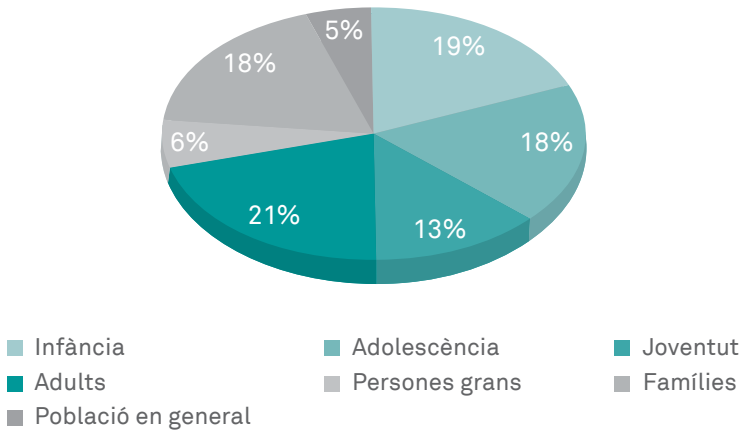

Font: elaboració pròpia.
Nota: Població a 31.12.2018.

Una de les característiques principals de les BPS continua sent l'alt grau de transversalitat i la gran diversitat d'agents impulsors i participants actius.

Segons la distribució de la taula següent, s'aprecia que, a més d'estar impulsades per l'Àrea, hi ha una forta presència de districtes, altres àrees de l'Ajuntament, altres administracions i també entitats cíviques i socials del tercer sector.

Taula 3.1.1.6. Agents impulsors de Bones Pràctiques Socials (BPS)
Departament de Planificació i Processos, 2018

	2018	% distribució
Només per a l'Àrea	9	15,52
Per a l'Àrea i altres de l'Ajuntament (districtes, àrees)	10	17,24
Per a l'Àrea més altres administracions	12	20,69
Per a l'Àrea més entitats cíviques i tercer sector	4	6,90
Per a l'Àrea, districtes, altres administracions, entitats cíviques i tercer sector	23	39,66
Total	**58**	**100,00**

Font: elaboració pròpia.

Cal destacar que el 67% de les pràctiques analitzades el 2018 (vegeu el gràfic 3.1.1.2) incorporen diversos elements d'innovació tant en l'enfocament del problema com en les metodologies d'actuació o en els formats, per cercar solucions creatives, eficaces i eficients en moments d'alta complexitat.

Gràfic 3.1.1.2. Percentatge de BPS amb puntuació (>8) en innovació i millora continua
Departament de Planificació i Processos, 2018

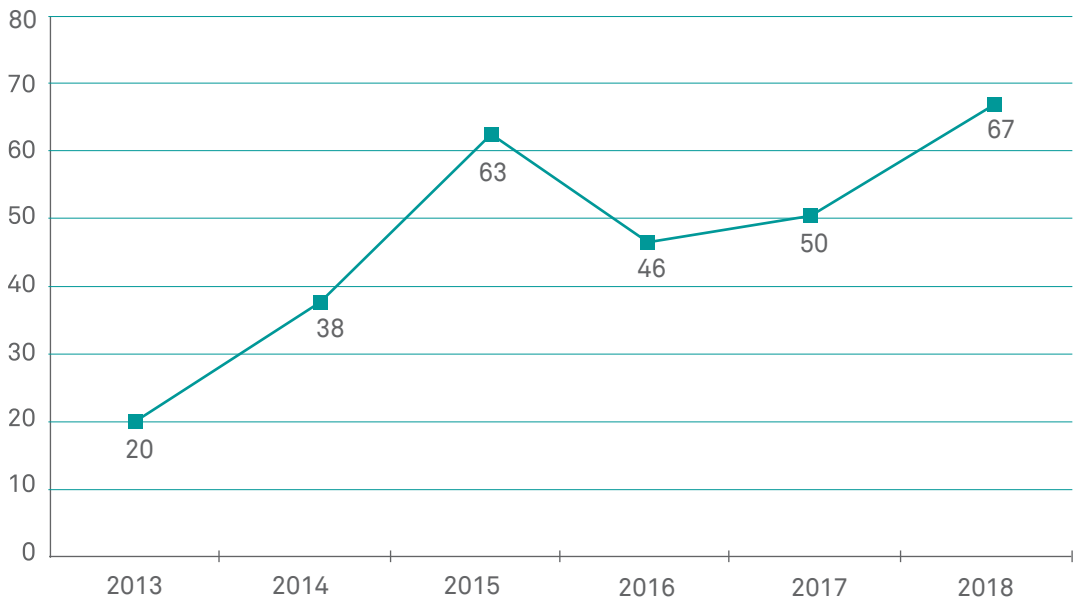

Font: elaboració pròpia.

Gràfic 3.1.1.3. Percentatge de BBPP amb puntuació (>8) en transferibilitat
Departament de Planificació i Processos, 2018

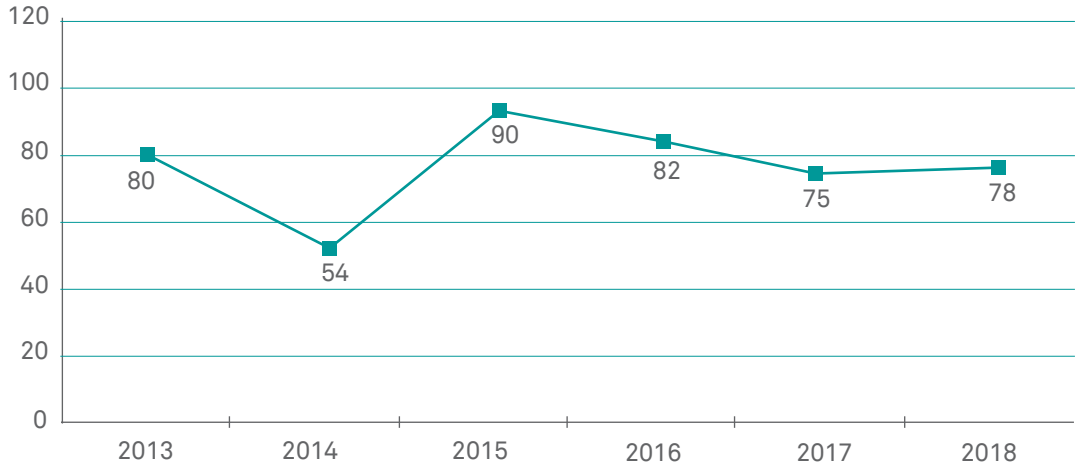

Un dels objectius principals de Bones Pràctiques Socials és afavorir-ne la transferibilitat i que puguin servir de model i guia o font d'inspiració per orientar els equips professionals o tècnics que volem posar en marxa, o millorar projectes o accions concretes. En el gràfic 3.1.1.3 s'observa l'evolució al llarg del període.

El 2018 s'han celebrat la V Jornada de Reconeixement a les Bones Pràctiques de l'Àrea de Drets socials de l'última edició, amb la participació de 170 professionals de l'Àrea mateixa i d'altres àmbits institucionals de fora de l'Ajuntament (universitats, col·legis professionals, fundacions i tercer sector). A través d'aquest acte institucional es vol reivindicar tota la tasca duta a terme.

Taula 3.1.1.7. Jornades de Reconeixement de les Bones Practiques
Departament de Planificació i Processos, 2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Total
Assistents	138	130	203	203	172	170	1.016

El 2016, es va posar en funcionament al web de l'Àrea una secció específica de BPS en la qual es poden consultar tots els projectes i els materials gràfics i audiovisuals: http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/ca/bones-practiques-socials.

Una línia del projecte, que es va iniciar l'any 2016, consisteix a generar espais d'intercanvi de bones pràctiques. El seu objectiu principal és generar espais d'aprenentatge i debat per proveir el conjunt de professionals de recursos que facilitin la millora contínua i la innovació en la seva tasca, a més d'afavorir-ne la transferibilitat.

Durant el 2018 s'ha dut a terme una sessió d'intercanvi de bones pràctiques sobre les Xarxes territorials d'infància i adolescència de la ciutat, amb l'assistència de 121 professionals interns i externs (universitat, altres administracions, etcètera).

Taula 3.1.1.8. Espais d'intercanvi de bones pràctiques
Departament de Planificació i Processos, 2018

	2016	2017	2018	Total
Espais	2	1	1	4
Participants	72	51	121	244

Font: elaboració pròpia.

Pla específic d'aprenentatge i desenvolupament professional de la Gerència de l'Àrea de Drets Socials

A l'inici de l'any, el Pla proposava una programació pròpia i específica per a la Gerència de l'Àrea de Drets Socials, que inclou la formació per als equips d'atenció a la infància i adolescència en risc, sota el marc del Pla de gestió de coneixement de l'Àrea de Drets Socials, i que inclou els àmbits ja plantejats el 2017.

Els objectius prioritaris de l'any 2018 han estat dos:

- Reforçar amb accions d'aprenentatge i desenvolupament professional el Pla de gestió del coneixement:
  - Desenvolupament de nous rols
  - Aprofundiment en el marc de les metodologies i els escenaris col·laboratius.
- Continuar avançant en la transferència de coneixements i habilitats en el lloc de treball.

Taula 3.1.1.9. Aprenentatge i desenvolupament professional de la Gerència de Drets Socials
Departament de Planificació i Processos, 2018

	2017	2018	% d'increment
Pla específic de la Gerència de Drets Socials (PEG)			
Accions formatives del pla específic de Gerència	25	22	-12,00
Edicions de les accions formatives	30	24	-20,00
Hores ofertes	337,5	206,0	-38,96
Hores invertides en formació[1]	5.576	3.479,5	-37,60
Places ocupades[2]	436	407	-6,67
Despesa (€)[3]	43.456,00	40.998,00	-5,66
Formació rebuda per professionals de la Gerència de Drets Socials			
Hores invertides per professionals de la Gerència en formació transversal de ciutat	1.271	942	-25,89
Personal format de la Gerència (PEG + transversal de ciutat)	193	167	-13,47
Percentatge de persones que s'han format (PEG + transversal de ciutat)	76,40	66,80	-12,57
Mitjana d'hores de formació per professional (PEG + transversal de ciutat)	31,50	19,80	-37,14

1. Hores de cada acció del pla específic de Gerència per assistent (inclou professionals de l'Àrea).
2. De les 382 places del 2018, 227 són exclusivament de la Gerència de Drets Socials. La resta són places ocupades per personal de la resta de l'Àrea (i algun altre òrgan), és a dir, formen part de cursos transversals gestionats per la Gerència. Així mateix, s'han comptabilitzat només les places amb assistència superada (80%).
3. La despesa correspon a accions finançades amb fons propis. La despesa total, però, té dues connotacions:
- Hi ha una acció de les 22 que ha estat finançada per l'IMPD i gestionada per la Gerència.
- La despesa total inclou el pagament de tres accions gestionades per l'IMSS corresponents a l'EAIA (6.670 €), amb la qual cosa l'import real ascendeix a: 47.668 €.

Font: elaboració pròpia.

Seguint la tendència dels darrers anys, s'ha reduït el volum d'accions específiques (tot i que no és una dada ben bé real, ja que l'EAIA ha continuat fent les accions previstes en la programació del 2018, però gestionades per l'IMSS –a causa de la compactació– en aquest segon moment de l'any i, per tant, tindríem un volum força similar).

A grans trets, podem determinar que s'ha treballat amb un volum similar d'accions de l'àmbit de la gestió i tasques associades al lloc de treball (5) al de competències tècniques (4).

Pren força l'àmbit de comunicació i gestió del coneixement (10 accions), associades a més públic i més transversal de l'Àrea. La xifra és ben determinant: del 24% de les accions del 2017, aquest any s'ha passat al 81% en aquest àmbit.

Es mantenen les accions vinculades a la salut i el benestar en l'àmbit laboral, amb dues accions específiques per a perfils diferents: l'una per a comandaments i gestors d'equips de treball i l'altra per a personal tècnic i administratiu (que incorpora elements de millora proposats a partir de les edicions d'anys anteriors).

Com a tendència que continua, el format que millor s'adapta a les necessitats del conjunt de professionals és el de curta durada (píndola), que ha passat del 56% el 2017 al 81% aquest any, tot i que cal tenir en compte que un mateix tema/contingut pot incorporar diverses píndoles des de visions complementàries.

El 2018, s'ha consolidat l'acció sobre l'avaluació aplicada, amb la millora integrada de donar l'opció a itineraris personalitzats per part dels professionals tant d'aquesta edició com de la primera (del 2016).

En aquest sentit i en clau de debat i reflexió a l'entorn de l'avaluació, es va acabar amb una sessió amb dos experts en el tema i amb la presentació dels cinc projectes/microavaluacions:

- La combinació de tècniques qualitatives i quantitatives per comprendre l'abandonament i l'adherència al tractament en el SAH.
- Recapacitem: l'ús de grups de discussió amb professionals de serveis socials per apropar-nos, definir i objectivar l'establiment de vincles positius amb les persones usuàries.
- La recerca participativa amb els ciutadans i ciutadanes: avaluació de la participació dels infants en el Focus d'Infància.
- La importància de concretar bé les necessitats abans de fer una avaluació: el cas del projecte "Barcelona amigable amb les persones grans".
- El disseny d'una recerca col·laborativa entre Administració i universitat per a l'avaluació del Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB).

Mapes de coneixement crític dels equips

Durant el 2018, s'ha acabat la construcció de la Guia per elaborar el mapa del coneixement crític del meu equip. Es tracta d'una metodologia que ajuda els equips a determinar el tipus de coneixement que necessiten per complir els seus objectius.

Està concebuda com un taller aplicat i s'ofereix als departaments i equips de la Gerència i de l'Àrea per facilitar l'acompanyament per fer-ne la implantació, amb la concreció de diversos encàrrecs pel 2019.

Recerca i innovació. Col·laboració estable amb universitats i altres entitats

Aquest projecte de col·laboració amb les universitats pretén potenciar i millorar la col·laboració tècnica i l'intercanvi. Els eixos d'actuació d'aquest projecte són els següents:

- Participar en la formació de nous professionals, en un doble sentit: facilitant la incorporació d'alumnes en pràctiques als departaments de la Gerència i, alhora, potenciant que els nostres professionals amb experiència i coneixement participin en la docència de graus, màsters i postgraus.
- Compartir coneixement i innovació amb el món acadèmic incloent experts universitaris en projectes, grups de millora i espais de debat, d'intercanvi i de construcció del coneixement.
- Incorporar la recerca aplicada a les nostres àrees de treball, per detectar àmbits de millora i avaluar la pràctica i l'impacte de les nostres accions.

Els resultats durant l'any 2018 han estat els següents:

- Hi ha hagut alumnes en pràctiques a la Gerència de l'Àrea de Drets Socials, dels quals quatre eren de recerca per fer el treball final de màster i quatre per fer una diagnosi en el marc d'una assignatura del Màster d'intervencions socioeducatives de la UB.
- S'ha aconseguit sistematitzar i crear un registre de recerques i estudis per àmbits transversals, consultables actualment al Portal del Professional, on es poden consultar totes les recerques que s'han fet, en curs i vigents i, si escau, els resultats. També s'ha aconseguit tenir una visió global de l'Àrea de Drets Socials en matèria de recerca, publicació i docència, i sistematitzar les tipologies i les metodologies de les recerques que es duen a terme a l'Àrea.
- Durant el 2018, hem començat un nou projecte de gestió del coneixement que es diu la **Comunitat de Recerca i Coneixement** i que té com a objectiu principal transformar el repositori de les recerques i els estudis en una comunitat de generació i intercanvi de coneixement entre l'Ajuntament i el món universitari.
- El nombre de recerques aplicades i estudis vigents que es van identificar l'any 2018 per actualitzar el repositori i alimentar la Comunitat de Recerca i Coneixement són 27, tal com es pot veure a la gràfica següent:

Gràfic 3.1.1.4. Recerques i estudis en curs o vigents a setembre del 2018 a l'Àrea de Drets Socials
Departament de Planificació i Processos, 2018

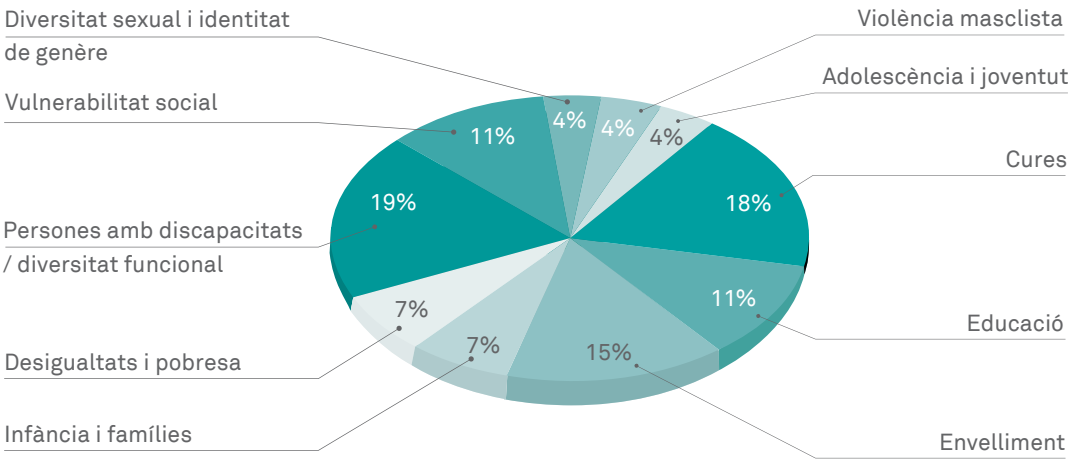

Font: elaboració pròpia.

S'han identificat i contactat nous grups de recerca d'universitats i entitats, s'han establert bases de col·laboració i s'han iniciat projectes nous. Actualment es disposa d'un registre o una base de dades consultable de grups de recerca per àmbits. Hi ha un total de 26 grups d'àmbit acadèmic identificats a partir de les seves línies de recerca i la relació amb els nostres àmbits temàtics d'interès, 17 dels quals són els que ja han col·laborat com a mínim en una ocasió amb l'Àrea. També s'han identificat prioritats de recerca, publicació i docència.

- Durant el 2018, s'ha donat suport al disseny i a la posada en marxa i execució de quatre noves recerques aplicades.
  - Recerca qualitativa aplicada als procediments de suport psicosocial en situacions d'emergències socials. Duta a terme pel CUESB i la UAB.
  - BECONNECT@HOME Connectats des de casa. L'ús de les tecnologies digitals entre la gent gran. Duta a terme per la UOC i amb la col·laboració dels serveis Vincles i Habitatge amb Serveis. El nostre suport s'ha centrat a definir l'encàrrec i fer-ne un seguiment.
  - Context relacional, dinàmiques i patrons familiars en què es dona el maltractament a les persones grans. Possibles línies d'abordatge psicosocial, amb Blanquerna de la URL.
  - Repensar l'educació de carrer: definició conceptual i avaluació de la seva influència a partir de les experiències i les percepcions de les persones implicades. Amb la UB i l'IMSS ("A partir del carrer"), l'Ajuntament de Terrassa, l'Ajuntament del Prat, l'Ajuntament de Lliçà de Valls.

Suport als rols generadors de coneixement a l'Àrea de Drets Socials (K-NODES)

L'objectiu d'aquest projecte és identificar i donar suport, formació i reconeixement a personal professional que és nodal a l'organització com a generadors de coneixement.

En aquest moment, s'han identificat al voltant de 35 professionals procedents dels diversos organismes de l'Àrea que desenvolupen aquest rol i que actualment constitueixen una xarxa de dinamitzadors de l'Àrea de Drets Socials. El 2018, s'han fet tres accions per donar suport especialment al rol de dinamitzador/a de coneixement de l'Àrea de Drets Socials i s'ha comptant amb experts internacionals en gestió del coneixement.

En la primera acció, "Suport al rol del dinamitzador/a de coneixement de l'Àrea de Drets Socials", es va compartir i reflexionar sobre els conceptes bàsics, tot explorant les eines i les tècniques per dur a terme aquest rol.

En la segona acció, "El lideratge i la gestió del coneixement a l'Àrea de Drets Socials", es va aprofundir en el rol del lideratge en la implantació de nous models d'aprenentatge i transformació de la cultura de coneixement en l'organització.

La tercera acció, "Metodologies per facilitar l'aprenentatge col·laboratiu", es va celebrar amb l'equip Nexus24 de la UPC, en el marc d'una relació col·laborativa d'accions d'intercanvi de pràctiques i experteses dels equips. Projecte TEAL: "Grups de millora com a escenari de treball col·laboratiu"

Durant els mesos d'abril a octubre del 2018, un grup de cinc tècniques de l'IMSS, l'IMPD i la Gerència de l'Àrea de Drets Socials han treballat en el projecte "Grups de millora com a escenari de treball col·laboratiu" per sistematitzar i promoure la utilització dels grups de millora així com per reforçar el coneixement i les eines col·laboratives dels professionals de l'Àrea de Drets Socials. Es tracta d'una iniciativa que va sorgir en el marc d'un grup de treball per a la innovació de l'Ajuntament de Barcelona.

Aquest projecte va consistir inicialment a recollir i sistematitzar tot el coneixement relatiu a la metodologia dels grups de millora. Després, es van fer una sèrie de reunions de contrast. A continuació, es va elaborar una infografia animada sobre els grups de millora, que ha servit per visibilitzar i, sobretot, per sensibilitzar sobre la pertinença d'aquesta metodologia de treball a l'Ajuntament de Barcelona.

Gestió de continguts i dinamització del Portal del Professional: el catàleg de serveis

Aquest projecte té com a finalitat garantir la qualitat (vigència, rigor, sistemàtica, terminis, etcètera) dels continguts del Portal del Professional i, a la vegada, generar coneixement. El catàleg ha estat una de les seccions més consultades del Portal, ja que facilita la feina al conjunt de professionals. Les dades que figuren en negatiu tenen a veure amb l'eina informàtica utilitzada, atès que quan es modifica i se substitueix un document es perden les consultes i les descàrregues que se n'han fet.

Taula 3.1.1.10. Activitat del Portal del Professional
Departament de Planificació i Processos, 2018

	2017	2018	% d'increment
Professionals que disposen del Portal	2.900	3.202	10,41
Documents disponibles			
Gestió del coneixement	1.451	1.632	12,47
Suport a la gestió interna	100	97	-3,00
Catàleg de serveis	946	1.025	8,35
Mitjana diària de consultes			
Gestió del coneixement	15	19	26,67
Suport a la gestió interna	18	30	66,67
Catàleg de serveis	317	368	16,09
Descàrregues de documentació			
Gestió del coneixement	5.533	7.032	27,09
Suport a la gestió interna	353	1.206	241,64
Catàleg de serveis	115.891	134.334	15,91

Reptes de futur per al 2019

Els reptes principals del Departament de Planificació i Processos per al 2019 són els següents:

En l'àrea de desenvolupament tècnic:

- Desenvolupar models d'atenció, així com protocols, processos i procediments tècnics per als diversos perfils socials i sectors de població tant dels SSB com especialitzats.
- Dissenyar serveis i projectes de nova creació en funció de les noves necessitats i continuar el seguiment de projectes compromesos en els diversos àmbits.

En l'àrea de la gestió del coneixement:

- Consolidar l'estratègia de gestió del coneixement a l'Àrea de Drets Socials i promoure una cultura col·laborativa, el lideratge col·lectiu i l'aprenentatge aplicat.
- Avançar en projectes estratègics de gestió del coneixement, donar suport tècnic als nous rols i generar escenaris i metodologies que facilitin la col·laboració i l'intercanvi de coneixement entre professionals (comunitats de pràctica, espais d'aprenentatge i debat, etcètera).
- Promoure els mapes de coneixement crític entre els equips i els departaments.
- Promoure la comunitat de BPS, de manera que formi part de la cultura corporativa de Drets Socials com a motor de canvi, millora contínua i innovació.
- Donar suport al conjunt de professionals de l'Àrea per desenvolupar una cultura de recerca, docència i publicació, i per estimular l'avaluació, la millora i la

innovació. Potenciar la Comunitat de Recerca i Coneixement, entre professionals de l'Àrea de Drets Socials i els grups de recerca de les universitats, mantenir actualitzada la web i generar recerques i accions d'interès comú.

Carmina Català i Galofré
Cap del Departament de Planificació i Processos

Taula 3.1.1.11 Indicadors de producció de serveis
Departament de Planificació i Processos, 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Formació i desenvolupament professional								
Pla específic de la Gerència de l'Àrea de Drets Socials								
Accions formatives[1]	7	18	28	20	30	25	22	-26,67
Hores ofertes	73	242	377,5	265,5	289,5	337,5	206	-28,84
Hores invertides	1.169	4.093	6.454	4.108	4.475	5.576	3.480	-22,25
Col·laboració amb les universitats								
Alumnes en pràctiques	7	5	2	5	10	13	12	20,00
Recerques aplicades i projectes estables	1	4	5	4	14	12	17	21,43
Estudis realitzats per entitats organitzadores					18	13	10	-44,44
Universitats/facultats amb col·laboració	6	10	10	14	13	19	21	61,54
Processos de desenvolupament tècnic								
Projectes en curs	-	3	5	5	6	6	7	16,67
Productes, actius de coneixement	-	2	7	11	11	11	11	0,00
Altres projectes de gestió del coneixement								
Bones pràctiques reconegudes	-	5	13	11	11	9	9	-18,18
Projectes singulars de gestió del coneixement	-	2	5	3	4	5	4	0,00

1. A partir de l'any 2016 es comptabilitza en l'àmbit de l'Àrea. Durant l'any 2017 s'han actualitzat alguns indicadors de l'any 2016 a la taula.

Font: elaboració pròpia.

3.1.2.
Departament de Recerca i Coneixement

Missió

El Departament de Recerca i Coneixement té com a missió la interpretació de la realitat social de Barcelona, dins el seu context metropolità i europeu, per orientar les intervencions públiques de les diferents direccions o àmbits de l'Àrea de Drets Socials, així com oferir suport a les diferents unitats i serveis de l'Àrea a partir de la transformació de les dades d'entorn, d'activitat i de recursos en informació i coneixement.

Entorn

Aquest any hem continuat elaborant estudis sobre la realitat de diferents grups poblacionals i informes sobre el funcionament i l'activitat de diferents serveis. La difusió del material generat s'ha fet en format digital i a través del nou web de l'Observatori Social Barcelona i d'altres webs de l'Àrea de Drets Socials. Gran part de l'activitat del departament s'ha orientat cap al suport a la gestió i als projectes estratègics dels instituts i les direccions de l'Àrea, posant èmfasi en el seguiment i monitoratge de l'activitat, en el desenvolupament i la consolidació de quadres de comandament, i en temes relacionats amb l'avaluació d'impacte dels serveis i la millora contínua. S'ha continuat atenent les demandes d'altres àrees centrals participant en taules transversals d'anàlisi. Hem encetat estratègies de col·laboració vinculades a temes de recerca amb diferents universitats, centres d'estudis i amb altres departaments de recerca del mateix Ajuntament.

Recursos

El Departament ha disposat d'1.180.311,38 €, 280.758,98 dels quals corresponen a despeses de personal, la qual cosa representa un 24% del total del pressupost.

Taula 3.1.2.1. Liquidació de pressupost
Departament de Recerca i Coneixement, 2018

Capítol	€	%
Personal	280.758,98	23,79
Béns i serveis	637.075,37	53,98
Transferències corrents	262.477,03	22,24
Total	**1.180.311,38**	**100,00**

Pel que fa als recursos humans, l'any 2018, el Departament ha comptat amb cinc persones. Una de les persones adscrita continua en comissió de serveis. Les dones representen el 60% de l'equip.

Activitat

La funció bàsica del Departament s'orienta a donar suport a les direccions i els departaments de l'Àrea de Drets Socials, i també a elaborar productes amb l'objectiu de generar i difondre coneixement.

Generació i difusió de coneixement

Al llarg de l'any 2018 s'han elaborat els estudis següents:

- "Condicions de vida de les persones grans a Barcelona: situació socioeconòmica i habitatge, 2016-17", en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Regionals Metropolitans de Barcelona (IERMB).
- "Pobresa i desigualtat social a la ciutat de Barcelona: la configuració de l'escenari postcrisi, 2016-17", en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Regionals Metropolitans de Barcelona.
- "Pobresa i infàncies desiguals a la ciutat de Barcelona, 2016-17", en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Regionals Metropolitans de Barcelona.
- "Condicions de vida de la població jove a Barcelona: aspectes socioeconòmics i la qüestió de l'habitatge, 2016-17", en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans.
- Desigualtat de gènere i diferències entre les dones en les rendes personals i familiars a Barcelona, 2016-17, en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans.
- Informe de persones amb reconeixement legal de discapacitat a la ciutat de Barcelona 2017.
- L'any 2016 i 2017 s'ha ampliat la mostra per Barcelona de l'Enquesta de condicions de vida, qüestió que ens ha permès crear un sistema d'indicadors per a cada sector de població: infància, joventut, gent gran, pobresa i desigualtat i gènere.
- Aquest any, s'ha publicat el número 22 de la revista Barcelona Societat. El tema central ha estat l'espai públic i hem iniciat els treballs de preparació del número 23 sobre política de rendes. Tota la informació de les revistes es troba disponible en els tres idiomes (català, espanyol i anglès) al web http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/ca/revista-barcelona-societat).
- Coordinació, elaboració i publicació de la memòria anual de l'Àrea de Drets Socials, que recull les activitats dutes a terme per l'organització (direccions, departaments i organismes autònoms que la componen), de manera ordenada i sistemàtica, amb la incorporació d'indicadors de producció dels serveis, contrastats amb els valors d'exercicis anteriors.
  http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/ca/memories-area

- El web de l'Observatori Social Barcelona https://www.bcn.cat/observatoribcn s'ha convertit en un *microsite*, incorporant l'Institut d'Infància i Adolescència. L'observatori s'ha integrat al web de l'Àrea de Drets Socials. La nova plataforma ha canviat d'estructura, ja que, a més de ser una eina de difusió de la producció municipal, incorpora indicadors i altres estudis externs.

Suport a altres departaments i direccions

Donar suport a altres departaments de la mateixa Àrea i a altres àrees de l'Ajuntament és una de les funcions principals del Departament de Recerca i Coneixement. Concretament, per l'any 2018, es destaquen els encàrrecs següents:

- Anàlisi i presentació de l'informe sobre l'eficàcia en la captació de participants i els perfils de non-take up del projecte B-MINCOME. L'informe final s'ha presentat a la darrera comissió de seguiment que va tenir lloc el mes de setembre.
- Coordinació de la segona onada de l'Enquesta per l'avaluació del B-MINCOME i seguiment de treball de camp en col·laboració amb l'IVALUA i l'IGOP.
- Suport tècnic a l'avaluació de la moneda ciutadana del Projecte B-MINCOME en col·laboració amb NOVAC i el grup de recerca ESCI de la Universitat Pompeu Fabra.
- Elaboració de l'Enquesta de persones en situació de dependència participants en els pilots de superilles i seguiment del treball de camp.
- Elaboració de l'Enquesta web sobre cura de familiars i altres persones en situació de dependència dirigida als treballadors i treballadores públics de l'Ajuntament de Barcelona.
- Explotació de l'Enquesta de condicions de vida amb la base d'ampliació de Barcelona, Enquesta sociodemogràfica i altres bases de dades per donar resposta a les necessitats de coneixement de la Direcció de Planificació i Estratègia i de la resta de departaments, direccions i instituts de l'Àrea.
- Seguiment mensual dels indicadors del quadre de comandament per a l'elaboració de l'informe de gestió del Gabinet Tècnic de Programació (GTP).
- Suport, administració i actualització dels diferents perfils de les persones usuàries de l'aplicació Cognos DPO de gestió de dades. Manteniment i creació de nous indicadors d'activitat dels serveis i departaments de l'Àrea en coordinació amb el Gabinet Tècnic de Programació i l'IMI.
- Anàlisi socioterritorial de la distribució de la renda a la ciutat de Barcelona per l'any 2015, a partir de la mostra de llars declarants d'IRPF.
- Col·laboració en l'elaboració del document final de l'Estratègia d'inclusió 2017-2027. Recerca, identificació i monitoratge d'indicadors estratègics i de gestió.
- Elaboració i actualització del qüestionari d'informació bàsica del sistema SIRIUS per a l'obtenció d'informació sociodemogràfica dels usuaris de serveis socials i proposta de recollida d'aquesta informació.
- Actualització dels indicadors de vulnerabilitat dels diferents territoris del districte de Nou Barris.

- Informe de centres residencials i centres de dia a Barcelona (2017).
- Proposta d'indicadors i accions emblemàtiques amb la finalitat d'adaptar els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a escala municipal.
- Creació d'un quadre de comandaments per avaluar els centres d'intervenció socioeducativa a la ciutat de Barcelona, en col·laboració amb el Departament de Planificació i Processos i el Departament de Família i Infància.
- Estimació de la població diana de diferents polítiques municipals (odontologia municipal, ajuts 0-16, renda mínima garantida, beneficiaris del bo social).
- Explotació i subministrament estadístic d'informació referent a la pobresa i precarietat de les dones a la ciutat de Barcelona.
- Estudi comparatiu dels components de la renda disponible, salaris i pensions dels homes i les dones de la ciutat de Barcelona.
- Elaboració del simulador de tarifació energètica per al disseny de la tarifació social de Barcelona Energia.
- Disseny del projecte de definició d'una estratègia general de tarifació social en funció de la renda.
- Coordinació del Projecte "Implementació d'un model de copagament en el servei SAD". Presentació de resultats de diferents escenaris.
- Disseny i implementació de l'avaluació del Projecte "Sessions d'acollida VINE". Suport i seguiment del nou model d'atenció a la dependència.
- Actualització i monitoratge de la informació necessària per al seguiment del Pla d'actuació municipal.
- L'elaboració o actualització de diferents coeficients de distribució de recursos per assignar-los als territoris de la ciutat en funció de la demanda i dels diferents perfils de població.
- Actualització, revisió i manteniment d'indicadors relatius a les temàtiques o projectes següents:
  - Capítol de benestar social de l'Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona 2018
  - Memòria del compte general i de l'informe de gestió de l'Ajuntament de Barcelona
  - Observatori de les Glòries
  - Observatori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)
- Col·laboració en l'elaboració de l'informe de l'any 2017 "Pobresa i desigualtats al Vallès Occidental", que porta a terme l'Observatori del Vallès Occidental.
- Suport i geocodificació de les persones usuàries del SAD, a partir de la qual es dimensionen els quatre primers pilots de superilles a la ciutat (la Marina, Sant Antoni, el Poblenou i Vilapicina i Torre Llobeta).
- Proposta de delimitació de les superilles en l'àmbit de ciutat, atenent criteris territorials (bàsicament criteris urbans i orogràfics), de servei (acotació del nombre de persones usuàries i hores de servei per superilla) i de millora de les condicions dels treballadors i les treballadores socials.

- Proposta de distribució i localització òptima de centres oberts a la ciutat en funció de la demanda del servei i d'indicadors de vulnerabilitat en col·laboració amb el Departament de Família i Infància.

Reptes de futur per al 2019

El Departament es planteja els reptes següents per a l'any vinent:

- Elaborar i mantenir els sistemes d'indicadors de pobresa i vulnerabilitat social sobre gent gran, població general, infància, joventut i desigualtat de gènere amb dades provinents de l'Enquesta de condicions de vida dels anys 2016, 2017 i 2018.
- Dur a terme una enquesta sobre condicions de vida i valors de la joventut a la ciutat de Barcelona.
- Elaborar i difondre l'estudi sobre la situació de les persones amb dependència dins el marc del projecte de les superilles socials.
- Continuar donant suport als projectes de tarifació social que es portin a terme a l'Ajuntament.
- Mantenir i actualitzar la nova estructura del web de l'Observatori Social Barcelona amb la incorporació de l'Observatori d'Infància i Adolescència.
- Donar suport a la investigació del Projecte B-MINCOME. Coordinar la tercera onada i explotar les dades generades per elaborar i difondre diferents informes.
- Donar suport als temes següents:
  - La recerca sobre l'avaluació de l'impacte de la moneda ciutadana, que porta a terme el grup de recerca ESCI de la Universitat Pompeu Fabra.
  - El projecte de recerca sobre l'envelliment de la població i l'urbanisme a Europa en el marc del programa europeu ESPON 2020.
- Generar i difondre coneixement de la ciutat a partir de la informació estadística tractada a partir de les bases de dades generades periòdicament per altres administracions i organismes oficials com l'Enquesta de condicions de vida, l'Enquesta de pressupostos familiars de l'INE o les dades de persones amb discapacitat de la Generalitat, i també a partir de les enquestes generades pel mateix Ajuntament.
- Editar tres números de la revista Barcelona Societat dedicats a política de rendes, infància i gent gran:

Pep Gómez
Cap del Departament de Recerca i Coneixement

3.1.3.
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació

Missió

El Departament de Gestió de Sistemes d'Informació (GSI) té com a missió impulsar les tecnologies de la informació com a eina per millorar l'eficiència i l'eficàcia del conjunt de l'organització de l'Àrea de Drets Socials.

La seva missió és la generació de coneixement i la incorporació de les noves tecnologies al funcionament dels serveis.

Entorn

Durant els darrers anys, les qüestions d'entorn que més han incidit en aquest Departament han estat el seguiment i compliment de les lleis següents:

- Llei de serveis socials.
- Llei de protecció de dades (LOPD).
- Llei de la dependència (LAPAD), dins dels processos de gestió de l'aplicació de la llei.
- Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (LRJAP-PAC) en l'apartat de la interoperabilitat, la capacitat dels sistemes informàtics per a la interconnexió, el funcionament conjunt de manera compatible i l'intercanvi de dades.

Recursos

Pel que fa als recursos econòmics, el detall del pressupost executat l'any 2018 es presenta a la taula 3.1.3.1.

Taula 3.1.3.1. Liquidació del pressupost
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2018

Capítol	€	%
Personal	349.800,15	81,21
Béns i serveis	80.916,51	18,79
Total	**430.716,66**	**100,00**

L'equip humà del Departament de Gestió de Sistemes d'Informació està format per set persones: la cap del Departament, tres tècnics i tres persones de suport.

Activitat

Durant l'any 2018 s'ha continuat organitzant l'activitat sota el paraigua del Pla de sistemes, que forma un conjunt d'aplicacions informàtiques que permeten conèixer la realitat dels ciutadans i ciutadanes que s'adrecen als centres d'atenció.

Des del GSI es mesuren les activitats que es fan amb els ciutadans i ciutadanes tant a escala individual i familiar com a escala col·lectiva o grupal. Amb el coneixement d'aquesta realitat i amb la gestió de la informació podem conèixer quines necessitats té la població dins dels territoris, i adequar-hi els diferents recursos existents o crear-ne de nous.

El Departament de Gestió de Sistemes d'Informació dona suport a l'Àrea de Drets Socials i intervé en les fases de definició, construcció i formació de les aplicacions de gestió, així com en el manteniment posterior de les ja implantades. El Departament també s'encarrega de la formació específica del personal que utilitza les aplicacions, de la gestió de les altes i les baixes dels permisos d'accés, i del seu manteniment.

D'altra banda, el Departament té com a missió el subministrament de dades, a tota l'organització, dels informes de gestió i indicadors necessaris que s'extreuen dels sistemes d'informació ja construïts.

El Departament té present el criteri d'interoperabilitat i intraoperabilitat, que consisteix a no demanar als ciutadans cap document acreditatiu del qual ja disposen altres administracions públiques, o que existeixi en la nostra administració.

L'activitat realitzada des del GSI s'organitza sobre la base de cinc grans àrees:

1. Desenvolupament i implantació de projectes nous.
2. Manteniment de projectes ja existents.
3. Suport als professionals en dos àmbits:
   - Formació i gestió.
   - Manteniment de les persones usuàries de les aplicacions dels sistemes d'informació.
4. Realització d'informes, consultes de dades i construcció d'indicadors *ad hoc*.
5. Recepció i resolució d'incidències.

Desenvolupament i implantació de projectes

Aplicació del Sistema d'Informació d'Atenció Social (SIAS)

Amb aquesta aplicació s'hi relacionen la resta d'aplicacions que formen part del Pla de sistemes.

Durant el 2018 s'ha desenvolupat el projecte iniciat durant el 2017 de creació d'un dispositiu que detecti i tracti de manera automàtica els expedients duplicats al SIAS, de manera que s'ha unificat la informació en un sol expedient i s'han eliminant els altres duplicats. Per portar-ho a terme, ha calgut establir les regles de decisió per detectar duplicats i obtenir el codi d'expedient que queda com a definitiu, construir el procés de fusió/correcció de duplicats i construir la marxa enrere del procés de fusió.

Per acotar la detecció de duplicats, s'han establert diferents tipus de duplicats, de diferent complexitat, que es tractaran de manera separada.

Es continua treballant des de la Comissió de Governança del SIAS, liderada pel GSI, que té com a missió centralitzar la gestió i supervisió de les noves funcionalitats, modificacions i canvis en el sistema SIAS, i vetllar perquè l'organització disposi de la informació necessària a l'hora de prendre decisions i gestionar els recursos de tots els serveis de l'Àrea.

Aplicació Agenda de Gestió

L'Agenda de Gestió i Cita Prèvia és un sistema integrat per tres components que interactuen entre si, relacionats i interdependents:

- L'Agenda de Gestió que tramita els dietaris dels i les professionals i l'atenció al taulell dels Centres de Serveis Socials (CSS), els Centres dels Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA), el Centre d'Urgències i Emergències Socials (CUESB), el Servei d'Atenció a Persones Sense Sostre (SPSS) i els serveis dels Punts d'Informació i Atenció a la Dona (PIAD).
- El Dispositiu d'Atenció Telefònica Centralitzat (DATC) és un servei telefònic extern disponible per als serveis socials bàsics i per al servei PIAD (punts d'informació i atenció de la dona) que, entre altres funcions, atén les trucades dels CSS i del PIAD i programa i cancel·la determinats tipus de cites.
- Dispensador de tiquets als CSS que identifica i confirma l'arribada d'un ciutadà o ciutadana amb cita prèvia o sense i li assigna un torn d'atenció al mostrador.

Durant el 2018, a més del manteniment habitual de l'aplicació amb la gestió d'incidències i la resolució de dubtes i nous requeriments dels i les professionals, s'ha continuat desenvolupant el projecte de millora de l'aplicació Agenda de Gestió, ja iniciat el 2013, i que té com a objectiu general facilitar i agilitzar la feina dels i les professionals dels serveis CSS, SPSS, PIAD, EAIA i CUESB, i completar algunes de les funcionalitats disponibles actualment.

Aquest any s'han portat a terme diverses millores funcionals com ara les següents:

- Facilitar la navegació entre pantalles fent més ràpida la consulta de les cites passades i futures dels usuaris i usuàries.
- S'implementa un nou menú per consultar tots els tipus d'enviaments que s'envien a les persones usuàries: recordatori, cancel·lació...
- S'ha millorat la visualització i consulta dels dietaris dels i les professionals que treballen en més d'un centre a la vegada.
- S'ha creat un nou informe d'ocupació per a CSS; aquest nou informe permet visualitzar: el nombre de cites assignades, el nombre d'hores ocupades i lliures i el nombre de forats lliure.
- Els enviaments d'SMS no automàtics ja es poden efectuar des de la mateixa Agenda.

Projecte VINE: és una nova manera de dur a terme la primera atenció a les persones que fan demanda d'atenció als serveis socials des d'un context grupal. Durant el 2018 s'ha iniciat la prova pilot d'aquest projecte en deu CSS.

Aquesta modalitat de cites funciona com a grup informatiu. Les cites són de dos tipus segons la demanda de la persona usuària atesa: VIN-GG (Gent gran) i VIN-RG (Recursos generals). Actualment estan disponibles en deu CSS. L'aplicació Agenda de Gestió s'ha adaptat funcionalment a la prova pilot i s'han recollit els requeriments necessaris per als canvis a l'Agenda de manera permanent.

Aplicació Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)

L'aplicació del SAD permet tramitar els expedients amb recursos propis del Servei i gestiona la prescripció dels recursos d'atenció personal domiciliària, neteja de la llar i Servei d'Àpats a Domicili, així com la facturació i el copagament. El circuit integrat en l'aplicació està format per tres mòduls principals: els circuits de petició, de facturació i de copagament.

El 2018 s'ha efectuat el manteniment habitual de l'aplicació, amb la gestió de les incidències, dubtes dels i les professionals i nous requeriments sobre el servei i l'aplicació, i s'ha continuat amb el projecte dirigit a millorar les funcionalitats de l'aplicació SAD.

Algunes de les millores que s'han portat a terme han estat les següents:

- L'automatització de la gestió de la càrrega dels rebuts del copagament envers el sistema SAP de comptabilitat.
- La gestió d'èxitus al SAD, prèvia consulta al Registre Civil per interoperabilitat; periòdicament s'efectua la baixa de les persones usuàries en l'aplicació que han estat èxitus.

Implantació d'un nou sistema SAD: durant el 2018, s'han elaborat una sèrie d'estudis per al desplegament d'un nou sistema SAD. Aquest nou sistema gestionaria els sis serveis següents: treballadora familiar, neteja, teleassistència, àpats a domicili, vincles i programa d'adaptació funcional de la llar. S'ha estudiat: la volumetria durant el 2018, la informació i comunicació dels diferents serveis, les tasques pendents i els avisos del nou sistema i les empreses proveïdores, etc.

Aplicació Servei a la Dependència (LAPAD)

L'aplicació Servei a la Dependència gestiona la tramitació de la Llei de dependència de les persones usuàries de l'Ajuntament de Barcelona, en concret, els expedients des del moment de la sol·licitud fins a l'elaboració del PIA i el seu seguiment.

La tramitació de la Llei de dependència consta de diverses fases:

1. La de registre o entrada de sol·licituds (CSS)
2. La de valoració i resolució per l'Institut Català de Serveis Socials (ICASS)
3. La del Programa individual d'atenció i el seu seguiment (ICASS i CSS)

Durant el 2018 s'ha efectuat el manteniment habitual de l'aplicació, amb la gestió de les incidències, dubtes dels i les professionals i nous requeriments sobre el servei i l'aplicació existent actualment.

Aplicació Menjadors Socials

Aquesta aplicació permet registrar els àpats servits i el nombre de persones usuàries dels menjadors socials.

Durant el 2018 s'ha efectuat el manteniment habitual de l'aplicació, amb la gestió de les incidències i la recollida de nous requeriments sobre el servei i l'aplicació, i s'ha fet

l'acompanyament mitjançant el suport i l'assessorament als nous professionals perquè puguin utilitzar l'aplicació informàtica dels menjadors en les millors condicions. Enguany, s'han afegit dos nous menjadors d'Àpats en Companyia: Murillo i Ca l'Isidret.

S'ha incorporat en el circuit de menjadors la Fundació ADSIS (una nova entitat dedicada a l'acompanyament de joves i adolescents amb risc d'exclusió social); aquesta entitat deriva usuaris i usuàries als menjadors socials de Barcelona.

Aplicació Ajuts Econòmics

Aquesta aplicació gestiona tots els ajuts econòmics que es concedeixen als 40 CSS i als 9 serveis per a persones sense sostre. El seu objectiu és millorar la gestió dels ajuts, del pressupost i l'explotació de la informació. Des del GSI, es fa el seguiment i es dona suport als diferents professionals que l'han d'utilitzar.

S'està treballant en la incorporació al programa d'ajuts del servei SARA.

Aplicació Servei de Teleassistència

Permet a professionals de diverses administracions, entitats i serveis emetre, registrar i gestionar les sol·licituds de teleassistència.

Actualment hi accedeixen els i les professionals dels 40 CSS de Barcelona, 70 equipaments de l'Àrea Bàsica de Salut de Barcelona (ABS), 10 programes d'atenció domiciliària i equips de suport (PADES), 33 habitatges amb serveis per a la gent gran, l'Oficina d'Atenció Ciutadana de Sant Miquel (OAC), Mutuam, Càritas, 4 hospitals i el CUESB.

Des del Departament es fa el seguiment i es dona suport als diferents professionals que l'han d'utilitzar. Durant l'any 2018 s'han afegit quatre nous habitatges amb serveis: Glòries I, Glòries II, Habitatges amb Serveis per a Gent Gran Pere IV i l' Hospital Mare de Deu de la Mercè.

Portal del Professional

Ofereix un entorn de treball on hi ha disponibles totes les eines i la informació necessària per a tots els professionals de l'Àrea de Drets Socials: aplicacions informàtiques, catàleg de serveis, biblioteca de documents, tramitació de gestions de recursos humans, l'accés als webs d'altres institucions i administracions, tramitació de certificats del padró i l'Agència Tributària, etc.

El portal assegura la qualitat, la pertinència i l'actualització de la informació publicada, constitueix una eina de comunicació interna i facilita el debat, la reflexió i la gestió de les incidències generades.

Durant el 2018 es van efectuar les tasques de manteniment i gestió de continguts habituals del portal: publicació de notícies, actualització de la documentació i inclusió de nous enllaços que permeten fer més àgil i còmoda la feina diària dels i les professionals.

Nova xarxa social col·laborativa (XAC)

Durant l'any 2017 es va liderar des del Departament el projecte pilot de la nova xarxa interna social. L'objectiu és generar, compartir i ordenar el coneixement col·lectiu dels professionals de l'Àrea.

La XaC és una xarxa social interna d'ús professional: és una eina multidireccional; un sistema de comunicació col·laboratiu, on la informació es mou en tots els sentits, i té com a origen els diferents nivells dins de l'organització; un sistema que permet treballar projectes d'innovació amb persones expertes o entitats externes. Aquesta eina permet els treballs d'innovació oberta, un canvi de cultura en l'organització. Una eina que serveix per identificar el coneixement de l'organització i crear projectes o comunitats que facilitin la innovació.

Durant el 2018 s'han definit els processos operatius i els processos de gestió necessaris per aconseguir els objectius estratègics de la Xarxa social col·laborativa: gestió de professionals, gestió de llicències, formació, publicació de continguts, i òptima qualitat del servei.

En data 31 de desembre hi ha 21 comunitats actives de projecte i de pràctica i s'han dut a terme les formacions i suport a 130 professionals aproximadament.

Aplicació Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA)

S'ha anat fent el seguiment del projecte d'informatització del servei. Amb l'ús de l'aplicació des del 2014, s'han anat identificant diferents millores que s'han incorporat, com la redefinició de les fórmules de càlcul d'alguns indicadors i la suma del servei SARA a l'aplicació Ajuts Econòmics. Durant el 2018, s'hi han incorporat nous indicadors.

Aplicació Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS) (Direcció del Programa de Dona)

Es continuen duent a terme millores en certes funcionalitats, entre les quals destaquem les millores en la cerca i en la reorganització dels informes de coordinacions, fent un resum dels indicadors i de la situació al carrer.

Aplicació informàtica Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD)

L'aplicació PIAD permet tramitar els expedients del servei dels centres que donen resposta a les diferents demandes d'informació i atenció a les dones de la ciutat. Aquestes tenen a veure amb situacions de discriminació en l'àmbit laboral, social, en la parella i/o en la unitat familiar, amb les demandes d'informació i de recursos, de participació, associacionisme femení i violència masclista.

Durant el 2018, des del GSI s'han generat 30 informes de gestió de Cognos per a aquest servei i s'ha donat suport i acompanyament en la utilització de l'aplicació.

Aplicació informàtica del Servei d'Atenció als Homes (SAH)

L'aplicació SAH és l'eina de gestió dels centres del Servei d'Atenció als Homes per disminuir i eliminar la violència cap a la seva parella i aconseguir unes relacions familiars i de parella més respectuoses i igualitàries.

El Servei, que ha seguit evolucionat i creixent, té noves necessitats de gestió i s'està treballant en la seva informatització. Des del GSI s'han elaborat tres informes nous amb la conseqüent validació i presa de requisits.

Aplicació informàtica Serveis per a Persones Sense Sostre (SPSS)

Permet la gestió de centres d'àmbit ciutat i equipaments del Servei per a Persones Sense Sostre. Està interrelacionada amb l'aplicació SIAS, en la qual resideixen les dades comunes per a tots els serveis, i amb l'aplicació Agenda, amb què es gestiona l'activitat dels professionals.

Durant l'any 2018 s'han dut a terme tasques de manteniment de l'aplicació i del mòdul d'avaluació *Outcome Star*.

El mòdul d'avaluació *Outcome Star* és una eina que analitza l'estat global de les persones, utilitzant diferents barems numèrics i gràfics per mesurar el grau de percepció personal. Aquesta eina es passa en diferents moments en el temps d'estada als centres i mesura l'evolució de la persona d'una manera gràfica i visual. La innovació d'aquest mètode recau en el fet que la mateixa eina es passa al o la professional i a la persona usuària, en els mateixos moments en el temps, i això permet veure les dues percepcions alhora i fa possible treballar les diferències o coincidències de la situació.

Des del GSI, com a referents del servei, es fa el seguiment del projecte, la creació de les estrelles (gràfics d'aquesta forma) juntament amb els i les professionals, la resolució de les possibles incidències, la creació d'informes mensuals i puntuals i l'explotació posterior de les dades a Cognos, així com el manteniment i la millora de l'aplicació.

Aplicació per al Servei d'Atenció als Immigrants, Emigrants i Refugiats (SAIER)

És una aplicació en la qual resideixen les dades específiques del servei i que està interconnectada amb l'aplicació SIAS i l'agenda SAIER.

Al llarg de l'any s'han efectuat tasques de suport i manteniment i s'han recollit noves funcionalitats per desenvolupar i instal·lar en l'aplicació del SAIER.

Projectes engegats el 2018

- **Sistema d'informació per a la gestió de targetes de reserva d'estacionament i transport especial.** Durant l'any 2018 s'ha col·laborat en l'anàlisi dels nous requeriments d'un nou sistema d'informació per a la gestió de la tramitació i el manteniment de les persones en possessió d'aquestes targetes en col·laboració amb l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD) i l'Institut Municipal d'Informàtica (IMI).

- **Projecte VINE.** Durant el 2018 s'ha portat a terme el projecte pilot de les cites tipus VINE als deu CSS. Es tracta d'una nova manera de dur a terme la primera atenció a les persones que fan demanda d'atenció als serveis socials des d'un context grupal.

- **Nou sistema SAD.** Durant el 2018 s'han elaborat una sèrie d'estudis per a la implantació d'un nou sistema SAD. Aquest nou sistema gestionaria els sis serveis següents: treballadora familiar, neteja, teleassistència, àpats a domicili, vincles i programa d'adaptació funcional de la llar.

- **Incorporacions a l'aplicació SIAS. Aquest any s'ha incorporat al SIAS l'atenció que es fa des de l'aplicació del Làbora i l'atenció que es fa de l'aplicació de Equaliment.** A l'apartat de processos de treball, s'ha fet un anàlisi de totes les conclusions de les cites , escrites pels professionals. Amb un sistema intel·ligent que processa el llenguatge natural i permet l' entrenament del sistema a partir de 300.000 registres, s'ha estudiat les conclusions de les cites dels últims tres anys . Amb aquesta informació, el sistema es capaç de proposar de forma automàtica un problema, demanda i resposta , de manera que el professional només ha de validar o fer una contraproposta. Aquest projecte s'emmarca dintre d'un projecte més ampli que és el Big Data.

- **Inici del Projecte Big Data.** Aquest projecte està orientat a l'eficiència i la qualitat dels serveis i a millorar la relació amb la ciutadania. Amb la gestió del Big Data d'acció social tindrem el coneixement del que està passant a la ciutat de Barcelona, i, si escau, posar el focus d'atenció en els llocs més desfavorits o amb més problemàtiques socials.

  Aquest projecte s'inicia mitjançant un grup de treball anomenat Comitè de Big Data, en què els i les participants són tècnics i tècniques de diverses àrees i/o entitats, que té com a fi posar les bases per desenvolupar un sistema de gestió, "el Data Social", que haurà de treballar de manera unívoca amb diferents bases de dades de gestió de serveis i recursos propis, i creuar-les amb altres bases de dades d'altres àmbits (per exemple, Salut) amb la intenció d'explorar i conèixer la realitat social de la ciutat de Barcelona i, així, adequar els recursos necessaris segons les necessitats, i segons el territori.

- **Connexió en el SIAS de l'historial clínic amb l'historial social HC3.** Posar la persona al centre de tota l'atenció social i sanitària. Aquest és un dels principals objectius que s'ha fixat la interconnexió informàtica entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona i que permet als i les professionals dels serveis sanitaris i socials de les dues administracions intercanviar dades en temps real sobre els i les pacients i persones usuàries que atenen.

- **Projecte d'interoperabilitat.** L'intercanvi de dades entre administracions públiques per mitjans electrònics, interoperabilitat, dona resposta al dret dels ciutadans i ciutadanes a no aportar cap document en possessió d'altres administracions, per complir així l'article 6 de la Llei 11/2007, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

  Els objectius d'aquest projecte són els següents:

  - Intercanviar informació que té per objectiu dur a terme els tràmits que sol·licita el ciutadà o ciutadana.
  - Reduir els documents en paper d'altres AP que ens aporten els ciutadans i ciutadanes, les empreses i les entitats, pels tràmits amb l'Ajuntament.
  - Millorar la normativa interna en relació amb el dret del ciutadà o ciutadana de no aportar dades d'altres AP a l'Ajuntament de Barcelona, ni ens del grup.
  - Donar a conèixer internament els serveis operatius i difondre'ls.

Desenvolupament i seguiment de projectes ja existents

- **Comissió de Governança del SIAS:** es crea aquesta comissió del SIAS. El Departament de GSI és l'encarregat de centralitzar i liderar aquesta comissió, que té entre altres objectius vetllar perquè tots els serveis de l'Àrea que utilitzen SIAS disposin de la informació necessària i adient per gestionar els expedients de les persones usuàries; adaptar i estudiar les funcionalitats específiques de cadascun dels serveis que interoperen amb l'aplicació, i revisar el mateix sistema i adaptar-lo als nous procediments dels serveis. Aquest projecte s'emmarca dins del projecte "Desenvolupament i posada en marxa del projecte Qualitat de les dades". Durant el 2017 es duu a terme l'estudi i l'anàlisi de l'ús dels diferents camps per part dels diferents serveis: SCC, SPSS, SAIER, EAIA, OPAI, GENT GRAN, IMPD etc., per efectuar les modificacions necessàries a fi de millorar la gestió. Tota la informació, documents i acords de la comissió, es recull i se centralitza en una comunitat en la xarxa col·laborativa. Durant el 2018 s'han implementat les dades bàsiques de les persones usuàries.

- **Projecte B-MINCOME:** durant el 2017 es va començar a treballar en el desenvolupament d'eines per a aquest projecte pilot de lluita contra la pobresa i la desigualtat en zones desfavorides de Barcelona, i que s'acull dins el Programa Urban Innovative Actions de la Unió Europea. El projecte tracta de testar l'eficiència i l'eficàcia de combinar un ajut econòmic en la forma d'un suport municipal d'inclusió amb polítiques actives sociolaborals a deu barris de l'Eix Besòs de Barcelona.

  El 2018 des del Departament se segueixen desenvolupant eines informàtiques per a la gestió del projecte, per al registre i manteniment de les dades següents de: les sol·licituds i les persones de la unitat familiar, la interoperabilitat amb el padró municipal, dades de rendes, de pensions i patrimoni, càlcul de les quotes de pagament a partir dels ingressos, despeses i necessitats de cada unitat familiar, generació de llistes de decisió per a cada fase del projecte, registre històric de canvis a les sol·licituds i processos previs per determinar la mostra de possibles persones candidates.

- **Bo Impacte Social:** des del GSI aportem informació de les nostres bases de dades per al desenvolupament, l'anàlisi i la recerca de dades de l'ajut.

- **Projecte Radars:** és una xarxa de prevenció i d'acció comunitària adreçada a detectar i prevenir situacions de risc de les persones grans, i a pal·liar els efectes negatius de la solitud no volguda, amb la complicitat de l'entorn. Des del GSI s'extreuen dades i s'elaboren informes per a l'anàlisi i el desenvolupament posteriors d'una aplicació.

- **Usuari 360:** des de l'Àrea de Drets Socials s'està impulsant un projecte per agrupar totes les dades relacionades en una única plataforma a fi de poder extreure-les d'una manera més àgil i efectiva. Per aquest motiu, s'ha creat un banc de dades consultable tant des de l'Àrea de Drets Socials com des de tota la resta de l'Ajuntament, en què constin totes les dades sobre ajuts, recursos, tràmits, dades de padró, hisenda, etc. Des del GSI s'aporten les dades que s'han d'indexar a la plataforma. Durant el 2018 se n'ha acabat la prova pilot.

- **Creació d'un servidor DWH:** per carregar dades del padró i del cadastre, és un servidor amb dades estructurades d'importació d'interoperabilitat i fitxers

externs. Durant el 2018 es continua amb el projecte, fent recerca de nous orígens de dades i manteniment dels actuals, amb nous modelatges i captació de noves dades, cerca de la qualitat de les dades i redimensionament de les necessitats i els diferents casos d'ús.

- **Vincles BCN:** és un projecte d'innovació social que vol reforçar les relacions socials de les persones grans i millorar-ne el benestar a través de les noves tecnologies. El servei utilitza una aplicació instal·lada en una tauleta com a instrument de comunicació amb la família, amics i persones que formen els grups d'usuaris de Vincles. Des del GSI es dona suport amb exportació de dades, anàlisi i estudi del perfil dels usuaris i usuàries de les tauletes i del desenvolupament del servei.

Manteniment i millora de les aplicacions corporatives

S'ha fet el manteniment de les aplicacions Servei d'Informació d'Atenció Social (SIAS), Agenda de Gestió del Professional, Portal del Professional, Dependència, Servei d'Ajuda a Domicili, Ajuts Econòmics, Teleassistència, Menjadors, Sense Sostre, SAIER, Agenda SAIER, eina d'explotació de dades Cognos i Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS), SARA i deu PIAD.

Aquest manteniment inclou gestió d'incidències, tant les notificades per professionals socials com les detectades pel GSI, servei correctiu de les aplicacions, administració de permisos d'accés i suport en la usabilitat.

Dels projectes ja existents s'han rebut 5.000 incidències generades per les aplicacions, de les quals se n'han resolt 4.800. També s'han rebut 360 consultes i propostes de millora (taula 3.1.3.2). Les incidències no resoltes estan pendents de correccions en les aplicacions afectades.

Actualment hi ha prop de 3.200 persones usuàries de les aplicacions informàtiques gestionades des del GSI, i s'han tramitat 1.600 peticions de canvi de permisos a professionals (altes, baixes i trasllats).

Pel que fa a la informació i al suport, des del Portal del Professional s'han publicat 650 notícies i documents.

Taula 3.1.3.2. Gestió d'incidències
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2018

	2017	2018	% d'increment
Incidències ateses	6.600	5.000	-24,24
Incidències resoltes	6.300	4.800	-23,81
Incidències resoltes (%)	95,45	96,00	0,57
Consultes i propostes de millora	300	290	-3,33

Com a manteniment i millora d'eines de suport elaborades al Departament no corporatives s'ha portat a terme el manteniment del fitxer referent al Servei d'Atenció Domiciliària (SAD), Atenció Personal (AP) i Neteja (NET).

Suport telefònic, presencial, telemàtic i formació al professional

- El suport als professionals proporcionat pel Departament de Gestió de Sistemes d'Informació se centra en els blocs següents.
- Suport diari telefònic, presencial i telemàtic a les persones usuàries de les aplicacions.
- Gestió dels accessos a les aplicacions, proporcionant els permisos apropiats segons el perfil del professional i el centre o centres on ha de treballar.
- Formació dels professionals sobre la usabilitat de les aplicacions: durant l'any 2018 s'han dut a terme accions formatives i de suport a professionals nouvinguts, professionals que necessitaven reforç o bé per mobilitat (taula 3.1.3.3).

Taula 3.1.3.3. Sessions formatives
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2018

Curs	Col·lectiu	Edicions	Participants	Hores/curs	Total hores
SIAS - Agenda - Portal	Treballadors/ores socials, educadors/ores, UGA[1], psicòlegs/òlogues	1	3	2,00	2,00
Sense sostre - SIAS	Tècnics/tècniques	6	29	2,00	12,00
Sense sostre - Agenda	Tècnics/tècniques	2	18	2,00	4,00
OPAI - SIAS	Tècnics/tècniques	1	2	2,00	2,00
Aplicació SAD		7	35	8,00	56,00
XaC		6	130	16,00	76,00
Total		**23**	**217**		**152,00**

1. Unitat de Gestió Administrativa (UGA).

Realització d'informes i consultes de dades

Aquest any, s'han publicat i elaborat 340 informes i llistes de caràcter setmanal, mensual i trimestral o anual. Per atendre les peticions de dades puntuals sol·licitades, s'han hagut de desenvolupar 500 consultes SQL. En molts casos, les dades les trobem desagregades per gènere, franja d'edat i/o nacionalitat, així com per centre o per barri.

Dels informes elaborats destaquem:

- Informe Serveis Socials / Padró
- Informe Pensions no contributives (PNC)
- Informe nou Servei SAD
- Informes SIAS serveis/interoperabilitat
- Indicadors de SARA
- Informes d'indicadors de dades bàsiques en Power Bi
- Informes d'indicadors de l'Agenda en Power Bi

Mostra de tipus de llistes elaborades:

- Persones ateses als CSS, amb indicació de DNI, adreça, edat, nacionalitat, si té discapacitat i nivell de rendes.
- Persones usuàries actives en un centre.
- Menors atesos, amb indicació d'adreça i barri.
- Persones usuàries de Teleassistència/SAD/DEP/ Radars/Vincles/LOPE.
- Persones èxitus.
- Llista d'expedients amb dades no informades (falta indicar DPR o nombre de fills).
- Dades d'ingressos percebudes (interoperabilitat).
- Dades cadastre/padró (interoperabilitat).

Eina d'explotació de les dades Cognos

El 2018 s'han creat nous informes Cognos i s'han ajustat els existents segons els requeriments de les persones usuàries.

Els departaments de l'Àrea que actualment disposen dels seus propis informes publicats a l'eina Cognos es presenten a la taula 3.1.3.4.

Taula 3.1.3.4. Informes elaborats
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2018

	2017	2018	% d'increment
Centres de Serveis Socials (CSS)	30	35	16,67
Menjadors Socials	18	20	11,11
Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)	14	15	7,14
Servei d'Atenció als Immigrants, Emigrants i Refugiats (SAIER)	20	10	-50,00
Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA)	25	20	-20,00
Servei de Persones Sense Sostre (SPSS)	6	4	-33,33
Punts d'Informació a les Dones (PIAD)	42	30	-28,57
Servei d'Atenció Telefònica	7	6	-14,29
Ajuts econòmics	12	12	0,00
Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS)	2	4	100,00
Mapes	15	5	-66,67
Advocats/ades mensuals	12	12	0,00
Servei d'Atenció Homes (SAH)	2	3	50,00
Informes gerencials	1	2	100,00
Altres	16	16	0,00
Total	**222**	**194**	**-12,61**

Reptes de futur per al 2019

Per al 2019 es plantegen els projectes següents:

- Avaluar de manera contínua el Programa JIRA-Gestor de Peticions del Portal del Professional per mitjà del coneixement del grau de satisfacció i les necessitats dels professionals de l'Àrea en la gestió d'incidències i dubtes. Té com a objectiu detectar àrees de millora concretes i enfortir la relació entre professionals que treballen en la gestió de les peticions i professionals dels diferents serveis, i fomentar l'ús de l'eina.

  El Programa JIRA és una aplicació que té com a finalitat la gestió de les incidències, dubtes i peticions d'indicadors de les aplicacions informàtiques per part de l'equip de GSI.

- Power BI: nova eina corporativa de l'IMI per exportar i generar informes de dades dels serveis socials, que actualment està en procés d'implantació (totes les eines com Cognos, exportacions de dades SQL i altres informes es desenvoluparan en Power BI).

  Durant el 2019 es continuarà fent la implementació de la nova eina corporativa per a l'analítica de dades.

  S'implementarà l'eina i es desenvoluparan informes específics habilitant l'accés web per donar resposta a la necessitat d'efectuar analítica de dades sobre grans volums d'informació amb un temps de resposta excel·lent. S'augmentarà la disponibilitat (sistema d'analítica de dades accessible des de diferents dispositius en tot moment), es millorarà l'accessibilitat i experiència de l'usuari (representació gràfica de les dades), amb reducció de costos de llicències, manteniment i desenvolupament.

- Seguir desenvolupant el Data Quality d'expedients duplicats: el projecte que es va iniciar el 2017 se seguirà desenvolupant durant el 2019; en el projecte d'elaboració dels nous informes del Power Bi esta inclosa l'execució de plans de proves que garanteixen la integritat i confiabilitat de les dades del *datawarehouse*.

- Seguir treballant en el desenvolupament d'eines per al Projecte B-MINCOME.

- Implantar el mòdul d'avaluació Outcome Star en altres centres i serveis. Aquesta eina s'utilitza per analitzar l'estat global de les persones ateses i en un primer estadi s'ha aplicat a dos centres, els del model d'intervenció Housing First (Primer la Llar).

- Incorporar als sistemes d'informació de l'Àrea els centres del Departament de Serveis Socials d'Intervenció Social a l'Espai Públic com a servei propi a SIAS, la qual cosa implica que alguns centres que ja estan dintre del sistema es reestructurin per passar al nou servei i que se n'hi afegeixin de nous.

- Posar en marxa el nou Portal del Professional. El desenvolupament d'aquest projecte estava previst per a l'any 2018. S'ajorna, pendent de coordinació amb d'altres projectes relacionats. Aquest projecte és clau i estratègic, i es fonamenta en quatre punts: compartir coneixement; treball col·laboratiu, connexions i relacions de treball productiu estable amb xarxes de coneixement extern, i el saber en marxa.

Els objectius, entre d'altres, són proveir professionals i serveis de coneixement productiu per dur a terme la seva tasca; facilitar la innovació dels processos i dels projectes; millorar la comunicació interna per incrementar la satisfacció de l'equip professional, i obrir espais (àgora dels professionals) on es pugui conversar i compartir informació.

- Desplegar la xarxa social per a tota l'organització. Acabada la fase pilot de la XaC el desembre del 2017, el 2018 s'inicia una nova fase que consisteix en el desplegament progressiu de la xarxa a tot l'equip professional de l'Àrea amb l'objectiu de millorar i mantenir la comunicació, la col·laboració i la connexió entre tots els professionals tant interns com externs a l'organització potenciant el treball col·laboratiu. El 2019, desplegada ja la xarxa, es preveuen les accions generals següents:
  - **Creació de comunitats i formació dels i les professionals:** execució de les activitats referents al Pla de formació per adoptar l'eina en l'ús diari. Creació de les píndoles d'informació necessàries per a l'adopció de l'eina. Creació i elaboració dels continguts necessaris per a la dinamització dels grups.
  - **Centre de coneixement, continguts:** estudi de la taxonomia per a la gestió adient dels continguts: estudi del procés de migració de la documentació des d'altres sistemes; desenvolupament dels automatismes de migració des de les comunitats al centre de coneixement; creació del Mapa de coneixement i explotació de dades; definició de les bones pràctiques en la XaC, i elaboració dels circuits de publicadors i canals de continguts.
  - **Comunicació:** posar en marxa la fase dos del Pla de comunicació estratègic per promoure l'eina dins de l'Àrea de Drets Socials.
  - **Gestió del desplegament:** anàlisi en curs de tots els processos estratègics, operatius i de gestió inclosos en el projecte de "desplegament" de la XaC. Establir els indicadors definitius de seguiment i control de la plataforma. Avaluació del desplegament al final del període. Pla de control de la qualitat a partir d'enquestes de satisfacció, enquestes d'ús... Seguiment de la guia de desplegament amb les accions que cal executar. Pla de riscos conseqüents i accions que cal emprendre.
- Crear i posar en marxa la plataforma Big Data.
- Incloure en el SIAS la matriu d'autosuficiència. Valoració automàtica de la situació social d'un usuari o usuària dels serveis socials segons àmbits (per exemple, habitatge, feina, salut...) segons les entrevistes i les dades dels diferents serveis utilitzant les frases que qualifiquen el nivell per àmbits.

Carmen Rueda Palenzuela
Cap del Departament de Gestió de Sistemes d'Informació

Taula 3.1.3.5. Indicadors de producció dels serveis
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Aplicacions informàtiques en manteniment	14	17	17	17	17	17	17	0,00
Projectes nous	-	30	29	4	3	4	7	75,00
Sessions de presa de requeriments de millora de les aplicacions	-	74	81	76	70	74	74	-2,63
Sessions de validacions i proves de les noves versions de les aplicacions	-	37	39	35	33	40	50	42,86
Incidències ateses	6.350	5.753	5.022	6.377	6.500	6.600	5.000	-21,59
Percentatge incidències resoltes (%)	96,57	98,02	96,97	95,66	95,38	95,45	96,00	0,36
Consultes i propostes de millora	184	232	214	268	280	285	290	8,21
Unitats de formació	74	76	58	72	119	100	156	116,67
Participants en les sessions de formació	159	129	107	127	98	90	217	70,87
Persones usuàries de les aplicacions	1.713	1.795	1.799	1.850	2.574	2.580	3.200	72,97
Peticions de canvi de permisos d'accés	542	879	864	1068	1.200	1.500	2000	87,27
Publicació de notícies i documentació en el Portal del Professional	156	198	312	498	598	600	650	30,52
Visites al Portal del Professional	331.233	351.391	396.528	452.000	460.000	465.000	600.000	32,74
Informes i llistes requerits periòdicament[1]	330	397	444	394	349	300	340	-13,71
Consultes de dades	80	84	133	312	205	205	230	-26,28

1. El valor corresponent a l'any 2017 ha estat actualitzat.

3.1.4.
Departament de Comunicació

Missió

El Departament de Comunicació té com a missió augmentar el coneixement i la percepció dels serveis que es promouen des de l'Àrea.

L'objectiu final és facilitar informació d'utilitat dels serveis municipals a la ciutadania i fer augmentar l'impacte positiu i la reputació de l'Ajuntament de Barcelona, com a responsable d'aquests serveis.

Entorn

En el context socioeconòmic actual, en què cada cop les desigualtats entre habitants s'agreugen i el preu de l'habitatge ha augmentat fins a nivells cada cop més insostenibles, la qual cosa ha provocat l'expulsió del veïnat dels seus barris, el Departament de Comunicació ha posat un èmfasi especial a explicar les accions que s'han engegat per atendre les necessitats de les persones i famílies de Barcelona en situació de vulnerabilitat econòmica i a risc d'exclusió social.

És per aquest motiu que s'ha fet un esforç per explicar mesures i polítiques socials, com el llançament de la campanya APROP (allotjaments de proximitat provisionals), un projecte de construcció ràpida d'edificis que busca ampliar el parc públic de pisos i evitar l'expulsió de veïns i veïnes dels seus barris; o la publicació de l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona, que articula les actuacions d'inclusió social de l'Ajuntament de Barcelona i dels actors de la ciutat amb un horitzó temporal de deu anys.

També s'ha treballat per donar a conèixer la realitat de les persones grans, en especial aquelles que viuen en solitud no volguda. En aquest sentit, s'ha rellançat la campanya del projecte Radars, que pretén pal·liar els efectes d'aquesta solitud no volguda i prevenir situacions de risc de les persones grans. Així mateix, cal destacar la publicació de l'Estratègia de canvi demogràfic i envelliment, que proposa 77 estratègies per anticipar-se al futur envelliment dels barcelonins i barcelonines, i la campanya "Contra el maltractament, bon tracte".

D'altra banda, el Departament de Comunicació ha seguit treballant per donar a conèixer els mecanismes per combatre la pobresa energètica i les primeres mesures per a l'emergència en matèria d'habitatge que pateix la ciutat, amb la consolidació dels punts d'assessorament energètic (PAE) a cadascun dels districtes de Barcelona. A més, en aquest context cal destacar el suport a l'organització del II Congrés Català de Pobresa Energètica.

Finalment, pels productes comunicatius dels Centres de Serveis Socials (CSS), s'ha creat una nova línia gràfica per modernitzar i homogeneïtzar els criteris visuals i situar els serveis socials com a espais de referència en la defensa dels drets bàsics de la ciutadania.

Recursos

La taula 3.1.4.1 mostra la liquidació del pressupost 2018 del Departament de Comunicació.

Taula 3.1.4.1. Liquidació del pressupost
Departament de Comunicació, 2018

Capítol	€	%
Personal	314.640,05	34,26
Béns i serveis	603.702,83	65,74
Total	**918.342,88**	**100,00**

Pel que fa als recursos humans, al llarg de l'any el Departament ha comptat amb sis persones, el 50% de les quals són dones. Tanmateix, cal destacar que aquest any s'ha comptat amb dues noies de pràctiques el tercer trimestre de l'any.

Activitat

El Departament de Comunicació és responsable de l'estratègia comunicativa i de les campanyes de comunicació que tenen relació amb tots els àmbits d'actuació de l'Àrea.

Més enllà de l'execució de campanyes, el Departament també s'encarrega de la gestió de la informació, la imatge corporativa, la producció editorial i gràfica, l'atenció a la ciutadania, la comunicació digital i les relacions externes i protocol·làries de l'Àrea. Per dur a terme tot això, organitza la seva activitat en quatre grans blocs, que són els següents:

- Producció gràfica, publicacions i publicitat
- Relacions externes i protocol
- Comunicació digital
- Comunicació interna

Producció gràfica, publicacions i publicitat

Tot i continuar amb l'augment i la millora (arxius accessibles) de les publicacions distribuïdes digitalment, la producció en paper es manté per a molts dels productes de l'Àrea. En especial els que s'adrecen a col·lectius en què l'ús d'internet encara no és massiu (gent gran, col·lectius vulnerables amb dificultats d'accés a internet, etcètera). Tot i això, totes les publicacions i materials en paper tenen la seva versió digital, que es difon a través dels webs diversos de l'Ajuntament i, si escau, les xarxes socials.

Cal esmentar la normalització, edició, correcció lingüística i traducció a múltiples idiomes (català, castellà, anglès, francès i també urdú, entre altres) que es fa de molts dels productes de comunicació.

Relacions externes i protocol

Pel que fa a les relacions externes i protocol, s'ha continuat organitzant o donant suport a actes en l'àmbit de l'Àrea de Drets Socials, i també d'altres àmbits de l'Ajuntament, amb diferents graus d'implicació, entre els quals destaquem els següents:

- En el marc de jornades, conferències i activitats com el Concert de Nadal de la Gent Gran, la presentació de l'Estratègia de canvi demogràfic i envelliment o l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials, la Ciutat dels Somnis, la Festa dels Drets dels Infants, la jornada "La infància i l'adolescència a Barcelona: present i futur" o l'organització del II Congrés Català de Pobresa Energètica.

- En el marc d'esdeveniments de ciutat, com la donació de sang a les biblioteques dins la Diada de Sant Jordi, així com la Marató de Donació de Sang que es va organitzar a la seu de l'Ajuntament de Barcelona (plaça de Sant Jaume), els cicles de cinema "Els drets dels infants" o el lliurament de premis Montserrat Roig i Ignasi Fina.

Comunicació digital

Aquest any continuem amb el projecte de reorganització de les pàgines web que depenen de l'Àrea de Drets Socials. Per tant, alguns webs s'han eliminat migrant-ne els continguts a altres webs de temàtiques principals, per tal de centralitzar la informació i fer-la més accessible.

Tanmateix, també s'han creat noves pàgines web. Així, doncs, el nombre de pàgines web que depenen de l'Àrea aquest any han estat 48, tres de les quals són de nova creació.

Aquest any destaquem com a projectes duts a terme:

- En el marc de la migració de webs municipals (Vignette ⇨ Drupal):
  - Infància (nou web): www.barcelona.cat/infancia
  - Observatori Social de Barcelona (nou microlloc al web de Drets Socials): www.barcelona.cat/observatoribcn
- Pàgines web de nova creació:
  - Premis Montserrat Roig: www.barcelona.cat/premis-montserrat-roig
  - Les meves ajudes (simulador social): www.barcelona.cat/lesmevesajudes
  - Vacances d'Estiu 2018: www.barcelona.cat/vacances
- Microllocs o apartats web de nova creació:
  - Nou apartat "Contra el maltractament, bon tracte", al web de Gent Gran www.barcelona.cat/bontractegentgran
  - Nou apartat "Prevenció i atenció de l'abús sexual infantil", al web d'Infància https://ajuntament.barcelona.cat/infancia/ca/content/prevencio-i-atencio-de-labus-sexual-infantil

- Nou apartat web del programa “Sóc bloguer”, al web de Gent Gran https://ajuntament.barcelona.cat/gentgran/ca/canal/soc-blogger

En l’àmbit de la comunicació digital, continuem amb l’elaboració de vídeos, infografies animades o altres materials audiovisuals per promoure i difondre determinats serveis o programes, com el projecte RADARS, l’Estratègia de canvi demogràfic i envelliment, el vídeo promocional de la campanya contra el maltractament de la gent gran o alguns capítols del projecte “Primer la llar”.

Finalment, també cal esmentar el treball de reestructuració dels diversos butlletins de l’àrea iniciat el 2018, i la implantació d’un nou sistema per programar els formularis d’inscripció a actes o activitats a través de l’eina Limesurvey, ambdós temes relacionats directament amb el nou Reglament de protecció de dades (RGPD), que va entrar en vigor el maig del 2018.

Comunicació interna

S’ha continuat posant en marxa les mesures previstes al Pla de gestió del coneixement de la Direcció de Serveis d’Estratègia i Innovació. En concret, les sessions “CO2, compartir coneixement” han continuat amb 8 noves sessions, que han representat 16 presentacions d’iniciatives i projectes de l’àrea, en les quals l’expertesa dels i les professionals s’ha posat de manifest.

També s’ha facilitat la difusió pels diversos canals de comunicació interns de l’Ajuntament (intranet, publitrameses, etcètera) de diversos programes i iniciatives per assegurar que arribessin a tota la plantilla.

A més, aquest any s’ha creat un butlletí i un calendari del Departament de Planificació i Processos i un calendari del Departament de Recerca i Coneixement, per tal de facilitar la comunicació interna entre departaments.

Actuacions i esdeveniments rellevants

L’any 2018 les actuacions comunicatives prioritàries han estat les següents:

- Acostar els serveis socials a la ciutadania amb accions adreçades especialment als col·lectius més vulnerables per lluitar contra la pobresa. S’ha posat èmfasi en les comunicacions per promocionar l’Estratègia d’inclusió i de reducció de les desigualtats socials, garantir una alimentació adequada (Targeta Barcelona Solidària) i facilitar l’accés al mercat laboral (projecte Labora), entre altres.
- Donar a conèixer la realitat de la pobresa energètica i, sobretot, els drets energètics i serveis relacionats amb la consolidació dels Punts d’assessorament energètic (PAE) a cadascun dels districtes de Barcelona. També s’ha celebrat el II Congrés Català de Pobresa Energètica, un espai de trobada on més de cinccentes persones han pogut debatre sobre la pobresa energètica.
- En l’àmbit de la salut, informar dels drets de la ciutadania i dels serveis que tenen a disposició, especialment en l’àmbit de la salut sexual i reproductiva i la salut mental, però també amb relació a malalties específiques i invisibilitzades,

com les síndromes de sensibilització central. Aquesta labor s'ha emmarcat en el treball conjunt entre l'Ajuntament, altres administracions, col·lectius d'experts i les entitats de la ciutadania organitzada entorn de temàtiques concretes. També cal destacar la difusió dels nous espais Konsulta'm, un servei de suport psicològic per a adolescents i joves d'entre 12 i 22 anys i d'assessorament a professionals en matèria de salut mental.

- Informar les famílies de les portes obertes, la preinscripció i la matriculació als centres escolars públics i concertats, i també a les escoles bressol municipals, al Conservatori Municipal de Música de Barcelona i a les escoles municipals de música.
- Sensibilitzar sobre la diversitat funcional des de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD). Alhora, s'ha pretès visibilitzar el col·lectiu i sensibilitzar el conjunt de la població sobre els seus drets i necessitats específiques. Un exemple d'aquests esforços ha estat la promoció de la primera edició del concurs per dissenyar la imatge del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat. Cal destacar, també, la difusió del nou servei Banc del Moviment.
- Informar de les ofertes d'oci per a infants i adolescents. Com cada any, s'ha dut a terme la campanya "T'estiu molt", que informa sobre les activitats d'estiu (casals, colònies, Campus Olímpia, campaments...) per fer arribar a les famílies les iniciatives de les associacions i organitzacions que treballen en el sector del lleure educatiu a la ciutat, tant des del vessant lúdic, com esportiu i sociocultural. A més, aquest any també s'han promocionat els campaments Baobab, que s'han ampliat a tretze barris de la ciutat i pretenen garantir el dret dels infants a les activitats de vacances i, alhora, fomentar l'aparició d'una oferta de lleure educatiu durant tot l'any en barris on aquestes necessitats no estan cobertes per a tothom.
- Difondre programes destacant la publicació i difusió de programes i peces al voltant de la veu dels infants, com els projectes "Parlen els nens i les nenes" i l'elaboració de l'"Agenda dels infants", o el "Focus d'infància". També, al costat d'accions comunicatives clàssiques, enguany hem dedicat un apartat important a la difusió de la lluita contra l'abús sexual i el maltractament infantil, a través del web d'Infància.
- Fer difusió dels serveis i prestacions dels serveis socials adreçats a les persones i famílies, especialment els que tenen a veure amb l'àmbit social. Cal destacar la campanya del Servei de Famílies Col·laboradores, que ofereix a les famílies que no es poden cuidar dels seus infants una altra família propera que, durant un temps determinat, complementi la cura dels seus fills i filles.
- Promocionar el dret de l'habitatge i la captació de pisos a la ciutat. Destaca la promoció del projecte APROP, (allotjaments de proximitat temporal), una manera més ràpida de construir habitatges garantint els estàndards de qualitat.
- Sensibilitzar al voltant del sensellarisme. S'ha volgut mostrar a la ciutadania, a través de la campanya "Primer la llar", la importància de tenir una llar per tirar endavant. A més, s'ha donat suport en la difusió de l'acció del recompte de persones sense llar que impulsa la Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar (XAPSLL).
- Difondre internament i externament projectes innovadors com la Xarxa URBinclusion, un projecte finançat pel programa URBACT de la Unió Europea, que

té per temàtica principal la cocreació de noves solucions per reduir la pobresa i fomentar la inclusió social en zones urbanes desfavorides. Dins aquest projecte en trobem d'altres com el B-MINCOME, que inclou ajudes econòmiques amb polítiques actives en matèria d'ocupació, formació, habitatge i economia social.

- Sensibilitzar sobre la solitud no volguda de la gent gran i evitar-ne els efectes més greus i les situacions de risc, amb campanyes com el projecte Radars, que amb el "Fem barri amb les persones grans" pretén pal·liar els efectes d'aquesta solitud no volguda. També s'ha treballat per augmentar el coneixement i la fidelització al projecte Vincles BCN, que ajuda les persones grans a sortir de l'aïllament a través de cercles de confiança amb suport digital. Així mateix, cal destacar la campanya "Contra el maltractament, bon tracte". També en el marc de les persones grans s'ha treballat per reforçar la comunicació sobre la Teleassistència, Respir Plus, "Soc Blogger" o la campanya anual "Viatjar per créixer".
- Augmentar el coneixement de la prestació dels serveis socials de Barcelona amb la creació de la nova línia gràfica per als materials dels Centres de Serveis Socials, que ja s'ha aplicat a diferents projectes, com RADARS, i als productes específics dels CSS, com els productes de promoció dels grups de suport educatiu a pares i mares. També en el mateix sentit, s'han destacat nous models d'atenció grupal amb el projecte VINE.

Reptes de futur per al 2019

A banda de continuar amb la tasca de comunicació de tots i cadascun dels serveis i actuacions dels departaments i programes de l'Àrea de caràcter anual, ens plantegem, per a l'any vinent, les campanyes de comunicació de la ciutat següents:

- Millorar del coneixement de l'oferta de Serveis Socials a la ciutadania: VINE, superilles socials, activitats en el marc de l'"Impulsem" i activitats diverses fomentades des dels mateixos Centres de Serveis Socials.
- Continuar amb la migració web de les pàgines web de l'àrea (Vignette → Drupal). La llista de webs pendents de migrar és la següent:
  - Serveis Socials
  - Sanitat i Salut
  - Consell Municipal de Benestar Social
  - Consell Assessor de la Gent Gran (futur apartat al web de Gent Gran)
  - Llei de Suport a l'Autonomia Personal (futur apartat al web de Serveis Socials)
- Fer el desplegament de nous webs de la Xarxa dels Punts d'Informació Juvenil de Barcelona; llançament del nou web de la xarxa; les noves pàgines web de cadascun dels punts d'informació juvenil dels 10 districtes, i el nou web del Centre d'Informació i Atenció per a Joves (CIAJ).
- Crear noves pàgines web:
  - Campanya de Vacances d'Estiu 2018
  - Observatori de Salut de Barcelona
  - Educació Econòmica

- Crear nous microllocs o apartats web:
  - Apartat d'innovació social al web de l'Àrea
  - Completar l'apartat de coneixement i anàlisi social del web de l'Àrea, amb els microllocs següents:
    - Observatori de la Joventut (PRISMA)
    - Comunitat de Recerca i Coneixement
    - Microlloc de Banc del Moviment al web de Barcelona Accessible
- Dirigir, gestionar i produir la comunicació de la cinquena convenció "Les veus de les persones grans". Des del Departament de Comunicació tenim previst treballar en la imatge gràfica, la comunicació i la participació d'aquesta convenció, que és el principal espai de debat i reflexió de les persones grans de la ciutat. Té lloc un cop cada quatre anys. Està prevista per als dies 5 i 6 de març de 2019 amb el lema "Barcelona, una ciutat per a tota la vida".
- Portar a terme la comunicació del II Saló de l'Ocupació Juvenil. Per al 2019, des del Departament ens hem proposat posicionar i consolidar el Saló de l'Ocupació Juvenil, que celebrarà la seva segona edició els dies 21 i 22 de març, en el marc de la Setmana de la Formació i el Treball.
- Difondre els projectes d'innovació social. Publicació del recull de projectes duts a terme entre el 2015 i el 2019 i creació de l'espai web corresponent.
- Organitzar i difondre de la jornada de tancament del projecte europeu URBInclusion i l'edició de materials promocionals de la jornada.
- Inaugurar el nou espai Barcelona Cuida i edició del material informatiu.
- Fer més visibles els serveis que ofereix l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD) a la ciutadania, amb el desenvolupament de la línia gràfica pròpia de l'IMPD.

Maribel del Moral Hidalgo
Cap del Departament de Comunicació

Taula 3.1.4.2. Indicadors de producció dels serveis
Departament de Comunicació, 2018

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Producció gràfica, publicacions i publicitat									
Publicacions pròpies	18	28	21	17	22	11	11	18	-18,18
Altres edicions (fulletons, cartells, invitacions, protocol)	175	196	214	232	418	325	307	340	-18,66
Infografies	–	–	–	10	17	8	2	7	-58,82
Edició de materials (correcció i traducció)	–	–	–	72	34	48	78	110	223,53
Insercions publicitàries a mitjans	35	8	7	2	277	4	14	9	-96,75
Campanyes de senyalització externa (banderoles)	35	37	18	18	50	10	11	12	-76,00
Articles publicats a mitjans a la premsa escrita[1]	10	48	162	169	316	42	nd	nd	–
Vídeos	3	43	31	53	77	83	31	115	49,35
Comunicació digital									
Webs en manteniment	46	48	48	51	67	61	53	48	-28,36
Webs de nova creació	11	4	6	11	7	8	5	3	-57,14
Visites enregistrades al web de l'Àrea[2]	2.361.711	2.208.366	1.986.501	986.730	2.499.944	2.416.396	2.340.299	2.893.642	15,75
Organització i suport a actes	107	107	78	112	195	117	54	106	-45,64

1. La davallada de l'any 2016 respecte a l'any 2015 respon a la disminució en la contractació d'espais als mitjans i per l'aposta per la difusió a través del 2.0 i canals propis de l'Ajuntament.

2. La nova aplicació que es va posar en marxa a principis de l'any 2014 i que recull estadístiques sobre webs va canviar la metodologia de càlcul.

3.1.5.
Departament de Participació Social

Missió

El Departament de Participació Social té com a missió reforçar un model de treball basat en la cooperació, la corresponsabilitat i l'acció conjunta entre l'Ajuntament i els diferents agents socials de la ciutat, tant participant en els òrgans i els espais consultius per construir polítiques socials municipals, com potenciant processos de participació oberts o processos de coproducció amb entitats i organitzacions de la ciutat.

Entorn

Els espais de deliberació i participació amb les entitats del tercer sector i el treball en xarxa i la coproducció entre l'Ajuntament i les entitats i organitzacions socials de la ciutat segueixen sent un element clau per avançar en la construcció de polítiques inclusives i de drets socials. Barcelona disposa d'un tercer sector social plural i amb grans potencialitats, que ha estat clau en el desenvolupament de les polítiques socials de la ciutat. Les estratègies i els projectes desenvolupats pel que fa a cooperació i amb les entitats i organitzacions han continuat avançant el 2018.

Els consells de participació social són un instrument important per al consens, la millora i la innovació en les polítiques. Des de cadascun dels consells sectorials, les entitats membres aporten propostes i suggeriments per a la construcció conjunta de polítiques.

Aquest any 2018, en el marc de l'Acord han tingut activitat deu xarxes d'acció i s'han impulsat tres projectes tractor previstos dins de l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats per una ciutat més inclusiva.

Recursos

El pressupost liquidat pel Departament per al 2018 es detalla a la taula següent:

Taula 3.1.5.1. Liquidació del pressupost
Departament de Participació Social, 2018

Capítol	€	%
Personal	399.991,59	24,55
Béns i serveis	996.142,46	61,14
Transferències corrents	233.130,00	14,31
Total	**1.629.264,05**	**100,00**

Pel que fa als recursos humans, el Departament de Participació Social comptava, el 31 de desembre, amb el cap del Departament, cinc tècnics i un suport administratiu.

Activitat

L'activitat del Departament de Participació Social s'ha centrat durant el 2018 en el funcionament dels consells, òrgans i espais de participació adscrits i en el desenvolupament

de les accions i/o projectes que se'n deriven, així com en la millora de les estratègies participatives en l'àmbit social.

També s'ha impulsat l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva i la posada en marxa del Pla d'acció de l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027.

Depenen del Departament de Participació Social:

- El Consell Municipal de Benestar Social
- El Consell Assessor de la Gent Gran
- L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva
- L'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials
- El Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió
- L'Estratègia d'inclusió a l'Eix Besòs

Els consells de participació són un instrument per a la millora i la innovació de les polítiques socials a la ciutat, i permeten exercir la responsabilitat política, entesa com a defensa de l'interès general.

Els consells analitzen, proposen i fan el seguiment de les polítiques socials de l'Ajuntament de Barcelona. També consensuen fórmules per aplicar les polítiques, incorporen la societat civil en el disseny i la implantació d'aquestes polítiques i fomenten el consens entre tots els agents implicats.

Cada consell s'estructura en plenaris, permanents i comissions o grups de treball. Les comissions estan formades per representants d'entitats de la ciutat, persones expertes en la temàtica objecte del consell, representants polítics del consistori, institucions i tècnics i tècniques municipals, entre d'altres.

Pel que fa a l'activitat dels consells que actualment depenen del Departament i l'Acord Ciutadà, al llarg de l'any 2018 s'han dut a terme 23 convocatòries dels seus òrgans de governança (plenaris, permanents, Assemblea anual...), i també s'han celebrat un total de 367 reunions dels distints grups de treball.

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva és un espai de relació, compromís i coproducció amb les institucions i entitats de la ciutat orientat a generar i enfortir la inclusió social a la ciutat. La finalitat de l'Acord és incrementar el capital social de la ciutat, és a dir, la capacitat d'organització i actuació conjunta. A més, l'Acord Ciutadà promou i articula xarxes d'acció que treballen en diferents àmbits per millorar les actuacions conjuntes entre Ajuntament i entitats. Al llarg de l'any, han participat 5.709 persones.

Aquest any s'ha iniciat l'impuls del Pla d'acció de la nova Estratègia d'inclusió social i de reducció de les desigualtats socials a Barcelona, i s'ha gestionat el conjunt de projectes vinculats a l'Estratègia d'inclusió a l'Eix Besòs.

Aquest any 2018 també s'ha consolidat l'activitat del Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió (SMI), l'espai d'assessorament, el seguiment i el debat de les polítiques de garantia de rendes de la ciutat.

Consell Municipal de Benestar Social (CMBS)

L'any 2018 el Consell Municipal de Benestar Social ha tancat i presentat el document de treball sobre les propostes del Consell en les polítiques socials 2006-2016, un document resum de totes les propostes dels grups de treball en les polítiques socials i els temes abordats per la Comissió Permanent, així com un històric dels grups de treball i dels coordinadors i les coordinadores.

Les sessions conjuntes entre grups són un indicador de la transversalitat dels temes del benestar social de la ciutat que tracta el Consell. S'han dut a terme sessions compartides sobre l'Estratègia de suport a famílies que cuiden persones dependents i s'han celebrat sessions participatives sobre la transformació de la Rambla.

Enguany el Consell ha elaborat dos documents operatius; d'una banda, s'ha elaborat un document d'aportacions operatives de l'estratègia per al disseny d'un model d'atenció integrada social i sanitària a la ciutat de Barcelona, i, de l'altra, s'ha elaborat un document de treball sobre comunicació fruit d'una comissió permanent.

S'ha celebrat una conferència oberta sobre llocs alternatius per viure la vellesa avançada, amb una ponència a càrrec de Cécile Rosenfelder.

Els grups de treball han desenvolupat diferents temes en les seves sessions:

- **Acció comunitària:** s'han desenvolupat i treballat temes de serveis d'acció comunitària, s'han fet aportacions al Pla municipal d'acció comunitària, s'ha pogut debatre el paper de l'Administració local envers l'acció comunitària i la funció de l'organitzador comunitari.
- **Drogodependències:** s'ha debatut l'informe de salut 2016 juntament amb el grup de treball de salut i s'han desenvolupat propostes per trencar l'estigma i els prejudicis sobre les persones drogodependents.
- **Envelliment:** s'ha dut a terme una sessió conjunta amb la Comissió Permanent del Consell per fer aportacions a l'estratègia a fi d'afrontar el canvi demogràfic i l'envelliment 2018-2030; s'han treballat respostes d'acompanyament a la fragilitat i la dependència de les persones grans i s'han debatut les problemàtiques de les persones grans que viuen en habitatges de lloguer davant l'acabament de contractes i/o l'adquisició del pis o de l'edifici, fent un diagnòstic de la situació i la posada en marxa d'intervencions.
- **Famílies:** s'ha treballat a fons l'acompanyament i l'assessorament a les famílies davant els malestars emocionals interfamiliars i de l'entorn, fent un diagnòstic des d'una perspectiva psicosocial i aportant reflexions a l'estratègia de famílies que cuiden persones malaltes o dependents.
- **Igualtat d'oportunitats en la infància:** s'ha reflexionat sobre el treball en xarxes territorials de Barcelona al voltant de la infància, s'ha treballat amb el benestar subjectiu de la infància i l'adolescència de Barcelona i s'ha fet una revisió del pla de salut mental de Barcelona en relació amb la salut mental en la infància i l'adolescència.
- **Salut:** s'ha treballat l'informe de salut 2016 juntament amb el grup de treball de drogodependències, s'ha reflexionat sobre la mobilitat a la ciutat des de l'òptica

de la salut, s'han fet aportacions a l'estratègia de suport a les famílies que cuiden persones malaltes o dependents. S'ha presentat al grup el Mapa d'actius en salut i s'ha treballat la salut mental i l'atenció primària.

- **Sensellarisme:** s'ha treballat la renda garantida de ciutadania, s'ha fet un diàleg per entendre i millorar el sensellarisme amb l'equip de 30 minuts de TV3, s'ha reflexionat sobre la formació i ocupació i les alternatives de treball autònom o cooperativisme. S'han presentat al grup les solucions residencials temporals com el projecte APROP.

Durant el curs 2017-2018 els grups han fet 54 sessions de treball en què han participat 328 persones (215 dones i 113 homes) que, des de les entitats, les organitzacions, els serveis públics i les universitats, han aportat elements per a la reflexió, el debat i l'elaboració de propostes, que posteriorment seran trameses als òrgans de govern corresponents i al conjunt de l'organització municipal. També hi han participat 38 persones expertes convidades a les diferents sessions, les quals han aportat coneixement i expertesa al debat conjunt dels grups.

Taula 3.1.5.2. El Consell Municipal de Benestar Social en xifres
Departament de Participació Social, 2018

	Homes	Dones	Total
Plenari	45	30	75
Comissió Permanent	25	9	34
Grups de treball	145	74	219
Total participants	**215**	**113**	**328**
Convidats i convidades	25	13	38
Persones a títol individual	15	22	37
Total entitats participants en el Consell	**–**	**–**	**134**

Taula 3.1.5.3. Membres i entitats participants del Consell Municipal de Benestar Social
Departament de Participació Social, 2018

	Homes	Dones	Total	Sessions
Acció comunitària	8	23	31	6
Drogodependències	13	24	37	7
Famílies	6	19	25	8
Envelliment	6	26	32	9
Igualtat d'oportunitats en la infància	12	25	37	7
Salut	7	19	26	6
Sensellarisme	18	5	23	6
Atenció integrada social i sanitària	4	4	8	5
Total	**74**	**145**	**219**	**54**

Premi del Consell Municipal de Benestar Social als Mitjans de Comunicació

Per segon any, el premi Montserrat Roig al periodisme i la comunicació social de Barcelona pren el relleu a l'antic Premi als Mitjans de Comunicació.

En l'edició del 2018 s'hi han presentat un total de 109 candidatures, 74 de periodisme social, 25 de comunicació social i 10 projectes de promoció a la investigació periodística.

Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG)

El Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona, òrgan de participació i consulta de l'Ajuntament de Barcelona per a les qüestions d'interès per a les persones grans, ha centrat la seva activitat al llarg del 2018 en el desplegament del procés participatiu i de preparació de la 5a Convenció Les Veus de les Persones Grans, en la posada en marxa d'una experiència pilot per donar veu a les persones grans que es troben en situació de fragilitat i en l'impuls de les accions recollides en cadascun dels eixos del seu pla de treball.

Procés participatiu i de preparació de la V Convenció

El Consell Assessor ha desplegat al llarg del 2018 un ampli procés participatiu i de preparació de la V Convenció Les Veus de les Persones Grans, un espai de participació i debat de les persones grans de la ciutat que tindrà lloc el mes de març del 2019 per fer balanç de la feina feta i formular propostes de futur. Per iniciar els treballs cap a la 5a edició, el Consell va posar en marxa un grup de treball específic encarregat de l'organització i de definir els continguts per tractar i les actuacions que calia dur a terme al voltant dels tres blocs de treball proposats:

Bloc 1. Protecció social, drets i garanties a les societats del segle XXI

- Recuperació i ampliació de drets
- Precarietat de la joventut
- Efectes de la crisi en la ciutadania
- Treball entre generacions per defensar drets
- Atenció centrada en la persona
- Interrelació entre espais de participació

Bloc 2. La cultura de la cura al llarg del curs de la vida

- Autocura
- Promoció del bon tracte
- Solucions habitacionals
- Viure a casa o com a casa
- Condicions de qui treballa al sector
- Cura de les persones cuidadores

Bloc 3. Ciutat, vida quotidiana i diversitat

- Amigabilitat de la ciutat
- Les persones grans estrangeres
- Prevenció de la solitud no volguda
- Lluita contra l'edatisme i altres discriminacions
- Participació de les persones grans
- Aprenentatge al llarg de la vida

Es va desplegar, a la primavera, el procés participatiu amb les entitats de gent gran, els consells i les comissions de gent gran dels districtes i el mateix Consell Assessor. Al llarg de les sis jornades de treball es va fer una primera aproximació als continguts dels tres blocs de treball a partir d'exposicions, diàlegs i debats entre persones grans, expertes en la matèria que es tractava i personal tècnic.

Durant la tardor, va tenir lloc un ampli procés participatiu obert al conjunt de persones grans de la ciutat mitjançant la posada en marxa de tres fòrums oberts que es van desenvolupar al llarg de nou jornades de treball a partir de presentacions i debats i on es van tractar els temes més destacats sorgits de les jornades de la primavera. En cadascuna de les parts d'aquest procés, les persones grans han fet plantejaments i propostes que han estat recollits en un informe participatiu que servirà de base per als debats per l'any 2019.

Grup de treball de persones grans que reben atenció continuada

El CAGG ha impulsat la posada en marxa d'una experiència pilot que vol contribuir a la transformació d'una situació: l'absència de participació en la vida de la ciutat de les persones que viuen situacions de fragilitat i/o dependència.

Les dones i els homes que han participat en el grup reben serveis de cura amb intensitats variades, viuen en entorns i barris diferents i no es coneixien entre si. Al llarg de les vuit reunions del grup, aquestes persones han compartit com són les seves experiències tant en relació amb els serveis d'atenció com en moltes altres situacions de la vida quotidiana, a l'interior del pis o de la residència i als espais públics.

El procés de treball, en el qual també han participat dos representants del Consell Assessor, ha estat molt enriquidor per a totes les persones implicades. Ha mostrat l'interès d'avançar en vies de participació on les veus de les persones grans que viuen aquestes situacions puguin no solament expressar-se sinó també influir en les actuacions a favor del benestar. Entre les seves propostes destaquen les següents:

- Comprendre les reaccions de les persones grans davant determinats tractes, situacions i actituds que els afecten.
- Refusar l'infantilisme i reconèixer les nostres responsabilitats i els nostres drets.
- Desplegar cartes de qualitat dels serveis i documents amb pautes de com tractar les persones grans en els serveis d'atenció.
- La informació és clau perquè la persona gran, i també la família o amistats, se sentin segurs i ben tractats.
- Calen accions de sensibilització a la ciutadania perquè pari atenció a diferents situacions quotidianes en les quals les persones grans necessiten ajuda.
- Impulsar actuacions amigables amb les persones grans, amb compromisos concrets sobre mobilitat i transport, espai públic, accessibilitat...
- Les persones grans, quan participen, han de sentir sempre que són escoltades i s'ha de posar de manifest els resultats que s'obtenen arran de la seva participació.
- A les residències, cal pensar en vies de participació variades, no únicament el Consell de Residència.

- Explorar vies de participació de les persones grans en el Servei d'Atenció Domiciliària (SAD).
- Cal treballar perquè les persones grans que viuen situacions de fragilitat o de dependència puguin conèixer i formar part dels espais i les oportunitats de participació existents.
- Conèixer la valoració que les persones fan dels serveis i informar dels resultats de manera entenedora.

Desplegament del Pla de treball del Consell per al període 2016-2019

El Pla conté múltiples accions i projectes concrets que s'han desplegat durant el 2018 i que són el resultat d'una intensa dedicació dels grups de treball del Consell. Entre les actuacions desenvolupades, esmentem tot seguit les més destacades.

El suport del Consell al Projecte "Soc gran, i què?", una iniciativa de sensibilització ciutadana per qüestionar i desmuntar els estereotips i prejudicis que, per raó d'edat, sovint pateixen les persones grans, i per reivindicar així en primera persona el seu dret a la diferència i a la igualtat, lluitant contra les discriminacions. Entre les actuacions destaquen la posada en marxa al districte d'Horta-Guinardó d'un taller de fotografia amb joves amb l'objectiu d'afavorir el seu aprenentatge pràctic i expressar amb el llenguatge fotogràfic com veuen les situacions de discriminació que afecten les persones grans. El resultat d'aquest treball ha estat la producció d'una exposició fotogràfica instal·lada a l'Espai Jove Boca Nord, que conjuntament amb els treballs i les representacions dels grups de teatre "Soc gran, i què?" dels districtes de Ciutat Vella i Sant Andreu han centrat les estratègies per sensibilitzar i desmuntar estereotips per raó de l'edat.

Pel que fa al document de "drets i llibertats de les persones grans amb dependència", el Consell ha treballat en una nova versió d'aquest document que posa l'accent en els drets i les llibertats del conjunt de persones grans. La proposta de nou document ha format part del debat participatiu de la Convenció i ha inclòs propostes formulades per les entitats i els consells de gent gran dels districtes.

El Consell Assessor de la Gent Gran ha treballat intensament en el procés d'elaboració de l'Estratègia sobre canvi demogràfic i envelliment 2018-2030 impulsada per la Tinència de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona, i reconeix que és un instrument ambiciós per planificar i desenvolupar polítiques efectives a curt i mitjà termini perquè Barcelona sigui una ciutat on viure amb dignitat, tinguis l'edat que tinguis. L'Estratègia suposa per al Consell una oportunitat per superar els reptes que la ciutat té, no només sobre l'envelliment, sinó també sobre les oportunitats d'emancipació del jovent; per aquest motiu va participar en l'acte de presentació i va aprovar una proposició instant tots els grups municipals a assumir el compromís de garantir el seu desplegament en el futur.

Un altre dels documents aprovats pel Consell ha estat el manifest sobre l'actualització de l'indicador de renda de suficiència (IRSC), amb el qual denuncia la manca d'actualització d'aquest indicador des de la darrera actualització el 2011 i alerta de la incidència que això té sobre les persones amb rendes més baixes i el seu dret a accedir a les diferents prestacions i ajuts vinculats. Per aquest motiu, reclama un increment de

l'IRSC igual a l'1% que va tenir l'indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM), que de manera gradual l'IRSC recuperi el valor perdut, que l'IRSC i l'IPREM estiguin per sobre del llindar de pobresa i que totes les prestacions municipals prenguin com a referència l'IRSC en lloc de l'IPREM.

Cal destacar també la compareixença del CAGG davant la Comissió de Treball, Afers Socials i Famílies del Parlament de Catalunya, el 14 de novembre de 2018, per informar sobre la situació de les residències per a persones grans de Barcelona. En aquesta compareixença, que es produeix arran de la declaració del Consell sobre residències aprovada l'any 2017, representants del Consell van expressar la seva preocupació per les situacions de vulnerabilitat que pateixen moltes persones grans com a conseqüència d'unes polítiques socials que massa sovint no estan a l'altura del que demana la societat i, el que és pitjor, no sempre compleixen allò que preveu la llei. Entre les propostes presentades destaquen les següents:

- Necessitat de reduir el dèficit de places residencials públiques que pateix la ciutat de Barcelona, fins, com a mínim, equiparar-lo amb la ràtio de Catalunya que és de quasi tres vegades més.
- Impulsar urgentment un pla de xoc per reduir les llistes d'espera de places residencials i resoldre les greus situacions d'urgències que afecten Barcelona ciutat.
- Disposar d'un sistema d'informació periòdic, transparent i àgil sobre les places disponibles i el nombre de sol·licituds en llista d'espera.
- Auditar la qualitat i eficiència del servei que es presta a les residències de titularitat pública de Barcelona ciutat.
- Actualitzar la cartera de serveis socials congelada des de l'any 2010, sobretot les ràtios pel que fa a cobertura de personal, a les seves condicions professionals i laborals.
- Garantir que en els equipaments residencials es compleixin les obligacions contractuals i que els recursos destinats siguin suficients, tant econòmicament com socialment i professionalment, per donar compliment a les seves funcions.
- Facilitar atenció personalitzada a les persones residents i a les seves famílies amb un punt d'atenció presencial i garantir mecanismes d'anonimat per assegurar que les persones ateses no rebran cap mena de repercussió negativa per les seves queixes o dels seus familiars.
- Que es tingui en compte la proximitat geogràfica respecte al domicili familiar en l'assignació de places residencials a les persones grans, a fi de garantir així el dret a romandre al territori de pertinença de les persones grans que hagin d'ingressar en un equipament residencial.
- Que es desenvolupi i s'apliqui el model ACP (atenció centrada en la persona) en totes les residències públiques i concertades.
- Que els consells de participació dels centres garanteixin la participació de les persones residents i de les seves famílies i incloguin presència de personal referent de l'Administració i també presència d'entitats socials del territori.
- També cal afavorir la participació de les persones residents en espais de participació fora de la residència com ara els consells de gent gran de districte i altres espais de participació tant a escala de barri, districte com de ciutat.

- Que calgui un document signat que garanteixi que els centres residencials informen i fan entrega a les persones residents i a les seves famílies del document de drets i deures dels residents del centre. Així mateix, que tots els centres garanteixin un sistema fiable de recollida de queixes i reclamacions i un registre de respostes.
- La qualitat de l'atenció de les persones residents és indestriable d'unes condicions laborals amb salaris dignes que evitin la precarietat laboral i garanteixin la formació permanent i el reciclatge en el seu horari laboral, i la cobertura de manera efectiva dels seus llocs de treball per altres professionals, amb la qualificació requerida, durant les seves absències per baixa mèdica, permisos o vacances. I cal evitar l'excessiu nivell de rotació de personal amb mesures de promoció de la permanència dels seus i les seves professionals.
- L'assistència sanitària de les persones residents s'ha de prestar en el sistema sanitari públic.

En relació amb la construcció d'una ciutat amigable amb les persones grans, el Consell ha presentat un conjunt de propostes al Pla de millora 2017-2021 i ha impulsat un intens procés de treball per definir el contingut i accions del Compromís de Barcelona amb l'Amigabilitat. En aquest sentit, ha elaborat una proposta de bases per al compromís, una iniciativa del Consell adreçada al conjunt de la ciutat, que se centra a promoure esforços i accions a favor de valors com la participació, les relacions socials, la diversitat i l'accessibilitat. Aquesta proposta es presentarà en el marc de la lectura de les conclusions de la V Convenció.

Una altra activitat destacada del Consell Assessor de la Gent Gran ha estat la col·laboració amb l'Espai Torre Jussana per elaborar la guia de recursos *Útil Pràctic 27: Associacionisme i persones grans*, que incorpora la perspectiva d'edat en el món associatiu.

Taula 3.1.5.4. El Consell Assessor de la Gent Gran en xifres
Departament de Participació Social, 2018

	Grups	Sessions	Participants
Plenari[1]	1	1	57
Comissió Permanent	1	3	69
Grups de treball	7	19	166
Grup de persones grans que reben atenció continuada	1	6	72
Procés participatiu 5a Convenció Les Veus de les Persones Grans	5	27	730
Jornades i altres	4	16	261
Total participants	**19**	**71**	**1.355**
Total entitats participants en el Consell			**62**

1. Respecte a les sessions, el segon Plenari previst per al 2018 va haver d'ajornar-se al gener del 2019.

Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

A finals de l'any 2018, formaven part de l'Acord Ciutadà 730 organitzacions, entitats, col·legis professionals, universitats, empreses i institucions.

Com cada any, es va celebrar l'Assemblea Anual de l'Acord Ciutadà a l'Espai Jove La Fontana. Enguany, l'Assemblea tenia per títol "Coproducció de polítiques socials per la reducció de desigualtats", i va servir per exposar i debatre amb les organitzacions de l'Acord sobre temes clau per a la reducció de les desigualtats socials identificades a l'Estratègia d'inclusió, com són la gentrificació i les expulsions, la renda bàsica de ciutadania i el salari mínim de ciutat. Amb aquesta finalitat es van organitzar tres sessions en grup simultànies, en les quals hi van participar persones expertes en aquests temes, tant de l'àmbit municipal com de la societat civil.

La premissa sobre la qual treballa l'Acord se centra a passar d'un pla d'inclusió de mandat a una estratègia més àmplia i amb més recorregut, amb la participació del conjunt d'àrees de l'Ajuntament, les entitats i organitzacions de la ciutat i els moviments de defensa de drets.

Xarxes d'acció

Són espais que tenen la voluntat de treballar conjuntament sobre un mateix eix i/o matèria i assolir millores en els respectius camps d'acció.

Les xarxes són generadores d'activitats i de treball coordinat en xarxa, i són la força i el motor de l'Acord.

Estan integrades per entitats, organitzacions i institucions de la ciutat que comparteixen unes finalitats i metodologies concretes. A finals del 2018 hi ha 11 xarxes d'acció:

- Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar
- Xarxa de Centres Oberts d'Atenció a la Infància i l'Adolescència
- Xarxa Nous Usos Socials del Temps
- Xarxa d'Acollida i Acompanyament per a Persones Immigrants a Barcelona
- Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores
- Xarxa d'Habitatges d'Inclusió Social
- Xarxa dels Drets dels Infants
- Xarxa per la Inclusió Laboral de Barcelona
- Xarxa Barcelona Resilient
- Xarxa de Ciutadania Activa i Compromesa
- Xarxa pel Dret a una Alimentació Adequada

Projectes tractor de l'Estratègia Compartida

Durant el 2018 s'han iniciat els treballs per impulsar tres projectes tractor. Aquests projectes es troben en el marc del Pla d'acció de l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials:

- La reducció de les desigualtats educatives en la primera infància en els barris més vulnerables.

- L'apoderament de les persones i dels col·lectius amb vulnerabilitats per fer front a situacions discriminatòries.
- La lluita contra l'exclusió residencial dels col·lectius més vulnerables.

Comunicació de l'Acord

L'Acord Ciutadà disposa de pàgina web (http://www.bcn.cat/barcelonainclusiva), un butlletí electrònic mensual, Twitter (@AcordCiutada), Facebook i Flickr. Consultar-los serveix per informar-se sobre temes clau, actes i activitats, projectes i experiències que promouen les diverses organitzacions i institucions membres en l'entorn de l'àmbit social, comunitari i d'inclusió que s'esdevenen a la ciutat.

Actes i accions públiques de l'Acord

- El 9 d'abril es va presentar a la ciutadania l'Estratègia d'inclusió social i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona (2017-2027).
- En el marc de l'Estratègia d'inclusió als barris del Besòs de Sant Andreu, el 27 de febrer passat es va celebrar una jornada de treball sobre la inclusió social als barris del Besòs.
- La Xarxa per la Inclusió Laboral de Barcelona (XIB) va vendre roses al pati de l'Ajuntament per Sant Jordi.
- L'Acord Ciutadà va celebrar l'Assemblea 2018, titulada "Coproducció de polítiques socials per la reducció de desigualtats".
- L'Acord Ciutadà i la Xarxa per una Ciutadania Activa i Compromesa (XCAC) van celebrar la IV Àgora Ciutadana.
- S'ha promogut la declaració "Posicionament per fer front a la segregació social i l'exclusió entre les persones i famílies en risc de vulnerabilitat".
- La Xarxa pel Dret a una Alimentació Adequada va reclamar al Parlament de Catalunya l'inici del debat sobre proposició de llei per a la reducció del malbaratament alimentari.

La projecció externa de l'Acord

- L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva es va presentar als i les alumnes de l'assignatura "Polítiques públiques II" del grau en Ciències Polítiques i de l'Administració de la UB.
- L'Acord Ciutadà va organitzar un seminari del Màster d'intervencions socials i educatives de la Universitat de Barcelona.
- La Xarxa pel Dret a una Alimentació Adequada (XDAA) va participar en les Jornades Internacionals (Re)pensem l'alimentació.
- L'Acord Ciutadà va participar en la jornada "La infància i l'adolescència a Barcelona: present i futur".
- La Xarxa per la Inclusió Laboral de Barcelona (XIB) va participar en el Saló de l'Ocupació Juvenil.
- La Xarxa NUST va presentar el seu pla d'acció 2018-2019 i el Nou Pacte del Temps de Barcelona.

- La Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores (XSFC) va rebre el premi Supercuidadoras de la Universitat Internacional de La Rioja.
- El Grup Altaveu va presentar i treballar l'Agenda dels Infants amb el Consell Municipal de Benestar Social i l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.
- La Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (XAPSLL) va organitzar una acció de carrer pel Dia Mundial de les Persones Sense Llar.
- La Xarxa dels Drets dels Infants (XDI) va inaugurar la plaça dels Drets dels Infants

Campanyes i projectes de col·laboració

- Espai web "Col·labora amb les entitats de Barcelona!". Durant l'any 2018, s'ha continuat treballant per millorar la gestió de la Borsa de Voluntariat per una Barcelona Inclusiva. Aquesta borsa permet que les entitats puguin donar a conèixer les necessitats de voluntariat, o bé de col·laboració, que es requereixin en moments puntuals per a determinades activitats o iniciatives concretes, com per exemple, per Nadal.
- L'Acord Ciutadà treballa amb el projecte *Donation Room*. Aquest projecte, que s'emmarca en el *Mobile World Congress*, té l'objectiu de donar part del seu equipament fet servir durant el Congrés (mobles, material d'oficina, entre d'altres) a les entitats interessades a recuperar materials i mobiliari per poder donar-los un retorn social.
- Betevé va presentar el mes de desembre un projecte especial dedicat a les desigualtats que ha comptat amb la implicació de membres de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva. El projecte es basa en dotze testimonis, un per a cadascuna de les fites marcades en l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials.

Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials

El procés d'elaboració de l'Estratègia va iniciar-se l'estiu del 2016 i va acabar el 9 d'abril de 2018 amb la seva presentació pública al conjunt de la ciutat.

Durant tots aquests mesos, s'han implicat en el seu desenvolupament les entitats i organitzacions de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, les xarxes d'acció de l'Acord, el conjunt d'àrees i districtes de l'Ajuntament de Barcelona, el Consell Municipal de Benestar Social i moviments socials.

El conjunt dels documents elaborats s'han treballat i debatut en diversos espais, entre d'altres, a la Comissió Transversal de l'Estratègia, la Comissió d'Acció i el Consell de la Governança de l'Acord Ciutadà, la Taula de Coordinació de Xarxes de l'Acord, el Consell Municipal de Benestar Social, l'Assemblea de l'Acord i la Taula de corresponsabilitat dels districtes, i també han estat presentats als grups polítics municipals.

L'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027 esdevé el nou pla d'inclusió de la ciutat impulsat per l'Ajuntament de Barcelona en el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

L'Estratègia d'inclusió és una estratègia de coproducció de política de ciutat que implicarà un compromís tant de l'Ajuntament com de les entitats d'acció social a la ciutat. És un marc estratègic comú que integra les actuacions d'inclusió social de tots els actors de la ciutat i de totes les àrees municipals que disposen de projectes i accions que es relacionen amb la intervenció en l'àmbit de la inclusió social. Alhora, també introduirà l'acció reivindicativa dels moviments socials en defensa dels drets socials en aquesta nova estratègia.

L'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027 articula amb objectius compartits les actuacions d'inclusió social de l'Ajuntament de Barcelona i dels actors de la ciutat amb un horitzó temporal de deu anys, i promou la coproducció a través del treball en xarxa i l'impuls de projectes estructurants.

En definitiva, la nova Estratègia es constitueix com a full de ruta per treballar plegats en l'àmbit de la inclusió social i que apoderi les persones perquè puguin dur a terme el seu projecte de vida de manera autònoma.

És per això que l'Estratègia d'inclusió té cinc línies d'actuació que incideixen en la reducció de les desigualtats socials, i són les següents:

1. Reduir la desigualtat en la distribució de la renda i garantir els drets socials, en especial, l'accés a l'habitatge, l'ocupació de qualitat i les necessitats bàsiques.
2. Incrementar l'equitat educativa i les oportunitats formatives i culturals al llarg de la vida.
3. Enfortir i articular els serveis i les xarxes relacionals i comunitàries de suport facilitadores de l'apoderament personal i col·lectiu.
4. Eliminar l'estigmatització i la segregació social.
5. Disminuir les desigualtats socials territorials.

Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió

El Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió, iniciat el 2017, és un òrgan d'assessorament, debat, seguiment i avaluació dels ajuts i les polítiques de garantia de rendes desenvolupades a la ciutat per l'Ajuntament i altres administracions i entitats, i vetlla també per la coordinació entre elles. Actualment assessora principalment el Suport Municipal d'Inclusió inclòs en el projecte B-MINCOME, desenvolupat per la Direcció de Planificació i Innovació de l'Àrea de Drets Socials, tot i que també ha assessorat i avaluat altres polítiques de renda com el Fons d'Infància 0-16. Addicionalment, té també la funció d'impulsar estudis sobre la situació econòmica i de vulnerabilitat a la ciutat i d'emetre informes voluntàriament o a petició de diferents òrgans de l'Ajuntament.

El Consell està format per 72 membres de l'àmbit científic (universitats i assessors independents), social (entitats del Consell Municipal de Benestar Social i algunes altres) i institucional (referents de diverses àrees de l'Ajuntament i d'altres administracions que gestionen ajuts socials i polítiques de garantia de rendes, així com representants dels grups municipals). Hi estan representades 23 entitats socials, centres de recerca i universitats. La seva composició s'ha anat completant amb nous membres provinents

d'institucions públiques d'àmbit català (Generalitat i Diputació de Barcelona), així com nous membres provinents del teixit associatiu de la ciutat, en particular d'aquells barris on es desplega el B-MINCOME o d'iniciatives relacionades amb aquest. Per això el 2018 s'hi han convidat entitats participants en el desplegament d'algunes de les polítiques actives d'inclusió sociolaboral del projecte.

Es reuneix en sessió plenària com a mínim dos cops l'any, i en comissions sempre que es consideri oportú. Inicialment s'ha establert una comissió de treball amb la finalitat de tractar-hi els aspectes més tècnics i científics de la definició de les polítiques de renda i d'ajuts, en especial pel que fa al Suport Municipal d'Inclusió que s'atorga dins el projecte B-MINCOME.

L'any 2018 s'han fet dues sessions plenàries, una d'elles seguida de reunió de la comissió de treball. Entre les tres sessions hi ha hagut un total de 132 assistències (21 més que l'any anterior). Aquestes sessions s'han dut a terme en els territoris de l'Eix Besòs on s'ha implantat el Suport Municipal d'Inclusió.

Activitats rellevants

De les activitats desenvolupades al llarg del 2018, destaquem:

Consell Municipal de Benestar Social (CMBS)

- Aquest any 2018, a més de les aportacions dels diferents grups de treball del CMBS, ha estat clau la presentació del treball d'anàlisi de les propostes del Consell a les polítiques socials durant els deu anys 2006-2016. Així es posa de manifest el valor de la participació de les entitats en la construcció del benestar social a la nostra ciutat.

Consell Assessor de la Gent Gran

- Aquest any 2018 el CAGG ha estat centrat en els processos participatius previs a la 5a Convenció Les Veus de les Persones Grans que s'ha celebrat el març del 2019. S'han portat a terme uns fòrums participatius a la primavera de manera interna pels consells de gent gran, sectorials i de districte, i a la tardor, uns segons fòrums oberts a tota la ciutadania.

Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

- La presentació i posada en marxa de l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials 2017-2027, que és un marc estratègic comú que integra les actuacions d'inclusió social de tots els actors de la ciutat i de totes les àrees municipals que disposen de projectes i accions que es relacionen amb la intervenció en l'àmbit de la inclusió social.
- L'impuls del Pla d'acció de l'Estratègia d'inclusió, que inclou l'inici dels treballs en tres projectes tractor que aborden des de la coproducció alguns dels reptes més significatius per avançar en els drets socials a la ciutat i dues xarxes d'acció noves: la Xarxa pel Dret a una Alimentació Adequada i la Xarxa per una Ciutadania Activa i Compromesa.

- Celebració de l'Àgora Ciutadana 2018, que va tenir com a objectiu visualitzar la importància de la implicació ciutadana en la garantia dels drets socials, i promoure la col·laboració ciutadana en les entitats socials de l'Acord.

Reptes de futur per al 2019

Els principals reptes per a l'any vinent del Departament de Participació Social en els diferents àmbits d'actuació són els següents:

- Estendre la composició del Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió, reforçant la representació d'entitats socials i veïnals que desenvolupin la seva tasca principal al voltant de les polítiques de renda.
- Elaborar un pla de treball intern que, a un curs vista, fixi les principals tasques que cal desenvolupar, així com els principals materials o informes propositius i d'avaluació que s'estimi oportú elaborar en relació amb les diferents polítiques de renda municipals, principalment, del projecte B-MINCOME i l'SMI, del Fons d'Infància 0-16 o de futurs programes que s'impulsin.

Consell Assessor de la Gent Gran:

- Adequar el reglament del CAGG al nou Reglament de participació ciutadana i renovació i ampliació de les entitats representades.
- Definir l'estratègia de divulgació del nou "Document obert de drets i llibertats de les persones grans" del Consell.
- Celebració V Convenció Les Veus de les Persones Grans (març del 2019).
- Estendre l'experiència pilot de participació de persones grans fràgils, impulsada pel CAGG.
- Impulsar el Compromís de Barcelona per l'amigabilitat 2019-2021.
- Continua desplegant el pla de millora Barcelona Amigable amb les Persones Grans 2017-2021 i participar en la Xarxa Internacional de Ciutats Amigables, de la qual Barcelona en forma part.
- Rellançar el projecte "Soc gran, i què?", com una iniciativa eficaç per lluitar contra la discriminació per raó d'edat (edatisme) i afavorir iniciatives col·laboratives i de coproducció en l'àmbit de les persones grans.
- Fer efectives les propostes i conclusions sorgides de la V Convenció Les Veus de les Persones Grans.
- Treballar per afavorir un coneixement i divulgació més grans de les actuacions que el Consell impulsa.

Acord ciutadà per una Barcelona Inclusiva:

- Continuar impulsant el Pla d'Acció de l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials.
- Iniciar l'avaluació de l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials.

Consell Municipal de Benestar Social:

- Reforçar la implementació del premi Montserrat Roig de Periodisme Social
- Realitzar un treball d'aprofundiment de la incidència de la gentrificació a la ciutat de Barcelona.

Sergi Martí i Moreno
Cap del Departament de Participació Social

Taula 3.1.5.5. Indicadors de producció dels serveis[1]
Departament de Participació Social, 2018

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Consells i Òrgans de Participació Social[2]									
Persones assistents a activitats	6.520	7.563	10.186	9.415	11.260	8.051	7.541	7.796	-30,76
Entitats membres	741	740	801	833	879	863	917	974	10,81
Consell Municipal de Benestar Social									
Persones assistents a activitats	1.210	1.305	1.522	1.373	961	981	1.070	732	-23,83
Entitats membres	149	129	149	142	150	154	164	159	6,71
Consell Assessor de la gent gran									
Persones assistents a activitats	1.595	1.881	929	2.051	1.337	1.411	735	1.355	1,35
Entitats membres	60	59	59	59	57	57	58	62	8,77
Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva (ACBI)									
Persones assistents a activitats	2.291	3.245	5.587	4.718	6.425	5.659	5.736	5.709	-11,14
Entitats membres	473	493	534	578	615	652	695	730	18,70
Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió[3]									
Persones assistents a activitats	–	–	–	–	–	–	111	132	–
Entitats membres	–	–	–	–	–	–	23	23	–

1. No s'inclouen els dos Consells Municipals (Poble Gitano i LGTBI) que han passat a dependre de l'Area de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència)

2. Els valors per l'any 2016 han disminuït donat que no s'inclouen els dos Consells Municipals (Poble Gitano i LGTBI)

3. L'any 2017 s'ha creat, arrel de l'inici del projecte B-MINCOME, un espai d'assessorament i debat al voltant dels ajuts d'inclusió social, especialment del Suport Municipal d'Inclusió que inclou aquest projecte.

3.2.
Departament d'Administració i Personal

Missió

El Departament d'Administració i Personal té com a missió donar suport a la Gerència de Drets Socials i a les direccions i els departaments que en depenen en matèria econòmica, pressupostària i de recursos humans, i impulsar la tramitació dels expedients de contingut econòmic, tant d'ingressos com de despeses, i sobre recursos humans.

Entorn

Durant l'any 2018, les qüestions relatives a l'entorn que han influït més en la gestió del Departament d'Administració i Personal han estat, entre altres:

- Inici amb pressupost prorrogat.
- Entrada en vigor de la nova Llei de contractes.
- Integració a l'estructura organitzativa de l'Institut Municipal de Serveis Socials de Barcelona (IMSSB) de la Direcció de Serveis d'Intervenció Social i la Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials.
- Instauració, a partir del mes de juny, de nous sistemes de tramitació informàtics:
  - expedient electrònic en els procediments oberts i negociats,
  - canvi de programari en la tramitació dels contractes menors,
  - tramitació electrònica de bestretes.
- Obligatorietat de factura electrònica per a tots els proveïdors.
- Pendent de cobertura del lloc de treball del Cap del Departament des del setembre del 2018.

Recursos

En relació amb els recursos econòmics, el Departament d'Administració i Personal ha gestionat 187.776,70 € en despesa corrent.

Taula 3.2.1. Liquidació del pressupost
Departament d'Administració i Personal, 2018

Capítol	€	%
Béns i serveis	176.031,46	93,75%
Transferències corrents	11.745,24	6,25%
Total	**187.776,70**	**100,00%**

El Departament també ha gestionat la dotació corresponent a tot el personal de la gerència (capítol 1), que ha suposat 4.669.487,55 €.

Quant al personal, cal destacar el decrement de cinc persones que van ser traspassades a l'IMSSB, juntament amb el seus llocs de treball.

Activitat

De les activitats del Departament d'Administració i Personal destaquem les següents:

- La contractació electrònica de tot tipus de contractes.
- Les justificacions dels convenis d'ingressos.
- El seguiment econòmic, la justificació de les subvencions i la interlocució amb els responsables municipals de les subvencions europees derivades dels projectes URBinclusion (URBACT) i B-MINCOME (Urban Innovative Actions "UIA"), dels quals l'Ajuntament de Barcelona - Àrea de Drets Socials és líder entre totes les ciutats que participen en ambdós projectes.
- La justificació del conveni marc entre l'Ajuntament i la Generalitat de Catalunya en matèria d'acció social, així com el seguiment i la tramitació del seu ingrés.
- La gestió dels expedients econòmics de la Gerència de Drets Socials. El seguiment del procés de tramitació de les factures de tercers per complir els terminis de pagament d'acord amb la Llei 15/2010 de mesures de lluita contra la morositat d'operacions comercials.
- La gestió i el seguiment dels ingressos de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS) en concepte de subvencions a persones usuàries de residències i centres de dia.
- La tramitació de les quotes de les persones usuàries de centres residencials i centres de dia i d'altres preus públics.
- La conciliació i el seguiment administratiu dels habitatges amb serveis amb Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB)
- La tramitació de tot tipus d'expedients en matèria de recursos humans dins les competències delegades a la Gerència de l'Àrea.

Esdeveniments rellevants

Durant aquest exercici destaquen els esdeveniments següents:

- Execució del 97,41% del pressupost definitiu aprovat el 2018.
- Compliment de les mesures de lluita contra la morositat: s'ha aconseguit que els terminis de pagament de les factures dels proveïdors, en l'àmbit de la nostra Gerència, hagi estat de 20 dies de mitjana, amb la qual cosa s'han millorat els terminis establerts durant l'exercici anterior.
- Gestió administrativa dels acords per a l'activitat formativa amb alternança amb el desenvolupament de la beca de formació (FP dual) per al curs 2017-2018, amb la tramitació de dos expedients dels estudiants assignats a la Gerència.
- Nova edició de la convocatòria d'obres i arranjaments a locals per a entitats juvenils i de lleure, que ha mantingut el nivell de les subvencions atorgades en l'exercici anterior.

- Convocatòria de beques d'estiu 2018, en què s'ha incrementat el nombre de peticions en un 4,26% i el pressupost atorgat en un 18,26% en relació amb el 2017.
- Convocatòria general de subvencions, amb un increment del 32,47% respecte de l'import destinat l'any anterior.

Reptes de futur per al 2019

El Departament d'Administració i Personal es proposa els reptes següents per a l'exercici vinent:

- Continuar reorganitzant el Departament arran de la compactació de certs serveis amb l'Institut Municipal de Serveis Socials i el traspàs corresponent de part dels recursos humans a aquest Institut, coincidint amb el canvi de comandament del Departament.
- Modificar el sistema de contractació de la Gerència, en aplicació de la nova Llei de contractes, i de la Instrucció de la Gerència Municipal en relació amb les prestacions tipus que han de ser tramitades mitjançant una autorització de despesa genèrica, que afecta gran part del pressupost dels diversos departaments.
- Implantar les noves aplicacions SAP Convenis, SAP Ingressos i la de gestió de la bestreta.
- Executar el pressupost municipal 2019 previst, que, d'entrada, neix com un pressupost prorrogat del 2018.
- Tramitar la convocatòria general de subvencions 2019, durant el primer trimestre de l'any, simultàniament al tancament de l'exercici pressupostari de l'any 2018.
- Gestionar els ingressos de les subvencions europees aprovades, URBinclusion (URBACT) i B-MINCOME (UIA), així com les justificacions corresponents d'aquestes subvencions, seguint l'estàndard establert per la Unió Europea.
- Gestionar la justificació final de les subvencions atorgades en anys precedents tant dels departaments que actualment formen part de la Gerència com dels que han passat a dependre d'altres gerències o organismes autònoms.

María Nieves Arranz Gallego
Cap del Departament d'Administració i Personal (Gener - Setembre 2018)

Taula 3.2.2. Indicadors de producció dels serveis
Departament d'Administració i Personal, 2018

	2011[1]	2012[2]	2013[2]	2014[2]	2015	2016[3]	2017	2018[4]	% d'increment 2015-2018
Administració									
Expedients tramitats	2.735	1.959	2.189	1.707	1.819	1.697	1.592	1.559	-14,29
Factures gestionades / pagaments	7.642	5.428	6.147	6.714	6.733	5.680	5.264	5.387	-19,99
Bestretes / ADOP-J	1.581	958	1.173	2.351	2.119	1.782	584	355	-83,25
Mini transferències	1.112	1.082	1.372	1.180	872	690	326	426	-51,15
Modificacions de crèdit	294	224	180	150	149	155	203	252	69,13
Personal									
Total personal	330	266	270	268	249	260	281	117	-53,01
Gerència	–	11	10	17	3	2	2	2	-33,33
Direcció d'Habitatge	–	–	–	–	4	5	5	5	25,00
Direcció de Planificació i Innovació	–	–	–	–	67	75	80	69	2,99
Direcció d'Acció Social	–	–	–	–	143	154	166	18	-87,41
Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran	–	–	–	–	–	18	20	2	-88,89
Direcció de Serveis de Salut	–	–	–	–	4	6	8	21	425,00
Contractes d'interinitat (desembre)	73	59	59	64	62	78	112	30	-51,61
Jubilacions	11	8	6	7	5	3	3	nd	–

Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

1.Les dades corresponents al 2011 són un valor afegit, fruit de la fusió de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania i l'Àrea d'Educació, Cultura i Benestar.

2.Les dades 2012-2014 corresponen a la Gerència de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'anterior organització municipal.

3.La Direcció de Serveis de Cicle de Vida, Feminismes i LGTBI i la Direcció de Serveis d'Atenció i Acollida a Immigrants, no s'han sumat al total personal, atès que van ser traspassades a la nova gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència en data maig de 2016.

4. Amb efectes 1 de març de 2018, per acord de la Comissió de Govern de 22 de febrer de 2018, es va aprovar la reorganització administrativa de l'Àrea, passant a dependre de l'IMSS la D.S. d'Intervenció Social i la d'Urgències i Emergències Socials. En el mes d'agost es va incorporar al Departament de Salut el personal provinent de la consolidació del PAMEM.

3.3.
Departament d'Infraestructures i Equipaments

Missió

La missió del Departament d'Infraestructures i Equipaments és proposar, gestionar i executar els recursos assignats a la Gerència de Drets Socials, per efectuar les obres i tasques de manteniment i logística dels equipaments adscrits, i per planificar, desenvolupar i executar altres projectes que se li encomanin.

Entorn

Actualment el Departament és responsable de 234 edificis i equipaments, que suposen una superfície de manteniment de 113.814 m2. Dins un marc de contenció pressupostària, el manteniment i la millora del patrimoni existent esdevé una peça clau de la gestió global dels serveis.

Recursos

Pel que fa als recursos humans, el Departament d'Infraestructures i Equipaments compta amb nou persones. El 55% del personal són dones.

El pressupost liquidat pel Departament per al 2018 es detalla a la taula 3.3.1.

Taula 3.3.1. Liquidació del pressupost
Departament d'Infraestructures i Equipaments, 2018

Capítol	€	%
Personal	7.005,38	0,08
Béns i serveis	5.638.255,73	68,01
Transferències corrents	33.307,35	0,40
Inversions	1.552.329,69	18,73
Transferències de capital	1.058.847,37	12,77
Total	**8.289.745,52**	**100,00**

Activitat

L'any 2018 ha estat marcat per l'execució de les actuacions següents:

- Obres per la millora de l'accessibilitat i interiors al centre de serveis socials (CSS) Les Corts (carrer de Can Bruixa): instal·lació d'un aparell elevador i millores en la distribució interior a la planta baixa.
- Obres d'adequació al carrer de la Mare de Déu de la Salut, 84 per establir-hi el Servei d'Atenció a la Dependència que atén els districtes de l'Eixample i Gràcia.
- Disseny, construcció, muntatge, instal·lació, posada en marxa i participació en la dinamització del projecte expositiu APROP al districte de Sant Martí, entorn de la plaça de les Glòries.
- Nou disseny, muntatge, instal·lació, posada en marxa i participació en la dinamització del projecte expositiu APROP al districte de Gràcia, entorn dels Jardinets.

- Redistribució d'espais, condicionament de llocs de treball i actualització de mobiliari durant el procés de reestructuració integral de l'Institut de Serveis Socials a la seu del carrer de València, que ha afectat la totalitat de tres plantes. Tot això mantenint el funcionament normal dels serveis.
- Adequació d'espais a Viladomat, 127 i subministrament i instal·lació d'equipament mèdic especialitzat, per a Serveis Odontològics. Substitució d'un aparell elevador per donar compliment a la normativa d'accessibilitat. Adaptació dels sanitaris a la normativa vigent d'accessibilitat.
- Ampliació de la instal·lació de climatització a la residència Francesc Layret, necessària per a la refrigeració de la totalitat de les habitacions de l'edifici.
- Obres de desmuntatge i enderroc d'instal·lacions i mobiliari per deixar diàfan el local destinat als nous serveis d'inserció al carrer de Casp, 126.
- Subministrament i equipament de tot el mobiliari de les zones comunes, espais de treball i habitacions dels allotjaments temporals del carrer d'Àlaba, 132.
- Obres de millora i conservació a Can Girona: hidrants, sanejament, etcètera.
- Obres de millora i conservació d'espais exteriors al carrer de la Selva, 62.
- Subministrament d'elements de cocció a la residència per a gent gran Josep Miracle.
- Muntatge temporal d'urgència al districte de Sant Martí, al carrer d'Andrade, 184, d'un espai per dur a terme operacions associades a l'operació fred.
- Rehabilitació del Centre d'Informació i Atenció als Joves (CIAJ). Nova actualització d'espais segons nous requeriments funcionals i redefinició de la imatge corporativa.
- Renovació integral del sistema de comandament i gestió de climatització i producció d'aigua calenta sanitària al Centre Urgències i Emergències del carrer de la Llacuna. Renovació parcial del sistema de climatització per afavorir el confort.
- Obres de conservació i millora de l'estructura dels forjats i cobertes a Can Puig.
- Obres de conservació i millora de les dutxes de tots els allotjaments del CAFT de Navas.
- Obres d'adequacions interiors al CSS Sant Andreu per ampliar el nombre de despatxos d'entrevistes i adequació de l'enllumenat.
- Inici de les obres al carrer de Deià, 28, al districte de Sant Andreu, per establir-hi, de manera provisional, el desdoblament de l'equips d'atenció a la infància i adolescència (EAIA) de Nou Barris i el SADEP per donar servei als districtes d'Horta-Guinardó i Nou Barris.
- Obres de millora d'accessibilitat i eficiència en l'enllumenat a l'equipament integral (EI) Meridiana.
- Actualització i substitució de diverses cuines corresponents a diferents pisos d'inclusió.

- Adequació de pisos per a residents segons requeriments de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD).
- Adquisició del local al passeig de Maragall, 362 pel trasllat i ampliació de l'EAIA d'Horta-Guinardó.
- Reforma integral del carrer del Comte Borrell, 20-24 per establir-hi el nou Centre Municipal de Recursos LGTBI (per a l'Àrea de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència).
- Obres d'adequació interior del Servei d'Atenció a l'Home al carrer de Garcilaso (per a l'Àrea de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència).

A més, el Departament gestiona el Servei de Manteniment dels edificis adscrits, el Servei de Neteja, la gestió de veu i dades, els sistemes d'impressió i altres serveis i contractes derivats dels centres adscrits a la responsabilitat del Departament.

S'ha iniciat i s'està treballant en la redacció dels projectes executius següents:

- Traspàs del projecte executiu de l'ampliació de l'EAIA Sant Andreu al passeig de Torres i Bages, 135-137 a BIMSA per iniciar el procés de licitació d'obres.
- De remodelació de l'equipament de primera acollida per a persones vulnerables al carrer del Cister.
- De remodelació de l'equipament de primera acollida per a persones vulnerables a la Zona Franca.
- De nova construcció d'un nou centre de serveis socials a Porta Trinitat (finalització i inici de licitació).
- De nova construcció d'un nou centre de serveis integrals a la Marina.
- De nova construcció d'un equipament a l'antic cinema Pere IV, amb la creació d'un centre de serveis socials integrats.
- De nova construcció d'un nou equipament amb un casal per a gent gran i allotjaments temporals amb serveis al carrer dels Mestres Casals i Martorell.
- Per al trasllat de l'EAIA Nou Barris i la creació d'una nova escola bressol a Can Carreres.
- De la nova construcció del Centre d'Acolliment al districte de Sant Martí (CANIDE).
- Del projecte de mobiliari per al condicionament dels allotjaments APROP.
- Del nou centre per als Serveis d'Intervenció Social en l'espai públic al carrer de Casp, 126.
- Del nou centre al carrer de Capella, 10 per al nou servei Escola de Segona Oportunitat.
- Del projecte d'adequació integral de l'edifici del carrer de Viladomat per establir-hi l'Espai de Cures, la Direcció de Salut, mantenir-hi els serveis d'odontologia i situar-hi un SADEP que doni atenció als districtes de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, les Corts i Sarrià-Sant Gervasi.

- Del nou centre per desdoblar atenció del SAIER al local del carrer de Tarragona, 142 (per a l'Àrea de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència).

També s'han iniciat una sèrie d'estudis de viabilitat i col·laboracions:

- Estudi de viabilitat per a la nau al carrer de Cristóbal de Moura, 167.
- Estudi de viabilitat per a la transformació de la residència per a gent gran Josep Miracle.
- Col·laboració amb la Direcció de Salut, per a l'exposició "From Bubble", al Museu Marítim.
- Comissió de Seguiment d'Obres de l'Hospital.
- Col·laboració en el Pla d'ocupació municipal - Projecte de regularització de venedors ambulants.
- Estudi de viabilitat d'immobles de Ciutat Vella per pisos per a víctimes de violència masclista (per a l'Àrea de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència).

Cal destacar que durant el 2018 s'ha tret a licitació els tres primers pilot de la construcció dels allotjaments temporals del programa APROP.

Reptes de futur per al 2019

Pel que fa a les perspectives d'actuacions per a l'exercici 2019, cal destacar les següents:

Nous equipaments i posada en marxa

- Posada en marxa dels quatre centres SADEP.
- Construcció del programa pilot APROP.
- Moblar i posar en marxa allotjaments temporals al carrer d'Alí Bei (IMHAB).

Obres i redacció de projectes en equipaments

- Seguiment/finalització d'obres:
  - Ampliació de l'EAIA Sant Andreu.
  - Escola de Segona Oportunitat.
  - Viladomat, 127: Espai de Cures, Direcció de Salut i SADEP.
  - CANIDE
  - Allotjaments temporals i casal de gent gran al carrer dels Mestres Casals i Martorell.
  - Porta Trinitat per al nou CSS i PIAD Sant Andreu.
  - Centre d'Atenció Integral de la Marina.
  - SAIER al carrer de Tarragona, 141 (per a l'Àrea de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència).
- Redactar els projectes següents:
  - Trasllat i ampliació de l'EAIA Horta al passeig de Maragall, 362.

- Remodelació (última fase) dels apartaments per a gent gran Pau Casals.
- Remodelació de la masia de Can Puig.
- Centre de persones vulnerables a la Zona Franca.
- Persones vulnerables al carrer del Cister.
- Nou equipament a l'antic cinema Pere IV, amb la creació d'un centre de serveis integrals.
- Trasllat de l'EAIA Nou Barris i creació d'una nova escola bressol a Can Carreres.
- Nou centre de Serveis Socials a Nou Barris (illa Q).

Altres actuacions:

- Les obres de millora en pisos d'acollida.
- Les obres de millora dels menjadors socials Navas i Paral·lel.
- El projecte de millora i adequació per a equipaments de dona.
- La millora contínua dels CSS i dels equipaments d'atenció a les persones vulnerables.
- La recerca d'habitatge social de compra o lloguer.
- L'estudi de la localització de nous edificis i locals per a equipaments de l'Àrea de Drets Socials.
- L'adaptació i equipament de nous pisos d'inclusió.
- L'estudi de l'ocupació dels Centres de Serveis Socials.
- L'adequació dels nous centres d'Àpats en Companyia per a gent gran i millora dels actuals.
- La realització de les auditories dels centres de l'Àrea per conèixer l'estat real de conservació i crear un pla de millores.

Oscar Marín Fraile
Cap del Departament d'Infraestructures i Equipaments

Taula 3.3.2. Indicadors de producció dels serveis
Departament d'Infraestructures i Equipaments, 2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Manteniment, operatives i petites obres de millora							
Edificis i equipaments	199	215	216	234	246	248	14,81
Superfície d'equipaments per manteniment (m^2)	57.404	77.436	89.176	100.710	108.612	113.814	27,63
Inversió							
Projectes	12	9	7	9	12	14	100,00
Obres iniciades	10	7	12	19	19	20	66,67
Obres finalitzades	2	13	17	17	17	21	23,53

3.4.
Departament de Serveis Jurídics

Missió

La missió del Departament de Serveis Jurídics és donar suport i assessorament jurídic als òrgans de govern, consultius, directrius i operatius de la Gerència en els diferents vessants de la seva actuació, la tramitació d'expedients i altres tasques expressament delegades per la Secretaria General de la corporació.

La cap del Departament és, a la vegada, la secretària jurídica delegada de l'Àrea de Drets Socials.

Entorn

D'una banda, l'any 2018 es van produir diverses novetats normatives que van implicar la necessitat "intrínseca" de dur a terme els ajustos pertinents en la tramitació de diferents expedients i matèries de l'Àrea.

Al mes de març va entrar en vigor la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic. Alguns dels canvis normatius més importants que va comportar aquest cos normatiu van ser la introducció de canvis en els criteris per a la tramitació dels diferents tipus de procediment de licitació, així com la introducció de la figura del responsable del contracte i una redefinició dels criteris d'adjudicació i de les millores.

L'entrada en vigor a finals d'any de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, també ha comportat la realització de reajustaments quant a la manera en què es tracten aquestes dades tant al Departament com a l'Àrea.

Al marge dels canvis normatius esmentats, el Departament de Serveis Jurídics ha sofert nombrosos canvis en la seva configuració i composició com a causa de la derivació al llarg dels primers sis mesos de l'any de diverses competències a l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS). Es van haver d'efectuar nombroses gestions i informes per tal que la subrogació de l'IMSS en el lloc de l'Ajuntament de Barcelona en tots els expedients relacionats amb el canvi de competències fos possible.

D'altra banda, s'ha continuat amb el desplegament de la Guia de contractació responsable.

Finalment, tant des de l'Ajuntament com des de l'Àrea de Drets Socials s'han impulsat diverses accions innovadores. Un projecte que cal destacar per la seva magnitud és l'anomenat B-MINCOME, de lluita contra la pobresa i la desigualtat en zones desfavorides de Barcelona, que s'inclou dins el programa Urban Innovative Actions de la Unió Europea. Té una durada de dos anys i combina quatre polítiques públiques actives: pla de formació i ocupació en projectes de coproducció, ajuts a l'habitatge, foment de l'emprenedoria social i cooperativa i renda de participació per enfortir les xarxes comunitàries, a més de la introducció d'una "moneda ciutadana" amb l'objectiu de fomentar el comerç i l'activitat econòmica local de proximitat i reforçar els llaços comunitaris dels residents dels barris als quals es destina el projecte. Aquests projectes han comportat la creació de tot un sistema de treball transversal i ad hoc, que ha requerit també un seguiment continu, un gran suport jurídic i la gestió i tramitació d'un ingent nombre d'expedients administratius.

Recursos

A començaments de l'any 2018, el Departament estava compost per la cap d'aquest departament, tres assessors jurídics, dos tècnics superiors en Dret i dos integrants de l'equip administratiu i de gestió d'expedients de contractació, convenis i subvencions. No obstant això, al llarg de l'any, tal com ja s'ha dit, es va produir una compactació amb l'Institut Municipal de Serveis Socials, que va comportar que el Departament de Serveis Jurídics d'aquest assumís competències i responsabilitat sobre determinades matèries. En conseqüència, la plantilla del Departament de Serveis Jurídics de l'Àrea de Drets Socials va quedar minorada en dos assessors jurídics. El 67% del personal actual són dones.

Activitat

Al llarg de l'any, el Departament de Serveis Jurídics ha anat revisant tots i cadascun dels documents necessaris per a la tramitació dels diferents procediments de contractació, amb la finalitat de no només ajustar-los a la normativa aplicable, sinó d'homogeneïtzar els models que les diferents dependències fan servir.

Com a conseqüència dels canvis normatius respecte al règim de protecció de dades, s'ha iniciat l'adaptació dels documents i models que consten en els diferents expedients tramitats per les diferents dependències de l'Àrea.

L'any 2018, el Departament de Serveis Jurídics ha tramitat:

- 15 expedients de contractes oberts
- 4 expedients de contractes derivats d'acord marc
- 8 expedients de contractes negociats
- 3 contractes homologats
- 2 modificacions
- 8 pròrrogues de contractes
- 7 d'altres expedients contractuals
- 9 contractes de lloguer
- 9 convenis de cooperació educativa
- 6 convenis sense despesa
- 10 convenis amb despesa
- 1 pròrroga de conveni
- 1 addenda de conveni
- 8 encàrrecs de gestió i 6 modificacions d'encàrrec
- 23 subvencions directes
- 6 subvencions extraordinàries
- 4 premis

- 21 expedients sancionadors relatius a pobresa energètica
- 8 expedients en l'àmbit d'habitatge
- 64 expedients més (informes, notes, protocols, etc.)
- 1 convocatòria de subvencions per pública concurrència així com la convocatòria de la campanya de vacances d'estiu
- L'adhesió de l'Ajuntament de Barcelona a la declaració de Xangai sobre ciutats saludables
- Les internalitzacions del personal provinent del PAMEM i REGESA
- Aprovació de l'addenda al contracte programa 2016-2019 per a la coordinació, la cooperació i la col·laboració entre el Departament de Benestar Social i Famílies de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, en matèria de serveis socials, altres programes relatius al benestar social i polítiques d'igualtat, per al 2018 i per al 2019

A tot això, a més, cal afegir-hi tota la contractació menor.

A més a més, al llarg del 2018 es va haver de tramitar el traspàs al règim de la Seguretat Social dels funcionaris i funcionàries subjectes al PAMEM, i es va procurar assessorament legal a diferents entitats del sector públic, concretament a sis organismes.

Reptes de futur per al 2019

Per al proper any tenim la previsió de:

- Continuar desplegant les recomanacions de la Guia de contractació responsable.
- Millorar les eines de gestió per estandarditzar processos i agilitzar procediments, prioritàriament en matèria de subvencions (homogeneïtzació dels models per utilitzar).
- Pel que fa a protecció de dades, al llarg de l'any 2019 s'ha de continuar i finalitzar per part del Departament de Serveis Jurídics la coordinació amb les diferents dependències de l'Àrea per tal d'introduir en totes les tramitacions les clàusules més garantistes i ajustades a dret que siguin pertinents o, si escau, participant activament en l'adaptació de les ja existents.
- Continuar aprofundint en el coneixement jurídic de tot l'àmbit competencial de l'Àrea, que és ampli, divers, complex, i que és sempre viu, subjecte sempre a canvis i adaptacions contínues que necessiten el degut suport i acompanyament jurídic.

Mª Victoria Moreno Ortiz
Cap del Departament de Serveis Jurídics

4.
Direcció de Serveis de Salut

4.
Direcció de Serveis de Salut

La Direcció de Serveis de Salut coordina la relació institucional i la participació municipal als òrgans de govern de les entitats de salut participades, com ara el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB), l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), l'Institut de Prestacions d'Assistència Mèdica Municipal (PAMEM), el Consorci Mar Parc de Salut de Barcelona o la Fundació de Gestió de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Se li adscriu el Departament de Salut, que dinamitza les activitats de sensibilització i promoció de la salut del gran ventall d'entitats de l'àmbit de salut de la ciutat, impulsa processos de coproducció de polítiques de salut en col·laboració amb les àrees municipals, els districtes, les entitats i la ciutadania, i coordina la gestió dels nous serveis municipals de salut i cura. Conjuntament, treballen per reforçar les polítiques municipals de salut, el paper proactiu de l'Ajuntament en la governança del sistema sanitari i de salut pública, i la visió de la salut com a element que cal tenir present transversalment en l'acció municipal.

D'entre les actuacions de l'any 2018, destaca la creació de nous serveis que aborden les desigualtats en salut: un servei municipal d'odontologia i podologia per oferir tractaments no coberts pel CatSalut per a persones vulnerables, que ha obert les portes el mes de novembre, i que ha atès 200 nous pacients en acabar l'any i 600 en el moment de tancar aquesta memòria, i un centre pioner d'assessorament i orientació a persones cuidadores, dissenyat de forma participativa durant l'any que ha transcorregut, i que ha obert les portes aquest mes d'abril. Ambdós contribuiran a donar resposta a objectius de dues polítiques transversals importants de l'actual mandat municipal com l'Estratègia d'inclusió i reducció de desigualtats socials 2017-2027 i la Mesura de govern per una democratització de la cura 2017-2020.

La participació activa en la governança de les entitats de salut de la ciutat ha comportat, entre altres, la prossecució del procés de tancament del PAMEM amb el traspàs a la Generalitat de la gestió dels serveis d'atenció primària, l'avenç de la Taula d'Atenció Integral Social i Sanitària i del Pla d'equipaments sanitaris, amb nous projectes estratègics com el pol d'atenció integrada de Magòria o les ampliacions de l'Hospital del Mar i de la Vall d'Hebron, o la presentació del treball sobre la incorporació de clàusules socials i ambientals a la contractació de les entitats sanitàries públiques de la ciutat.

El Departament de Salut ha continuat donant suport a les entitats de l'àmbit de salut de la ciutat, impulsant polítiques de coproducció en àrees molt diverses com la salut sexual, la salut mental, la salut laboral, l'Alzheimer i les síndromes de sensibilització central i el suport a persones cuidadores, i el recull de recursos relacionats amb aquestes àrees i altres activitats de promoció de la salut, com ara el Mapa d'actius en salut de Barcelona. Feines invisibles que suposen moltes hores de treball per identificar necessitats i arribar a consensos amplis per avançar en qüestions clau, per exemple, millorar l'accés a l'educació en salut sexual des d'una perspectiva de drets. S'ha continuat desplegant el primer Pla de salut mental de Barcelona, amb què s'han posat en marxa o consolidat projectes innovadors, intersectorials i implementats als barris amb més necessitat, com els punts d'inserció laboral per a persones amb problemes de salut mental, les activitats culturals inclusives en centres cívics, els espais de consulta psicològica en equipaments juvenils, o el programa d'educació emocional per a infants de 3 a 5 anys.

Tot plegat –en coordinació amb la tasca d'altres agents clau de salut de la ciutat com l'Agència de Salut Pública de Barcelona, que desplega al territori programes de promoció de la salut amb una forta visió d'equitat i participació, i dona resposta a nous reptes en protecció de la salut, o el Consorci Sanitari de Barcelona i la xarxa de proveïdors de la sanitat pública– ens permet seguir avançant en el camí de la millora de la salut i el benestar de la ciutadania i la reducció de les desigualtats en tots els àmbits i especialment en la salut, com aquest any ha mostrat el nou informe de salut de la ciutat.

Davide Malmusi
Director de Serveis de Salut

4.1.
Departament de Salut

Missió

El Departament de Salut té com a missió contribuir al desenvolupament de polítiques públiques per mantenir i millorar la salut de la població amb el compromís de millorar els serveis d'atenció sanitària de la ciutat, el desplegament de la participació ciutadana, estendre el concepte de salut a totes les polítiques i garantir la presència de l'Ajuntament en els diferents estaments de salut de la ciutat.

Les funcions del Departament de Salut són les següents:

- Fer el control, el seguiment i l'avaluació de la gestió dels serveis de l'àmbit de salut i dels objectius recollits en els plans d'actuació municipals.
- Donar impuls i suport a campanyes de sensibilització i educació ciutadana en temes de salut.
- Impulsar la participació comunitària en l'àmbit de salut.
- Acompanyar la Direcció de Serveis de Salut en la interlocució amb les entitats de referència en matèria de salut.
- Impulsar, dirigir, coordinar i controlar les polítiques d'equitat en matèria de salut, en la coordinació amb el Consorci Sanitari de Barcelona (CSBCN) en la planificació i la gestió dels serveis sanitaris de la ciutat.
- Impulsar i coordinar l'actuació multisectorial de l'Ajuntament per reduir les desigualtats en salut.

Entorn

Durant l'any 2018 s'han continuat desenvolupant polítiques de salut segons l'orientació marcada pels objectius del Programa d'actuació municipal (PAM):

- Garantir una sanitat pública universal, equitativa i de qualitat.
- Reduir les desigualtats socials en salut.
- Millorar la salut mental de la ciutadania i la prevenció, l'atenció i la reinserció en l'àmbit de les addiccions.
- Millorar la participació efectiva i l'acció coordinada de la societat civil per a la salut de la població.
- Promoure la salut sexual i reproductiva de la població, i defensar els drets sexuals i reproductius de les dones i les persones LGTBI.

Recursos

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) s'encarrega de la gestió dels centres i serveis de salut pública de la ciutat. Rep des de la Direcció la part de finançament estipulada en el conveni vigent amb la Generalitat, que l'any 2017 es va renovar per tot el quadrienni fins l'any 2020, i es va consolidar l'aportació municipal de caràcter finalista per al desplegament i l'ampliació de programes coherents amb la nova orientació del PAM com el programa de salut comunitària Barcelona Salut als Barris als barris més

desfavorits. A més, la participació de l'Ajuntament en els òrgans de govern del Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) també garanteix el seguiment de les decisions sobre les polítiques sanitàries generals que cal desenvolupar a la ciutat.

La resta de recursos s'han destinat a les 138 subvencions i 15 convenis amb els quals es dona suport a les entitats que desenvolupen programes alineats amb les línies estratègiques de salut de la ciutat, així com al suport a actes i campanyes de sensibilització i al suport tècnic al desenvolupament de les polítiques de coproducció en l'àmbit de la salut, i a l'inici del funcionament dels nous serveis d'odontologia i podologia, o derivats del Pla de salut mental.

El pressupost executat del Departament es detalla a la taula següent

4.1.1. Liquidació del pressupost
Departament de Salut, 2018

Capítol	€	%
Béns i Serveis	563.628,86	2,46
Transferències corrents	21.228.964,63	92,53
Transferències de capital	1.150.000,00	5,01
Total	**22.942.593,49**	**100,00**

Pel que fa als recursos humans, el Departament ha comptat amb la cap i amb 11 tècnics 8 de suport i la cap del Departament.

Activitat

Vetllar per la salut de les persones i fomentar-la

S'ha presentat l'*Informe de salut de Barcelona 2018*, elaborat per l'ASPB.

Aquest informe presenta els determinants de la salut, l'estat de salut i les desigualtats en salut als barris de Barcelona, i constitueix, a dia d'avui, una eina bàsica de monitoratge i de disseny de polítiques de promoció de la salut. Novetats destacades d'aquesta edició han estat la incorporació de les dades de mortalitat atribuïble a la mala qualitat de l'aire gràcies al nou Sistema de Vigilància de l'Impacte sobre la Salut de la Contaminació de l'Aire a Barcelona pioner a l'Estat espanyol, i el seguiment de l'evolució de les desigualtats entre barris en la mortalitat i l'esperança de vida, que mostra una disminució important en el darrer període estudiat.

Amb l'objectiu de fer entenedora la informació de salut que arriba a la ciutadania, l'ASPB ha fet una versió d'aquest informe comprensible per a les persones no expertes en temes sanitaris, que està disponible a la pàgina web de l'Agència.

També des de l'ASPB s'han elaborat estudis específics monogràfics que han servit per avançar en el diagnòstic, així com ordenar les prioritats i les actuacions a la ciutat. En aquest sentit, aquest any cal assenyalar la publicació de l'Informe monogràfic "Benestar i salut de les persones cuidadores de familiars a Barcelona".

Salut laboral

Al llarg d'aquest any s'ha avançat en les orientacions marcades pel Consell Assessor de Salut Laboral (CASL). De les actuacions més destacables en aquest àmbit és rellevant la creació dels tres grups de treball sobre: la visibilitat de la salut laboral, el sector de les cures i l'Observatori de Salut i Treball (OSTB).

Es destaca la creació de l'OSTB, que neix amb la voluntat de ser una xarxa d'informació amb dades sobre seguretat, estat global de salut, desigualtats, precarietat i benestar relacionades amb el treball. A través d'aquest Observatori s'assentaran les bases per a un marc conceptual actualitzat elaborat en col·laboració amb les institucions i entitats que formen part del CASL i amb els diferents organismes de referència de salut laboral de la ciutat.

Paral·lelament s'ha celebrat la tretzena edició del premi Ignasi Fina de Salut Laboral. En el decurs de l'acte de lliurament s'ha mostrat la importància que els models organitzatius de les empreses tenen per al benestar de les persones que hi treballen. Per això, s'han presentat la guia per acompanyar les persones malaltes de càncer, elaborada per Suara Cooperativa, i els projectes pilot de provisió del Servei d'Ajuda a Domicili (SAD), les superilles socials.

Enguany, l'empresa guanyadora del premi Ignasi Fina de Salut Laboral ha estat la Unitat de Prevenció de Riscos Laborals de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron amb el Programa de *mindfulness* en professionals del Servei de Medicina Intensiva.

Suport a famílies cuidadores

Conjuntament amb la Xarxa pel suport a les famílies cuidadores, al llarg del 2018 s'ha dut a terme el procés per a l'elaboració de l'Estratègia de suport a les persones que cuiden familiars malalts o dependents a la ciutat de Barcelona 2018-2025.

Aquesta estratègia es planteja amb les objectius següents:

- Dotar la ciutat d'un marc de referència comú des d'una anàlisi compartida sobre els reptes que cal abordar i la manera de fer-ho.
- Reforçar la implicació i l'articulació de les diferents organitzacions, amb capacitat efectiva d'acció i d'incidència, de les quals dependrà l'execució de l'estratègia i dels projectes clau.
- Recollir la reflexió i les propostes de la ciutadania i dels i les professionals, dinamitzant diferents marcs de participació.

El marc conceptual d'aquesta estratègia és el resultat d'un procés ampli i extensiu de consulta que s'ha desenvolupat durant aquest any, en el qual al voltant d'unes 200 persones han participat en tallers de propostes en el marc dels consells de salut i tallers específics per aprofundir en la situació de familiars cuidadors a la llar, als entorns sanitaris i la feina.

Els principals eixos que es recullen en aquesta estratègia incideixen en la vida de les persones cuidadores i resumidament són: el reconeixement, l'acompanyament, la informació i el suport pràctic. L'execució de l'estratègia s'anirà desenvolupant i desplegant a través de projectes que se centraran en els eixos prioritzats.

- **Nous serveis de salut i suport a la cura:** al llarg del 2018 s'ha donat forma al nou espai Barcelona Cuida, que consistirà en un espai d'informació i orientació sobre recursos per a persones cuidadores familiars i professionals. El servei s'obrirà a l'abril del 2019, en la ubicació provisional de l'avinguda del Marquès de l'Argentera, 22.

  Barcelona Cuida s'ha dissenyat de manera participativa i transversal amb la finalitat de ser un equipament pioner que vol donar visibilitat i posar a l'abast tots els recursos existents a la ciutat en l'àmbit de la cura, així com un espai de referència per facilitar la informació a la ciutadania sobre tots els serveis i recursos del territori. Es pretén oferir una primera resposta integral, que orienta sobre els recursos i serveis existents, i facilita que les persones trobin la informació de manera unificada; promoure l'intercanvi i treball en xarxa dels diferents dispositius; i oferir activitats i espais formatius a professionals i ciutadania.

  Es tracta d'un servei que vol ser una referència tant presencialment, com telefònicament i a través del web (*microsite* del web Ciutat Cuidadora) per a persones cuidadores, professionals que intervenen en processos de cura, entitats i per a les organitzacions. Amb aquesta finalitat, oferirà informació relativa a serveis i recursos a l'entorn de la cura de la persona i suports pràctics, sobre ocupació i formació professionalitzadora, sobre aspectes legals i jurídics relatius a l'àmbit i de suport emocional i activitats adreçades a persones cuidadores.

  Així mateix, té la voluntat de ser un espai d'intercanvi on s'afavoreixi la relació entre persones cuidadores, a fi de generar una xarxa social en l'àmbit de la cura que inclogui grups de treball, grups formatius, accions de difusió i sensibilització sobre la cura i espais d'intercanvi, trobada i acció.

Barcelona serveis de salut

S'ha dissenyat un servei municipal d'odontologia i podologia per a persones en situació de vulnerabilitat, que va iniciar la seva activitat com a fase pilot al juliol del 2018, a les instal·lacions del centre sociosanitari CIS Cotxeres, dues tardes a la setmana. Posteriorment, des del novembre del 2018 s'ha consolidat la seva activitat els cinc dies a la setmana i s'ha traslladat a la seva adreça actual al carrer de Viladomat, 127.

El servei d'odontologia ofereix serveis no coberts pel sistema públic de salut a persones en situació de vulnerabilitat econòmica o socioeconòmica, ateses pels diferents serveis socials municipals i que necessiten serveis específics d'odontologia no inclosos en la cartera de serveis d'odontologia contractada pel CatSalut a l'atenció primària, com ara tractament de càries en persones més grans de 14 anys, tractament d'arrels, pròtesis removibles, fèrules de descàrrega o higiene dental i curetatges. Al tancament de l'any 2018, s'havien fet 611 visites d'odontologia i 191 d'higiene a 217 nous pacients.

El servei de podologia és una atenció sanitària no inclosa a la cartera de serveis del Servei Nacional de Salut (Decret 1030/2006, de 15 de setembre), excepte el tractament del peu diabètic, per tal de donar una atenció integral a pacients diabètics i reduir els riscos de deteriorament de la salut. Per tant, la cartera de serveis de podologia inclosa en aquest nou servei municipal inclou: quiropòdia bàsica (tall d'ungles, deslaminació d'hiperqueratosi puntual o helomes), onicocriptosi, onicomicosi, onicogrifosi, dermatomicosi, papil·lomes o cures. A més d'atendre persones en situació de vulnerabilitat i necessitat d'atenció que

no tenen recursos per assumir els costos dels tractaments, es preveu l'atenció a persones exmutualistes del PAMEM que ja gaudien d'aquest tipus de servei, i als quals se'ls manté l'atenció. Al tancament de l'any 2018, s'havien efectuat 166 visites.

Desigualtats en salut

A partir del pla per lluitar contra la pobresa i les desigualtats a la ciutat, l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials 2017-2027 articula les actuacions d'inclusió social de l'Ajuntament de Barcelona i dels actors de la ciutat i promou la coproducció a través del treball en xarxa i l'impuls de projectes estructurants.

En aquest marc es van incorporar diferents reptes, línies estratègiques, objectius i fites directament relacionades amb la reducció de desigualtats en salut.

Seguint en la línia del treball en les desigualtats en salut, aquest any 2018 s'ha continuat amb la tasca de la Taula de Desigualtats Socials i Pobresa Farmacèutica, que es va constituir al llarg de l'any 2017 amb l'objectiu d'elaborar una estratègia per reduir les desigualtats socials en salut que hi ha degut al que es coneix com pobresa farmacèutica. Aquesta taula està liderada pel Departament de Salut i en formen part el Departament de Serveis Socials Bàsics, el Departament d'Atenció a Persones Vulnerables, el Consorci Sanitari de Barcelona, l'Institut Català de la Salut, i les entitats Creu Roja i Banc Farmacèutic.

La pobresa farmacèutica es defineix com la situació en què les persones tenen problemes per adquirir els medicaments que el metge o metgessa els prescriu, cosa que dificulta el seguiment correcte dels tractaments mèdics. Per contribuir al seguiment dels tractaments s'han mantingut les aportacions als convenis de col·laboració amb Banc Farmacèutic, Creu Roja i Departament de Salut de la Generalitat. Aquestes entitats col·laboradores elaboren unes anàlisis sociodemogràfiques i de polimedicació de la població a la qual s'adreça el programa.

D'altra banda, durant l'any 2018 es va celebrar la sessió formativa titulada "Model d'acreditació i assessorament a Catalunya", adreçada als treballadors i les treballadores socials dels centres d'atenció primària, dels serveis socials i dels equipaments de persones vulnerables de l'Ajuntament. L'objectiu ha estat informar sobre els tràmits necessaris per aconseguir la targeta sanitària i les seves prestacions en l'àmbit econòmic referents als medicaments.

Salut mental

A finals del 2018 es va presentar a la comissió de seguiment del pla els resultats del segon any de funcionament del Pla de salut mental 2016-2022. En aquesta revisió de seguiment de l'estat d'execució, s'ha comprovat que ja s'han posat en funcionament el 92% de les 111 accions.

S'han posat en marxa noves taules de salut mental de districte. Durant l'any 2018 s'han afegit a Sant Andreu, que ja s'havia iniciat, les taules de districte de Ciutat Vella, Nou Barris, Horta-Guinardó i Sant Martí. Aquestes taules articulen i faciliten la implicació dels agents del districte relacionats amb la salut mental, en dinamitzen les xarxes, en milloren la coordinació i creen les comissions de treball necessàries en funció del pla de treball prioritzat.

Alguns exemples de comissions de treball engegades a les taules al llarg del 2018 són: comissions de joves, comissió de dones sobremedicalitzades o la comissió d'implementació del Projecte "Xarxa sense gravetat", entre d'altres.

Aquest any s'ha posat en marxa el Programa Konsulta'm, que consisteix en un espai comunitari de salut mental adreçat a adolescents i joves de la ciutat de Barcelona, amb l'objectiu de detectar precoçment i intervenir preventivament els problemes de salut mental en aquesta població. Inclou l'assessorament i l'orientació als i a les professionals que treballen amb aquesta població, de manera que tinguin un espai obert al qual poden accedir per demanar suport, opinió, etc.

Aquest programa s'ofereix als centres cívics Zona Nord i Sarrià, als casals de joves Via Barcino i Palau Alòs, al casal de barri la Verneda i al barri de la Marina, tot i que poden acudir adolescents i joves de tota la ciutat a qualsevol d'aquests centres. A més, al llarg de l'any 2019 s'estendrà a tota la ciutat.

Conjuntament amb el Pla de barris s'ha donat impuls a l'extensió del Projecte "Xarxa sense gravetat" amb les entitats de persones afectades, el qual permet que les persones que pateixen un problema de salut mental puguin participar de manera activa a la comunitat i, alhora, es lluita contra l'estigma que pateixen. Actualment el programa es desenvolupa als districtes de Ciutat Vella, Nou Barris, Sant Andreu, Sant Martí i Sants-Montjuïc i ha passat dels 34 tallers que hi havia l'any 2017 a 78 tallers.

Amb la col·laboració de l'ASPB s'ha consolidat l'aplicació del Programa "1, 2, 3, Emoció!", adreçat a nens i nenes d'educació infantil, amb l'objectiu de prevenir l'aparició de problemes de salut mental i d'addiccions mitjançant un treball d'educació emocional destinat a docents, famílies i infants. S'ha ofert a totes les escoles de la ciutat, amb especial consideració als barris en situació de desigualtat social. A l'any 2018 el programa s'ha desplegat a 47 escoles.

D'altra banda, des del Departament de Salut s'ha fet extensiva l'aplicació del programa "Baixem al carrer" a tota la ciutat de Barcelona. La seva finalitat és reduir la soledat i l'aïllament de les persones grans amb dificultats per sortir de casa per barreres arquitectòniques i problemes de mobilitat, o bé de persones que tot i poder sortir de casa tenen escassa mobilitat, perquè viuen en barris poc accessibles, en situació d'aïllament social i no tenen ningú que els pugui donar suport en les sortides. El 2018 s'ha estès als barris de Nou Barris de Canyelles, el Turó de la Peira, Can Peguera, el Verdun, la Guineueta, Porta, la Prosperitat, Vilapicina i la Torre Llobeta; als barris de Sant Andreu del Congrés i els Indians, Navas, Sant Andreu de Palomar i la Sagrera; i als barris de Sant Martí del Clot, el Camp de l'Arpa del Clot, Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou, el Parc i la Llacuna del Poblenou, el Poblenou i Sant Martí de Provençals.

S'ha donat continuïtat al servei d'interconsulta itinerant al districte de Sant Andreu per facilitar eines i suport a les institucions i els col·lectius que treballen amb persones amb trastorn mental; al Programa "Kidstime" a Sant Andreu i Ciutat Vella, per a infants i adolescents que viuen en una llar on algun dels seus progenitors presenta un trastorn mental greu, i s'ha continuat augmentant el suport al projecte L'Altre Festival, Festival Internacional d'Arts Escèniques i Salut Mental, que convoquen companyies escèniques on participen persones amb o sense trastorn mental o presenten espectacles relacionats amb la salut mental.

Al mes de maig de 2018 es va celebrar el Dia de l'Orgull Boig, coordinat pel Departament de Salut i amb la col·laboració d'una comissió formada per entitats de persones afectades, amb l'objectiu de garantir el respecte als drets de les persones amb salut mental i lluitar contra l'estigma. Va ser la primera vegada que se celebrava a Catalunya i a l'Estat espanyol i les entitats de salut mental, els grups de suport mutu i l'activisme en general de Catalunya s'hi van sumar.

S'ha treballat per posar en marxa al llarg de l'any 2018 un projecte de salut emocional, amb l'objectiu de vetllar pel benestar emocional de la ciutadania promovent la salut emocional de les persones mitjançant tallers de desenvolupament emocional, i de la formació tècnica a persones professionals perquè esdevinguin agents d'educació emocional pública. Els punts d'educació emocional estan ubicats en centres de proximitat del territori de la ciutat. S'ha dissenyat una prova pilot d'entrenament emocional a professionals que treballen en contacte amb la ciutadania, com per exemple en casals de gent gran, en centres cívics, etc., que es posarà en marxa al districte de Sant Martí.

S'ha signat un conveni amb Pimec amb la finalitat de donar suport i acompanyament emocional per a autònoms i autònomes de Barcelona i els seus empleats i empleades. Aquest suport es pot donar d'una manera telefònica per mitjà d'un telèfon gratuït obert de dilluns a diumenge de 6.00 a 00.00 hores, atès per professionals de la psicologia col·legiats; d'altra banda, es pot donar de manera presencial a persones detectades a través de la trucada telefònica i que necessitin un acompanyament presencial. Aquest servei serà gratuït per a les persones amb més dificultats econòmiques.

Salut sexual i reproductiva

L'Estratègia compartida de salut sexual i reproductiva (ESSIR) de Barcelona, dissenyada conjuntament amb la participació de diferents agents institucionals i comunitaris, es fonamenta en les múltiples aliances entre aquests agents per impulsar la protecció, el respecte i la garantia dels drets sexuals i reproductius. Té el seu origen en la Mesura de govern per a la promoció de la salut sexual i reproductiva de juliol del 2014.

El seu objectiu és promoure la salut sexual i reproductiva de la població i també impulsar i defensar la protecció, el respecte i la garantia dels drets sexuals i reproductius. Està dissenyada conjuntament amb la participació de diferents agents institucionals i comunitaris i es fonamenta en les múltiples aliances entre aquests agents per impulsar la protecció, el respecte i la garantia dels drets sexuals i reproductius.

L'Estratègia s'ha consolidat amb el desenvolupament del Mapa d'actius, que permet sistematitzar les accions i els projectes relatius a la salut sexual i reproductiva de Barcelona.

Aquest any 2018 s'ha ampliat la Xarxa de l'Estratègia, com a espai obert a totes les entitats que treballen en l'àmbit de l'Estratègia. Actualment hi ha 35 entitats a la xarxa.

L'any 2018 des de l'ESSIR s'ha elaborat un tríptic, amb el títol "Tria el teu mètode anticonceptiu", que s'ha presentat en tres idiomes: català, castellà i anglès. Aquest document informatiu, de nova creació a la ciutat de Barcelona, s'ha elaborat a partir de la col·laboració amb les entitats i associacions relacionades amb l'àmbit de la salut sexual i reproductiva. Totes les institucions relacionades distribuiran aquest document per millorar la informació i la sensibilització de la ciutadania.

S'ha continuat amb la distribució del tríptic dedicat a "L'avortament: una opció i també un dret". Al llarg de l'any 2018 se n'han repartit 15.000 exemplars, dels quals 9.400 en català, 3.700 en castellà i 1.900 en anglès.

Per primera vegada a la ciutat de Barcelona, el grup de l'àmbit educatiu de l'ESSIR ha fet una anàlisi de les intervencions que tenen lloc en matèria de salut afectiva i sexual als centres educatius de la ciutat.

A finals del 2018 es va iniciar un treball del grup de l'àmbit de l'acció comunitària per impulsar l'extensió de les accions de l'ESSIR als territoris de la ciutat.

També s'ha dissenyat un segell propi de l'ESSIR que comporta l'acord sobre uns criteris mínims de qualitat referits a l'elaboració i difusió de materials en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva (tríptics, fullets...). També s'ha definit un circuit del procediment necessari per a la revisió dels materials i obtenir l'atorgament del segell.

Malalties cròniques i/o emergents

El 16 de desembre de 2015 es va aprovar una declaració institucional per elaborar el Programa de suport específic a persones afectades per síndromes de sensibilització central (SSC). Amb aquest objectiu es crea una taula on es treballa, de manera conjunta entre l'Ajuntament i les entitats de persones afectades de la ciutat de Barcelona, en un document base per a la realització del programa. La taula ha acordat regir-se per una sèrie de principis rectors: treball per a la ciutadania; promoció i participació; transversalitat; treball en xarxa i cooperatiu, i visió constructiva.

Aquest any 2018, la Taula SSC ha treballat en l'elaboració del Programa de suport específic per a familiars o persones afectades de síndromes de sensibilització central de la ciutat de Barcelona (2018-2021). Durant aquest temps, s'ha tancat el procés participatiu amb les entitats que formen la taula i s'ha redactat un preprograma sobre el qual s'ha arribat a un consens final.

S'han redactat dos materials, en format tríptic, dirigits a donar a conèixer i sensibilitzar sobre l'existència de SSC que fins ara no existia a la ciutat de Barcelona, a partir del treball conjunt i compartit de diverses entitats relacionades amb l'àmbit: un d'aquests tríptics es va distribuir amb motiu del dia mundial d'aquestes síndromes. L'altre tríptic s'ha dissenyat amb la finalitat de ser una eina comunicativa de caràcter permanent, per tal de donar visibilitat a les malalties SSC i informar la ciutadania sobre els seus símptomes.

S'ha constituït un grup d'anàlisi, format per l'ASPB i persones expertes recomanades per les entitats de persones afectades. El seu objectiu ha estat estudiar la situació dels nous telecomptadors instal·lats a la ciutat. Amb aquest objectiu s'ha fet un encàrrec a l'Institut de Salut Global de Barcelona (IS Global), un centre de reconeguda excel·lència internacional, dedicat a la recerca i que treballa conjuntament amb institucions acadèmiques, governamentals i filantròpiques.

D'altra banda, l'any 2018 s'ha constituït la taula de ciutat de suport a la malaltia d'Alzheimer, impulsada pel Departament de Salut i formada per entitats de suport a la malaltia de la ciutat: AFAB, Fundació ACE, Fundació Alzheimer Catalunya, Fundació Uszheimer i Fundació Pasqual Maragall. Aquesta taula ha celebrat reunions

bimensuals, fruit de les quals s'han elaborat uns tríptics informatius sobre la malaltia d'Alzheimer, la distribució dels quals està prevista per a l'any 2019.

Una altra activitat rellevant d'aquesta taula durant l'any 2018 ha estat la realització del projecte d'art contemporani From Bubble, amb l'objectiu de visualitzar la malaltia d'Alzheimer i sensibilitzar la població envers el problema sociosanitari que acompanya les persones malaltes, els seus cuidadors o cuidadores i les seves famílies. Dintre d'aquest projecte s'han portat a terme més de cent activitats als districtes de les Corts, Nou Barris, Ciutat Vella i Sant Andreu, organitzades en coordinació amb les tècniques i els tècnics de salut dels districtes i les associacions de suport a la malaltia d'Alzheimer, així com una exposició al Museu Marítim de Barcelona. Igualment, es van repartir 4.000 adhesius (*bubbles*) per tota la ciutat, sobretot als districtes esmentats anteriorment.

Participació i governança

S'ha donat continuïtat als consells de salut dels districtes i al seu caràcter participatiu i aplicat a les necessitats dels seus territoris. Hi participen el Consorci Sanitari de Barcelona, regidores i regidors de districte, tècniques i tècnics de salut de districte, representants dels equips d'atenció primària, professionals que treballen en salut comunitària. Addicionalment, i segons l'àrea temàtica que es tracti a cada consell de districte: Guàrdia Urbana, associacions de joventut, associacions veïnals, associacions de persones malaltes i entitats relacionades amb el tema que correspongui. A més, els consells de salut són oberts a la participació de la ciutadania en general.

Dintre del marc dels consells de salut, a la majoria dels districtes s'han celebrat tallers de propostes, dirigits a un àmbit temàtic escollit pel consell i ajustat a les necessitats de cada territori. Així, s'han celebrat quatre tallers de propostes relatius a solitud i aïllament, dos tallers de famílies cuidadores, i un taller amb el títol "Menjar bé i moure'ns". Aquests tallers s'adrecen de manera directa a les entitats relacionades amb el tema, situades a cada districte.

L'any 2018 s'han celebrat una mitjana de dos consells de salut a cada districte, en els quals s'ha tractat un tema que ha estat d'interès especial per a cada territori.

S'ha seguit treballant en la Taula d'Atenció Integrada Social i Sanitària entre el Departament de Salut (Generalitat) i l'Ajuntament de Barcelona, on s'han incorporat el Consorci Sanitari de Barcelona, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona, el Departament de Treball, Afers Socials i Família i el Departament de Presidència, tots dos de la Generalitat de Catalunya. Aquesta taula té les funcions de planificar, prioritzar, avaluar i afavorir la continuïtat dels diferents projectes que es volen implantar.

S'ha acabat i es troba en fase d'avaluació el Programa "Pla de retorn a casa", per a persones que han patit un ictus i que, després de l'atenció hospitalària, necessiten una atenció social a casa.

S'ha iniciat un projecte de coordinació entre personal del SAD i del Centre d'Atenció Primària al barri de Vilapicina en el marc del nou model de superilles socials.

Finalment cal destacar el nou projecte d'interconnexió entre la història clínica sanitària de cada persona i la seva història social. Un cop acabades les dues experiències pilot al Besòs i a l'Eixample, s'ha pogut estendre i consolidar a tota la ciutat. Es tracta

d'un recurs de gran utilitat que permet optimitzar la resposta i la prescripció o la recomanació donades a les necessitats específiques de cada persona. A més, es tracta d'una eina pionera a la ciutat de Barcelona.

Salut en Xarxa

El Projecte Salut en Xarxa –Mapa d'actius de Barcelona– s'ha continuat desenvolupant al llarg d'aquest any 2018. Es destaca el paper actiu que han tingut els districtes i les diferents taules de salut comunitària a l'hora d'introduir projectes i programes de salut comunitària.

D'acord amb l'enfocament d'oferir una atenció a la salut des d'una perspectiva àmplia que faciliti a les persones l'accés a activitats per tal de millorar el seu benestar i la salut, el que s'anomena recomanació social, s'ha treballat conjuntament amb l'Agència de Salut Pública de Catalunya per ajustar el mapa amb l'objectiu que els i les professionals de l'atenció primària de salut hi puguin accedir. Per això, s'han fet diferents sessions de treball adreçades a aquests professionals i s'han recollit les seves propostes i suggeriments per facilitar aquest accés i adaptar l'estructura i accessibilitat informàtica del mapa.

Durant la redacció d'aquest document, el mapa disposa de més de 2.000 actius actualitzats, distribuïts per tota la ciutat.

Suport a entitats de salut

En la línia de suport a les entitats que treballen en l'àmbit de la salut, i la visibilització de determinades malalties i la seva prevenció, des del Departament de Salut s'han desplegat més de vuitanta accions col·laboratives amb diferents entitats de l'àmbit de la salut de la ciutat de Barcelona. També s'ha continuat participant en congressos i esdeveniments de projecció internacional de l'àmbit de la salut.

Algunes d'aquestes han estat organitzades per les entitats de salut de la ciutat, i el Departament de Salut ha contribuït a la seva realització i/o difusió. Són jornades, concerts, actes, curses solidàries, etc. Alguns exemples són la jornada "Portem la salut sexual al Parlament", la Cursa Solidària contra el Càncer de l'AECC, la Setmana Sense Fum, la Festa del Cor en suport als infants i joves amb cardiopatia congènita, el concert solidari de la JONC a favor del servei de salut mental per a adolescents en situació vulnerable, la campanya "TMB + Mou-te per la salut mental" o la campanya "Posa't la gorra", de l'Associació de Familiars i Amics de Nens Oncològics de Catalunya (AFANOC), etc.

S'ha intervingut en la logística de campanyes corresponents a dies mundials, com ara el Dia mundial del Càncer de Mama, el Dia mundial de l'Orgull Boig, el Dia mundial de la Sida, el Dia mundial de la Diabetis, o el Dia de l'Esclerosi Múltiple, entre d'altres.

Una altra línia és el suport a projectes de les entitats mitjançant subvencions. Aquest any 2018 s'han valorat 259 projectes, dels quals se n'han subvencionat 138, que es poden englobar en els àmbits temàtics següents: suport a les persones que cuiden familiars malalts i/o dependents; promoció de la salut sexual i reproductiva; les desigualtats en salut; promoció, prevenció i millora de la salut mental; promoció de la salut, prevenció, atenció i reinserció en el camp de les drogodependències; promoció de

la salut i prevenció en el camp de les malalties cròniques i/o emergents, i que suposen un total de 476.850 €.

S'han signat 15 convenis de col·laboració per un import de 966.352,00 €, amb les diferents entitats en l'àmbit del suport a les famílies amb Alzheimer, càncer, salut mental i salut sexual i reproductiva; i s'ha reforçat la feina de *counsellingi* acompanyament que desenvolupen les entitats que hi treballen, així com la recerca.

Garantir la protecció de la salut pública com a autoritat sanitària

L'ASPB treballa per garantir l'oferta a la ciutadania d'uns serveis de salut pública de referència en el control dels riscos derivats de l'aire, l'aigua, els aliments, i altres vectors de transmissió de malalties.

En aquest sentit, algunes noves actuacions destacades d'aquest any en protecció de la salut han estat el nou sistema de vigilància sobre els efectes en la salut derivats de la contaminació de l'aire, l'informe sobre l'impacte de la platja de gossos de Barcelona sobre la qualitat de les sorres i aigües de mar, l'elaboració d'un estudi de mortalitat per descartar *clusters* en la zona del Besòs i el Maresme, o la campanya de comunicació per a comerços i establiments de restauració "Amb els aliments, seguretat és salut" en col·laboració amb la Direcció de Comerç.

La salut, present en totes les polítiques

S'ha seguit treballant per introduir els diferents programes i plans en la perspectiva de la salut. El Departament ha continuat participant en diferents taules o comissions municipals de treball intersectorial, i ha format part, entre d'altres, dels grups motors de la Mesura de govern de Democratització de la cura i de l'elaboració de l'Estratègia de canvi demogràfic i envelliment.

S'ha continuat treballant amb les diferents àrees implicades en el Pla de barris per reforçar les actuacions de salut en els barris d'actuació prioritària. El Pla de salut mental i el seu desplegament en les taules de salut mental dels districtes comporten també un intens treball intersectorial per alinear accions d'altres departaments cap a la consecució d'objectius de salut.

A més, s'ha continuat impulsant el Projecte de l'Observatori d'Impactes en Salut i Qualitat de Vida de les Polítiques Municipals a través del qual l'ASPB acorda amb diverses àrees municipals dur a terme l'avaluació d'impacte en salut de diferents programes i polítiques amb el propòsit d'ajudar a millorar el coneixement i l'orientació d'aquests cap a la millora de la salut.

Barcelona, un referent en serveis de salut, recerca i innovació

Barcelona es consolida com a capital de congressos relacionats amb les ciències de la salut. Més del 30% dels congressos i jornades que es fan a la ciutat són d'aquesta temàtica.

S'ha signat un conveni per donar suport a les activitats de l'Institut de Salut Global com a referent mundial de recerca i innovació en salut amb seu a Barcelona i que contribueix en les polítiques de salut de la ciutat com en les de qualitat de l'aire.

Actuacions i esdeveniments rellevants

De les actuacions desenvolupades al llarg del 2018, destaquen les següents:

- Presentació del programa de suport específic a persones afectades per síndromes de sensibilització central i les seves famílies 2018-2021, en un acte al Saló de Cròniques de l'Ajuntament.
- Posada en marxa del Programa Konsulta'm, que permet detectar precoçment i intervenir els problemes de salut mental en joves i adolescents de tota la ciutat de Barcelona, donat que poden acollir en qualsevol dels centres habilitats del territori sense haver de demanar cita prèvia.
- Dins de l'àmbit de la salut mental, s'ha donat un impuls a l'establiment de les taules de districte com a eina per acostar la salut mental als serveis i les necessitats de cada territori. A la taula de Sant Andreu, oberta l'any 2017, s'hi han afegit les taules de Ciutat Vella, Nou Barris, Horta-Guinardó i Sant Martí.
- S'està treballant dintre del nou marc estratègic per al Consell Assessor de Salut Laboral (CASL), i en aquesta línia s'ha creat l'Observatori de Salut i Treball en col·laboració amb les institucions i entitats del Consell Assessor de Salut Laboral, amb l'objectiu de ser una xarxa informativa sobre dades de seguretat, estat global de salut, desigualtats, precarietat i benestar relacionades amb el treball.
- Posada en marxa un servei de dentista per a persones en situació de vulnerabilitat econòmica o socioeconòmica que necessiten serveis específics d'odontologia no inclosos en la cartera de serveis contractats pel CatSalut. Igualment ha entrat en funcionament el servei de podologia adreçat a la mateixa població.
- Des de l'Estratègia compartida de salut sexual i reproductiva, en col·laboració amb entitats i institucions de la ciutat, s'ha seguit treballant en la campanya sobre el dret a l'avortament, i en l'elaboració de nous materials i criteris sobre contracepció, ITS, etc.
- S'han estès a tots els centres socials i sanitaris de la ciutat l'intercanvi de dades i històries socials i sanitàries, per afavorir la prescripció social i millorar l'accés de les persones als recursos ja existents més adients a les seves necessitats.
- S'ha endegat l'activitat de la taula de ciutat de suport a la malaltia d'Alzheimer. Com a primera activitat va tenir lloc el Projecte From Bubble a tot el territori de la ciutat de Barcelona.

Reptes de futur per al 2019

Els principals reptes per al 2019 són:

- Obrir el nou servei Barcelona Cuida - Espai d'Informació i Orientació, de suport a les persones que cuiden.
- Aprovar i començar a desplegar les accions de l'Estratègia compartida per al suport a les persones i/o famílies que cuiden persones malaltes a Barcelona.

- Seguir avançant en l'aplicació del Pla de salut mental.
- Consolidar els nous serveis de salut per a persones vulnerables.
- Desplegar la iniciativa "Barcelona per l'Alzheimer", amb la taula d'entitats de l'àmbit.
- Estendre a tots els districtes el nou model de formació per a professionals sobre drets sexuals.
- Desenvolupar i estendre un pla de comunicació ciutadana per a la prevenció de malalties de transmissió sexual.

Pilar Solanes i Salse
Cap del Departament de Salut

5.
Gerència d’Habitatge

5.
Gerència d'Habitatge

Amb l'objectiu de garantir la funció social de l'habitatge i avançar en la construcció d'un servei públic d'habitatge, el Plenari del Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona va aprovar el Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025, i el 2018 ha estat l'any de la plena implementació de pràcticament totes les seves línies.

El pla assenyala set grans reptes, alguns de vinculats a problemàtiques actuals com la dificultat per fer front al pagament del lloguer, la substitució d'habitatges habituals per altres usos, com ara habitatges d'ús turístic, o la necessitat d'incrementar el parc públic d'habitatges. Altres reptes, en canvi, tenen a veure amb nous fenòmens com l'envelliment creixent de la població.

El pla defineix quatre grans eixos d'actuació:

- Prevenir i atendre l'emergència d'habitatge.
- Garantir el bon ús de l'habitatge.
- Ampliar el nombre de pisos assequibles.
- Rehabilitar el parc existent.

Amb aquest objectiu es treballa des d'àmbits com ara l'atenció i acompanyament a persones en risc de desnonament, la mobilització d'habitatges cap al lloguer assequible, l'augment dels ajuts al pagament del lloguer, la construcció de pisos de lloguer públic, la rehabilitació socialment proactiva i ecològicament eficient i l'impuls de noves formes d'accés i gestió de l'habitatge de protecció oficial (HPO) com les cooperatives de cohabitatge en cessió d'ús.

Per aconseguir-ho, des de la Gerència d'Habitatge s'impulsen les polítiques d'habitatge mitjançant els mecanismes següents:

1. Una dotació de mitjans econòmics que venen donats bàsicament pels recursos del Consorci de l'Habitatge de Barcelona, els recursos de l'IMHAB, inclosos els provinents de crèdits d'institucions financeres europees i els valors dels terrenys adquirits aquest any, les partides pressupostàries provinents directament de l'Ajuntament (del 100 x 1.000, de Drets Socials, i del PIM).
2. Una dotació de recursos humans, majoritàriament situats dins l'IMHAB (209 professionals). També hi ha un equip de professionals multidisciplinaris (12 persones), que depèn directament de la Gerència i impulsa els nous projectes que el Pla pel dret a l'habitatge i les directrius polítiques i tècniques posteriors demanen, que cal implementar. Aquesta tasca es concreta en el suport a la resta de l'organització d'Habitatge i en la mobilització d'agents municipals i privats externs a la Gerència, fent efectius els canvis que cal produir per als objectius establerts.

En concentrar-se els serveis prestats directament a la ciutadania en l'IMHAB, se n'ha fet l'anàlisi a l'apartat d'aquesta memòria que es refereix a l'IMHAB. Així, doncs, l'apartat de Gerència d'Habitatge i del Consorci d'Habitatge es redueix a l'explicació de la implementació estratègica de les polítiques d'habitatge i d'aquelles activitats del Consorci de l'Habitatge i de Gerència que no són centralitzades per l'Institut.

Entre aquestes cal destacar les següents:

- La consolidació el 2018 de les gestions que han constituït l'Operador Metropolità de l'Habitatge, que durant el 2019 haurà de fer-se operatiu. D'aquesta manera s'haurà aconseguit la col·laboració amb el sector privat (conjuntament amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona –AMB–) per construir i gestionar habitatges en sòl públic a la nostra ciutat i resta de l'AMB.
- La consolidació de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge, amb nous laboratoris que durant el 2018 s'han anat desenvolupant.
- El treball de revisió del futur Pla territorial sectorial de l'habitatge de Catalunya (PTSHC) i del Pla director urbanístic metropolità.
- La implementació del Programa Aprop en fase de construcció en un solar de Ciutat Vella.
- Les modificacions del Pla general metropolità (PGM) relatives al destí parcial a HPO del 30% del nou sostre residencial, la declaració de tota la ciutat com a àrea de tanteig i retracte, així com l'actualització de la normativa d'aparcaments de la ciutat en habitatges dotacionals i amb protecció oficial.
- Les col·laboracions internacionals i en concret la iniciativa conjunta entre Nova York i Barcelona per recollir propostes innovadores en habitatge.

Aquesta memòria, en definitiva, engloba els principals resultats obtinguts al llarg del tercer any de vigència de les noves polítiques d'habitatge a la ciutat.

Francisco Javier Burón
Gerent d'Habitatge

6. Organismes autònoms

6.1 Organismes adscrits

6.1.1.
Institut Municipal de Serveis Socials

Missió

L'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) té com a finalitat impulsar, organitzar, gestionar i articular de manera interna i externa el procés de prestació dels serveis socials de responsabilitat municipal adreçats a la ciutadania, amb uns paràmetres de qualitat i equitat que contribueixin a garantir el benestar de totes les persones que viuen i conviuen a la ciutat.

L'IMSS, que es va crear l'any 2010, té el compromís de garantir la universalització dels drets socials. L'Institut és l'eina de què l'Ajuntament de Barcelona s'ha dotat per donar resposta a les noves realitats i fenòmens socials, i a les necessitats, expectatives i demandes cada vegada més complexes, plurals i canviants de la ciutadania.

Des del moment que es va crear, la dimensió, les activitats i les funcions de l'IMSS han anat canviant de manera considerable i, com a conseqüència, l'activitat dels darrers anys de l'Institut des del punt de vista qualitatiu s'ha disparat respecte a l'atenció directa a les persones usuàries i la gestió dels serveis. Però no només els canvis han estat de volum d'activitat, sinó també del paper del mateix Institut en la definició d'estratègies i d'actuacions en l'àmbit dels serveis socials bàsics.

És per això que l'1 de març de 2018 es va decidir integrar dins l'estructura organitzativa de l'IMSS la Direcció d'Intervenció Social de la qual depenen el Departament de Família i Infància, el Departament de Gent Gran, el Departament d'Atenció a Persones Vulnerables i el Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, així com la Direcció d'Urgències i Emergències Socials, de la qual depèn el Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB). Fins aleshores, ambdues direccions depenien de la Direcció d'Acció Social de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Entorn

L'informe de conjuntura econòmica que elabora periòdicament l'Ajuntament assenyala que l'economia barcelonina va tancar l'any 2018 amb uns resultats que globalment no es van allunyar gaire dels que s'havien obtingut un any abans. Res que no s'observi a la resta de Catalunya i d'Espanya i que respon, en part, al feble creixement de l'economia europea.

El mercat laboral ha mantingut l'evolució globalment positiva d'un any enrere. Més persones ocupades, més contractes indefinits i menys persones a l'atur. Però també deixa entreveure una pèrdua d'impuls que es tradueix en una reducció de la població activa derivada de la dificultat de corregir desequilibris, com ara l'elevada inestabilitat laboral associada a un ús abusiu dels contractes temporals més precaris.

En aquest sentit, l'IMSS –amb l'objectiu de pal·liar la situació de crisi que ja fa més de deu anys que dura– ha augmentat, enguany, l'esforç en l'habilitació de nous recursos per a les persones més vulnerables, amb la consolidació de l'Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques (als serveis que ja s'oferien es van afegir la tramitació i gestió de l'ajut Respir Plus, per facilitar estades temporals en centres residencials privats a famílies que atenen persones grans amb deteriorament físic o psíquic al seu domicili, i el Servei Centralitzat d'Actuacions a Domicili, destinat a la gestió d'arranjaments,

desinsectacions, desratitzacions, desinfeccions i neteges de xoc); la concertació amb les entitats socials de referència per consolidar projectes com ara el programa Làbora, que ajuda a inserir les persones en un mercat laboral reservat, així com l'augment dels ajuts econòmics d'inclusió o la convocatòria d'ajuts d'emergència social com el Fons 0-16 per a famílies en situació de vulnerabilitat amb fills o filles d'entre 0 i 16 anys, amb un ajut complementari per a les famílies que tinguin el Fons 0-16 aprovat de la mateixa convocatòria i siguin monoparentals.

Tant des de l'Àrea de Drets Socials com des de l'Institut es treballa per fer una actuació preventiva des dels serveis socials per tal d'evitar situacions traumàtiques en els processos de desnonament i que actuï sobre les causes que fan difícil accedir a una llar a la ciutat amb propostes innovadores, tenint molt en compte reptes específics com ara l'envelliment de la població.

Els serveis socials continuen essent el darrer recurs de qualsevol àmbit que no té resposta per a determinades demandes dels ciutadans, així com una eina per certificar les capacitats econòmiques dels ciutadans perquè puguin accedir a determinades ajudes o beneficis públics.

Recursos

Pel que fa els recursos econòmics, la taula 6.1.1.1 mostra la liquidació del pressupost del 2018.

Taula 6.1.1.1. Liquidació del pressupost
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Capítols de despesa	€	%
Personal	45.202.239,86	19,97
Béns i serveis	147.501.985,96	65,16
Transferències corrents	32.978.163,98	14,57
Inversió i transferències de capital	682.954,74	0,30
Total	**226.365.344,54**	**100,00**
Fonts de finançament		
Ajuntament	223.888.906,57	98,26
Altres fonts[1]	3.967.273,28	1,74
Total	**227.856.179,85**	**100,00**

1. Altres fonts: preus públics del Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) i del Servei d'Àpats en Companyia, interessos bancaris, cànons i rendiments de les empreses adjudicatàries del SAD.

Les taules 6.1.1.2 i 6.1.1.3 detallen l'estructura del personal de l'Institut Municipal de Serveis Socials i dels Centres de Serveis Socials (CSS), respectivament.

Taula 6.1.1.2. Recursos humans
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	Directius/ives Comandaments	Tècnics / tècniques	Administratius/ ives i auxiliars	Total 2018	Mitjana d'edat	% dones
Gerència IMSS	1	2	1	4	45,75	75,00
Dir. Exe. Gestió Rec. i Prov. Serv. Qual.	1	0	1	2	60,00	50,00
DS Aten. Social, Territorial i Comunit.	1	1	1	3	50,67	100,00
DS Intervenció Social	1	0	1	2	52,00	100,00
DS Urg. i Emerg. Socials i Int. Especialitzada Pub.	1	2	0	3	50,33	100,00
Directors territorials	9	0	0	9	54,44	77,78
Departament d'Aten. Social a Família i Infància	1	2	0	3	53,33	100,00
Departament d'Aten. Social a Sense Llar o Risc Excl.	1	4	1	6	52,50	66,67
Dep. Cobertura Necessitats Bàsiques	1	3	0	4	55,50	75,00
Dep. Recursos Humans	1	4	8	13	47,85	69,23
Dep. Gent Gran i Promoció Autonomia Pers.	1	10	1	12	53,75	91,67
Dep. Intervenció Social a l'Espai Públic	1	2	1	4	48,50	100,00
Dep. Provisió, Qualitat i Insp.	1	2	1	4	52,50	75,00
Dep. Serveis Econòmics i Admin.	1	1	13	15	47,27	53,33
Dep. Serveis Jurídics	0	2	1	3	44,33	66,67
Dep. Servei d'Atenció a la Dep.	0	16	4	20	40,70	75,00
Oficina d'Ajuts i Prestacions Econòmiques	1	1	15	17	37,94	58,82
Equip volant	1	6	5	12	40,83	91,67
Equip volant EAIA	0	4	0	4	37,00	75,00
Equips Atenció Infància Adolescència	1	0	0	1	58,00	100,00
Centres de Serveis Socials	39	477	86	602	44,99	87,54
EAIA	4	101	13	118	43,25	84,75
Total IMSS	**68**	**640**	**153**	**861**	**45,01**	**85,02**
Mitjana d'edat	51,04	44,16	38,36	45,01		
% dones	79,41	88,13	74,51	85,02		

Taula 6.1.1.3. Personal dels centres de serveis socials per perfil professional
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Districtes	Directors/es	Psicòlegs/òlogues	Educadors/es socials	Treballadors/es socials	UGA[1]	Total
Ciutat Vella	5	5	12	37	11	70
L'Eixample	6	6	11	42	13	78
Sants-Montjuïc	4	4	16	40	9	73
Les Corts	2	2	4	12	4	24
Sarrià-Sant Gervasi	2	2	7	15	4	30
Gràcia	3	2	7	23	6	41
Horta-Guinardó	5	5	14	34	11	69
Nou Barris	5	4	22	43	11	85
Sant Andreu	3	3	12	26	7	51
Sant Martí	4	4	17	44	12	81
Total	**39**	**37**	**122**	**316**	**88**	**602**

1. Unitat de Gestió Administrativa (UGA)

Activitat

Centres de Serveis Socials

Des dels Centres de Serveis Socials (CSS) s'atén la ciutadania per donar respostes orientades a cobrir les necessitats bàsiques o per assolir els objectius que es plantegen a les persones amb problemàtiques, especialment les que presenten falta d'integració o d'autonomia, i es treballa per enfortir les seves xarxes socials i relacionals.

Durant l'any 2018 s'ha atès 83.967 persones als CSS, que han generat un volum de 198.981 atencions directes i que inclouen les actuacions que ha dut a terme el Servei d'Atenció a la Dependència (SADEP).

La tendència dels darrers anys ha estat un augment progressiu de les persones ateses, amb un increment del 2,85% respecte de l'any 2017, i del 2,89% pel que fa a les unitats d'atenció (taula 6.1.1.4).

També cal esmentar que s'aprecia un fort impacte qualitatiu de les situacions ateses, motivat per un augment considerable de la diversitat i la complexitat de les tipologies i situacions de les persones que han entrat al sistema d'atenció.

Taula 6.1.1.4. Persones ateses i atencions als CSS
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones ateses	81.638	83.967	2,85
Unitats d'atenció[1]	193.386	198.981	2,89

1. Aquestes dades inclouen les actuacions realitzades pel Servei d'Atenció a la Dependència (SADEP).

Projectes grupals, comunitaris i coordinació institucional

Una part important de la tasca que duen a terme els Centres de Serveis Socials consisteix en el desenvolupament de projectes grupals, comunitaris i de coordinació institucional, d'acord amb el caràcter polivalent, comunitari i preventiu que preveu la Llei 12/2007, de serveis socials.

Durant l'any 2018, s'ha continuat impulsant el desenvolupament de projectes d'acord amb les línies d'actuació marcades als plans d'actuació social territorial de cada districte i emmarcats en els mateixos programes d'acció social dels centres. Al llarg del 2018 s'han dut a terme projectes, i s'hi ha donat continuïtat, com ara el Transfer, que promou l'intercanvi d'experiències entre CSS i territoris com a potenciador de respostes grupals a necessitats compartides, afavorint, alhora, transferència de coneixement professional.

Dins l'atenció grupal, hem endegat el pilot del projecte VINE, en deu CSS, com una nova forma de fer la primera atenció als CSS, des d'un context grupal.

En el marc de la intervenció comunitària, a principis de l'any 2018 es va publicar el document marc d'intervenció comunitària als CSS de Barcelona. Alhora, s'ha encetat el pla formatiu per aplicar aquest marc d'intervenció a la realitat de cada un dels CSS i territoris, que tindrà continuïtat al llarg del proper any.

En relació amb els projectes grupals i comunitaris, el nombre d'intervencions fetes a tota la ciutat ha estat 244 i 76, respectivament. Pel que fa a les accions de coordinació institucional, cal destacar projectes generalitzats a escala de ciutat, com les comissions socials als centres educatius, les comissions d'absentisme de cada districte, els circuits territorials de Barcelona contra la violència vers les dones, els circuits de maltractament infantil i altres espais de treball (taula 6.1.1.5).

Taula 6.1.1.5. Projectes grupals i comunitaris
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	Projectes comunitaris	% distribució	Projectes grupals	% distribució
Ciutat Vella	2	2,63	26	10,66
L'Eixample	9	11,84	18	7,38
Sants-Montjuïc	9	11,84	35	14,34
Les Corts	5	6,58	7	2,87
Sarrià-Sant Gervasi	5	6,58	19	7,79
Gràcia	5	6,58	26	10,66
Horta-Guinardó	5	6,58	30	12,30
Nou Barris	20	26,32	34	13,93
Sant Andreu	10	13,16	23	9,43
Sant Martí	6	7,89	26	10,66
Barcelona	**76**	**100,00**	**244**	**100,00**

Projecte Radars

És una xarxa de prevenció i d'acció comunitària adreçada a detectar i prevenir situacions de risc de les persones grans, i a pal·liar els efectes negatius de la solitud no volguda, amb la complicitat de l'entorn.

Actualment, el projecte Radars funciona a 42 barris de tota la ciutat. L'any 2019, es preveu incorporar al projecte 19 barris més de 6 districtes, amb l'objectiu d'arribar a 53 barris, i donar cobertura potencial al 73% de la gent gran de la ciutat.

Al llarg del 2018, a banda de la implantació del projecte a nous CSS i territoris, s'han dut a terme accions de ciutat, com ara la festa de celebració dels 10 anys de creació del projecte, la nova metodologia de detecció i difusió del projecte en equipaments de barri, amb la convocatòria de la gent gran de cada territori, o les accions per impulsar-lo als barris de nova implantació, així com en ciutats noves.

La metodologia de Radars s'està exportant actualment a les ciutats en què s'ha implementat (Arenys de Munt, Arenys de Mar, Mataró, Igualada, Premià de Mar, Xàbia, Granollers i Badalona) i les que s'han inspirat en Radars (Madrid, Lisboa, el Prat de Llobregat, Santurtzi i el Quebec).

Ajuts econòmics d'inclusió

Són prestacions econòmiques destinades a la cobertura de necessitats bàsiques, que es concedeixen a persones o famílies en situació de vulnerabilitat econòmica puntual o que es troben en situació de pobresa o exclusió social. S'hi inclouen tant les prestacions de serveis com les econòmiques.

L'impacte de la crisi econòmica s'ha fet notar en els ajuts econòmics d'inclusió. Aquest any s'han incrementat les partides econòmiques, seguint la tendència dels darrers anys, que per a l'any 2018 ha estat d'11.701.544,63 €, un 23,5% superior a l'any anterior. (Taules 6.1.1.6 i 6.1.1.7).

Dins la tipologia dels ajuts atorgats, cal destacar el creixement continuat dels ajuts en concepte d'habitatge i allotjament, que ja es va experimentar l'any 2017.

Taula 6.1.1.6. Ajuts econòmics d'inclusió per districtes
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Districtes	Nombre d'ajuts	2017 Import €	Nombre d'ajuts	2018 Import €	% d'increment dels imports
Ciutat Vella	5.519	1.531.850,66	6.123	2.060.703,23	34,52
L'Eixample	2.823	885.208,60	2.939	1.155.051,96	30,48
Sants-Montjuïc	3.347	1.043.152,44	3.669	1.547.432,61	48,34
Les Corts	673	203.877,30	908	274.235,71	34,51
Sarrià-Sant Gervasi	1.456	352.117,10	1.472	362.168,19	2,85
Gràcia	1.922	451.621,27	1.965	652.066,08	44,38
Horta-Guinardó	6.472	1.699.939,37	5.509	1.860.202,48	9,43
Nou Barris	6.317	1.420.616,37	6.320	1.533.877,47	7,97
Sant Andreu	1.677	424.464,98	1.661	566.739,82	33,52
Sant Martí	5.067	1.462.610,09	5.004	1.689.067,08	15,48
Barcelona	**35.273**	**9.475.458,18**	**35.570**	**11.701.544,63**	**23,49**

Taula 6.1.1.7. Ajuts econòmics d'inclusió per conceptes
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Conceptes	Nombre d'ajuts	2017 Import €	Nombre d'ajuts	2018 Import €	% d'increment dels imports
Alimentació	10.223	1.693.236,53	11.863	1.956.378,53	15,54
Roba i higiene personal	323	23.922,39	296	22.482,13	-6,02
Transport	2.931	181.202,48	2.494	153.337,68	-15,38
Salut	2.560	497.689,48	2.348	391.003,91	-21,44
Habitatge, allotjament[1]	8.291	4.831.559,45	9.829	7.265.579,61	50,38
Habitatge, manteniment	4.301	1.142.977,98	2.863	896.169,05	-21,59
Escolars	3.834	671.200,21	3.452	616.637,04	-8,13
Lleure	1.947	313.709,83	1.695	295.811,57	-5,71
Inserció laboral	148	23.607,97	90	14.912,79	-36,83
Altres / generals	715	96.351,86	640	89.232,32	-7,39
Total	**35.273**	**9.475.458,18**	**35.570**	**11.701.544,63**	**23,49**

1. El gran increment en concepte d'habitatge i allotjament correspon a ajuts per a hotels i pensions.

L'any 2018 es van concedir 13.967 ajuts del fons d'infància per un import de 12.603.775 €. L'objecte d'aquest ajut és atorgar 100 € al mes per infant o adolescent de menys de 16 anys per a famílies amb un fill. Les famílies amb dos fills van rebre 175 €/mes i a partir del tercer fill i successius cal afegir 50 € més per infant al mes. A la convocatòria 2018 es van incloure, també, ajuts complementaris per a les famílies monoparentals que haguessin estat beneficiàries del fons d'infància. Per aquest concepte es van atorgar 900 € per família.

No és possible fer la comparativa de la campanya 2017, en què s'atorgava 900 € per fill, amb la del 2018, en què l'import atorgat, d'ajut per fill a càrrec, ha estat prorratejat segons el nombre de fills.

Taula 6.1.1.8. Ajuts econòmics d'inclusió. Targeta Barcelona Solidària
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	Nombre d'ajuts	2017 Import €	Nombre d'ajuts	2018 Import €	% d'increment dels imports
Targeta Barcelona entre les persones usuàries del Programa[1]	8.066	1.427.499	4.746	816.785,54	-42,78
Beneficiaris targetes d'alimentació infància 0-16 anys (ajuts d'abril a desembre)[2]	17.398	15.231.839,46	13.967	10.595.075,00	-30,44
Targetes ajut monoparental (ajuts d'abril a desembre)	2.065	1.843.000,00	2.254	2.008.700,00	8,99
B-MINCOME[3]	620	345.000,00	913	4.698.781,82	-

1. Aquest concepte específic està inclòs al concepte genèric d'alimentació.
2. Per l'any 2018 les dades s'han extret de l'Informe d'activitat de l'IMSS 2015-2018.
3. Les dades corresponents a l'any 2017, ajuts d'octubre a desembre, i les de l'any 2018, ajuts de gener a desembre.

Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques

El mes d'octubre del 2017 es va inaugurar l'Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques. Situada a la planta baixa del carrer d'Aragó, 344, és una de les 20 accions que preveu el Pla d'acció Impulsem per modernitzar els serveis socials de la ciutat, així com agilitzar la gestió de prestacions i el dia a dia dels serveis socials.

L'any 2018 s'ha consolidat l'Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques com un servei municipal dedicat a la centralització de la gestió de les sol·licituds de determinats ajuts i, alhora, és un punt d'atenció personalitzada, presencial o telefònica, que ofereix informació i assessorament als ciutadans, respecte a determinades prestacions socials i econòmiques.

L'Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques tramita i gestiona prestacions econòmiques aprovades pels CSS o definides de manera extraordinària a través de convocatòries. L'Oficina, que ajuda a repensar i proposar els circuits dels procediments, és un equipament d'atenció presencial basat en accessibilitat, transparència, simplicitat, transversalitat i polivalència.

Entre les funcions principals cal destacar la coordinació amb els Centres de Serveis Socials, l'atenció presencial a les persones beneficiàries, la comprovació de la documentació acreditativa (interoperabilitat), la gestió de les resolucions (estimatòries i denegatòries), la inspecció del compliment continuat dels requisits i ús de l'ajut, gestió, control i resolució d'incidències, queixes, etcètera.

Actualment, ofereix informació, assessorament o gestió de sol·licituds de determinats ajuts i serveis: fons extraordinari per a ajuts puntuals d'urgència social per a famílies de Barcelona amb infants o adolescents menors de 16 anys, suport municipal d'inclusió, B-MINCOME, renda garantida de ciutadania, i des del 2018, tramita i gestiona l'ajut Respir Plus, per facilitar estades temporals en centres residencials privats a famílies que atenen persones grans amb deteriorament físic o psíquic al seu domicili, i porta el Servei Centralitzat d'Actuacions a Domicili (ANET), destinat a la gestió d'arranjaments, desinsectacions, desratitzacions, desinfeccions i neteges de xoc.

Projecte B-MINCOME

El B-MINCOME és un projecte pilot cofinançat pel programa Urban Innovative Actions (UIA), de la Unió Europea, que té per objectiu pal·liar la situació de vulnerabilitat de fins a 1.000 unitats de convivència dels 10 barris de l'Eix Besós.

El projecte pretén avaluar l'impacte de combinar un ajut econòmic d'emergència social (suport municipal d'inclusió) i un conjunt de polítiques actives d'inclusió per tal que la capacitat de les unitats de convivència puguin sortir enfortides, de manera individual i col·lectiva, per abandonar la vulnerabilitat i la dependència de recursos públics o privats per cobrir les seves necessitats bàsiques.

El projecte pilot té una durada de 24 mesos o, com a màxim, fins el 31 d'octubre de 2019.

En el projecte participen 950 famílies: 531 unitats de convivència combinen un ajut econòmic (suport municipal d'inclusió) per cobrir les necessitats bàsiques d'alimentació, educació, roba, higiene, transport i manteniment domèstic, amb diferents polítiques d'inclusió, i 419 unitats de convivència reben o poden rebre el suport municipal d'inclusió, però no tenen cap política activa.

Pobresa energètica

Per pobresa energètica s'entén la situació que pateixen les llars que no tenen la capacitat de pagar una quantitat d'energia suficient per satisfer les necessitats domèstiques bàsiques o quan les persones es veuen obligades a destinar una part excessiva dels seus ingressos a pagar la factura energètica. És una variable de la pobresa o vulnerabilitat d'una part de la població.

Les causes principals que generen aquesta precarietat energètica són diverses: ingressos insuficients de les persones, parc d'habitatges degradat, preus alts dels subministraments d'energia i aigua, etcètera.

Les conseqüències negatives en el benestar són també diverses: talls dels subministraments fets per les companyies distribuïdores i, per tant, risc d'endeutament familiar, impacte sobre la salut física i mental de les persones, especialment sobre la gent gran i els menors, aïllament social, baix rendiment escolar i laboral, degradació dels edificis, increment de CO_2, etcètera.

L'any 2016 es va començar a aplicar la Llei 24/2015, que evita el tall en el subministrament notificant que la persona és vulnerable. El 2017 van entrar en funcionament deu punts d'assessorament energètic (PAE) distribuïts per tots els districtes de la ciutat. Aquest servei ha comportat que la prescripció d'aquests ajuts hagi baixat.

Taula 6.1.1.9. Ajuts per pobresa energètica[1]
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Ajuts econòmics	2017[2]	2018	% d'increment
Nombre d'ajuts	2.511	1.399	-44,29
Imports (€)	383.388,56	235.562,11	-38,56

1. Aquest concepte específic està inclòs al concepte genèric Habitatge, manteniment.
2. El funcionament dels PAES fa que les prescripcions baixin.

L'IMSSB va treure a concurs, a finals del 2016, el servei de detecció i reducció de la pobresa energètica i la millora de l'eficiència energètica de les llars de persones vulnerables dels serveis socials bàsics de l'Ajuntament de Barcelona. L'objecte de la contractació era doble. D'una banda, combatre la pobresa energètica a la ciutat de Barcelona i, de l'altra, millorar la qualificació professional de les persones del programa Làbora –especialment de les persones amb formació i experiència en l'àmbit de la construcció–. Així mateix es va posar en marxa un servei d'auditoria energètica dirigit a les llars de Barcelona en situació de pobresa energètica. Aquest servei, que es presta a través dels 11 PAE, va atendre, al llarg del 2018, unes 34.000 persones i va evitar més de 16.000 talls de subministrament. L'aportació de l'IMSS a aquest contracte va ser d'1.790.295,90 €, que correspon al cost del projecte per al 2017. El contracte es prorrogarà el mes de gener del 2019.

Programa Làbora

El programa Làbora va néixer l'any 2014 a partir del context de crisi econòmica i social, en què s'evidenciava un enquistament de la bossa d'atur estructural per l'augment del volum de persones en risc d'exclusió social i laboral i per l'augment de casos als Centres de Serveis Socials, on la desocupació és un dels elements principals d'intervenció. Es detecta una necessitat de millorar l'alineament entre els CSS i l'ocupació dels col·lectius més vulnerables.

En aquest sentit, en aquest quart any d'execució s'ha desenvolupat una estratègia conjunta amb els serveis socials per treballar l'adaptabilitat del recurs a les particularitats de cada territori i dels col·lectius atesos als CSS. Així mateix, s'han articulat millor els vincles i la coordinació amb Barcelona Activa, així com amb els serveis específics: SARA, OPAI, PIAD, SAS, SAIER, SISFA-rom, SIS, centres de dia, pisos d'inclusió i reagrupament familiar.

S'ha treballat per la millora contínua en la intervenció dels col·lectius més vulnerables per adaptar-los a les necessitats reals i apoderar-los en els seus processos de millora de l'ocupabilitat. Tot plegat dins un model de competències que permet un millor encaix en les ofertes laborals de les persones que han disposat de menys oportunitats.

L'equip del programa Làbora ha generat nous convenis de col·laboració i sinergies amb la xarxa d'entitats, així com amb el teixit empresarial per seguir articulant un projecte global a escala de ciutat.

Taula 6.1.1.10. Programa Làbora
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones derivades de serveis socials[1]	6.468	6.403	-1,00
Persones ateses[2]	6.505	6.225	-4,30
Persones que assisteixen a alguna acció del Programa Làbora			
Insercions[3]	1.893	1.755	-7,29
Contractes[4]	2.362	2.557	8,26
Pressupost (€)	2.855.541,00	2.864.619,00	0,32

1. De les 6.403 de derivades: 2.596 (40%) són baixes perquè han trobat feina, no estan interessades en temes de conciliació/malaltia, se les cita en diverses ocasions i no hi acudeixen, no se les localitza, són absentistes, o hi ha hagut canvis de domicili.

2. De les 6.225 d'ateses: 102,72% respecte a l'objectiu 2018. Un total de 3.779 són persones noves (103,83% respecte a l'objectiu 2018), 2.446 són traspassades perquè encara no han acabat el pla de treball (-11% respecte al 2017).

3. De les 1.755 persones contractades: 7,29 % menys que l'any anterior, però un 17% més de l'objectiu 2018. Ha pujat en 4,5 punts les dones contractades, tot i baixar les insercions totals respecte al 2017.

4. Dels 2.557 contractes: els contractes inferiors a 6 mesos s'han reduït en 25 punts a favor de l'obra i servei. Pel que fa als contractes a jornada completa, en comparació amb el 2017 han baixat 7,66 punts. Els contractes indefinits han millorat 1 punt.

Atenció a la gent gran i a la dependència

Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)

El SAD és el conjunt de serveis que ofereixen suport a les persones o famílies en situacions de dependència o de risc social al seu domicili, perquè mantinguin o millorin la qualitat de vida en el seu entorn habitual.

El servei inclou les tasques dutes a terme pels treballadors i treballadores al domicili de la persona usuària (neteja, atenció personal...).

Taula 6.1.1.11. Servei d'Atenció Domiciliària
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones usuàries ateses durant tot l'any[1]	24.122	25.284	4,82
Hores de SAD	4.391.047	4.869.850	10,90
Import econòmic (€)	75.086.405,98	83.541.715	11,26

1. Comprèn les persones ateses amb algun servei d'atenció personal, de neteja i àpats a domicili.

Taula 6.1.1.12. Persones usuàries del Servei d'Atenció Domiciliària desagregat per gènere
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Ajuts econòmics	2017	2018
% dones	72,00	69,00
% homes	28,00	41,00

Una de les prioritats del servei ha estat dissenyar una manera de proveir el servei des de la proximitat, facilitant la cobertura de les necessitats canviants de la ciutadania, mitjançant la creació d'equips autogestionats en un territori concret, amb el nom de superilles de la cura. També ha estat una prioritat la millora de les condicions de treball del SAD i el seu reconeixement dins la xarxa de serveis socials de proximitat.

Durant l'any 2018 s'han estat revisant els criteris de prescripció del SAD social i de dependència, per ajustar el creixement a la disponibilitat pressupostària, i complir la normativa vigent.

També s'ha treballat per construir un nou sistema d'informació que faciliti la gestió dels professionals prescriptors dels servei, millori les funcions de gestió i control i faciliti l'intercanvi d'informació significativa per a altres unitats de gestió o professionals que intervenen en el mateix domicili i amb les mateixes persones.

Teleassistència

El Servei de Teleassistència és un servei d'atenció domiciliària que està adreçat a les persones grans o persones amb dependència o discapacitat, que viuen a la ciutat de Barcelona, i que, amb la tecnologia adequada, permet detectar i donar resposta a situacions d'emergència, i garantir la comunicació permanent de la persona usuària amb l'exterior. D'aquesta manera, millorant la qualitat de vida de la persona atesa i augmentant-ne l'autonomia, així com la de la seva família o unitat de convivència, es busca ampliar les possibilitats de permanència al domicili.

El servei facilita assistència a les persones usuàries de manera permanent, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any, i es dona resposta immediata a situacions de petició d'ajuda, ja sigui mobilitzant recursos propis del servei, de la persona usuària o de la comunitat. El servei també actua de manera preventiva mitjançant el contacte continuat amb la persona usuària i l'atenció de demandes de soledat, aïllament o inseguretat.

La teleassistència bàsica consisteix en la instal·lació d'un aparell a l'habitatge de la persona usuària, connectat mitjançant la línia telefònica fixa o mòbil a una central receptora, amb la qual es pot comunicar en cas d'urgència simplement prement un botó.

El cost per la gestió del servei el 2018 va ser de 6.949.885,99 € (4% d'IVA inclòs) i per costos de tecnologia instal·lada, 682.954,74 € (21% d'IVA inclòs).

Taula 6.1.1.13. Persones ateses durant l'any pel Servei de Teleassistència (SAT)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Dones	68.102	70.745	3,88
Homes	27.497	29.044	5,63
Total	**95.599**	**99.789**	**4,38**

Respecte a les persones ateses pel servei per districtes, a continuació es mostren les taules següents:

Taula 6.1.1.14. Persones ateses durant l'any pel Servei de Teleassistència (SAT)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Districtes	2017			2018			% d'increment sobre el total
	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	
Ciutat Vella	4.343	3.126	1.217	4.372	3.149	1.223	0,67
L'Eixample	15.519	11.371	4.148	16.045	11.686	4.359	3,39
Sants-Montjuïc	10.358	7.316	3.042	10.763	7.602	3.161	3,91
Les Corts	4.633	3.294	1.339	4.863	3.444	1.419	4,96
Sarrià-Sant Gervasi	5.948	4.468	1.480	6.409	4.778	1.631	7,75
Gràcia	6.927	5.081	1.846	7.172	5.249	1.923	3,54
Horta-Guinardó	11.288	7.953	3.335	11.939	8.360	3.579	5,77
Nou Barris	12.911	8.936	3.975	13.524	9.327	4.197	4,75
Sant Andreu	9.045	6.388	2.657	9.362	6.577	2.785	3,50
Sant Martí	14.627	10.169	4.458	15.340	10.573	4.767	4,87
Barcelona	**95.599**	**68.102**	**27.497**	**99.789**	**70.745**	**29.044**	**4,38**

Taula 6.1.1.15. Dispositius de seguretat instal·lats pel SAT a finals d'any
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Tipus	2017	2018	% d'increment
Detector de foc/fum	6.991	15.346	119,51
Detector de gas	2.433	3.060	25,77
Detector d'obertura de porta	60	102	70,00
Detector de mobilitat	338	918	171,60
Teleassistència adaptada	83	89	7,23
Teleassistència mòbil (TAM)	509	435	-14,54
Dispositiu amb sistema de geolocalitzador (MIMAL)	-	290	-
Total	**10.414**	**20.240**	**94,40**

Adaptacions funcionals de la llar

Les adaptacions a la llar consisteixen en la instal·lació i la capacitació en l'ús de productes de suport (ajuts tècnics) i, si s'escau, amb arranjament de la llar habitual.

L'objectiu és facilitar aspectes com ara els següents:

- Autonomia personal en les activitats bàsiques i funcionals de la vida diària.
- Accessibilitat al domicili.
- Condicions de seguretat al domicili habitual.

El programa està dirigit a totes les persones grans majors de 65 anys amb dificultats per dur a terme les activitats de la vida diària. Es prioritzen les persones que viuen soles o amb una altra persona dependent, amb suport social escàs i recursos econòmics limitats.

Durant el 2018 s'ha atès 500 persones majors de 65 anys a la ciutat de Barcelona. La valoració la fa un equip especialitzat, en què participen professionals de l'àmbit socio-sanitari, tècnics informàtics i arquitectes.

L'import total del programa el 2018 ha estat de 650.434,60 €, i l'Ajuntament de Barcelona ha assumit el 76,87% del pressupost.

Taula 6.1.1.16. Adaptació funcional de la llar. Intervencions fetes pel SAT
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Productes de suport instal·lats	3.809	4.199	10,24
Arranjaments	90	94	4,26

Taula 6.1.1.17. Adaptació funcional de la llar. Cost de les intervencions del SAT
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Productes de suport (€)	123.848,04	123.018,76	-0,67
Arranjaments (€)	171.139,65	183.950,49	7,49
Total (€)	**294.987,69**	**306.969,25**	**4,06**

Taula 6.1.1.18. Serveis que han demanat adaptacions funcionals de la llar
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017					2018					
Districtes	Total	CSS	ABS	SAD	MANT.	Total	CSS	ABS	SAD	MANT.	% d'increment sobre el total
Ciutat Vella	43	23	5	13	2	19	16	2	1	-	-55,81
L'Eixample	88	35	51	1	1	124	44	78	-	2	40,91
Sants-Montjuïc	44	28	13	-	3	54	38	15	1	-	22,73
Les Corts	22	16	6	-	-	12	7	5	-	-	-45,45
Sarrià-Sant Gervasi	15	13	-	2	-	19	18	-	1	-	26,67
Gràcia	42	33	7	1	1	20	16	2	-	2	-52,38
Horta-Guinardó	58	28	25	4	1	46	33	10	-	1	-20,69
Nou Barris	76	50	7	19	-	81	58	7	3	1	6,58
Sant Andreu	50	13	25	11	1	61	28	2	13	1	22,00
Sant Martí	73	44	29	-	-	64	44	7	2	-	-12,33
Barcelona	**511**	**283**	**168**	**51**	**9**	**500**	**302**	**128**	**21**	**7**	**-2,15**

Servei d'Àpats Socials: Servei d'Àpats en Companyia i Servei d'Àpats a Domicili

El Servei d'Àpats Socials és diürn, d'assistència a les activitats de la vida diària per a persones en situació de vulnerabilitat o persones grans en situació de fragilitat. S'atén simultàniament les necessitats de gaudir d'una alimentació equilibrada i d'un espai relacional acollidor. Aquest servei facilita els vincles d'amistat (en el cas del Servei d'Àpats en Companyia) i de connexió amb la comunitat. El servei inclou el Servei d'Àpats en Companyia i el Servei d'Àpats a Domicili.

Els àpats se serveixen al domicili de la persona beneficiària en el cas dels àpats a domicili, i als menjadors habilitats expressament en el cas de la modalitat d'àpats en companyia.

El 2018 s'han ofert 1.185 places, repartides en 29 punts de prestació del Servei d'Àpats en Companyia. Pel que fa al Servei d'Àpats a Domicili s'han servit 699.718 menús, un 14,32% més que l'any anterior. Pel que fa al nombre de persones ateses, ha estat de 2.329 (un 14,50% d'increment respecte al 2017) (taula 6.1.1.19).

Taula 6.1.1.19. Servei d'Àpats Socials
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Àpats en Companyia	2017	2018	% d'increment
Menjadors	29	29	0,00
Places ofertes	1.158	1.185	2,33
Persones usuàries ateses	1.641	1.480	-9,81
Àpats (o menús) servits	265.306	269.947	1,75
Import econòmic (€)	1.545.218,27	1.565.936,23	1,34
Àpats a Domicili	**2017**	**2018**	**% d'increment**
Persones usuàries ateses	2.034	2.329	14,50
Àpats(o menús) servits	612.043	699.718	14,32
Import econòmic (€)	3.857.707,03	4.410.139,77	14,32

Respir

El programa Respir és un servei inclòs en la cartera de serveis socials, i que té com a finalitat millorar la qualitat de vida de les persones cuidadores, de persones grans que pel seu estat de manca d'autonomia requereixen cures personalitzades, i proporciona un temps de descans en la tasca de cuidadors que porten a terme.

L'Ajuntament de Barcelona, des de fa molts anys, presta aquest servei mitjançant el conveni establert entre la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, segons el qual la Diputació és qui proporciona el servei d'estades de Respir, mitjançant un ingrés temporal al centre residencial per a gent gran del recinte Mundet. L'any 2018 les sol·licituds rebudes per al programa Respir han estat 1.670, de les quals 741 persones hi han acabat accedint.

Els darrers anys, la demanda d'aquest servei s'ha incrementat de tal manera, que la Diputació de Barcelona no té prou places per atendre totes les sol·licituds, principalment durant els mesos estivals de juliol, agost i setembre. (Vegeu Respir Plus).

Taula 6.1.1.20. Servei Respir
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones grans ateses al programa Respir	901	883	-2,00
Sol·licituds de Respir Llars Mundet	1.673	1.670	-0,18
Persones ingressades a Respir Llars Mundet	726	741	2,07

Respir Plus

L'Ajuntament de Barcelona, des de l'any 2013, ha creat un programa de reforç, el programa Respir Plus, que entre els anys 2013 i 2017, va oferir una alternativa a les persones que quedaven excloses del Respir, per manca de places, en període estival. Fruit de la bona acollida d'aquesta iniciativa, i de l'augment creixent de la demanda, es va fer un replantejament del programa Respir Plus. Així, l'any 2018, la prestació del programa Respir Plus ha consistit en l'atorgament d'un ajut econòmic a les persones que compleien els requisits preestablerts, d'edat i requeriment de suport, per tal que poguessin fer front al pagament del cost d'una plaça residencial privada, on gaudir d'una estada de Respir en qualsevol moment de l'any. Així, doncs, el Respir Plus ha deixat de ser un programa complementari al Respir habitual per ser una convocatòria d'ajut econòmic, amb vigència de tot l'any i d'accés lliure per a tota la ciutadania que compleix criteris d'accés predefinits a les bases de la convocatòria.

Taula 6.1.1.21. Servei Respir Plus
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Famílies que han sol·licitat ajut del Respir Plus	425	350	-17,65
Famílies que han rebut resolució favorable	425	282	-33,65
Famílies que han gaudit d'una estada Respir Plus	174	142	-18,39

Habitatges amb serveis

Els habitatges amb serveis constitueixen una alternativa a possibles ingressos residencials, situacions d'habitatge en males condicions d'habitabilitat o d'aïllament social.

Es tracta d'habitatges de protecció social que disposen de serveis complementaris de suport i atenció personal, i que, gràcies al servei de teleassistència, amplien la cobertura davant situacions d'emergència les 24 hores del dia. Aquests habitatges són propietat de l'IMHAB (Institut Municipal de l'Habitatge de Barcelona), adjudicats en règim d'ús i habitació a persones majors de 65 anys autònomes.

Són habitatges socials de protecció oficial regulats per la Llei 18/2007, del dret a l'habitatge, de 28 de desembre.

A finals del 2018 hi ha 24 promocions d'habitatges en funcionament 1.384 apartaments.

Taula 6.1.1.22. Habitatges amb serveis
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones grans en habitatges municipals amb serveis	1.437	1.508	4,94
Dones	1.026	1.074	4,68
Homes	411	434	5,60
Edat mitjana dels habitacionistes	79	80	1,27

Durant l'any 2018 s'han inaugurat les promocions de Pere IV i Quatre Camins amb un total de 73 habitatges.

L'evolució dels indicadors d'activitat dels habitatges amb serveis en aquests darrers anys ha estat la següent:

Taula 6.1.1.23. Habitatges amb serveis (II)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Edificis	22	24	9,09
Habitatges	1.311	1.384	5.57
Altes	174	164	-5,75
Baixes	84	78	-7,14
% ocupació	97,0	97,0	0,00

El cost econòmic dels habitatges ha estat el següent, resultant un cost mitjà final per habitatge/mes de 266,04 €.

Taula 6.1.1.24. Cost dels habitatges amb serveis
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Cost subvenció cap. IV (€)	879.434,08	936.171,42	6,45
Cost econòmic cap. II (€)	2.965.030,00	3.482.240,43	17,44
Total (€)	**3.844.464,08**	**4.418.411,85**	**14,93**

Residències

L'Ajuntament de Barcelona gestiona serveis socials d'atenció especialitzada per a la gent gran, entre els quals figuren 4 residències assistides per a la gent gran integrades a la xarxa d'equipaments col·laboradors de la Generalitat de Catalunya.

La via d'accés a les residències és per les llistes d'espera de la Generalitat de Catalunya, pel que fa a les 214 places en col·laboració amb la Generalitat, o per derivació del Departament de Gent Gran de l'Ajuntament per a les 84 places pròpies. Les places municipals atenen prioritàriament casos del Servei Atenció i Urgència a la Vellesa.

Taula 6.1.1.25. Places en residències. Barcelona
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Residències	Places	En col·laboració amb la Generalitat	Sense col·laboració Finançament municipal
El Fort Pienc (Sardenya, 139-147)	137	130	7
Parc Guinardó (Garriga i Roca, 62)	45	32	13
Francesc Layret (Gran Via, 477)	66	28	38
Josep Miracle	50	24	26
Total	**298**	**214**	**84**

Taula 6.1.1.26. Estades en residències. Barcelona
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Nombre d'estades	108.770	106.464	-2,12

El cost econòmic anual dels centres residencials municipals durant l'any 2018 ha estat el següent:

Taula 6.1.1.27. Cost econòmic anual dels centres residencials municipals
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	Cost anual (€)
El Fort Pienc	3.046.560,45
Parc del Guinardó	1.169.456,62
Francesc Layret	1.553.623,12
Josep Miracle	1.302.938,28

Centres de dia

Les 68 places dels centres de dia municipals són en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya i per tant l'accés és el mateix que per a la resta de centres de la xarxa. Els centres de dia municipals tenen mitges places.

Taula 6.1.1.28. Places als centres residencials municipals
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Centres	Places	En col·laboració amb la Generalitat
El Fort Pienc (Sardenya, 139-147)	30	30
Casa Bloc (Almirall Proixida, 1)	38	38
Total	**68**	**68**

Taula 6.1.1.29. Estades en centres de dia. Barcelona
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Nombre d'estades	16.879	16.054	-4,89

Les atencions que s'han de donar de manera regular i amb una freqüència determinada. Bàsicament concerneixen els aspectes següents:

- Activitats rehabilitadores personals
- Programa d'activitats lúdiques
- Minimització de les contencions, amb tendència al zero absolut.
- Seguiment de temes mèdics i medicació, complementaris a la família
- Seguiment de gestions

- Temes socials: problemàtiques personals, familiars, voluntats anticipades
- Altres: contenció emocional, conflictes amb el centre, dificultats de les famílies

Taula 6.1.1.30. Cost econòmic dels centres de dia. Barcelona
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	Cost anual (€)
El Fort Pienc[1]	250.000,00
Casa Bloc	378.238,00
Total	**628.238,00**

1. El Centre de dia Fort Pienc és dins el contracte de gestió de la residència. Hi ha espais i serveis comuns i es difícil calcular el cost segregat de l'equipament.

Apartaments tutelats

L'Ajuntament de Barcelona gestiona serveis socials d'atenció especialitzada per a la gent gran, entre els quals figuren dos equipaments d'apartaments tutelats que formen part de la xarxa d'equipaments col·laboradors de la Generalitat de Catalunya.

Els dos equipaments d'apartaments tutelats són els següents: l'equipament Pau Casals, situat al carrer de Juan Ramón Jiménez, número 4-6, barri de Canyelles, a Nou Barris, i els apartaments Josep Miracle, situats a la plaça de Bonet i Moixí, 1, del barri de Sants.

La via d'accés als apartaments tutelats pot ser, o per derivació del Departament de Gent Gran de l'Ajuntament per atendre prioritàriament els casos que provenen del Servei d'Atenció i Urgència a la Vellesa i dels equipament de sensellarisme, o pel programa "Vida als anys", de la Generalitat, i per derivació dels CSS.

Taula 6.1.1.31. Apartaments tutelats municipals
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018
Nombre	91	92
Persones grans ateses	91	94

El cost anual d'aquest servei és de 373.859,06 €, a Pau Casals, amb 55 places, i de 181.107,38 €, a Josep Miracle, amb 36 places.

El càlcul dels costos dels apartaments de Josep Miracle són aproximats perquè participen en la gestió conjunta de la residència.

Servei d'Urgències a la Vellesa (SAUV)

El SAUV, durant l'any 2018, ha acollit 1.092 persones, i això ha representat una lleugera davallada respecte a les persones ateses l'any 2017 i l'any 2018.

El nombre de sol·licituds rebudes l'any 2018 va ser de 997. Del total de sol·licituds rebudes, es pot destacar que 650 provenien de recursos de salut, i les 347 de restants de centres de serveis socials o SIS.

La mitjana de persones ateses mensualment ha estat de 500 persones, però cal tenir en compte que la durada de l'atenció, en cada un dels casos, està vinculada a la resolució de la situació social i d'urgència que va provocar l'ingrés de la persona usuària a un recurs de la xarxa pública, sigui aquest en centre públic o concertat.

Durant l'any 2018 s'han produït 704 baixes, la majoria per derivació a un recurs residencial definitiu amb ocupació de plaça de servei del sistema públic.

La despesa total del SAUV de l'any 2018 ha estat de 5.765.061 €. Al cost final d'aquest servei s'hi han de sumar 2.975.566,99 €, import de l'aportació de les persones usuàries, més 1.080.790,45 € per l'aportació de les prestacions vinculades.

Taula 6.1.1.32. Servei d'Urgències a la Vellesa (SAUV)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones grans acollides al Servei d'Urgències a la Vellesa (SAUV)	1.106	1.092	-5,24
Places residencials ocupades de mitjana mensual	441,58	500,08	13,25
Ingressos nous anuals	653	678	3,83
Estades residencials d'urgència anuals	157.772	161.033	2,07

Elaboració de programes individuals d'atenció (PIA)

La Llei 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD), estableix com a instrument de procediment i reconeixement de la situació de dependència i les prestacions o serveis corresponents els programes individuals d'atenció (PIA), que elaboren els professionals dels serveis socials bàsics.

Taula 6.1.1.33. PIA inicials acabats en el període 2008-2017
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Any	PIA inicials finalitzats[1]	% d'increment
2008	8.529	–
2009	8.863	3,92
2010	14.366	62,09
2011	10.680	-25,66
2012	13.662	27,92
2013	7.873	-42,37
2014	3.704	-52,95
2015	4.190	13,12
2016	5.207	24,27
2017	7.614	46,23
2018	12.441	63,40

1. Inclouen els PIA elaborats per l'Ajuntament i el Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBCN)

El fort increment en el nombre de PIA fets especialment els dos darrers anys (un 46,23% i un 63,40% el 2017 i el 2018, respectivament) s'explica, com a element principal, per la dotació de recursos humans addicionals de reforç específic per a la seva elaboració.

Al mes de juny de 2018 es va iniciar la principal mesura de reforç per a l'elaboració de PIA a la ciutat de Barcelona: el Dispositiu de Reforç Quiron. L'encàrrec principal és l'elaboració d'acords PIA inicials de tota la ciutat de Barcelona. D'aquesta manera es vol agilitzar l'accés dels usuaris que disposen de reconeixement de LAPAD a la cartera de serveis o prestacions econòmiques que estableix la Llei 39/2006. L'inici de treball d'aquest equip de professionals també està relacionat amb la necessitat d'escurçar els terminis d'atenció per tal d'ajustar-se a la normativa vigent que regula aquesta llei de procediment administratiu.

Durant l'any 2018 s'ha estat desenvolupant el nou model d'atenció a la dependència de Barcelona. Aquest nou model vol establir un únic sistema d'atenció a totes les persones amb dependència de la ciutat. S'ha planificat que els nous centres d'atenció a la dependència estiguin situats a 4 punts de la ciutat i que donin servei als territoris coincidint amb les actuals zones del SAD:

- Zona 1. Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, les Corts i Sant Gervasi. El centre estarà situat a Viladomat, 127 (antiga seu del PAMEM).
- Zona 2. L'Eixample i Gràcia. El centre s'establirà al carrer de la Mare de Déu de la Salut, 87. Actualment seu del Dispositiu de Reforç Quiron.
- Zona 3. Horta-Guinardó i Nou Barris. El centre estarà situat al carrer de Deià, 28. La ubicació serà temporal a l'espera de la reubicació del CSS Turó de la Peira - Can Peguera.
- Zona 4. Sant Andreu i Sant Martí. El centre se situarà, de manera temporal, al carrer de Nàpols, mentre es concreta la seu definitiva dins el territori dels districtes.

La previsió és que el Dispositiu de Reforç desenvolupi l'encàrrec fins al moment que el nou model d'atenció a la dependència es posi en funcionament.

Atenció social a la família i la infància

Equips d'atenció a la infància i adolescència (EAIA)

Els EAIA reben els casos que es detecten en infants en situació de desemparament o en risc d'estar-hi que detecten els serveis socials bàsics, les instàncies judicials o policials o la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) de la Generalitat de Catalunya.

Fan el diagnòstic, la valoració dels infants i del seu entorn sociofamiliar, i proposen mesures protectores.

Elaboren plans de millora per als infants i la seva família, i fan el seguiment i el tractament un cop s'han aplicat les mesures proposades, tant si estan en el nucli familiar com en un centre o en una família d'acollida.

Els EAIA són els responsables de la coordinació de la informació d'altres equips i serveis del seu territori que també intervenen en l'atenció als infants en desemparament, i donen assessorament als serveis socials bàsics d'atenció social.

Els equips són interdisciplinaris, formats per professionals de la psicologia, la pedagogia, el treball social i l'educació social que desenvolupen una feina d'una gran complexitat condicionada pel dret administratiu i judicial.

El 2018 han estat 13 equips distribuïts pels districtes de la ciutat. La plantilla estructural ha estat de 126 professionals, incloent-hi els serveis d'intervenció a famílies extenses (SIFE), de nova creació el 2018.

Les actuacions principals de l'any 2018:

- Posada en marxa del Servei d'Intervenció a Famílies Extenses (SIFE).
- Continuïtat del projecte d'intervenció per a la reunificació familiar.

Taula 6.1.1.34. Equips d'atenció a la infància i adolescència (EAIA)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Menors atesos	3.767	3.919	4,04
Nombre de casos nous o reoberts	998	1068	7,01
Nombre de casos tancats	866	979	13,05

1. **Model municipal d'intervenció socioeducativa (SIS) no residencial per a infants, adolescents i les seves famílies en situació de risc a la ciutat de Barcelona.**

   La Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i la Generalitat de Catalunya van signar un acord per modificar la cartera de serveis d'intervenció socioeducativa que defineix els serveis que els municipis han de prestar a la ciutadania en l'àmbit de l'atenció a la infància, l'adolescència i les famílies en situació de risc social.

   En aquest context, l'Ajuntament de Barcelona, i malgrat que la nova cartera de serveis no està aprovada, va considerar necessari elaborar un model marc tècnic i funcional que orientés la valoració de l'estat actual dels serveis, programes i projectes estables d'intervenció socioeducativa per a infants i famílies en risc, presents a la ciutat i el desplegament futur d'aquests serveis.

   Durant l'any 2018 el Departament d'Atenció Social a la Família i Infància de l'IMSS i el Departament de Planificació i Processos (DPP) de l'Àrea de Drets Socials hem estat treballant en la construcció d'un model municipal d'intervenció socioeducativa (SIS) no residencial per a infants, adolescents i les seves famílies en situació de risc a la ciutat de Barcelona.

   Aquest projecte s'ha desenvolupat en tres fases:

   - La primera fase: construcció i definició del marc teòric conceptual de la intervenció socioeducativa.
   - La segona fase: identificar els criteris tècnics, organitzatius i funcionals que ha de complir el model.
   - La tercera fase: l'obtenció del mapa de serveis, programes o projectes estables d'intervenció socioeducativa.

2. Els Centres Oberts

El seu objecte és proporcionar atenció als infants de 3 a 18 anys en situació de risc, prevenint i evitant el deteriorament de les situacions de risc. És un servei diürn preventiu, fora de l'horari escolar, que dona suport, estimula i potencia l'estructuració i el desenvolupament de la personalitat, la socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i l'esbarjo, i compensa les deficiències socioeducatives de les persones ateses mitjançant el treball individualitzat, el grupal, la família, el treball en xarxa i amb la comunitat. És una competència municipal.

El Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància gestiona els dos centres oberts de titularitat municipal, així com la col·laboració econòmica i tècnica amb les 18 entitats titulars dels 24 centres oberts privats i dels 2 centres diaris d'atenció socioeducativa i dinamitza la Xarxa de Centres Oberts per una Barcelona inclusiva.

La Xarxa va néixer l'any 2007. Des de llavors, i amb l'impuls de l'Ajuntament, no ha parat d'ampliar-se progressivament fins a l'actualitat, en què hi ha 26 centres que atenen 2.810 infants.

Taula 6.1.1.35. Centres oberts en xifres
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Centres oberts amb convenis	23	24	4,35
Centres oberts municipals	2	2	0,00
Menors atesos	2.519	2.810	11,55
Espais municipals de 0 a 3 anys vinculats a Centres oberts	2	2	0,00
Famílies amb fills de 0 a 3 anys ateses en aquests espais	411	386	-6,08

Espais familiars i nou model d'espais familiars socioeducatius

L'Institut Municipal de Serveis Socials, mitjançant el Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància gestiona dos espais familiars de titularitat municipal als districtes de les Corts i Sant Martí. El servei es presta en horari de matí, i està adreçat a les famílies i als seus infants de 0-3 anys. S'hi ofereix un espai de joc i relació on els infants poden explorar i relacionar-se entre ells i amb els adults. Les famílies poden compartir experiències i rebre suport en les competències parentals, mitjançant diferents programes: "Benvingut nadó" (fins als 9 mesos), "Ludoteca en família" (de 9 mesos a 3 anys), i tallers i xerrades de suport per a les famílies d'infants de totes les edats. Algunes d'aquestes activitats estan obertes a famílies no inscrites.

Aquests espais familiars formen part del mateix equipament que els centres oberts.

Funcionen només al matí i complementen l'oferta dels centres oberts que funcionen només a la tarda. Durant l'any, 386 famílies s'han beneficiat d'aquests dos espais familiars.

Els espais familiars donen una oferta de 70 places cada trimestre en serveis estables i programen una activitat de tallers o xerrades una vegada a la setmana, durant el curs escolar.

El calendari de l'espai familiar serà el mateix que el de l'escola bressol, de setembre a mitjan juliol. Els serveis bàsics que s'ofereixen són els següents:

- Grup "Nadons en família" per a famílies amb infants d'entre 0 i 9-10 mesos.
- Grups d'espai familiar per a famílies amb infants d'entre 9-10 mesos i 3 anys.

Servei de Famílies Col·laboradores

A Barcelona hi ha famílies que, de manera temporal i per diferents circumstàncies (salut, conciliació de la vida laboral i familiar...), necessiten la col·laboració d'altres persones per atendre els seus fills o filles.

El Servei de Famílies Col·laboradores (SFC) intervé per ajudar aquestes famílies oferint-los persones properes (famílies col·laboradores) que durant aquest període les complementin i ajudin a atendre els seus infants.

La col·laboració és:

- Temporal, només dura el temps necessari fins que es resol la dificultat que l'ha motivat.
- Pròxima, el més a prop possible de l'entorn habitual de l'infant.
- Complementària, les persones col·laboradores complementen puntualment la família de l'infant.
- Voluntària, fruit de l'acord entre totes les persones implicades.

La col·laboració pot donar-se en diferents períodes temporals: hores o dies, caps de setmana o vacances, períodes curts de convivència (màxim sis mesos).

Per tal de fer possible la seva missió, el servei s'estructura en dos grans àmbits funcionals:

- Banc de Famílies Col·laboradores. Captació i selecció de famílies col·laboradores.
- Serveis de col·laboració. S'activa a demanda de Serveis Socials i altres dispositius d'atenció social. El servei cerca una família i proposen l'acord. Quan aquesta col·laboració es concreta, l'SFC fa el seguiment.

Pel que fa a la tipologia de les col·laboracions, la gran majoria han estat només durant els caps de setmana, festius i vacances (50,38%). La resta s'han produït només entre setmana escolar (24,80%) o combinant dies de setmana escolar amb caps de setmanes i vacances (20,93%). Només el 3,87% han estat de convivència de 0 a 6 mesos.

La tipologia de família que sol·licita el servei és bàsicament família monomarental amb fills a càrrec (el 72%).

Taula 6.1.1.36. Indicadors del Servei de Famílies Col·laboradores
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Famílies col·laboradores	76	78	2,63
Nens acollits al servei	52	65	25,00
Estades fetes en dies	916	1.011	10,37

Servei d'atenció a famílies amb fills de 0 a 6 anys en situació de pobresa o risc d'exclusió social (projecte Paidós)

L'Ajuntament de Barcelona col·labora amb Càritas Diocesana de Barcelona per al desenvolupament d'aquest programa.

El projecte Paidós té com a objectiu pal·liar les conseqüències de la pobresa infantil, i prevenir-ne els factors de cronificació, mitjançant un treball intensiu, integral i integrat amb les famílies, els agents socials i la comunitat. L'objectiu és augmentar els factors de protecció dels infants, promovent l'apoderament de les famílies i dels seus infants mitjançant el desenvolupament de les seves capacitats, recursos i interessos.

El projecte Paidós atén famílies amb fills a càrrec menors de 6 anys. Mitjançant un pla de treball pactat amb la família, ofereixen diferents serveis: atenció socioeducativa, treball psicoterapèutic, treball a domicili, inserció laboral, etcètera. S'aborden, de manera global, les problemàtiques familiars que posen en risc d'exclusió social infants i família, des de un pla d'intervenció que dura màxim dos anys.

Actualment hi ha tres serveis Paidós a Barcelona: dos al districte de Nou Barris (les Roquetes i Porta) i un al districte de Ciutat Vella. Cada equipament té un màxim de 25 places familiars.

El nombre de famílies ateses el 2018 ha estat de 84 i 152 infants, per sota del 2017 (109 famílies i 189 infants). La raó principal ha estat que l'any 2017 es va ampliar el nombre de places familiars de 15 a 25 i, per tant, van entrar moltes famílies que s'han mantingut durant el 2018 fent el procés dels dos anys. La rotació de baixes i altes ha estat menor, però les places han estat cobertes.

Taula 6.1.1.37. Projecte Paidós
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Famílies	109	84	-22,94
Infants atesos	189	152	-19,58

Atenció social a persones sense llar o en situació d'exclusió residencial

El Departament atén persones en situació d'alta vulnerabilitat social i d'extrema pobresa i exclusió social, com ara les persones sense llar, i presta els serveis d`allotjament, centres de dia, serveis d'higiene, menjadors socials i serveis de suport i accés a l'habitatge. Té per objectiu millorar la situació de les persones sense llar, potenciant-ne les capacitats perquè aconsegueixin la màxima autonomia possible.

Allotjament residencial

El nombre de places d'allotjament a la ciutat ha estat de 1.323 places/dia. D'aquestes, els habitatges d'inclusió són 269 places i el servei Housing First ("Primer la llar"), 68 places. L'increment de places, doncs, el 2018, ha estat de 21 places, ja que al mes de gener es va posar en marxa el Centre Maria Feixa, adreçat a joves en situació d'exclusió, molts d'ells ex-MENA.

Tot i que el temps d'atenció de les persones als centres s'allarga, la posada en marxa dels nous serveis ha permès atendre un nombre de persones lleugerament superior a l'any anterior. Es manté la mitjana de pensions diària, que se situa en 200 persones/dia ateses en pensions.

L'equipament residencial Maria Feixa és un centre adreçat a joves sense llar de 18 a 21 anys, preferentment. Aquest servei s'ha posat en marxa en vista de l'alt volum de joves que s'han detectat als serveis dels Centres de Primera Acollida (CPAS), així com dormint al carrer. Són joves que han arribat a la ciutat fruit d'un procés migratori o són joves ex-MENA atesos o no pel sistema de protecció de menors i que han quedat fora d'aquest sistema una vegada arribats a la majoria d'edat. Aquest servei l'ha posat en marxa l'Ajuntament de manera concertada amb l'entitat APIP-ACAM. El servei està centrat en la cobertura de necessitats bàsiques i en l'orientació dels joves cap a la seva formació i inserció laboral.

Pel que fa als CPAS, han tingut un alt nombre de persones demandants d'allotjament. S'ha posat en marxa un canvi en la forma d'accés que consisteix a mantenir l'accés directe, però a la porta es recull la demanda de la persona, es fa una llista, i a mida que es van produint baixes es va avisant les persones sol·licitants. Amb aquesta mesura s'ha millorat l'atenció de les persones, s'ha evitat que cada dia s'hagin de desplaçar fins al centre per tornar a demanar plaça, i s'ha minimitzat l'impacte al carrer del volum de persones que feien cua per demanar plaça.

Taula 6.1.1.38. Centres residencials[1]
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones allotjades al servei residencial d'estada limitada	3.310	3.578	8,10
Nombre d'estades en centres residencials	396.381	515.490	30,05

1. Inclou persones i pernoctacions en habitatges d'inclusió i Housing First. En aquesta xifra no estan incloses les dades del Centre d'Allotjament Nocturn d'Emergències (CANE), que funciona només en període d´hivern, ni les places que es podrien activar per operació fred. Inclou la posada en marxa de 15 places de Housing First ("Primer la llar") amb l'entitat Rais i les 50 places de Housing First endegades per l'Ajuntament de Barcelona. El 2016, dades extretes a partir de l'aplicació Cognos sobre demanda de persones diferents ateses.

Habitatges d'inclusió

El nombre d'habitatges d'inclusió municipals és de 62 pisos. En el decurs del 2018 s'ha utilitzat el total d'habitatges. Per accedir a aquests nous pisos s'utilitza un barem de valoració per a l'accés als habitatges d'inclusió (12 pisos). Per als altres 50 pisos d'inclusió, l'entrada va en funció de qui tingui la puntuació més alta.

Les sortides d'aquest recurs temporal són cada vegada més complexes a causa de les dificultats d'accés a l'habitatge social (és insuficient) i a l'habitatge de mercat, que és inassequible per preu, per als col·lectius més vulnerables.

Taula 6.1.1.39. Habitatges d'inclusió
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones ateses	349	454	30,09

Model *Housing First* Barcelona: "Primer la llar"

Aquest és un model d'intervenció amb persones sense llar que posa l'habitatge com a primer nivell d'intervenció socioeducativa al mateix habitatge i en funció de les necessitats de la persona. L'habitatge esdevé el seu lloc estable de domicili, i s'adreça especialment a població sense llar molt crònica (malalts mentals i drogodependents) i amb llarga trajectòria de vida al carrer.

Aquest servei es va posar en marxa el juny del 2015, i com a prova pilot va acabar el desembre del 2018. Respecte a l'avaluació d'impacte que duu a terme l'entitat Ivàlua, ja ha acabat i es presentaran resultats al llarg del 2019. La Universitat de Barcelona, a través de la Facultat de Treball Social, fa l'avaluació qualitativa centrada en històries de vida de les persones ateses i anàlisi de l'aplicació metodològica del nou model *Housing First*.

Menjadors socials

Fins el mes de maig, la xarxa de menjadors socials s'ha mantingut estable quant a nombre de places diàries ofertes. Així, el nombre d'àpats diaris és de 1.567. Hi ha 18 menjadors distribuïts per tota la ciutat. D'aquests, tres estan adreçats a famílies amb menors, amb un còmput total de 76 àpats/dia.

En el decurs de l'any s'han donat baixes en l'ús del menjador, fet que ha comportat altes de persones noves i també un nombre més gran de persones que han accedit de manera directa als menjadors, podent gaudir d'un nombre limitat d'àpats fins que no es pugui tenir la plaça fixa.

La detecció d'un nombre més gran d'entitats que distribueixen menjar i l'increment de la diversitat de serveis posats en marxa per cobrir necessitats alimentàries fan necessari un abordatge global de les necessitats reals a la ciutat de Barcelona quant a l'alimentació i als serveis o les prestacions més adequades per cobrir aquestes necessitats.

S'ha posat en marxa la Xarxa pel Dret a una Alimentació Adequada (XDAA) sobre alimentació a la ciutat, en el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

Taula 6.1.1.40. Menjadors socials
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones ateses	12.234	13.420	9,69
Nombre d'àpats servits	520.294	486.079	-6,58

Centres de dia

S'ha mantingut el nombre de places simultànies i el nombre de persones ateses ha augmentat; l'any 2018 s'han atès 3.285 persones, un 19% més que l'any anterior.

Els centres disposen del servei d'inserció laboral i a dos d'ells hi ha la figura de l'insertor laboral.

La participació, a través del programa Làbora, de les persones usuàries d'aquests centres és de difícil utilització, en vista del perfil amb el qual es treballa. El programa Làbora va obrir una línia d'inserció especial que aborda la necessitat d'aquestes persones (G4), força allunyades del mercat laboral, quant a capacitació.

Taula 6.1.1.41. Centres de dia
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones ateses pel servei d'acolliment diürn	2.747	3.285	19,59

Servei d'higiene i canvi de roba

S'observa un increment del 10% pel que fa al nombre de persones ateses respecte a l'any anterior; enguany s'ha atès 3.368 persones. El nombre de serveis d'higiene duts a terme també ha estat superior respecte a l'any anterior; enguany se n'han fet 39.739, que ha resultat un 19% d'increment. L'ampliació de dies del servei en dissabtes i festius intersetmanals es veu reflectida en un ús més gran d'aquest servei.

Taula 6.1.1.42. Servei d'higiene i canvi de roba
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones ateses	3.049	3.368	10,46
Nombre de serveis prestats	33.459	39.739	18,77

Habitatges d'emergència social

Al llarg del 2018, la Mesa d'Adjudicació d'Habitatges d'Emergència Social ha adjudicat 201 pisos per facilitar l'accés a l'habitatge dels col·lectius més vulnerables. Aquesta xifra representa una lleugera disminució respecte a l'any anterior, que se'n van adjudicar 213. Aquesta disminució es deu a les dificultats per trobar habitatge de mercat a través de l'entitat Hàbitat 3, que facilita a la Mesa d'Emergències habitatges de mercat amb subvenció pública; els habitatges incrementen el preu de lloguer i estan poc temps disponibles.

El volum de persones en llista d'espera per gaudir d'un habitatge adjudicat per la Mesa d'Emergències era, a finals del 2018, de 300 unitats familiars.

Paral·lelament, el Centre d'Allotjament Temporal per a famílies CATF Navas, que disposa de 25 allotjaments per atendre famílies que estan a l'espera d'un habitatge d'emergència i ja han estat desnonades, ha disminuït la seva rotació, tenint en compte que les famílies ateses triguen més a poder accedir als habitatges d'emergència.

Conveni amb l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB) per a la subvenció al lloguer i evitar desnonaments

El 2018 el Patronat va passar a ser l'IMHAB. Al conveni es preveu destinar ajuts per mantenir les persones al seu domicili i també per evitar desnonaments. Durant el 2018 els imports destinats a evitar desnonaments han disminuït en un 3% i l'import destinat a cobrir el diferencial del lloguer s'ha incrementat en un 38%. S'han atès 1.128 unitats familiars amb subvenció en el lloguer (1.138 l'any anterior) i 46 unitats per evitar desnonaments (l'any anterior van ser 48).

Taula 6.1.1.43. Ajuts per a l'habitatge
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Ajuts per pagar el lloguer	1.138	1.128	-0,88
Ajuts per evitar desnonaments	48	46	-4,17
Import econòmic dels ajuts per cobrir el lloguer (€)	1.985.965,00	1.918.418,00	-3,40
Import econòmic dels ajuts per evitar desnonaments (€)	186.429,00	115.368,00	-38,12
Pisos concedits per la Mesa d'Emergències Socials	213	201	-5,63

Durant l'any 2018 algun indicador de la taula ha estat revisat i se n'ha actualitzat el valor.

Borsa de Lloguer Social amb ajuts extres de Serveis Socials

La Borsa de Lloguer Social, amb més suport per als casos que provenen de Serveis Socials, enguany no ha fet cap contracte. S'hauria d'incorporar noves condicions més avantatjoses per als propietaris, que posa en funcionament el Consorci de l'Habitatge amb l'objectiu de captar més habitatges i poder-se destinar a persones vulnerables però no en situació d'extrema vulnerabilitat.

Magatzem de guardamobles i trasllat de mobles

És un servei en creixement permanent. El servei de guardamobles s'ha incrementat en un 21% respecte a l'any anterior. Enguany s'ha atès 1.026 unitats, i el servei de trasllat de mobles ho ha fet en un 19%. S'han fet 1.320 trasllats. L'import destinat a aquest servei creix anualment. L'any 2018 la despesa va ser de 1.115.028 € un 23% més que l'any anterior. La revisió de casos feta amb els serveis socials territorials ha permès ordenar i tancar expedients que feia molt de temps que estaven sent atesos, no ha disminuït la demanda de serveis en el cas de guardamobles ni de trasllats.

Taula 6.1.1.44. Magatzem de desnonaments
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Unitats ateses	850	1.026	20,71
Trasllats (transports) en casos de desnonaments	1.107	1.320	19,24
Import econòmic del servei de magatzem (€)	904.818,00	1.115.028,00	23,23

Taula Interadministrativa d'Adjudicació d'Habitatge Social a Entitats de la ciutat

Enguany no s'han adjudicat habitatges a entitats per destinar a habitatges d'inclusió, ja que s'ha decidit prioritzar l'habitatge social a la Mesa d'Emergències.

Xarxa d'Habitatges d'Inclusió (XHIB)

Està constituïda per 48 entitats que treballen en diferents camps d'atenció a població en situació de vulnerabilitat: persones sense llar, dones amb menors, dones maltractades, persones amb malaltia mental, persones amb discapacitat, joves immigrants, famílies, etcètera.

El grup de treball del cens va presentar els resultats del cens amb l'entitat Ivàlua, que és qui va dur a terme l'anàlisi. Fruit d'aquest anàlisi es va fer un estudi sobre l'avaluació de les necessitats d'habitatges d'inclusió a la ciutat, que va dur a terme Ivàlua. Aquest informe es presentarà el 2019.

Grup de *Housing First* dins la Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar (XAPSLL)

En el decurs del 2018 s'ha treballat en el grup de *Housing First* dins la XAPSLL, amb l'objectiu de compartir coneixement i debatre sobre la participació de les persones sense llar i l'aplicació de la figura del *peer worker* (treballador parell).

S'ha començat a implementar el sistema d'avaluació i seguiment de casos anglès *Outcom Star*. S'ha posat en marxa una aplicació informàtica en col·laboració amb l'IMSS i dins l'aplicació Sense Sostre. Resta pendent desenvolupar la segona fase d'aquesta aplicació, que ha de permetre desplegar els plans de treball fruit de l'avaluació.

- **Grup d'habitatge dins la XAPSLL**

La XAPSLL ha creat el grup de treball d'habitatge amb l'objectiu de fer una diagnosi d'habitatge des del punt de vista de les entitats que atenen les persones en situació de sense llar i fer incidència en els òrgans responsables de les millores del circuit.

Aquest document de posicionament ja ha estat acabat i es preveu presentar-lo a diferents àmbits polítics i de govern.

Diversos projectes

- La Targeta Bonificada de Transports Metropolitans, a la qual es pot accedir a través de l'informe dels serveis socials, o bé presentant documentació conforme s'està inscrit al SOC. La targeta té un cost de 10 € i té una validesa de 3 mesos amb viatges il·limitats. Des dels serveis de sense llar s'han tramitat 1.291 targetes.
- Catsalut ha ampliat l'equip de salut mental específic per a sense sostre ESMES. S'està treballant per millorar el circuit de funcionament entre salut mental i serveis socials per a sense sostre.
- S'ha elaborat el circuit de treball amb el Departament de Justícia, Serveis Penitenciaris, per regular els circuits de derivació de persones sense llar que han d'entrar a presó o bé han de sortir-ne. Es preveu presentar-lo el 2019.

Intervenció a l'espai públic

El Departament de Serveis Socials d'Intervenció a l'Espai Públic dirigeix i gestiona els serveis, d'àmbit de ciutat, per a l'atenció i intervenció social en el cas de persones, famílies i col·lectius en situació de sensellarisme sense vinculació territorial i amb un grau alt de vulnerabilitat.

Impulsa tots els programes i projectes vinculats a les situacions d'exclusió social severa i gestiona les situacions de conflicte social que tenen un impacte immediat a l'espai públic.

Assumeix, també, les funcions d'observatori del sensellarisme a l'espai públic a la ciutat.

També té atribuïda la coordinació de la Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar, que forma part de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, i és el representant de l'Ajuntament de Barcelona a la Xarxa de Joves de Barcelona, impulsada pel Consorci de Serveis Socials de Barcelona.

Servei d'Inserció Social (SIS)

És el servei adreçat a l'atenció i intervenció social de les persones, famílies i col·lectius que es troben en situació de sense llar, a fi de millorar les seves condicions de vida a través de plans de treball individualitzats adients al seu grau de vulnerabilitat i a les seves possibilitats de recuperació personal.

Ofereix atenció en medi obert, primera acollida i tractament. Els professionals tenen doble intervenció, fan les funcions d'observatori del nombre i de les ubicacions de les persones en situació de sense llar, i dels punts amb una concentració més gran a la ciutat.

El SIS s'estructura en dos subserveis, que treballen de manera coordinada:

- SIS Medi Obert, que ofereix atenció en medi obert, detecta les persones sense llar que pernocten a l'espai públic i atén les persones en situació de vulnerabilitat que s'instal·len durant el dia o que pernocten a l'aeroport del Prat i als seus voltants.
- SIS Atenció i Tractament duu a terme l'atenció social a les persones en situació de sensellarisme i amb un grau alt de vulnerabilitat, a través d'equips de primera acollida i de tractament social.

Taula 6.1.1.45. Servei d'Inserció Social (SIS)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones detectades al llarg de l'any pels equips de carrer	2.278	2.452	7,64
Recursos de derivació desplegats pels equips de carrer	774	1.121	44,83
Persones ateses pels equips de tractament al llarg de l'any	2.343	2.432	3,80
Mitjana de persones usuàries en atenció als equips de tractament al llarg de l'any	1.347	1.199	-10,99
Persones ateses per l'equip Aeroport de Barcelona - el Prat al llarg de l'any	115	115	0,00

Taula 6.1.1.46. Evolució mensual de les persones ateses al Servei d'Inserció Social (SIS)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	Gen.	Feb.	Mar.	Abr.	Mai.	Jun.	Jul.	Ago.	Set.	Oct.	Nov.	Des.
Persones ateses	950	960	954	984	942	950	965	967	965	989	1.050	978

Servei d'Inserció Social de Famílies rom (SISFA rom)

És el servei d'atenció i inserció social de famílies amb menors, d'ètnia rom de diverses procedències, a excepció de les famílies rom autòctones, que viuen en assentaments o en altres infrahabitatges amb dinàmica d'assentament. S'intervé en l'àmbit educatiu, mèdic i pediàtric, formatiu i laboral, amb l'objectiu de millorar les seves condicions de vida familiar i aconseguir processos de canvi i millora dels seus membres, amb especial atenció als menors d'edat, emparats per la Llei de protecció del menor.

Taula 6.1.1.47. Servei d'Inserció Social de Famílies rom (SISFA rom)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones usuàries d'origen galaicoportuguès	198	173	-12,63
Unitats familiars galaicoportugueses	47	41	-12,77
Acompanyaments a persones d'origen galaicoportuguès	124	42	-66,13
Persones usuàries procedents dels països de l'Europa de l'Est	396	484	22,22
Unitats familiars provinents dels països de l'est d'Europa	98	113	15,31
Acompanyaments a persones procedents dels països de l'Europa de l'Est	869	781	-10,13

El 88% de les famílies usuàries d'origen galaicoportuguès perceben algun tipus d'ingrés econòmic estable, procedent de prestacions, com ara la renda garantida (la principal en un 22% del total), les PNC, ajuts per fill a càrrec, o per ser beneficiàries del programa B-MINCOME.

En contraposició, les famílies (rom) procedents d'Europa de l'Est continuen augmentant, un 22% en el període del 2018. Tenen menys possibilitats d'accés a les prestacions econòmiques tenint en compte les dificultats per regularitzar la documentació legal (NIE o permís de residència).

Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars (OPAI)

És el servei d'atenció social a persones i col·lectius vulnerables (sense menors a càrrec) que viuen en assentaments irregulars, amb l'objectiu de dignificar les seves condicions de vida i combatre l'exclusió social, independentment de l'origen i la situació administrativa. L'OPAI incorpora, també, la dimensió d'observatori dels assentaments irregulars i altres infrahabitatges amb dinàmica d'assentament a la ciutat.

Durant el 2018 s'ha consolidat l'estructura del servei que es va iniciar el 2017, amb la incorporació de la Unitat d'Intervenció Socioeducativa i l'ampliació de l'equip de mediació intercultural amb mediadors especialitzats en el col·lectiu romanès, a causa

de l'augment sostingut de les persones procedents de Romania als assentaments irregulars.

Taula 6.1.1.48. Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars (OPAI)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Persones usuàries de l'OPAI	390	436	11,79
Derivacions fetes a recursos residencials	66	54	-18,18
Derivacions fetes a recursos de formació i inserció laboral	186	192	3,23
Persones usuàries derivades inserides en el mercat de treball	50	8	-84,00
Derivacions fetes a recursos d'assessorament i acompanyament jurídic	612	563	-8,01
Persones usuàries regularitzades	50	9	-82,00
Persones usuàries derivades retornades al seu país d'origen	0	2	–

Durant l'any 2018 s'ha actualitzat algun indicador de l'any 2017.

Taula 6.1.1.49. Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars (OPAI)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Assentaments	68	82	20,59
Persones que resideixen en assentaments	438	534	21,92

Durant l'any 2018 s'ha actualitzat algun indicador de l'any 2017.

Servei de Detecció i Intervenció amb Menors no Acompanyats (SDI-MENAS)

És el servei que atén els menors migrants no acompanyats i majors extutelats que viuen a la ciutat de Barcelona en situació de risc social i alta vulnerabilitat, per garantir-ne l'accés als recursos de protecció de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) de la Generalitat de Catalunya i a la xarxa de recursos de serveis socials.

L'SDI identifica menors migrants no acompanyats nouvinguts i majors extutelats en situació d'alta vulnerabilitat a la ciutat a partir de les prospeccions en diferents territoris, fa l'acompanyament a la Fiscalia de menors (compareixença), duu a terme un seguiment en medi obert dels casos més conflictius atesos al circuit de protecció i de menors refractaris, diagnostica indicis d'alarma social, valora l'impacte al territori, intervé en situacions de conflicte en l'àmbit comunitari i possibilita el traspàs d'informació de manera immediata als referents municipals.

Taula 6.1.1.50. Servei de Detecció i Intervenció amb Menors no Acompanyats (SDI-MENAS)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Menors no acompanyats atesos	291	555	90,72
Mitjana de menors atesos al mes	115	150	30,43

Servei de Gestió de Conflictes (SGC)

És el servei que actua en situacions de conflicte a l'espai públic amb una tasca preventiva important, i recomana propostes d'actuacions per facilitar la convivència, el civisme i la tolerància entre la població.

Actua en escenaris de conflicte d'alta complexitat que no poden ser pal·liats pels serveis estàndards del territori i en el marc de l'Ordenança municipal de mesures per fomentar i garantir la convivència cívica a l'espai públic, aportant cultura pedagògica vers els drets i deures d'utilització dels espais.

El SGC preveu tres tipus d'intervenció.

- Intervenció ordinària: preventiva o reactiva en la quotidianitat del territori.
- Intervenció extraordinària: proactiva i innovadora per a conflictes de gran recorregut i cronicitat.
- Intervenció especialitzada: immediata per pal·liar o minvar les conseqüències del conflicte.

En la seva estructura, l'SGC inclou l'Equip d'Intervenció amb Grups de Joves Organitzats (EIGO), orientat a l'abordatge social del fenomen dels grups organitzats, facilita el coneixement de la realitat, les causes de vinculació i fa intervenció social preventiva. Durant el 2018, l'EIGO ha dut a terme un total de 1.817 prospeccions en 453 espais de la ciutat.

Taula 6.1.1.51. Servei de Gestió de Conflictes (SGC)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Espais intervinguts	41	41	0,00
Hores d'intervenció	5.708	5.282	-7,46
Districtes en els quals s'ha intervingut	10	10	0,00

Durant l'any 2018 s'ha activat el Servei d'Intervenció en Dispositius Excepcionals i Recurrents (SIDER) per abordar la intervenció intensiva als entorns dels nous equipaments per a menors que tenen un alt impacte a l'espai públic.

Cal destacar el fenomen anomenat ARCO. Dins d'ARCO s'aglutinen diversos subgrups: EMO, OTAKU, PUNK, METAL.

Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar (XAPSLL)

La Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar es va constituir el 2005, en el marc de l'Acord Ciutadà, amb la finalitat d'enfortir la capacitat de resposta de la ciutat per acompanyar persones sense llar en un procés de recuperació de la màxima autonomia personal, així com incentivar la detecció i la vinculació d'aquestes persones als recursos existents, establint i ampliant la feina conjunta i la col·laboració entre el sector públic i les entitats socials.

El 2018, constitueixen la XAPSLL 35 entitats juntament amb l'Ajuntament de Barcelona, que n'és l'impulsor.

Taula 6.1.1.52. Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar (XAPSLL)
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Entitats membres (Ajuntament inclòs)	37	36	-2,70

El 16 de maig de 2018 es va fer el recompte de persones sense llar al carrer i a equipaments residencials, amb la Direcció Tècnica del SIS Medi Obert i amb la participació de les diferents entitats de la XAPSLL. La nit del recompte, es van registrar 1.014 persones voluntàries.

Serveis d'urgències i emergències socials

El Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB) és un centre d'atenció social permanent, únic a la ciutat, que atén qualsevol situació d'urgència o emergència durant les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.

Amb el conveni marc de col·laboració entre l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i l'Ajuntament de Barcelona es continua donant cobertura a 19 ajuntaments en serveis assistencials en l'àmbit de les emergències i les urgències socials.

Els serveis han renovat la norma ISO 22320:2012, per a la gestió del servei, i la norma ISO 9001:2015, de gestió de qualitat. Ambdues normes reconeixen la gestió del servei d'acord amb criteris de qualitat, seguretat i gestió del risc.

El centre integra dos serveis d'atenció permanent que constitueixen una única porta d'entrada i afavoreixen una resposta ràpida als ciutadans. Aquests serveis són els següents:

- Servei d'Urgències Socials
- Servei d'Emergències Socials

Servei d'Urgències Socials

La missió d'aquest servei és donar resposta immediata a les persones o famílies que presenten una situació d'urgència o d'alt risc social, com a conseqüència de la falta de cobertura de les seves necessitats bàsiques.

Aquest servei complementa la xarxa municipal de serveis socials bàsics i especialitzats, en l'atenció a persones o famílies que presenten una situació d'urgència o alt risc social. Els fets més freqüents que desencadenen una situació d'urgència social són els següents: pèrdua sobtada de l'allotjament, pèrdua d'autonomia funcional parcial o total, falta d'alimentació, especialment en persones vulnerables com ara infants o gent gran, abandonament d'infants o persones grans, maltractaments, etcètera.

Taula 6.1.1.53. Tipus d'intervenció
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Entrevistes presencials	2.210	2.644	19,64
Atencions telefòniques	14.211	12.265	-13,69
Valoracions a domicili	1.211	851	-29,73
Assistència en desnonaments	231	282	22,08
Ingressos SAUV	667	649	-2,70
Caigudes*	1.579	1.092	-30,84
Pernoctacions a les habitacions d'urgències del CUESB (persones diferents)	1.040	1.586	52,50
Pernoctacions a les habitacions d'urgències del CUESB	1.222	2.657	117,43

Aquest any s'ha delimitat els criteris de la intervenció en les situacions derivades del servei del SAT i això ha suposat una reducció important d'atenció a caigudes.

Servei d'Emergències Socials

Proporciona atenció psicosocial immediata a les persones, famílies o col·lectius que han estat víctimes d'una situació d'emergència que ha alterat la seva vida quotidiana i ha produït pèrdues materials o humanes, la qual cosa ha generat un desequilibri emocional sobre el qual cal intervenir per alleujar el patiment de les persones.

Aquest servei té la missió de proporcionar atenció psicosocial immediata a les persones que han estat afectades per situacions com ara:

- Sinistres a la ciutat: incendis, explosions, inundacions, etcètera.
- Activació d'un pla de protecció civil en qualsevol fase o nivell.
- Activació del Pla d'acció del grup logístic social (PAGLS).

Concretament, s'atenen emergències ordinàries, plans d'emergència municipals i actuacions integrades dins el Pla d'acció del grup logístic social.

L'atenció a les emergències crítiques s'ha consolidat com la tipologia d'emergència més demanada pels altres grups operatius d'emergències de la ciutat.

Aquest any cal destacar l'activació, en dues ocasions, de la fase preventiva de l'operació fred, que implica l'obertura del Centre d'Allotjament Nocturn d'Emergències (CANE), amb 75 places i dues activacions de la fase d'alerta, que suma l'obertura del Centre d'Estades Breus, amb 100 places més i ampliació en la segona activació amb un local cedit pel Districte de Sant Martí amb 50 places més. En la fase d'alerta es va activar el protocol de col·laboració amb la Creu Roja.

Cal destacar, també, l'activació el 2018, en dues ocasions, de la fase d'alerta d'onada de calor amb activació del protocol de col·laboració amb la Creu Roja i l'activació, per primera vegada en la història del CUESB, de la fase d'emergència.

D'altra banda, el 88% de les emergències ateses s'han esdevingut a la ciutat de Barcelona. La resta s'han produït a 12 dels 19 municipis de l'AMB als quals es dona servei.

Emergències ordinàries

És una activitat que es produeix en el marc de la Unitat Bàsica d'Emergències (UBE), mitjançant la demanda d'activació d'altres grups operatius com el Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament (SPEIS), la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), els Mossos d'Esquadra (ME) i el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM-061). Els professionals es desplacen on s'ha produït l'emergència (incendi, desallotjament preventiu...).

Emergències crítiques

És una activitat que es produeix en el marc de la UBE, mitjançant la petició d'activació dels altres grups operatius (SPEIS, GUB, ME, SEM-061, etcètera). Els professionals es desplacen fins al lloc on s'ha produït el fet crític (autòlisi, èxitus per accident de trànsit, mort traumàtica, etcètera).

Taula 6.1.1.54. Indicadors del Servei d'urgències i emergències socials
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2017	2018	% d'increment
Actuacions dels plans d'emergència activats	169	156	-7,69
Actuacions d'emergències ordinàries	68	79	16,18
Persones allotjades per emergències socials	347	742	113,83
Persones ateses per emergències socials	2.986	2.301	-22,94
Import dels ajuts econòmics (CUESB) (€)	20.212	35.690	76,58
Unitats d'atenció a domicili (CUESB)	6.491	5.174	-20,29
Unitats d'atenció al CUESB	29.237	27.414	-6,24

Convenis

L'any 2018 s'han dut a terme un total de 55 convenis amb diferents entitats del tercer sector, per un import total de 8.471.634,49 € (taula 6.1.1.55), i que representa un increment del 31,48% respecte a l'any anterior.

Taula 6.1.1.55. Indicadors de producció de serveis
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Entitat	Concepte	Import (€)
ECAS	Projecte Làbora	2.880.000,00
IMHAB	Gestió dels habitatges amb serveis per a la gent gran. Usuaris de Serveis Socials	936.171,42
CÁRITAS	Projecte social a Barcelona	924.033,80
ASSOCIACIÓ PER LA VIDA INDEPENDENT	Adaptació funcional de la llar per a la gent gran o amb discapacitat	500.000,00
FORMACIÓ I TREBALL	Programa d'entregues socials i inserció laboral	420.000,00
FUNDACIÓ BCN FORMACIÓ PROFESSIONAL	Millora de l'accés laboral per als joves	300.000,00
CREU ROJA "Promoció del voluntariat"	Accions de treball social i promoció del voluntariat	260.000,00
BANC D'ALIMENTS	Distribució d'aliments a persones en situació de pobresa o exclusió social	150.000,00
RED DE APOYO A LA INTEGRACIÓN SOCIOLABORAL (RAIS)	Allotjament per a persones sense llar	140.000,00
MAMBRÉ	Allotjament temporal amb suport educatiu de persones vulnerables	126.650,00
F. ARRELS	Allotjament i acompanyament per a persones sense llar	124.700,00
F. ARED	Programa d'integració social i incorporació laboral de persones en situació de vulnerabilitat	96.000,00
UAVAT	Accions de seguiment, orientació i informació a persones afectades d'atemptats de Barcelona i Cambrils el 17 d'agost de 2017	80.000,00
ASSOC. PROHABITATGE	Accés a l'habitatge dels col·lectius més vulnerables	80.000,00
CREU ROJA "Kits de suport social"	Ajuts per a famílies en risc d'exclusió social	75.000,00
UAB (IGOP)	Suport a accions comunitàries de Serveis Socials i formació en programes d'acció social	74.560,00
CANPEDRO	Servei d'àpats, acollida, dinamització social, bugaderia i higiene per a gent gran	73.181,33
F. ROURE	Àpats adreçats a famílies amb menors a càrrec	71.000,00
FUNDACIÓ ADSIS	Suport en l'àmbit socioeducatiu als joves del nucli antic	70.000,00
CENTRE D'ACOLLIDA ASSÍS	Centre d'acollida, acompanyament i assistència social per a persones vulnerables	70.000,00
F. AMICS DE LA GENT GRAN	Acompanyament, suport emocional i realització d'activitats de socialització per a la gent gran	65.000,00
F. QUATRE VENTS (SAIF)	Atenció a infants i famílies en situació de risc d'exclusió social	56.502,00
CANPEDRO (menjador)	Menjador social per a persones vulnerables	53.000,00
CREU ROJA - CIUTAT MERIDIANA	Distribució d'aliments per a persones en situació de pobresa o exclusió social a Ciutat Meridiana	50.340,00
F. EXIT	Inserció sociolaboral de joves en situació d'exclusió social	48.784,38
F. FAMÍLIA I BENESTAR SOCIAL	Ajut per a persones en situació de vulnerabilitat i exclusió social del barri Gòtic	41.225,00
ASS. CÍVICA LA NAU	Banc de productes no alimentaris (higiene personal, roba, sabates) per a persones vulnerables	41.000,00
F. EMMAUS	Menjador social per a gent gran i famílies amb menors a càrrec	40.320,00

SERVENTES DE LA PASSIÓ	Recurs residencial d'estada limitada per a famílies monoparentals en risc de situació d'exclusió social	40.000,00
F. ACOLLIDA I ESPERANÇA	Acompanyament a persones sense llar amb malalties cròniques	40.000,00
FED. CATALANA DE FAMÍLIES MONOPARENTALS	Racó infantil. Acció municipal envers les famílies	40.000,00
PLATAFORMA D'ENTITATS ROQUETES	Inserció sociolaboral dels joves dels barris de les Roquetes - el Verdun	34.880,00
CASAL D'INFANTS	Suport als joves per tal que assoleixin autonomia plena	30.000,00
ONG NUTRICIÓN SIN FRONTERAS	Distribució d'aliments a persones en situació de pobresa o exclusió social	28.000,00
PARRÒQUIA DE SANT SEBASTIÀ	Distribució d'aliments a persones en situació de pobresa o exclusió social	25.900,00
F. QUATRE VENTS (Aura 1 i 2)	Allotjament temporal per a dones amb fills, que no disposen de recursos econòmics	25.000,00
IRES	Casal en família i recapte i banc de productes no alimentaris per a persones en risc d'exclusió social	25.000,00
COMUNIDAD EN PATRONATO SOCIAL ESCOLAR DE OBRERAS (HIJAS DE LA CARIDAD)	Distribució solidària d'aliments a persones derivades pels serveis socials	24.000,00
F. ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR	Microcrèdits per fomentar l'ocupació de persones que estan a l'atur	21.000,00
F. ENGRUNES	Inserció sociolaboral de persones en situació de risc o d'exclusió social	20.767,80
LLAR DE PAU (HIJAS DE LA CARIDAD)	Centre d'acollida per a dones en risc d'exclusió social	18.300,00
COR DE MARIA	Assistència social i sanitària a la gent gran en risc d'exclusió social	18.000,00
SANT JOAN DE DÉU	Àpats per a gent gran en situació de fragilitat	16.898,18
AVISMÓN	Acompanyament, suport emocional i serveis assistencials a domicili gratuïts per a la gent gran	16.000,00
FED. CAT. VOLUNTARIAT SOCIAL	Programa de voluntariat del projecte Radars	16.000,00
F. MARIA RAVENTÓS (Espai Maternal)	Residència maternal per a futures mares i per a mares amb fills menors de 3 anys	15.330,00
SALESIANS ST. JORDI	Espai d'acollida i acompanyament per a les dones mares d'infants	15.000,00
F. MARIA RAVENTÓS (pisos amb suport)	Residència maternal per a famílies monoparentals en risc d'exclusió social	14.670,00
ASSOC. ESPORTIVA GRÀCIA	Millora de la qualitat de vida de la gent gran, oferint un menjador social	12.000,00
FORMACIÓ I TREBALL	Formació i inserció sociolaboral per a persones en situació d'exclusió social	10.500,00
F. SURT	Inserció laboral de dones en risc d'exclusió social	10.300,00
COL·LEGI TREB. SOCIAL (III CONGRÉS DE SERVEIS SOCIALS)	Tercer Congrés de Serveis Bàsics	9.000,00
PARRÒQUIA DE SANT ANDREU DE PALOMAR	Distribució d'aliments a persones en situació de pobresa o exclusió social	7.300,00
Agència de l'Habitatge de Catalunya	Gestió temporal de l'ús d'habitatges de titularitat pública administrats per l'AHC. Destinats al Programa d'habitatges d'inclusió social	28.058,76
Universitat de Barcelona	Conveni de col·laboració entre la Universitat i l'Escola de Treball Social per a la realització del projecte "Primer la llar"	78.261,82
Total		**8.471.634,49**

Projectes destacats

Al llarg del 2018 s'han iniciat els projectes que es detallen a la taula 6.1.1.56.

Taula 6.1.1.56. Projectes destacats
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

Entitat	Objecte	
Projecte B-MINCOME	Projecte pilot de lluita contra la pobresa i la desigualtat per a 1.000 llars dels barris de l'eix Besòs.	Un total de 874 famílies participen en el projecte, que combina un ajut econòmic (suport municipal d'inclusió) amb polítiques sociolaborals al territori per cobrir les necessitats bàsiques d'alimentació, educació, roba, higiene, transport i manteniment domèstic (a 31 de desembre de 2017).
Projecte "Impulsem"	Definició del Pla d'actuació 2017-2021 i priorització d'objectius, mesures i accions.	Identificació de vint projectes d'àmbit de ciutat i Pla d'actuació dels districtes que cal impulsar a curt, mitjà i llarg termini i que han de permetre avançar en la missió i visió dels CSS i l'estratègia en general.
Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques	Agilitzar la gestió de prestacions i el dia a dia dels serveis socials.	• Tramitació del Fons d'Infància 0-16 • Suport Municipal d'Inclusió B-MINCOME • Suport per a la Renda Garantida de Ciutadania

Reptes de futur per al 2019

El repte per al proper anys és:

- Seguir adaptant el model dels serveis socials de Barcelona a la realitat social, d'acord amb el que estableixen els 20 projectes d'àmbit de ciutat de l'Impulsem. Aquests projectes s'han identificat per modernitzar els serveis socials de la ciutat. Inclouen la priorització dels objectius, les mesures i les accions a curt, mitjà i llarg termini, i han de permetre, al llarg del 2019, avançar en la missió i visió dels CSS i l'estratègia general.
- Aprovar i desplegar el procés de redisseny organitzatiu de l'IMSS de l'any 2018, que integra dins l'estructura organitzativa de l'IMSSB la Direcció d'Intervenció Social a Grups Poblacionals Vulnerables i la Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials i d'Intervenció a l'Espai Públic. Si bé es tracta d'una reorganització interna de l'Institut, el procés portava implícit la millora de la transversalitat, de la visió global i del contínuum d'atenció, així com procurar una millor eficiència i eficàcia de l'organització.
- Consolidar una manera de treballar més coordinada entre els diversos departaments del nou IMSS, que ha de significar una millora en l'atenció que reben les persones ateses, posant-les en el focus de l'atenció. Aquesta nova lògica organitzativa, per tant, ha d'afavorir anar cap a una atenció més integral de les persones ateses pels Centres de Serveis Socials i els altres serveis de l'IMSS.
- Seguir treballant al llarg del 2019 en diferents projectes endegats dins el marc del Pla d'actuació de l'Impulsem (en total, se n'han iniciat 14). Alguns dels projectes destacats i que presenten grans reptes són els següents:

- L'Equip de Demandes d'Estudi d'Infància i Adolescència en Risc (EDEIAR) és l'equip específic que atén les demandes d'infància en risc, duu a terme l'estudi de risc i emet la resposta als organismes sol·licitants i competencials (Fiscalia, Jutjats i DGAIA) dels casos no coneguts. El gener del 2019 s'ha posat en marxa de forma pilot i està previst que se n'avaluï i estudiï la implementació a tota la ciutat a finals d'any.
- Pel que fa a les sessions d'acollida VINE, que suposa les primeres atencions en grup als Centres de Serveis Socials i que estan demostrant molts beneficis, tant per a les persones ateses com per als i les professionals, està prevista l'avaluació de la prova pilot a mitjans de 2019 i l'estudi de la seva extensió com a primera atenció a tots els CSS de la ciutat.
- A finals del mes de setembre del 2019 està previst que es posi en marxa el nou Servei d'Atenció a la Dependència, com un servei centralitzat, amb quatre punts físics de prestació a la ciutat de Barcelona, coincidents amb les quatre zones de SAD existents actualment. Aquest nou servei ha de garantir una equitat més gran en l'atenció que es dona a la dependència, a la vegada que aposta per més proximitat al territori i als seus recursos. Per tal de fer-ho possible, ha calgut adequar totes les infraestructures.
- El nou sistema d'informació per als CSS (SIRIUS) –ha de donar una resposta específica per als i les professionals dels Centres de Serveis Socials– està a punt d'acabar la seva fase de disseny funcional, que defineix què es veurà i quina serà la lògica de funcionament del sistema.
- Pel que fa al Departament de Serveis d'Urgències i Emergències Socials, està previst posar en marxa els projectes establerts al Pla de qualitat per a l'any 2019.

Jordi Sánchez Masip
Gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials

Taula 6.1.1.57. Indicadors de producció dels serveis
Institut Municipal de Serveis Socials, 2018

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Centres de Serveis Socials									
Persones ateses	64.514	68.635	70.872	73.027	74.237	77.737	81.638	83.967	13,11
Unitats d'atenció[1]	164.582	179.973	188.904	191.834	191.956	192.824	193.386	198.981	3,66
Servei d'Atenció Domiciliària									
Persones ateses[2]	18.060	18.788	19.669	19.907	20.534	21.810	24.122	25.284	23,13
Elaboració de PIA									
PIA inicials acabats[3]	10.680	13.662	7.873	3.704	4.190	5.207	7.614	12.441	196,92

1. A partir de l'any 2014 les dades inclouen les actuacions fetes pel SADEP.
2. Fins a l'any 2012 inclou els Àpats a Domicili, a diferència de l'any 2013, en què no s'han tingut en compte.
3. Inclouen els PIA de l'Ajuntament de Barcelona i del Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBCN).

6.1.2.
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Missió

L'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD) té com a missió promoure i dur a terme activitats, programes i serveis per a les persones amb discapacitat i diversitat funcional de Barcelona, mitjançant els equips de treball propis i la col·laboració amb les entitats, per millorar la qualitat de vida, l'autonomia personal i la vida independent d'aquestes persones.

També té la missió de dissenyar i impulsar les polítiques de promoció de l'accessibilitat per a les persones amb discapacitat als serveis, activitats i espais de la ciutat, tant pel que fa a les possibilitats de desplaçar-se com a les d'accedir i gaudir d'aquests recursos com a part de la ciutadania.

Per dur a terme aquesta missió, l'IMPD s'estructura en quatre unitats de treball:

- Promoció i suport
- Assessorament i atenció
- Vida independent
- Planificació i avaluació

L'IMPD també és present a internet: www.bcn.cat/accessible.

Entorn

L'Estat espanyol ha esdevingut el vuitè país de la Unió Europea que no aplica cap restricció per raó de discapacitat a l'hora de votar, gràcies a la modificació de la Llei 5/1985 del règim electoral general.

D'aquesta manera s'ha restaurat el dret de vot a totes les persones a qui s'havia limitat per sentència judicial per motiu de discapacitat, fet que beneficiarà unes 100.000 persones a escala estatal i 989 a la ciutat de Barcelona.

El Plenari del Consell Municipal ha expressat en una declaració institucional el seu compromís a fer efectives totes les accions que calgui perquè els futurs processos electorals garanteixin els mecanismes i mitjans de suport necessaris per assegurar el dret de vot i l'accessibilitat del procés electoral a totes les persones amb discapacitat, ja sigui amb relació al material electoral, les meses o les paperetes.

L'Ajuntament es compromet igualment a traslladar aquesta declaració institucional a l'Oficina del Cens Electoral, a la Junta Electoral Central, a la Generalitat de Catalunya i als partits polítics amb representació parlamentària.

Recursos

L'IMPD ha disposat dels recursos humans i econòmics següents:

Taula 6.1.2.1. Liquidació del pressupost
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, 2018

Capítol	Gerència, administració i comunicació	Planificació i avaluació	Promoció i suport	Atenció i assessorament	Vida independent	Total	%
Despesa							
Personal	790.550	731.232	467.358	820.814	1.133.117	3.943.071	31,34
Despeses financeres	449.947	1.279.337	345.132	61.553	422.250	2.558.219	20,34
Béns corrents i serveis	156	0	0	0	0	156	0,00
Transferències corrents	80.456	1.031.462	2.571.110	473.917	1.658.680	5.815.624	46,23
Inversió i transferències de capital	0	35.180	199.432	0	28.660	263.272	2,09
Total	**1.321.109**	**3.077.210**	**3.583.032**	**1.356.284**	**3.242.707**	**12.580.342**	**100,00**
Finançament							
Ajuntament	1.262.327	3.017.210	3.560.943	1.304.834	2.375.773	11.521.087,03	91,54
Altres fonts	58.782	0	22.089	51.450	866.935	999.255,46	7,94
Ajustaments	0	60.000	0	5.850	0	65.850,00	0,52
Total	**1.321.109**	**3.077.210**	**3.583.032**	**1.362.134**	**3.242.707**	**12.586.192,49**	**100,00**
Resultat pressupostari ajustat						**5.850,00**	

La despesa obligada creix un 8,2% en relació amb l'any anterior. En aquest sentit, cal destacar l'increment en termes absoluts de les despeses de personal per a l'aplicació del nou conveni regulador del personal municipal, així com la despesa derivada del Pla d'ocupació per a persones amb discapacitat, promogut per l'IMPD per a l'execució del treball de camp derivat de la fase de diagnòstic del Pla d'accessibilitat de Barcelona.

La despesa corrent en concepte de béns corrents i serveis creix un 13,4%. Esmentem la despesa total en concepte de treballs tècnics de mesura, avaluació i anàlisi de les dades d'accessibilitat recollides en tots els àmbits del seu estudi. Les transferències corrents creixen lleugerament (1,4%) i es mantenen a grans trets els projectes i col·laboracions existents l'any anterior. La despesa en concepte de serveis d'assistència personal creix un 6,8%. Destaquem la despesa en concepte d'inversió per l'elaboració d'una aplicació tecnològica per a la millora de la gestió dels viatges del Servei Públic de Transport Especial (SPTE) per a persones amb mobilitat reduïda.

Pel que fa les fonts de finançament, s'incrementa la quantia de l'aportació municipal via aportacions addicionals que s'apliquen a diferents actuacions, així com l'aportació rebuda amb finançament via Contracte Programa en matèria de Serveis Socials.

En quant a les línies de finançament extern, es manté el conveni de col·laboració amb el Departament de Treball Afers Socials i Famílies i l'Ajuntament de Barcelona per a la prestació dels serveis dels Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç

a Barcelona i l'aportació del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) per a la realització d'accions d'intermediació laboral per a la inserció en el mercat de treball de persones aturades en col·laboració amb agències de col·locació.

Taula 6.1.2.2. Recursos humans a 31 de desembre
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, 2018

	Gerència, administració i comunicació	Planificació i avaluació	Promoció i suport	Atenció i assesso-rament	Vida independent	Total	%
Personal tècnic superior	3	1	3	3	8	18	25,71
Personal tècnic mitjà	5	12	2	9	10	38	54,29
Personal administratiu i tècnic auxiliars adminis-tratiu especial	2	0	0	1	3	6	8,57
Personal auxiliar ad-ministratiu i auxiliar administratiu especial i subalterns	3	0	0	4	1	8	11,43
Total	**13**	**13**	**5**	**17**	**22**	**70**	**100,00**
Personal fix	10	10	2	9	14	45	64,29
Personal interí	3	3	3	8	8	25	35,71
Total	**13**	**13**	**5**	**17**	**22**	**70**	**100,00**

En termes totals, la plantilla estructural s'incrementa en un lloc de treball corresponent a una plaça d'Educador Social. Pel que fa a la distribució per gènere, la plantilla es compon de 57 dones i 13 homes, xifres que suposen un 81% i un 19% respectivament.

Activitat

L'IMPD promou la inclusió de les persones amb discapacitat en tots els espais, serveis i activitats de la vida de la ciutat i dels districtes, segons els principis de normalització i reconeixement de la diferència. Amb aquesta finalitat, l'IMPD treballa en col·laboració amb altres òrgans i àrees municipals i promou la participació de les persones amb diversitat funcional.

De les actuacions desenvolupades durant el 2018, en destaquen les següents, agrupades en quatre àmbits:

Vida independent i autonomia personal

L'IMPD produeix serveis especialitzats per a l'atenció de les persones amb discapacitat i els proveeix de forma directa i mitjançant tercers.

- **Servei Municipal d'Assistència Personal (SMAP).** Durant el 2018 l'SMAP ha atès un 10% més de persones que l'any 2017 i les persones beneficiàries del servei han estat 56, de les quals 53 són persones amb discapacitat física, dos són persones amb sordceguesa i 1 amb discapacitat intel·lectual. El volum d'hores

proveïdes ha estat de 99.705, amb una mitjana per persona atesa de 1.780 hores. Les tasques d'assistència personal les han dut a terme 254 persones, de les quals 183 han estat dones i 71, homes.

- Durant el 2018 han avançat els treballs per definir el Model municipal del servei d'assistència personal, que situa el llindar per sobre de la normativa vigent i advoca per incloure totes les persones amb discapacitat, de qualsevol tipus, grau i edat, i incrementar el preu/hora en l'atenció professional.
- **Atenció precoç i petita infància**. Durant el 2018, als centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP) s'han atès un 16% més de nens i nenes que l'any 2017. El total d'infants atesos als CDIAP ha estat de 1.066 infants, dels quals 491 a Ciutat Vella i 575 a Nou Barris. Els motius de consulta més freqüents han estat els trastorns de llenguatge i parla (150 casos), el desenvolupament motriu (79 casos) i l'atenció i la conducta (54 casos). Quant als diagnòstics, els més habituals han estat els trastorns de desenvolupament del llenguatge (97 diagnòstics), de desenvolupament motor (92 diagnòstics) i de relació i comunicació (86 diagnòstics). L'any 2018 han avançat els treballs per la definició del model municipal de CDIAP, que posa l'accent en la inclusió de paràmetres de detecció, prevenció, intervenció grupal, reducció de temps d'atenció i millora dels requeriments bàsics de serveis públics d'atenció a la petita infància.
- **Inserció i assessorament laboral**. L'Equip d'Assessorament Laboral (EAL) ha impulsat el 2018 dos projectes innovadors que han centrat part de la seva activitat. D'una banda, s'han gestionat els 40 plans d'ocupació de persones amb discapacitat que han servit per fer treball de camp del Pla d'accessibilitat universal. De l'altra, ha desenvolupat un projecte d'autoocupació i un pla d'empresa perquè una cooperativa de persones amb discapacitat obrís 10 quioscos en desús a diversos districtes.
- Com és habitual, durant el 2018 l'EAL ha mantingut l'activitat per a la inserció al mercat ordinari. L'EAL ha fet entrevistes a 238 persones per oferir-los orientació laboral, ha informat 295 persones sobre accions formatives, ha aconseguit 302 contractes per a 200 persones amb discapacitat i ha dissenyat itineraris individualitzats per a 373 persones (558 intervencions). També ha assessorat 169 famílies i 22 entitats i professionals sobre temes legals i laborals. Ha mantingut la col·laboració amb Parcs i Jardins de Barcelona per millorar la integració laboral de 54 treballadors amb discapacitat, amb 243 accions de suport i 320 de seguiment.
- D'altra banda, la Xarxa per la Inclusió Laboral de Barcelona (XIB), ha atès 243 persones més que l'any 2017. En total, ha atès 1.732 persones, de les quals 658 han aconseguit un contracte. S'ha desplegat un conveni entre l'IMPD, PIMEC i Fundació PIMEC per desenvolupar el projecte "Inclou futur", que té com a objectiu la inclusió laboral de persones amb discapacitat a la petita i mitjana empresa a la ciutat mitjançant la implicació d'11 gremis en la cerca d'ocupació al mercat ordinari.
- **Transport especial**. L'any 2018 el nombre d'usuaris del Servei Públic de Transport Especial (STE) ha incrementat en un 9%. El servei ha tingut 6.225 usuaris, dels quals 1.076 han fet ús del servei fix –de caràcter regular– i 5.812 del servei de transport esporàdic; 663 persones han utilitzat les dues modalitats del servei.

- **Atenció al públic**. L'any 2018 el Servei d'Atenció al Públic ha atès un 17% més de consultes que l'any 2017. Hi ha hagut 8.728 consultes en atenció directa. Ha donat resposta al 100% de les queixes i suggeriments, que sobretot feien referència al Servei de Transport Especial i la targeta d'aparcament. L'IMPD ha atorgat el 2018 i un nombre de 4.742 targetes d'aparcament (955 de conductor i 3.787 de titular no conductor), un 8,9% més que l'any 2017.
- **Banc del Moviment**. Aquest any 2018 el Banc del Moviment ha rebut 381 donacions de material i ha fet 661 cessions d'ús de material a persones amb discapacitat, un 76% més que l'últim any. S'ha incrementat, doncs, el servei de préstec temporal i solidari de productes de suport per a persones de totes les edats amb discapacitat motriu, com ara crosses, cadires de rodes o caminadors. Durant el 2018 l'Associació Catalana la Llar de l'Afectat d'Esclerosi Múltiple s'ha incorporat a la gestió del punt d'atenció de Sants-Montjuïc.
- **"Temps per a tu".** Aquest 2018 s'ha seguit prestant el programa "Temps per a tu", que proporciona lleure de qualitat a 202 persones amb discapacitat i que, alhora, promou la conciliació de la vida laboral, familiar i personal de les persones cuidadores. Durant l'any 2018 han funcionat 19 grups diferents: 2 per a infants (fins als 4 anys), 11 per a infants i adolescents (dels 4 als 17 anys) i 6 de joves i persones adultes; 5 grups eren setmanals i 14 quinzenals.
- **Horts**. El mes de desembre del 2018 s'han inaugurat dos horts als terrats dels edificis dels números 7 i 15 del carrer d'Avinyó, a la Gerència de Recursos i la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional. Les entitats adjudicatàries han estat Taller el Sant Jordi i el Centre Ocupacional Sínia. Les instal·lacions són accessibles per a persones amb discapacitat física. A més, durant el 2018, s'ha ampliat l'hort de la seu del districte de Sants-Montjuïc, en el qual han participat per primera vegada persones amb problemes de salut mental de la Fundació Joia. Així doncs, durant aquest 2018 s'ha consolidat el projecte "Hort al terrat", que educa i inclou persones amb discapacitat mitjançant la creació i gestió d'horts en espais en desús.

D'altra banda, l'IMPD promou l'accés de les persones amb discapacitat als espais i activitats disponibles per a tota la ciutadania, amb actuacions com les que es destaquen a continuació:

- **Suport al bany**. Durant els mesos de juny, juliol, agost i setembre del 2018 s'ha prestat el servei de bany a 4.093 persones, un 17% més que l'any 2017, amb 9.407 intervencions. S'han augmentat a quatre les platges que disposen d'aquest servei per facilitar l'accés a l'aigua a les persones amb mobilitat reduïda: Nova Icària, Barceloneta, Llevant i també la zona de banys del Fòrum.
- **Vacances d'estiu**. La campanya d'activitats de vacances d'estiu per a infants i joves ha agrupat un 2,94% d'infants més que l'any 2017. Hi ha hagut 1.800 torns d'activitat i s'ha disposat de monitors i monitores de suport per a 595 infants. També s'ha donat suport a 17 casals especials per a infants amb discapacitat, amb una despesa total de 692.321,58 € (641.519,08 € en casals ordinaris, 49.564 € en casals especials i 1.238,50 € en formació per als monitors i monitores de suport). Aquesta despesa suposa un increment d'un 7,85% respecte a l'any 2017.

Accessibilitat universal

Accessibilitat en espai públic i edificacions. El servei que ofereix l'Equip de Promoció i Suport de l'IMPD assessora en matèria de millora de l'accessibilitat física i comunicativa en diferents àmbits de la vida de la ciutat. En l'accessibilitat física ha donat assessorament a 74 projectes, amb especial rellevància dels projectes d'àrees de joc singulars, la revisió de l'accessibilitat de sales d'actes i senyalística accessible en l'àmbit de la ciutat. En l'àmbit dels districtes, destaca la participació en la revisió de la via pública de la fase de diagnosi del Pla d'accessibilitat a tots els districtes.

També ha treballat en l'adaptació del servei de teleassistència a persones amb sordceguesa, que ha implicat formar el personal relacionat (treballadors i treballadores socials, cos de bombers i personal tècnic). Així mateix s'ha elaborat un protocol de funcionament intern, un manual d'ús per a persones usuàries i familiars i material audiovisual dels signes que faciliten la comunicació de les persones amb sordceguesa amb les unitats mòbils que van al domicili.

Destaquem a continuació les intervencions de millora de l'accessibilitat en els serveis culturals, el transport, l'habitatge, l'espai públic i el comerç:

- **Museus**. En coordinació amb la Direcció de Patrimoni de l'ICUB, s'ha creat la maqueta tàctil del Monestir de Pedralbes; s'ha fet accessible l'exposició permanent "Dissenyes o treballes", del Museu del Disseny de Barcelona i incorporació de lectura fàcil als plafons informatius del Jardí Botànic. En l'àmbit expositiu, destaquen les exposicions "Disseny per viure", del Museu del Disseny, i la posada en marxa del recurs "Guia'm", mitjançant el qual s'ofereixen visites guiades conduïdes per persones amb trastorn d'Asperger. La tasca de foment de l'accessibilitat als museus es plasma en l'elaboració del document "Espais expositius accessibles". Juntament amb l'ICUB i el Museu Marítim, s'ha participat en l'organització del 5è Congrés Internacional Educació i Accessibilitat a Museus i Patrimoni, celebrat el 2018.

- **Esdeveniments**. S'ha aprofundit en l'accessibilitat de la Festa de la Mercè, establint una metodologia que ha de ser comuna en els grans esdeveniments: diagnosi de la situació actual respecte de l'accessibilitat en espais i en la comunicació, propostes de millora, seguiment de l'execució de les mesures d'accessibilitat portades a terme i avaluació d'aquestes mesures. També s'ha elaborat la guia d'organització d'esdeveniments accessibles "Organització d'actes accessibles al carrer. Informacions i recomanacions per als serveis municipals i empreses i entitats organitzadores".

- **Turisme accessible**. L'IMPD, la Direcció de Turisme i el Consorci de Turisme de Barcelona han treballat conjuntament per elaborar el Pla de turisme accessible de Barcelona. L'IMPD ha organitzat la formació "Turisme accessible i atenció al client amb discapacitat".

- **Arts escèniques**. S'ha treballat en l'increment de l'accessibilitat en l'oferta municipal d'arts escèniques i en les activitats del Teatre Lliure i del Festival Grec. També s'ha donat suport a la participació de dones sordsignants en el Festival visibLES, Festival de Cultures Lesbianes.

- **“Apropa cultura”.** S’ha fet un seguiment del conveni entre l’IMPD, el Consorci de l’Auditori i l’Orquestra per desenvolupar el projecte “Apropa cultura”, al qual es fa una aportació de 73.000 €; el projecte ofereix un ampli ventall d’espectacles i activitats culturals a preus accessibles per a persones amb discapacitat.
- **Continuació de la prova pilot d’escúters als autobusos i metro**. Es tracta d’un projecte per definir els criteris del futur reglament d’accessibilitat pel que fa a l’accés dels escúters al transport públic, en conveni amb AMB, TMB, l’IMPD i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya. Fins al desembre del 2018 s’han rebut 128 sol·licituds i s’han aprovat 68 acreditacions.
- **Comerç accessible**. Projecte de continuïtat amb les universitats UPC i UIC, en el qual s’ha revisat l’accessibilitat de 137 establiments comercials del Casc Antic, Sants-Montjuïc i Horta-Guinardó. Seguiment del projecte de beacons als comerços de Creu Coberta i Sants, uns aparells que informen, al mòbil personal via Bluetooth, sobre l’oferta dels comerços. Les funcions realitzades han consistit a donar a conèixer la iniciativa portada a terme i difondre l’ús d’aquest producte de suport entre el col·lectiu de persones amb discapacitat visual.
- **“Esport inclou”.** S’ha assessorat l’Institut Barcelona Esports (IBE) en l’organització del programa “Esport inclou”, que promou la pràctica esportiva de qualitat de les persones amb discapacitat. Les funcions desenvolupades s’han centrat en l’atenció i resolució de les demandes de millora i queixes, així com en el mateix desenvolupament del programa.

Participació

L’IMPD treballa per garantir la participació de les persones amb discapacitat en els espais de participació de la ciutat així com per promoure l’associacionisme. L’any 2018 es va iniciar amb el propòsit de constituir la Xarxa d’accessibilitat i vida independent en el marc de l’Acord Ciutadà en el qual es treballa mitjançant els grups següents:

- **Accessibilitat.** S’ha fet el document “Recomanacions d’accessibilitat en les àrees de joc infantil”, que preveu mesures d’accessibilitat en àrees de joc i s’ha presentat.
- **Habitatge de vida independent.** S’ha organitzat la jornada “Vida independent: 1a trobada d’intercanvi d’experiències d’habitatge” i s’ha elaborat el cens d’habitatge per a la vida independent.
- **Suport familiar.** L’any 2017 el grup de suport a famílies va iniciar una recerca, amb una enquesta, per obtenir el màxim d’informació sobre l’oferta de respir a la ciutat; aquesta recerca ha continuat durant els primers mesos de 2018.
- **Oci inclusiu.** S’ha treballat per millorar l’accessibilitat dels centres cívics, perquè siguin espais de proximitat ciutadana més inclusius tant pel que fa als equipaments com a l’oferta d’activitats.

En els quatre grups han participat un total de 67 entitats, 131 persones i més de 20 tècnics de l’IMPD, l’ICUB, Acció Comunitària, Pobresa Energètica, Parcs i Jardins, l’Institut Municipal de l’Habitatge i Rehabilitació de Barcelona, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona, la Diputació de Barcelona i també de la Universitat Oberta de Catalunya.

- **Subvencions a projectes per a persones amb diversitat funcional**. Mitjançant una convocatòria de subvencions de concurrència competitiva, l'IMPD ha subvencionat 192 projectes d'inserció laboral, de lleure, de serveis socials, d'autonomia personal i de vida independent a entitats de persones amb discapacitat, per un import d'1.229.500 €, de manera que el nombre de projectes finançats ha augmentat un 29%. D'altra banda, s'han signat 19 convenis amb entitats dins de l'àmbit laboral, de la salut mental i del lleure per un import de 677.484 €. Entre aquests convenis, en destaquen els 7 establerts amb les entitats que formen part de la Xarxa per la Inclusió Laboral de Barcelona, que treballa per a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat al mercat ordinari, que han estat dotats amb un import total de 390.500 €.

Innovació, estudi i avaluació

- **Recerca i coneixement**. En l'àmbit de la recerca, s'ha fet una valoració de l'aplicació del model Bequal en l'organització de l'IMPD i s'ha iniciat l'estudi sobre el bon tracte de les persones amb discapacitat per tal de minimitzar les situacions de discriminació. L'any 2018 s'ha elaborat l'actualització i ampliació de l'Estudi del greuge econòmic comparatiu de les persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona, treball de recerca que actualitzarà les despeses i deduccions que tenen les persones amb discapacitat i que finalitzarà el primer semestre de 2019. L'IMPD també ha col·laborat en l'estudi Salut i qualitat de vida de les dones cuidadores de familiars, elaborat pel Departament de Transversalitat de Gènere.

- **Participació en plans i mesures transversals**. Participació en els programes i plans municipals transversals amb la finalitat de garantir la incorporació de les necessitats de les persones amb diversitat funcional. A tall d'exemple, l'IMPD ha participat en el seguiment de mesures com ara les següents: Pla de salut mental, Estratègia contra la feminització de la pobresa, Mesura de govern d'economia de les cures, Pacte del temps, Pla de joc, Pla jove, Pla d'acció per l'ocupació juvenil, Pla d'equipaments i serveis juvenils i Pla de mobilitat.

- **Xarxes de ciutats i cooperació**. L'IMPD participa en el grup de treball Barrier-free Cities for All, de la Xarxa de ciutats Eurocities, que durant el 2018 ha treballat els sistemes d'informació geogràfica (SIG) i l'accessibilitat a la cultura, entre d'altres. També ha participat en les jornades sobre els SIG organitzades per CEREMA, amb la participació de diferents municipis i àrees metropolitanes franceses, universitat i empreses emergents.

  En el marc del projecte de cooperació de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional, l'IMPD ha actuat com a expert en promoció de l'accessibilitat i la inclusió en el projecte de cooperació Barcelona-Medellín (Colòmbia). Concretament, ha treballat en els projectes de cooperació "Medellín, ciudad accesible" i "Aprendiendo y emprendiendo", de la Fundació Desenvolupament Comunitari i l'Associació Antioqueños Unidos, respectivament. En la mateixa línia, ha assessorat la ciutat d'Amman (Jordània) en matèria d'accessibilitat a partir de l'acord de cooperació entre Amman i Barcelona.

  El 2018 l'IMPD ha atès visites de delegacions d'Amman i de la Secretaria d'Estat per l'Accessibilitat del Canadà. S'ha explicat amb detall el funcionament de l'IMPD i com la ciutat s'adapta a les persones amb discapacitat.

- **Comunicació**. L'IMPD s'ha encarregat del disseny gràfic i de la producció dels materials de comunicació impresos següents: "Temps per a tu" (9.500 díptics), campanya dels centres de desenvolupament infantil i atenció precoç de Nou Barris (1.000 tríptics), Banc del Moviment (650 díptics) i Xarxa per la Inclusió Laboral de Barcelona (500 díptics). També destaca la campanya de comunicació del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat. Pel que fa als formats audiovisuals, destaca el premi al millor migmetratge del projecte "Connectats" al I Festival de Cine de Discapacidad de Tolosa i les gravacions de les imatges sobre pisos de trànsit de vida independent de les Corts per editar tres vídeos el 2019 i 2020.
- **Jornades**. L'IMPD ha col·laborat en l'organització de diverses jornades entre les quals destaca la jornada "Vida independent: 1a trobada d'experiències d'habitatge", el 5è Congrés Internacional Educació i Accessibilitat a Museus i Patrimoni, la presentació de la Guia de Drets de les Persones amb Discapacitat Física dels drets de les persones amb discapacitat física, elaborada per ECOM i l'IMPD, i la jornada "Garantia del dret de vot i l'accessibilitat en els processos electorals".

Actuacions i esdeveniments rellevants

Entre les actuacions més rellevants de l'any 2018, destaquen les següents:

Pla d'accessibilitat universal

L'any 2018 s'han continuat desenvolupant les tasques iniciades el 2017 de diagnòstic del nivell d'accessibilitat de diferents serveis de la ciutat (primera fase del Pla d'accessibilitat universal 2018-2026), per assolir els objectius de la Mesura de govern per a l'elaboració del Pla d'accessibilitat universal 2018-2026, aprovada el maig del 2017, i que té per missió aconseguir una ciutat accessible mitjançant la planificació estratègica i la implantació de millores d'accessibilitat universal i disseny per a tothom, a fi d'aconseguir millorar la qualitat de vida i l'autonomia personal de les persones amb diversitat funcional.

La tasca de diagnosi ha implicat la coordinació de 12 experts de referència en matèria d'arquitectura i accessibilitat. En primer lloc i conjuntament amb els equips, s'ha validat un qüestionari de recollida de dades que inclou diferents aspectes relacionats amb l'accessibilitat a l'entorn de l'equipament, accés al servei, mobilitat horitzontal, mobilitat vertical, espais i serveis higiènics. En segon lloc, s'ha fet el treball de camp amb 46 persones provinents de plans d'ocupació, de les quals 40 tenien alguna discapacitat.

L'any 2018 s'han analitzat 38 mercats municipals, 40 biblioteques públiques, 22 cinemes, 39 centres de serveis socials bàsics, 36 equipaments de serveis socials especialitzats (gent gran, infància, persones vulnerables, emigrants, joventut, dona), 38 edificis de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), 33 edificis de la Universitat de Barcelona (UB), 8 edificis de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), 26 centres esportius municipals, 40 camps d'esports de districtes, 53 centres cívics, 13 oficines d'atenció a la ciutadania (OAC), 53 centres d'atenció primària (CAP), 60 pàgines web d'accés a la informació i gestions electròniques i 25 barris (22 íntegrament, 3 parcialment). D'altra banda, s'han processat i analitzat amb els diversos operadors de transport les dades sobre els itineraris accessibles al transport públic de Barcelona que van ser recollides durant el 2017.

En el cas de la via pública, les dades recollides s'han introduït en un sistema d'informació geogràfica d'ús comú a l'Ajuntament de Barcelona i s'ha creat una capa d'accessibilitat que estarà a disposició de tots els operadors municipals i es continuarà actualitzant durant l'any 2019.

Dues de les diagnosis fetes s'han presentat públicament el 2018: la de parades de transport públic i la de centres d'atenció primària. Aquest qüestionari ha servit per determinar els elements comuns a analitzar en els diferents serveis i s'ha ajustat a cada servei per donar cobertura a les particularitats de cadascun.

Reptes de futur per al 2019

Per a l'any 2019, es plantegen com a reptes principals els següents:

- Editar i publicar l'estudi El greuge econòmic comparatiu de les persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona, amb l'actualització de les despeses i ingressos o bonificacions de què disposen les persones amb discapacitat.
- Impulsar una cooperativa de persones amb discapacitat per recuperar l'activitat en 10 quioscos en desús, amb l'objectiu de definir un model de futur per als quioscos i millorar la inserció laboral de les persones amb discapacitat.
- Posar en marxa la nova aplicació tecnològica per a la gestió del transport especial, així com els nous contractes per al transport especial en bus i taxi.
- Enllestir l'oferta pública d'ocupació per cobrir específicament 48 places reservades per a persones amb discapacitat intel·lectual, donant compliment a la reserva del 2% del total de l'oferta pública municipal que s'ha de reservar per a aquest col·lectiu i incorporant entitats –XIB, DINCAT– al grup de treball específic que defineix el procés selectiu.

Ramon Lamiel i Villaró
Gerent de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Taula 6.1.2.3. Indicadors de producció de serveis
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, 2018

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Divulgació i comunicació									
Aparicions als mitjans de comunicació	23	12	-	35	49	51	30	95	93,88
Exemplars de comunicació (fulletons, guies...)[1]	-	1.912	1.900	5.102	6.600	534.101	30.068	12.075	82,95
Visites als webs	-	-	-	58.767	128.770	77.508	72.624	182.246	41,53
Seguidors a Twitter	-	-	-	758	1.072	1.346	1.678	2.148	100,37
Servei d'Atenció al Públic									
Persones ateses	5.426	6.684	5.548	4.192	5.116	7.402	7.556	8.728	70,60
Targetes de transport adaptat atorgades	2.164	2.453	4.119	2.775	2.944	3.242	3.212	3.510	19,23
Targetes d'aparcament atorgades	3.079	2.925	3.940	3.819	3.257	3.820	4.352	4.742	45,59
Servei de Transport Especial									
Viatges realitzats	302.809	270.521	286.714	331.710	331.055	358.747	348.012	347.975	5,11
Servei d'Atenció Precoç (Ciutat Vella i Nou Barris									
Nens i nenes atesos	546	544	576	692	774	815	913	1.066	37,73
Equip d'Assessorament Laboral (EAL)[2]									
Valoracions i orientacions laborals	393	371	372	385	287	299	278	238	-17,07
Contractes laborals aconseguits	203	213	261	253	272	264	301	302	11,03
Inscripcions en cursos de formació	211	205	272	262	225	217	317	295	31,11
Servei d'Assistent Personal									
Persones usuàries	10	30	30	32	32	51	51	56	75,00
Hores d'assistència	26.190	59.100	60.820	63.926	66.377	90.646	86.878	99.705	50,21

1. Respecte al valor de l'any 2017 el descens és degut a que el 2016 hi va haver la campanya i el procés d'eleccions de representants de persones amb discapacitat al Consell Rector.

2. Durant l'any 2018 s'han actualitzat i modificat les dades de l'any 2017.

6.1.3.
Institut Municipal d'Educació de Barcelona

Missió

L'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) és un organisme autònom local de l'Ajuntament de Barcelona, creat el 1994, i que continua la tradició municipal en matèria educativa, amb antecedents com el Patronat Escolar.

Actualment, l'Institut gestiona la xarxa d'escoles bressol municipals (EBM) –100 escoles amb 8.323 places–, les escoles municipals de música (EMM) –5 escoles amb 2.844 places– i el Conservatori Municipal de Música, amb 547 alumnes de grau professional i 554 alumnes en altres cursos. L'IMEB impulsa i ofereix, també, diversos programes de promoció educativa, que tenen per objectiu promoure la innovació pedagògica i la participació de la comunitat educativa. Alguns exemples són el Baobab, programa de lleure educatiu comunitari, els "Camins escolars", els "Patis escolars" o el Programa d'activitats escolars (PAE), que es coordina des de l'IMEB i que agrupa el conjunt de les institucions públiques i privades de la ciutat. També està adscrit a l'IMEB el Consell Escolar Municipal, òrgan de participació de la comunitat educativa a Barcelona, i que es coordina també amb els consells escolars de districte.

Entorn

L'IMEB actua perquè l'oferta educativa s'adeqüi a les necessitats de la ciutat, corregeix els desequilibris territorials i les desigualtats socials, reforça la xarxa pública i contribueix a millorar el sistema educatiu. També desenvolupa nombroses actuacions per promoure la participació, la innovació i la millora de l'acció educativa a la ciutat en el marc del compromís de Barcelona com a ciutat educadora.

Pel que fa a l'educació infantil en el tram 0-3 anys, el més destacable continua sent la falta de finançament dels últims anys per part de la Generalitat de Catalunya.

Recursos

Els recursos de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona s'han dedicat fonamentalment a centres educatius, i la despesa es concentra en escoles bressol municipals, escoles municipals de música, Conservatori Municipal de Música i la Direcció de Centres Educatius de l'IMEB i Promoció Educativa.

Dins l'apartat "Altres" s'ha tingut en compte la despesa per a la Fundació BCN FP i el Consell Escolar Municipal.

El finançament de la despesa l'assumeix, en gran part, l'Ajuntament de Barcelona, i els ingressos de les persones usuàries provenen dels preus públics aprovats per la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 6.1.3.1. Liquidació del pressupost
Institut Municipal d'Educació de Barcelona, 2018

Capítol	Gerència	Recursos i Serveis Generals	Centres educatius	Promoció educativa	Altres	Total
Despesa						
Personal	540.338,94	1.539.176,98	44.172.144,59	744.312,49	286.872,61	**47.282.845,61**
Béns corrents i serveis	440.193,56	364.129,57	16.445.908,65	953.641,90	6.795,23	**18.210.668,91**
Despeses financeres	0,00	36.290,91	0,00	0,00	0,00	**36.290,91**
Transferències corrents	1.058.906,72	22.324,41	1.416.151,34	104.658,95	483.355,48	**3.085.396,90**
Inversió i transferències de capital	128.525,65	0,00	26.286,97	6.206,32	0,00	**161.018,94**
Total	**2.167.964,87**	**1.961.921,87**	**62.060.491,55**	**1.808.819,66**	**777.023,32**	**68.776.221,27**
Finançament						
Ajuntament	2.154.971,91	1.961.921,87	44.725.795,59	1.808.819,66	777.023,32	**51.428.532,35**
Altres fonts	12.992,96	0,00	39.070,96	0,00	0,00	**52.063,92**
Persones usuàries	0,00	0,00	17.295.625,00	0,00	0,00	**17.295.625,00**
Total	**2.167.964,87**	**1.961.921,87**	**62.060.491,55**	**1.808.819,66**	**777.023,32**	**68.776.221,27**

En l'actualitat, l'Institut té una plantilla de 996 persones, la gran majoria de les quals, al voltant del 90%, són docents a les xarxes educatives esmentades.

Taula 6.1.3.2. Recursos humans a 31 de desembre
Institut Municipal d'Educació de Barcelona, 2018

	Gerència	Recursos i Serveis Generals	Centres educatius	Promoció educativa	Total
A1 Tècnics/iques superiors	5	6	133	5	149
A2 Tècnics/iques mitjans	4	7	816	6	833
C1 Administratius/ives - tècnics/iques auxiliars	4	6	10	1	21
C2 Auxiliars administratius/ives - pràctics/iques	2	10	8	0	20
E Personal subaltern - ajudants d'oficis	1	2	9	0	12
Total	**16**	**31**	**976**	**12**	**1.035**

De les 1.035 persones en plantilla a 31 de desembre de 2018, 976 estan destinades a centres docents mentre que la resta, 59, estan destinades a serveis centrals.

Taula 6.1.3.3. Distribució de la plantilla funcional per edats i sexe a 31 de desembre
Institut Municipal d'Educació de Barcelona, 2018

Grups d'edat	% homes	% dones	% total
Menys de 30 anys	0,48	6,18	6,67
Entre 31 i 40 anys	1,64	33,24	34,88
Entre 41 i 50 anys	3,00	20,77	23,77
Entre 51 i 60 anys	4,35	22,32	26,67
De 61 anys en endavant	1,06	6,96	8,02
Total	**10,53**	**89,47**	**100,00**

Activitat

Durant l'any 2018, l'IMEB segueix treballant en el desenvolupament de la seva activitat ordinària de gestió i en el seguiment i control dels equipaments educatius municipals que són de la seva responsabilitat (100 escoles bressol municipals, 5 escoles municipals de música i el Conservatori Municipal de Música de Barcelona), a més de les activitats de promoció educativa, impuls de la formació professional i promoció de la participació a través del Consell Escolar Municipal i de districtes, d'acord amb la concreció dels objectius i actuacions del Programa d'actuació municipal (PAM) d'aquest mandat.

Direcció de Centres Educatius Municipals

Alguns dels eixos principals de treball durant l'any 2018 han estat els següents:

Escoles bressol municipals i atenció a la petita infància (EBM)

- L'any 2018 s'han posat en funcionament dues noves escoles bressol: l'EBM Leonor Serrano, al districte de l'Eixample (setembre del 2018) i l'EBM La Morera, al districte de Sant Andreu (desembre del 2018).
- Revisió i millora del document que recull el model educatiu de les escoles bressol municipals de Barcelona.
- Reducció de ràtios a les escoles bressol segons els espais. D'acord amb criteris d'espais i de complexitat de les escoles bressol municipals de la ciutat, s'ha iniciat un procés de reducció de les ràtios màximes d'infant per grup (aula). Durant el curs 2018-19 s'ha reduït la ràtio a 66 escoles i resten 35 centres amb la ràtio màxima que permet el Decret 282/2006, de 4 de juliol, quant als requisits dels centres de primer cicle de l'educació infantil (per a grups d'infants menors d'1 any, 8 infants; per a grups de menors de 2 anys, 13 infants, i per a grups d'infants de 2 a 3 anys, 20 infants.
- Espai de criança comunitària al barri de la Trinitat Vella. En el marc del Pla de barris de la Trinitat Vella, el curs 2017-2018 s'ha posat en marxa el projecte "Juguem junts", espai de criança comunitari al barri de la Trinitat Vella.

- L'equip educatiu d'atenció a especials necessitats (EEAEN), al llarg de l'any 2018, ha atès un total de 851 infants[1]. D'aquests, 284 es van matricular amb necessitats educatives especials (NEE) en el seu moment, i 576 han estat infants per als quals l'EBM o llar d'infants (LLI) ha considerat necessari fer una demanda d'orientació, ja que la seva evolució preocupava la família o l'equip. S'han fet 521 visites d'observació i atenció a 104 EBM o LLI.

Escoles municipals de música de Barcelona (EMM)

- L'oferta educativa de llarga durada a les escoles municipals de música es concentra en la franja d'edat de 5 a 18 anys, amb 2.201 alumnes.
- Programa "Música per a nadons i els més petits". Hi han participat 390 nadons.
- Les escoles ofereixen programes formatius d'iniciació o aprofundiment en la pràctica instrumental, així com la possibilitat de formar part d'agrupacions corals amb una participació de 253 alumnes de més de 18 anys.
- El curs 2017-2018, l'impacte de l'acció educativa fora dels equipaments propis de les escoles de música és d'un total de més de 4.500 infants i joves.
- Durant el 2018 s'ha implementat un projecte de caràcter pedagògic, amb inici el curs escolar anterior, amb l'objectiu de crear sinèrgies entre les cinc escoles, i, alhora, reconeixent la seva singularitat: cada escola, des de la seva personalitat pròpia, s'ha afegit a un projecte comú que, com a cloenda, s'ha materialitzat en una trobada col·lectiva que ha esdevingut l'acte central de commemoració del vint-i-cinquè aniversari de les escoles municipals de música.

Conservatori Municipal de Música de Barcelona

- L'any 2018 significa la singularització i consolidació del projecte "Bruc obert". L'11 d'abril de 2018 la Gaseta Municipal publicava l'acord del Consell Rector de l'IMEB relatiu a l'aprovació dels "Principis generals reguladors de l'organització i el funcionament del Conservatori Municipal de Música de Barcelona".

Direcció de Promoció Educativa

Alguns dels eixos principals de la feina de l'any 2018 han estat els següents:

- El Consell de Coordinació Pedagògica s'ha canviat el nom pel de Consell d'Innovació Pedagògica (CIP). Aquest canvi no és només nominal, sinó que respon a la voluntat de fer-lo agent de veritable innovació i transformació educativa. Aquesta voluntat es plasma en un pla de treball que es desenvoluparà al llarg de l'any 2018, que vetllarà per millorar la relació entre entitats i centres educatius, augmentar la qualitat de les activitats ofertes i incorporar-hi pràctiques innovadores. Aquest any, el CIP tenia 159 entitats que van organitzar 5.079 activitats

[1] *Dades corresponents a l'any 2017 (segon i tercer trimestre del curs 2016-2017 i primer trimestre del curs 2017-2018).*

agrupades en el Programa d'activitats escolars. Es van atorgar 29.248 places gratuïtes a alumnat de la ciutat.

- Projecte Menjallibres. Hi han participat 20 centres educatius amb 6 biblioteques i amb un total de 60 infants.
- "Petits talents científics". Programa per fomentar la ciència entre l'alumnat de primària a través del professorat. Hi participen 40 centres amb 108 mestres i 1.241 alumnes de 3 a 12 anys.
- Escolab. L'any 2018 hi van participar 9.795 alumnes, de 73 centres educatius i amb 200 activitats diferents.
- Mostra de Recerca Jove de Barcelona. L'any 2018 es van presentar 201 treballs d'alumnat de segon de batxillerat, de 92 centres educatius.
- Planetari Municipal. L'any 2018 es van dur a terme 204 activitats amb 5.028 alumnes de 95 centres educatius.
- Jornades Joves de Creativitat Artística. Hi han participat 296 alumnes en teatre i 156 en dansa.
- XXII Audiència Pública als Nois i Noies. Curs 2017-2018: "El Zoo que volem". Hi han participat 35 centres eductius i 1.400 infants.
- Patis escolars oberts als barris (70 patis escolars oberts, amb 248.174 persones usuàries).
- "Camí escolar, espai amic". Un total de 113 centres educatius tenen camí escolar consolidat i 7 han consolidat la iniciativa "Bus a peu".
- Biblioteca Artur Martorell. Any 2018: 1.773 persones usuàries presencials, amb 168 maletes temàtiques i 80 maletes viatgeres.
- Xarxa de Biblioteques Escolars. L'any 2018 es va donar suport a 77 centres educatius.
- El projecte Baobab és un projecte educatiu impulsat per l'Ajuntament de Barcelona a través de l'IMEB, amb la finalitat de consolidar el lleure educatiu de base comunitària als barris prioritaris. S'ha desenvolupat en 9 barris prioritaris, hi han participat 666 nenes i nens i s'han atès 488 famílies.

Consell Escolar Municipal de Barcelona

Alguns dels eixos principals de treball durant l'any 2018 han estat els següents:

- Posada en marxa de les comissions de treball (CT) del CEMB: CT Formació Professional; CT Innovació Educativa; CT Mapa Escolar i Escolarització; CT Participació; CT Segregació Escola, Equitat i Inclusió; CT Seguiment del Projecte Educatiu de Ciutat.
- Aprovació del Reglament de constitució del Consell Escolar Municipal de Barcelona (CEMB) i dels consells escolars municipals de districte (CEMD).
- Nova convocatòria del procés de selecció i provisió de representants municipals als consells escolars de centre.

- Organització, amb el Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i l'Àrea de Joventut i Adolescència, de la Jornada de Formació per a l'Alumnat dels Consells Escolars de Centre.

Fundació BCN Formació Professional

Alguns dels eixos de treball principals durant l'any 2018 han estat els següents:

- Novena edició dels premis "FP emprèn". Presentació de 82 de corresponents a 38 centres de l'àrea metropolitana de Barcelona.
- Complement a l'oferta de programes de formació i inserció (PFI) a la ciutat de Barcelona i suport a programes destinats a joves en risc d'exclusió social. Desplegament d'una oferta de 22 programes amb 369 places per a joves que han patit fracàs escolar o abandonament prematur, amb cofinançament per part de l'Ajuntament de Barcelona. Les places s'han repartit entre un total de 5 centres educatius i instituts, i 10 entitats socials de Barcelona.
- Mobilitat d'estudiants. Programes Erasmus+ per a estudiants i graduats de grau mitjà i superior de formació professional, amb estades en pràctiques a empreses, de dos mesos de durada. Durant l'any 2018 l'associació ha batut el rècord històric de 801 mobilitats (510 d'estudiants i 291 de docents), superant en 123 mobilitats l'any anterior (18,1%).

Actuacions i esdeveniments rellevants

Espais familiars socioeducatius

Per atendre les famílies amb fills de 0-3 anys, Barcelona ofereix actualment sis espais familiars, el nou Espai Familiar Socioeducatiu Aurora inclòs. Es tracta d'un nou espai municipal on les famílies amb infants en situació de vulnerabilitat i risc social reben el suport de professionals de l'àmbit educatiu i l'àmbit social i suport psicològic, un equip multidisciplinari que fa un acompanyament i dona suport a la criança dels nadons i a la mateixa família en tot allò que té a veure amb el desenvolupament dels infants de 0-3. L'objectiu és que tots els espais familiars de la ciutat es transformin en espais socioeducatius.

Escoles municipals de música

La democratització de l'accés a la música ha estat una aposta del Govern municipal. Actualment, Barcelona té cinc escoles de música de gestió municipal, tres amb concessió administrativa i dues de gestió directa.

Durant aquest any 2018, s'està arranjant l'edifici que allotjarà la futura Escola Municipal de Música de Sants; i està prevista la construcció de l'Escola Municipal de Música Pere Calafell, al districte de Sant Martí, i el trasllat de l'Escola Municipal de Música de Sant Andreu a les dependències de la Fabra i Coats.

“Apropem el món dels llibres a la petita infància”

És un pla específic de promoció de la lectura adreçat a les escoles bressol, que es porta a terme des de la Biblioteca Artur Martorell. La biblioteca ofereix la possibilitat de tenir en préstec, durant un trimestre, una selecció de contes i llibres adequats a l’edat dels infants, així com unes maletes temàtiques.

Actualment, 32 escoles bressol municipals participen en el projecte “Maletes viatgeres” i, a més, s’ha iniciat un curs sobre “L’acompanyament lector 0-3 anys”, que s’ofereix des del curs 2017-2018.

Escola de Segones Oportunitats

Durant aquest any s’ha impulsat el projecte de creació de la primera Escola de Segones Oportunitats a la ciutat de Barcelona, un nou recurs socioeducatiu gratuït adreçat a joves d’entre 16 i 25 anys que van abandonar prematurament el sistema educatiu o que estan en risc de fer-ho, o que, tot i tenir titulació bàsica, en aquest moment no estan ni estudiant ni treballant. La finalitat de la nova escola és afavorir la transició cap a programes educatius i, sempre que sigui possible, el seu retorn al sistema educatiu. Situada al districte de Sant Andreu (Capella, 10), l’entrada en funcionament d’aquesta nova escola es preveu per al setembre del 2019.

Prometeus

Forma part del programa de barris per fomentar el talent entre els joves de zones deprimides. L’objectiu de Prometeus és acompanyar i garantir l’arribada dels i les joves que han superat la selectivitat als ensenyaments d’estudis superiors i que els acabin. En el projecte hi participen les universitats i les entitats de barri. Prometeus s’ha implantat al barri del Raval i ara es treballa en la seva expansió cap a Nou Barris i Sant Martí. Amb aquest programa, 40 joves han arribat a la universitat i estan cursant els estudis d’ensenyament superior.

Simposi internacional: “El dret col·lectiu a l’educació”

La UNESCO, l’ACNUR, la Generalitat de Catalunya, l’Ajuntament de Barcelona i el Centre UNESCO de Catalunya van organitzar, el desembre del 2018, la I Reunió Internacional d’Experts sobre Polítiques Públiques en Defensa del Dret a l’Educació de les Persones Refugiades, com a contribució al Dia dels Drets Humans, que va coincidir amb el 70è aniversari de la Declaració universal dels drets humans.

Les qüestions relacionades amb l’educació de les persones refugiades són un gran repte. Amb més de 19,9 milions de persones actualment refugiades, principalment allotjades en països d’ingressos mitjans i baixos, l’accés, la qualitat i l’equitat educativa han de ser garantia per assegurar el dret a l’educació dels nens, nenes i joves refugiats.

Segons les dades presentades per l’ACNUR, els infants refugiats tenen cinc vegades més possibilitats de deixar l’escola, i només el 61% d’ells assisteixen a l’escola d’educació primària. En el cas de l’educació secundària, el percentatge dels refugiats que assisteixen a classe baixa fins al 23%. En educació superior, només l’1% dels refugiats hi tenen accés.

La reunió, celebrada a Barcelona, va buscar promoure el debat entorn de la protecció del dret que tenen les persones refugiades a l'educació i la importància de poder gaudir d'un accés equitatiu a una educació de qualitat. Entre altres, es va treballar la identificació com un dels principals reptes a què s'enfronten els països, les regions i les ciutats, que acullen un nombre important de persones refugiades, compartir bones pràctiques, així com determinar àrees clau i polítiques públiques en les quals fer incidència.

Al final de la reunió d'experts i expertes internacionals, es va elevar a la UNESCO una proposta de declaració política sobre el dret a l'educació de les persones refugiades, amb recomanacions sobre polítiques públiques rellevants a escala local, regional, nacional i internacional, i accions per compartir amb els estats membres i la societat civil internacional.

Mesura de govern "Cap a una política pública de cultura i educació"

Aquesta Mesura de govern és un primer pas en el desenvolupament d'una política pública transversal en els àmbits de cultura i educació a Barcelona. Pretén donar resposta a la necessitat de desplegar un treball conjunt entre agents culturals i educatius de la ciutat. Aquesta mesura la impulsen l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona, l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consorci d'Educació de Barcelona.

La Mesura, elaborada amb una metodologia basada en la transversalitat, la cooperació entre administracions i la construcció d'una visió compartida entre els àmbits cultural i educatiu.

Programa "Barcelona, ciutat educadora"

Durant aquest mandat, el Programa "Barcelona, ciutat educadora" s'ha reintegrat plenament en el educatiu de ciutat, enfortint el compromís de l'Ajuntament d'avançar cap a una ciutat educadora compromesa i transformadora des d'una estratègia comuna i compartida. La voluntat és situar el debat sobre la ciutat educadora al centre de les polítiques municipals mitjançant la presentació d'un nou Pla estratègic que marcarà la missió, la visió, l'objectiu i els eixos de treball dels propers anys, fins al 2022.

- El Programa "Barcelona, ciutat educadora", va organitzar la jornada "Mitjans audiovisuals per a la transformació social", en el marc de la celebració del Dia Internacional de la Ciutat Educadora, amb una participació de 160 professionals.

Programa d'educació en valors

Aquesta iniciativa promou debats sobre diferents àmbits temàtics, adreçats tant a la comunitat educativa com als interessats en general, per tractar dels reptes principals actuals de l'educació a Barcelona. Es promouen sessions compartides, des de diferents disciplines, en què es potencia la reflexió individual i col·lectiva, el pensament crític i la participació activa. La programació de les activitats és mensual i té lloc als equipaments públics de la ciutat al llarg del curs escolar.

Premi Barcelona Innovació Educativa

El maig del 2018 es van lliurar els guardons de la primera edició dels premis Barcelona Innovació Educativa. Fins a un total de setze projectes van ser reconeguts per les seves iniciatives desinteressades d'innovació i renovació pedagògica, sorgides de la xarxa d'entitats i centres educatius de la ciutat. Els premis inclouen dues modalitats en funció

del seu àmbit sectorial (educació infantil, primària, secundària, formació professional, educació al llarg de la vida, lleure educatiu) i territorial (un per cada districte de la ciutat).

Convenis marc bilaterals amb les universitats

El 16 de maig de 2018 l'Ajuntament va signar cinc convenis marc bilaterals, respectivament, amb la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Aquests convenis tenen com a objectiu principal establir un marc operatiu de col·laboració que faciliti i agilitzi la resolució de problemàtiques concretes i, sobretot, el desenvolupament de projectes vigents o d'iniciatives noves, d'interès mutu o compartit. A mitjan 2018 es van constituir les respectives comissions mixtes bilaterals, les quals han elaborat un pla de treball per a cada conveni que fixa el conjunt de projectes i iniciatives prioritàries per al bienni 2018-2019.

Baobab, programa de lleure educatiu i comunitari

Aquest programa té com a objectiu generar les condicions per a la creació, el desenvolupament i la sostenibilitat d'esplais o caus als barris de Sant Genís dels Agudells (districte d'Horta-Guinardó), Baró de Viver (Sant Andreu) i la Trinitat Nova (Nou Barris). Vol fomentar el lleure durant tot l'any en territoris on no hi ha entitats que el promoguin, amb l'objectiu de donar suport a la joventut disposada a comprometre's amb el seus barris. A més, en col·laboració amb el Pla de barris, es treballa amb les famílies que, per circumstàncies econòmiques o exclusió social, no tenen accés al lleure educatiu. L'estiu del 2018, 626 infants han participat en els casals i campaments urbans Baobab. S'ha creat el Cau de la Trini, al barri de la Trinitat Nova. La posada en marxa d'aquest cau s'emmarca en un dels eixos estratègics del programa Baobab.

Reptes de futur per al 2019

- Ampliar la matricula de les EBM amb la construcció de noves EBM d'acord amb la planificació estratègica elaborada per l'IMEB.
- Dotar amb pressupost i acabar les EMM de Sants i Pere Calafell així com el trasllat de l'EMM de Sant Andreu a Fabra i Coats.
- Aprovar i executar el Pla estratègic de ciutats educadores per transformar el projecte de Barcelona Ciutat Educadora.
- Incorporar altres models d'atenció a la petita infància com a serveis complementaris a les EBM; espais familiars, espais i grups de criança.
- Desenvolupar el model educatiu 0-6.
- Elaborar una Mesura de govern i un pla d'acció (Educació inclusiva).
- Desplegar la Mesura de cultura i educació.
- Ampliar l'escola de segones oportunitats amb un nou equipament on es puguin desenvolupar formacions específiques de PFIs i d'altres formacions ocupacionals per a joves.

Emilia Andreu
Gerent de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona

Taula 6.1.3.4. Indicadors de producció dels serveis
Institut Municipal d'Educació de Barcelona, 2018

	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	% d'increment (2015-2016) (2017-2018)
Escoles bressol municipals (EBM)							
Escoles	94	95	95	97	98	100	3,09
Alumnes	7.766	7.940	7.940	8.100	8.194	8.323	2,75
Escoles municipals de música (EMM)							
Escoles	4	4	4	4	5	5	25,00
Alumnes	2.502	2.525	2.619	2.681	2.957	2.884	7,57
Conservatori Municipal de Música (CMM)							
Alumnes	675	867	937	964	1.028	1.101	14,21
PROMOCIÓ EDUCATIVA							
Xarxa de biblioteques escolars							
Centres	78	78	78	77	77	nd	-1,28
BCN Aula Mòbil							
Centres	–	23	30	31	32	31	0,00
Alumnes	–	796	1.179	1.285	1.313	1.330	3,50
EscoLab							
Centres	40	35	51	133	161	73	-45,11
Alumnes	4.504	5.350	8.078	9.173	9.036	9.795	6,78
Petits talents científics							
Centres	–	22	42	49	44	40	-18,37
Alumnes	–	702	2.150	2.257	2.432	1.241	-45,02
Tot Dansa							
Centres	20	4	6	7	11	nd	57,14
Alumnes	398	70	104	186	357	156	-16,13
Teatre							
Centres	39	21	23	19	21	nd	10,53
Alumnes	518	618	626	307	310	296	-3,58
Audiència pública de ciutat							
Centres	19	22	19	11	41	35	218,18
Alumnes	700	898	737	315	1.685	1.400	344,44
Camins escolars							
Camins	61	67	81	130	148	113	-13,08
Centres	–	123	123	88	103	nd	17,05
Alumnes	42.223	44.024	44.442	49.515	59.979	nd	34,96
Patis escolars oberts al barri							
Centres	65	68	70	69	70	70	1,45
Nombre d'usos	256.847	307.916	280.844	288.969	241.669	248.174	-14,12
Suport educatiu a les famílies							
Centres	152	162	176	176	205	162	-7,95
Xerrades	292	288	303	328	354	169	-48,48
Participants	5.226	4.546	4.961	5.029	6.181	nd	22,91
Planetari Municipal							
Centres	165	81	68	83	71	95	14,46
Activitats	–	192	141	178	191	204	14,61
Alumnes	3.900	4.563	3.386	4.259	4.524	5.028	18,06

6.1.4.
Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona

L'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació (IMHAB) és un organisme municipal que gestiona les competències municipals d'habitatge i les del Consorci de l'Habitatge de Barcelona. De creació recent, el 2018 ha estat el primer any complet de gestió de tots els seus serveis de manera integrada, des d'una sola organització.

Missió

Així, la missió principal de l'IMHAB és gestionar, de manera integral, les polítiques d'habitatge de la ciutat de Barcelona, millorar els seus serveis i fer-los més eficients i eficaços.

S'encarrega d'impulsar la construcció i gestió de l'habitatge públic i de promoure polítiques d'habitatge sostenibles com la rehabilitació d'edificis i habitatges, informar i assessorar la ciutadania sobre l'habitatge, exercir la mediació entre privats per a una millor convivència i relació, atendre i prevenir les situacions d'expulsió i desnonaments a la ciutat, donar suport al pagament de les obligacions en habitatge de les persones més vulnerables, proposar i executar les sancions previstes a l'ordenament jurídic que són de competència municipal i conèixer la situació global de l'habitatge a la ciutat.

Entorn

El Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025 permet obtenir les línies mestres de les polítiques d'habitatge de la ciutat que fonamenten la intervenció de l'IMHAB. La situació d'emergència d'habitatge creixent fa més complexes i alhora necessàries les polítiques portades a terme per l'IMHAB per encàrrec municipal i del Consorci de l'Habitatge. La insuficiència manifesta de mitjans de les altres administracions (Estat i Generalitat) dedicats a l'habitatge i, en concret, a la nostra ciutat, ens aboca necessàriament a la màxima eficiència i plantejaments d'innovació que puguin maximitzar els nostres propis recursos i eines pròpiament municipals. En aquesta línia, cal augmentar la col·laboració amb el sector privat, que permeti multiplicar l'impacte de les polítiques d'habitatge a la ciutat (l'Operador Metropolità n'és un exemple).

Recursos

L'IMHAB ha obtingut uns ingressos de 42,1 milions d'euros, amb un resultat d'explotació de 2,7 milions d'euros i uns guanys 466 mil euros, que es destinaran íntegrament a accions pròpies de l'IMHAB, com la incorporació de nous habitatges mitjançant la promoció, l'adquisició i la millora dels edificis d'habitatges que es gestionen.

Les partides més rellevants pel que fa als ingressos han estat els lloguers, amb 23,3 milions d'euros, i les vendes, bàsicament del dret de superfície d'habitatges, amb 6,6 milions d'euros. El resultat obtingut ha estat possible gràcies al marge de vendes.

El volum d'inversió pel que fa a la nova construcció de promocions d'habitatges ha estat d'13,5 milions.

Taula 6.1.4.1. Finançament
Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació, 2018

	€
Inversió	13.542,00
Resultat comptable	466,69
Augment net efectiu	13.485,05

Taula 6.1.4.2. Recursos Humans a 31 de desembre
Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació, 2018

	Total	Mitjana d'edat	% de dones
Directius/ives	5	50,80	40,00
Caps de departament	10	51,10	60,00
Tècnics/tècniques	97	44,41	64,94
Administratius/ives i auxiliars	94	44,80	64,89
Altres	3	60,00	33,33
Total	**209**	**45,28**	

Activitat

Les actuacions més destacades al llarg de l'any 2018 han estat les següents:

Serveis i ajuts

Xarxa d'Oficines de l'Habitatge de Barcelona (XOHB)

El Consorci ofereix els seus serveis mitjançant la Xarxa d'Oficines de l'Habitatge de Barcelona.

Aquest any, les oficines van fer 272.386 atencions presencials, i es van situar lleugerament per sobre de l'any anterior. D'aquestes atencions destaquen, en primer lloc, les d'ajuts i pagaments de l'habitatge amb un 40%, seguides per les del Registre de Sol·licitants d'Habitatge i adjudicacions, amb un 33%, l'ús digne de l'habitatge (assessoraments i mediació), amb un 14%, la Borsa d'Habitatge de Lloguer, amb un 9%, i, finalment, les de rehabilitació i cèdules d'habitabilitat, amb un 2% cadascuna.

Com a novetats d'aquest 2018 cal destacar:

- Consolidació de les oficines d'habitatge a l'estructura de l'IMHAB (SAP, Formació...)
- Implementació dels Qmatic's a les deu oficines.
- Elaboració del projecte per a la millora del servei d'atenció a les oficines d'habitatge. Procés participatiu.

Assessorament i mediació

El servei d'assessorament i mediació es desenvolupa a les oficines d'habitatge i ofereix a la ciutadania informació especialitzada sobre habitatge. L'any 2018 es van fer 12.547 atencions.

Així, les demandes d'orientació en lloguer van ser les més nombroses, amb un 90% del total, seguides de les de mediació en contractes de lloguer, amb un 10% i les de comunitats de propietaris i propietàries, amb un 9%. La resta, compra, assetjament i el servei de les consultes sobre les dificultats en el pagament de crèdits hipotecaris (Ofideute) van ser testimonials, amb un 4%. Cal destacar que el Servei d'Ofideute està baixant significativament aquests darrers anys.

Unitat contra l'Exclusió Residencial (UCER)

Aquest servei bàsicament actua en els processos de desnonament, preveient-los i atenent el seu desenvolupament amb un objectiu: aturar, en la mesura del que sigui possible, el desnonament i atendre les famílies que estan en aquest procés. També opera en l'àmbit de disciplina, detectant els casos en què es produeixen situacions anòmales i sancionables previstes per la Llei pel dret a l'habitatge, que es remeten al Departament de Disciplina d'Habitatge del mateix IMHAB per tramitar-los.

En els processos de desnonaments, la Unitat fa un diagnòstic de la situació del procediment, aporta una mediació amb les persones arrendadores per evitar el llançament, amb els executants hipotecaris o amb les persones propietàries demandants de processos judicials en precari, i també actua acompanyant les persones afectades mitjançant el Servei d'Intervenció en la Pèrdua de l'Habitatge i Ocupació (SIPHO).

El 2018 les unitats de convivència (famílies) ateses han estat 2.270, a les quals se n'han de sumar 1512 més d'anys anteriors (6.371 persones afectades ateses, el 37% de les quals han estat menors).

Borsa d'habitatges de lloguer de Barcelona

És un servei de mediació entre propietaris d'habitatges buits i possibles llogaters, amb l'objectiu d'incrementar el nombre d'habitatges de lloguer a preus assequibles. Les gestions que es duen a terme han de revertir, finalment, en un contracte signat directament entre la persona propietària i el llogater o llogatera, i ha de suposar un preu inferior al de mercat a canvi de diferents avantatges per al propietari o propietària, com ara la rehabilitació del seu habitatge (en aquest cas s'incrementa en cinc anys la durada del contracte, en lloc del mínim de tres que marca la Llei).

Pel que fa a la contractació anual, cal destacar que s'han fet 191 contractes nous, i s'ha recuperat així el ritme de contractació de la Borsa. L'oferta d'habitatge ja es va reactivar amb la campanya de captació "Tu tens la clau" del 2016 i ha estat reforçada amb la repetició de la campanya el 2018.

Així, doncs, el nombre de contractes vigents el 31 de desembre de 2018 era de 867, la qual cosa suposa un increment del 13,04% respecte al 2017.

Cessió d'habitatges privats (programa Hàbitat 3)

Aquest servei de mediació entre llogaters o llogateres i persones propietàries té la particularitat que aquests darrers fan una cessió a l'Ajuntament mitjançant una entitat social i, per tant, el contracte es fa directament amb aquesta entitat. El llogater o llogatera finalista té la seva relació contractual i quotidiana amb aquesta entitat i no amb la persona propietària.

Això facilita poder destinar aquests habitatges a persones amb molt pocs recursos, i és l'Ajuntament qui determina el lloguer just que han de pagar, i qui assumeix la diferència amb el que percep el propietari.

El volum d'habitatges d'aquest programa té un topall de 250 i, el 31 de desembre de 2018 hi havia 244 contractes vigents amb un lloguer mitjà de 145 € mensuals. El cànon que es paga a les persones propietàries ha estat de mitjana 571€ l'any 2018.

Ajuts per al pagament de l'habitatge

Aquesta línia d'ajuts és fonamental per evitar els processos de degradació de la situació dels llogaters i dels hipotecats amb dificultats de pagament, i també per evitar desnonaments un cop iniciats.

Hi ha una gran diversitat d'ajuts, a causa de la varietat de situacions i la titularitat administrativa. Són els següents:

- Lloguer just (Generalitat de Catalunya): prestacions per al pagament del lloguer adreçades a les persones beneficiàries l'any 2018 així com per a col·lectius específics. S'han aprovat 1.767 expedients, 182 menys que l'any anterior, en què hi va haver 1.949 expedients.
- Prestacions econòmiques d'especial urgència per afrontar situacions d'emergència en l'àmbit de l'habitatge (Generalitat de Catalunya). Els expedients aprovats l'any 2018 han estat 323, un 37,76% menys que el 2017.
- Subvencions per al pagament del lloguer (Ministeri de Foment), ajuts a fons perdut per atendre el pagament del lloguer de les unitats de convivència a les quals el cost de l'habitatge i la seva dificultat per fer-li front pot situar les persones en risc d'exclusió social residencial. Se n'han subvencionat 5.338 durant el 2018, un 8,17% més que el 2017.
- Prestacions per al pagament del lloguer adreçades a persones beneficiàries. L'any 2018 (Consorci de l'Habitatge), ha concedit 1.990 ajuts.
- Gestió de la renda bàsica d'emancipació (Ministeri de Foment), que continua vigent però està en vies d'extinció i, per tant, no es concedeixen nous ajuts.
- Subvenció per a la inclusió d'habitatges al programa de Borsa: han estat 231 expedients tramitats en lloc dels 292 de l'any anterior.

Ajuts per a la rehabilitació

Des de l'aprovació de les bases reguladores d'ajuts per a la rehabilitació d'edificis i habitatges específiques per a la ciutat de Barcelona, el desembre del 2009, per la Junta

General del Consorci de l'Habitatge de Barcelona (CHB), tots els ajuts per a la rehabilitació a la ciutat s'havien fet sota el criteri de convocatòria única per part del Consorci, que és qui té aquesta competència.

El 2018, en canvi, la convocatòria d'ajuts a la rehabilitació es diversifica en tres convocatòries específiques:

1. Elements comuns. S'han aprovat 878 expedients de rehabilitació el 2018, la qual cosa ha suposat intervenir en 13.627 habitatges. Quant a xifres econòmiques, s'han invertit 23,98 milions d'euros el 2018 (import subvencionat), que suposa 77,42 milions d'euros d'inversió total per dur a terme les rehabilitacions, entre ajuts i aportacions dels particulars.

2. Finques d'alta complexitat. A partir d'un estudi encarregat a la Universitat Politècnica de Catalunya es van detectar quines eren les finques més vulnerables de la ciutat. Amb aquesta informació, l'Ajuntament dissenya un pla proactiu per abordar aquestes finques d'alta complexitat.

   Durant l'any 2018, s'han entrat 33 sol·licituds que permetran actuar en 454 habitatges, amb una inversió de 6,07 milions d'euros el 2018 (import subvencionat), que suposa 9,29 milions d'euros d'inversió total.

3. Interior d'habitatges. Borsa i vulnerables. S'ha intervingut en 136 habitatges de la borsa, amb una inversió de 2,29 milions d'euros el 2018.

   L'any 2018 també es va obrir una convocatòria d'interiors d'habitatge per a col·lectius vulnerables, de la qual encara no es disposa de resultats.

A més, en l'any 2018, s'introdueixen nous criteris socials per accedir a les subvencions: perllongament del contracte de lloguer fins a 5 anys i preu dins la forquilla de l'índex de preus al lloguer.

Disciplina de l'habitatge

Amb la voluntat de detectar les situacions d'ús anòmal de l'habitatge, s'apliquen les competències d'inspecció i capacitat sancionadora previstes per la llei.

- L'activitat de la Unitat de Disciplina de l'Habitatge s'ha centrat principalment en els procediments per desocupació permanent. En concret, fins al 31 de desembre de 2018 s'han iniciat 524 expedients de declaració d'utilització anòmala per desocupació permanent i se n'han incoat 177. I d'aquests, s'han incoat 13 expedients sancionadors i s'han pagat fins a 7 multes coercitives.
- S'han iniciat també expedients sancionadors d'HPO en no destinar l'habitatge a residència habitual i permanent, a la cessió per qualsevol títol d'aquests habitatges sense autorització prèvia i a fer ús o ser titular de més d'un habitatge de protecció oficial. De 1.601 expedients iniciats, s'han detectat anomalies en 217 habitatges.
- Altres expedients: s'han tramitat també expedients sancionadors per assetjament immobiliari (12 expedients), per sobreocupació (3 expedients), per aplicació de les ordres de conservació de l'article 4 del Decret llei 1/2015 (6 expedients),

sancionadors segons l'article 3 del Decret llei 1/2015 (5 expedients), per infrahabitatge (6 expedients), d'expropiació de la Llei 4/2016 (10 expedients), sancionadors per manca d'inscripció en el Registre d'habitatges buits (3 expedients) i finalment de manca de conservació (5 expedients).

Cens d'habitatges buits

El Cens d'habitatges buits té com a objectiu principal identificar els habitatges buits existents a la ciutat de Barcelona per fomentar-ne la incorporació al mercat a través de la Borsa d'Habitatges de Lloguer Assequible de Barcelona o del Programa de cessió d'habitatges buits. Fins ara no s'havia fet mai aquest estudi.

Per detectar els habitatges en desús, un equip de treball de l'Ajuntament visita els pisos potencialment buits i confirma in situ la situació dels immobles.

En data 31/12/2018 i durant la fase III del projecte, s'han prospectat un total de 51 barris ubicats en 9 districtes diferents, que se sumen als 17 barris que ja s'havien prospectats durant les dues primeres fases.

Els resultats de les fases I, II i III, fins a aquell moment disponibles, han suposat la detecció de 6.387 habitatges buits (un 1,41% del total d'habitatges dels 41 barris amb el cens tancat). En aquests mateixos barris, també s'han detectat 974 finques amb necessitat de rehabilitació, que rebran la visita i l'assessorament de l'IMHAB, i 651 habitatges d'ús turístic que no constaven com a legals i que han estat traspassats a l'Àrea d'Ecologia Urbana.

Accés a l'habitatge de protecció oficial (HPO) i gestió del parc públic

Registre de Sol·licitants d'Habitatges amb Protecció Oficial

La condició per participar en els processos d'adjudicació dels habitatges protegits a la ciutat és inscriure's en el Registre de Sol·licitants d'Habitatge amb Protecció Oficial de Barcelona (RSHPOB) www.registrehabitatgebcn.cat.

El 31 de desembre de 2018 el nombre d'unitats de convivència inscrites al Registre ascendia a 40.896, un 11,81% més que l'any anterior, que corresponen a 81.262 persones.

Al llarg de l'any 2018 s'han fet 650 propostes d'adjudicacions (437 d'obra nova i 213 de segones adjudicacions). Aquestes adjudicacions no es poden considerar definitives perquè és possible que un adjudicatari o adjudicatària renunciï a posteriori a l'habitatge adjudicat.

Adjudicació d'habitatges per a emergència social

Per als casos de vulnerabilitat i de pèrdua imminent de l'habitatge, el Consorci disposa dels habitatges del Fons de Lloguer Social, que adjudica (en part) a través de la Mesa d'Emergències Socials de Barcelona.

Durant el 2018 s'han fet 11 reunions de la Mesa, on s'han analitzat 614 situacions de pèrdua de l'habitatge, amb la instrucció de les oficines d'habitatge. Al llarg de l'any s'han posat a disposició de la Mesa 197 habitatges del Fons de Lloguer Social. Per a 11 sol·licituds, s'ha trobat una solució alternativa.

A 31 de desembre de 2018, hi ha 442 expedients estimats pendents d'assignació d'un habitatge.

El parc públic gestionat per l'IMHAB

L'IMHAB, a 31 de desembre de 2018, gestiona 7.600 habitatges de lloguer i 762 en dret de superfície.

En aquesta data, 287 habitatges es troben en rotació, la qual cosa representa el 3,78% del parc de lloguer gestionat. Així mateix, altres 265 habitatges es troben pendents de primera adjudicació.

D'altra banda, l'IMHAB té un import mitjà de lloguer de 211 €/mes, i el 81% de les llogateres i els llogaters paguen un import inferior als 300 € mensuals. D'altra banda, a les persones que no poden pagar aquestes quantitats, se'ls subvenciona el lloguer. Parlem dels habitatges amb serveis per a gent gran (1.340) compensat amb 3.424.652,38 € d'import subvencionat i dels que són contractes amb ajuts del Fons de Lloguer Social (1.129) amb 1.918.418,32 € d'import subvencionat.

Pel que fa a nous contractes, el 2018 se n'han signat 624, que representen un 17,29% més que l'any anterior.

El Servei de Prevenció, Intervenció i Mediació en Habitatges Públics (SPIMH) es va posar en marxa a finals del 2014 per actuar en els habitatges públics, protegits o gestionats en el marc d'un programa públic, fonamentalment inclosos en el Fons d'Habitatges de Lloguer Social o els susceptibles d'incloure-s'hi. Les seves funcions se centren a acompanyar les noves persones arrendatàries a integrar-se en l'entorn i la seva comunitat de veïns i veïnes, mediar en els conflictes, analitzar les dificultats per fer-se càrrec del pagament del lloguer, amb una proposta d'actuació, i fer el seguiment de la resta de condicions contractuals. El 2018 s'han fet 1.281 intervencions, un 73,81% més que el 2017.

Pel que fa a reparacions, manteniment i rehabilitacions dels edificis del parc públic, la despesa ha estat de 6.717.735,94 €, que correspon a 5.092 habitatges.

L'IMHAB, l'any 2018, gestiona 505 locals i 988 places d'aparcament, 45 places més que el 2017.

A més, com a unitats internes, cal destacar les renovacions i regularitzacions de lloguers, la gestió patrimonial, l'administració de les finques, l'atenció i informació a les famílies usuàries del parc públic, els expedients contenciosos oberts a algunes d'aquestes, les inspeccions i el fons documental del mateix IMHAB.

Comunicació corporativa

Pel que fa a la comunicació, s'han dut a terme diverses accions, entre les quals destaquen les següents:

- L'edició de diferents publicacions relacionades amb l'habitatge, com ara *Qüestions d'Habitatge núm.21* dedicat al Pla pel Dret a l'Habitatge. També s'ha treballat en la reformulació del Xifres d'Habitatge amb un nou format i sistematització de

dades conjuntament amb l'Observatori de l'Habitatge de Barcelona. S'ha revisat i reeditat la *Guia de l'habitatge* que inclou informació sobre tots els serveis, ajuts i subvencions disponibles a la xarxa d'oficines de Barcelona.

- També, s'han editat i distribuït diversos fulletons informatius a la xarxa d'oficines de l'habitatge: catàleg de serveis, borsa de lloguer, ajuts a la rehabilitació, etc. I, paral·lelament, s'ha creat una xarxa de distribució sistemàtica per nodrir les oficines dels materials vigents i la reposició d'aquests.
- La coordinació de jornades de portes obertes per visitar els pisos de l'IMHAB.
- La realització de la jornada: "Polítiques de rehabilitació al sud d'Europa". L'Ajuntament de Barcelona va organitzar aquesta trobada en col·laboració amb altres entitats, on representants de diverses institucions i organitzacions internacionals van valorar les mesures dutes a terme a diferents països del sud d'Europa i la seva aplicabilitat en altres territoris.
- Organització de l'exposició i jornada sobre Allotjaments de Proximitat Provisionals (APROP). Per donar a conèixer el nou model d'allotjaments impulsat per l'Ajuntament de Barcelona s'exposen els dos models previstos, un mòdul individual i un de doble. Fins ara s'han exposat a l'entorn del museu HUB i als Jardinets de Gràcia.
- Participació en el Congrés Smart City. En el marc d'aquest congrés internacional, l'Ajuntament de Barcelona ha donat a conèixer els seus projectes més innovadors: l'Operador Metropolità d'habitatge assequible, la Borsa de Lloguer i l'Observatori Metropolità de l'Habitatge.
- La comunicació interna de la institució amb eines com ara la intranet o el butlletí informatiu als membres del Consell de l'Habitatge Social de Barcelona i també amb els treballadors de l'Institut.
- Comunicació corporativa en implementar una nova imatge i *naiming* del recent creat Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB).
- La unificació del web d'Habitatge ha permès integrar el web de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació (IMHAB) al web de l'Ajuntament de Barcelona, crear un nou blog "L'habitatge en dades" per avançar cap a la transparència, i activar un plànol interactiu de les promocions d'habitatge en construcció en sòl públic.
- Les campanyes "Si rehabilitem l'habitatge, guanyem qualitat de vida" (campanya a l'entorn dels ajuts a la rehabilitació d'edificis i habitatges) i "Tu tens la clau per fer de Barcelona una ciutat més justa" (campanya per a la captació d'habitatges amb destinació a la Borsa de Lloguer).

Obra nova i adquisicions

Promocions d'obra nova

Durant l'any 2018, l'IMHAB ha lliurat cinc promocions amb 226 habitatges. dues d'aquestes promocions, amb 91 habitatges van ser acabades aquell mateix any.

A més a més, a la fi de l'any 2018 l'IMHAB tenia 11 promocions d'obra nova en construcció amb un total de 502 habitatges i 24 estaven en projecte (amb un potencial de 2.185 habitatges). Cal sumar també nou promocions pendents de licitar la redacció del

projecte (576 habitatges), tres sòls per licitar per a cohabitatge (105 habitatges), tres sòls per licitar per a promoció d'habitatges en dret de superfície (264 habitatges), un sòl per licitar per promoció de lloguer assequible (54 habitatges) i cinc sòls per aportar a l'Habitatge Metròpolis Barcelona (467 habitatges).

Pel que fa a la promoció d'obra nova sobre sòl municipal, cal tenir en consideració que durant l'any 2018 també van ser lliurades dues promocions amb 44 habitatges d'operadors delegats i que es va acabar la construcció d'una promoció de 28 habitatges. Addicionalment, el 31/12/2018 hi havia sis promocions en projecte (amb un potencial de 191 habitatges).

Compra d'habitatges o cessió d'usdefruit

Durant l'any 2018 s'han adquirit un total de 68 habitatges: 42 habitatges provinents de la compra directa o de l'exercici del tanteig i retracte i 26 de la cessió d'usdefruit signada amb la SAREB. El cost d'adquisició dels 42 habitatges provinents de la compra directa o tanteig i retracte ha estat de 6.521.828,25 €.

Addicionalment, a la fi de l'any 2018 hi havia 265 habitatges en tràmit d'adquisició: 178 habitatges de compra directa o exercici del tanteig i retracte i 87 de cessió d'usdefruit.

Reptes de futur per al 2019

Per a l'any 2019, l'IMHAB es planteja els reptes següents:

Respecte a emergències socials:

- Millorar la gestió i l'eficàcia de la Mesa d'Emergències, i reduir l'augment sostingut de la llista d'espera.
- Continuar el reforç de les actuacions a càrrec de la UCER.

Respecte a parc públic:

- Augmentar la construcció d'habitatges de protecció oficial i així ajudar a atendre les necessitats d'habitatge de la població, com a principal promotor de l'Ajuntament de Barcelona.
- Continuar treballant perquè el parc públic d'habitatges sigui majoritàriament de lloguer social, per assolir l'objectiu del Pla pel dret a l'habitatge de Barcelona 2016-2025, en què es preveu que el 80% del total de la nova promoció tingui, en el conjunt de tota la ciutat, aquest règim de tinença.
- Posar més sòl públic a la disposició de promotores socials, com ara cooperatives, a partir de nous models de tinença de l'habitatge i noves formes de convivència, com el model de cessió d'ús en règim cooperatiu o altres formes de promoció delegada, així com continuar amb les promocions d'aquests models de tinença que ja s'haguessin iniciat durant el 2018.
- Fer ús de la Modificació del Pla General Metropolità (MPGM) de tanteig i retracte per a tota la ciutat, exercint la compra d'habitatges o edificis.

- Fomentar nous models d'habitatge de protecció oficial que donin resposta als requeriments socials actuals (criteris de gènere, d'accessibilitat, eficiència, model de convivència, etcètera).
- Renovar i ampliar el contracte de cessió d'habitatges gestionat fins el 2018 per Hàbitat 3, fent entrar altres actors (Generalitat mitjançant el Consorci de l'Habitatge) i projectes (*Housing First*).
- Ampliar el parc d'habitatges gestionats amb l'adquisició de pisos buits de grans i petits tenidors i la rehabilitació posterior que se'n fa.
- Mantenir, rehabilitar i millorar el parc públic d'habitatge actual.

Respecte a la millora en el parc privat:

- Acabar el cens d'habitatges buits amb la resta de barris de la ciutat.
- Donar continuïtat als ajuts al lloguer propis i ampliar-los, en la mesura que es pugui, segons demanda, i gestionar els que provenen de la resta d'administracions.
- Consolidar la rehabilitació com un pilar bàsic de la política d'habitatge a la ciutat (interiors d'habitatge, elements comuns i ascensors, finques d'alta complexitat) i seguir condicionant els propietaris que gaudeixin de les ajudes que millorin les condicions de lloguer als arrendataris, si escau (índex de preu del lloguer i durada del contracte).
- Reforçar les línies de treball de disciplina, amb una voluntat creixent de detecció de situacions anòmales i d'adaptació a les noves normatives que es puguin desenvolupar.

En l'àmbit organitzatiu:

- Dissenyar i aplicar un model millorat de xarxa d'oficines d'habitatge a la ciutat.
- Aplicar la millora de l'estructura organitzativa de l'IMHAB, perfeccionant-ne els processos i la gestió dels recursos.

Àngels Mira i Cortadellas
Gerent de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació

Taula 6.1.4.3. Indicadors de producció de serveis
Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona, 2018

	2011	2012
Atencions a les oficines de l'habitatge		
Ciutat Vella	23.200	22.513
L'Eixample	17.198	15.625
Sants-Montjuïc	17.428	17.187
Les Corts	8.228	7.596
Sarrià-Sant Gervasi	4.989	4.087
Gràcia	19.203	17.645
Horta-Guinardó	14.021	12.153
Nou Barris	20.034	16.852
Sant Andreu	15.873	14.017
Sant Martí	27.482	22.418
Barcelona	167.656	150.093
Ajuts per a la rehabilitació[1]		
Nombre d'expedients	1.114	827
Ajuts per a la cohesió social	-	60
Habitatges inclosos als expedients	19.374	11.411
Subvenció (€)	20.208.270,90	18.558.746,40
Pressupost d'obres (€)	65.646.551,17	65.854.021,72
Programa d'ajuts per a la instal·lació d'ascensors		
Nombre d'expedients	286	335
Habitatges inclosos als expedients	4.070	4.319
Subvenció (€)	10.794.182,21	11.438.120,45
Pressupost d'obres (€)	24.611.229,50	28.867.132,64
Tramitació de cèdules d'habitabilitat		
Cèdules gestionades en oficines de l'habitatge	-	-
Inspeccions d'oficines de l'habitatge	-	-
Cèdules gestionades als Serveis Territorials	-	-
Inspeccions de Serveis Territorials	-	-
Registre de sol·licitants d'HPO		
Inscripcions vigents	30.572	27.813
Processos d'adjudicació de noves promocions	5	6
Habitatges inclosos en els processos d'adjudicació (primeres i segones adjudicacions)	741	669
Acumulat d'habitatges adjudicats	2.203	2.872
Adjudicataris citats	5.922	6.154
Mesa d'adjudicació d'habitatges per a emergència social		
Habitatges lliurats a proposta de la Mesa	138	177
Servei d'informació i assessorament legal en matèria d'habitatge		
Lloguer	3.818	4.190
Comunitat de propietaris	504	911
Compra	117	208
Programes de mediació		
Nombre de mediacions Ofideute	-	292
Nombre de mediacions en el lloguer iniciades	-	37
Nombre de mediacions en el lloguer finalitzades	-	-
Nombre de mediacions en casos de possible assetjament immobiliari	26	18

2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
19.823	17.173	26.471	30.254	37.618	35.643	34,65
15.218	13.040	18.776	20.775	23.360	22.912	22,03
15.302	17.205	19.730	23.347	26.922	26.083	32,20
6.911	6.918	10.462	10.342	13.657	16.780	60,39
4.605	7.091	9.784	10.339	12.872	14.119	44,31
14.246	11.688	14.865	12.756	20.823	20.859	40,32
14.174	16.358	17.095	18.724	23.714	25.667	50,14
21.628	18.139	29.831	42.238	46.871	40.309	35,12
14.181	12.212	14.138	17.792	25.558	31.711	124,30
26.508	26.328	29.080	35.704	40.722	38.303	31,72
152.596	146.152	190.232	222.271	272.117	272.386	43,19
251	123	630	790	1.321	1.047	66,19
29	3	21	19	23	18	-14,29
3.316	1.924	10.100	12.337	18.292	14.217	40,76
7.246.775,38	4.272.033,55	27.484.344,48	25.431.083,56	31.425.038,70	32.338.956,80	17,66
29.943.268,76	12.917.313,67	58.616.649,07	72.004.836,68	91.300.406,06	89.574.448,95	52,81
98	33	142	142	194	196	38,03
1.306	491	1.892	1.885	2.472	2.494	31,82
2.618.717,86	514.777,96	5.812.516,55	5.641.537,26	9.149.052,48	7.375.660,20	26,89
11.442.867,44	1.744.083,59	12.731.873,34	12.999.024,68	20.076.788,82	17.270.463,79	35,65
12.866	16.235	15.991	14.738	14.925	17.597	10,04
1.393	832	856	576	324	422	-50,70
16.010	13.998	10.244	10.346	9.557	6.966	-32,00
58	134	184	141	217	52	-71,74
28.584	29.725	28.238	30.637	36.577	40.896	44,83
5	5	3	0	4	1	-66,67
291	632	532	134	265	185	-65,23
3.163	3.795	4.327	4.461	4.726	4.911	13,50
2.889	5.273	3.864	2.644	716	1.205	-68,81
213	198	319	363	213	197	-38,24
5.594	5.911	6.768	8.391	11.375	11.315	67,18
1.047	1.057	1.152	1.250	1.707	1.099	-4,60
154	113	159	125	215	98	-38,36
602	468	412	380	272	153	-62,86
169	180	485	1.087	1.556	1.520	213,40
147	125	281	649	1.032	984	250,18
30	22	27	45	51	35	34,62

Taula 6.1.4.3. Indicadors de producció de serveis (continuació)
Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona, 2018

	2011	2012
Programes de captació d'habitatge privat		
Borsa d'habitatges de lloguer (contractes vigents)	1.081	1.064
Habitatges cedits per a lloguer social	-	-
Nombre d'ajuts per al pagament de l'habitatge		
Prestacions per al pagament de lloguer	4.326	3.670
Prestacions d'especial urgència	951	485
Subvencions per al pagament del lloguer	-	-
Ajut del Consorci, per al pagament del lloguer	-	-
RBE expedients vigents	17.506	5.579
Servei de Prevenció, Intervenció i Mediació en Habitatges (SPIMH)		
Prevenció, intervenció i mediació en habitatges públics[2]	-	-
UCER		
Unitats de convivència ateses	-	-
Ordres de llançament ateses	-	-
Casos resolts	-	-
Gestió d'habitatges públics		
Promoció habitatges de l'IMHAB		
Acabades	199	490
En obres	800	310
Projectes en redacció	436	476
Signatures de contractes	-	-
Adjudicació d'habitatges	390	694
Obra nova	-	410
Habitatges en rotació	182	284
Patrimoni immobiliari		
Habitatges en lloguer	5.830	5.937
Expedients de contenciós		
Oberts	265	318
Tancats	274	240
En tràmit	255	343
Atencions realitzades per l'Oficina d'Atenció	16.024	16.537
Adquisició d'habitatges		
Compra d'habitatges	6	0
Habitatges en finques senceres	6	-
Habitatges "solts"	-	-
Cessió d'usdefruit	-	-
Visites al web		
www.bcn.cat/habitatge[3]	455.483	400.293
www.consorcihabitatgebcn.cat	177.970	171.600
www.registrehabitatgebcn.cat	129.334	131.968

1. Aquest expedients ja estan inclosos en els totals d'ajuts per a la rehabilitació.

2. Del total d'intervencions de l'any 2018, 40 intervencions han estat a petició de la Borsa d'Habitatge.

3. Del mes d'abril al juny del 2015 l'apartat "Habitatge" es va allotjar al web d'Hàbitat Urbà. Des del juliol 2015 l'apartat es va allotjar al web de Drets Socials. En tots dos casos, l'adreça www.bcn.cat/habitatge es va redirigir cap a la URL de la nova organització web (habitatge.barcelona).

2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
764	751	662	633	767	867	30,97
-	-	137	113	-	9	-93,43
2.993	2.535	2.522	2.175	1.949	1.767	-29,94
488	868	626	611	519	323	-48,40
-	-	2.200	3.581	4.935	5.338	142,64
-	-	2.920	2.356	2.138	1.990	-31,85
3.148	1.491	854	704	0	0	-17,56
-	-	427	435	737	1.281	72,60
-	679	1.020	1.574	2.351	2.270	122,55
-	-	1.092	2.303	3.776	3.114	185,16
-	-	592	769	1.362	2.088	252,70
-	160	150	-	407	91	-39,33
514	400	498	547	254	502	0,80
478	394	489	355	860	1.475	201,64
-	-	407	639	532	624	53,32
515	530	551	589	497	552	0,18
208	210	239	255	198	265	10,88
307	320	312	334	299	287	-8,01
6.026	6.122	6.153	6.660	7.267	7.600	23,52
334	258	272	251	305	362	33,09
305	342	302	253	236	283	-6,29
345	302	264	259	359	395	49,62
18.449	20.002	27.192	28.139	28.556	29.775	9,50
12	94	69	128	185	42	-39,13
12	52	36	72	161	38	5,56
-	42	33	56	24	4	-87,88
-	-	-	34	103	26	-23,53
375.816	348.243	227.159	228.183	251.247	426.601	87,80
226.442	190.994	219.510	255.770	347.686	353.249	60,93
138.645	125.299	111.017	99.461	157.599	176.053	58,58

6.2 Organismes consorciats

6.2.1.
Agència de Salut Pública de Barcelona

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) és un organisme autònom consorciat, amb personalitat jurídica pròpia i patrimoni independent. El va crear el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) en virtut del que disposa la Llei de la carta municipal de Barcelona, com a fruit de l'acord entre l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, i es vincula funcionalment a l'Àrea de Drets Socials.

L'Agència és l'interlocutor únic en matèria de salut pública de la ciutat, i concentra totes les competències de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona en aquest camp.

Missió

L'Agència de Salut Pública de Barcelona dirigeix i gestiona els centres i serveis de salut pública de la ciutat per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya. La seva raó de ser és vetllar per la salut de les persones residents a Barcelona i els seus visitants.

Entorn

Tot i les dificultats del context, s'han ampliat les aportacions econòmiques de l'Ajuntament de Barcelona per reforçar la feina de millora de la salut en barris desfavorits i altres aspectes prioritaris, i s'han preservat les de la Generalitat de Catalunya. També s'han mantingut les inversions a càrrec del finançament municipal, cosa que ha permès un tancament equilibrat del pressupost de l'Agència i unes perspectives estables per al proper any.

S'han mantingut els serveis de salut pública al servei de la ciutadania de Barcelona.

Recursos

El pressupost liquidat de l'ASPB del 2018 pel que fa a ingressos ha estat de 29.420.408,45€, corresponent als drets reconeguts i liquidats. La majoria d'aquests procedeixen de les transferències econòmiques fetes per l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, en un percentatge del 64,03% i 24,54%, respectivament, sobre el total. Pel que fa al pressupost liquidat de despeses, és a dir de les obligacions reconegudes, el capítol més important correspon al de personal, amb 15.009.290,99€, seguit del de compra de béns corrents i serveis amb 14.023.804,71€.

Taula 6.2.1.1. Liquidació del pressupost
Agència de Salut Pública de Barcelona, 2018

Capítol	€	%
Despeses		
Personal	15.009.290,99	48,72
Béns i serveis	14.023.804,71	45,52
Transferències corrents	650.295,46	2,11
Inversió i transferències de capital	1.125.860,04	3,65
Passius financers	0	0,00
Despeses financeres	1.131,07	0,00
Total	**30.810.382,27**	**100,00**
Fonts de finançament		
Aportacions de l'Ajuntament de Barcelona	18.837.275,58	64,03
Aportacions i contractes de serveis de la Generalitat de Catalunya	7.220.130,00	24,54
Transferències corrents i subvencions de l'Estat	312.233,96	1,06
Altres transferències	104.548,83	0,36
Altres ingressos propis i patrimonials	2.946.221,08	10,01
Total	**29.420.408,45**	**100,00**

Aquesta informació és pressupostària i no economicofinancera; per tant, no coincidirà amb la del compte de resultats.

Les transferències de l'Ajuntament de Barcelona integren l'aportació municipal, l'aportació d'organismes autònoms de l'Ajuntament de Barcelona i la subvenció de capital PIM.

El nombre de persones treballadores a 31 de desembre de 2018 era de 305, sense incloure el personal adscrit per la Generalitat. L'edat mitjana era de 47 anys i un 70% eren dones.

Activitat

Les funcions de l'ASPB es desglossen en un catàleg de serveis que es revisa i actualitza periòdicament i que aprova la Junta de Govern. L'ASPB desplega la seva activitat en 11 grans àmbits d'actuació i 47 línies de treball, el resum de les quals és a la taula d'indicadors de producció.

Els grans àmbits d'actuació són els següents:

- Sistemes d'informació sanitària, mitjançant els quals es recullen i analitzen les dades de salut dels ciutadans i les ciutadanes de Barcelona.
- Vigilància i control epidemiològic de les malalties transmissibles, brots epidèmics i malalties relacionades amb la feina.
- Vigilància i control ambiental dels riscos que poden suposar un perill per a la salut.
- Vigilància i control d'aliments i d'establiments alimentaris de la ciutat amb vista a garantir la seguretat alimentària per als consumidors.

- Vigilància i control de les plagues urbanes.
- Laboratori de Salut Pública, que dona suport analític als programes de vigilància i control dels aliments, les aigües i l'aire establerts per les autoritats sanitàries. Els serveis analítics del Laboratori de Salut Pública també estan a disposició d'empreses i clients particulars.
- Prevenció de la malaltia, amb especial rellevància de les activitats preventives que s'integren en la praxi assistencial, com el cribratge de càncer de mama o el programa de vacunacions escolars.
- Promoció de la salut de les persones, tant en l'àmbit individual com col·lectiu, a través de programes i accions en els vessants assistencial, educatiu i laboral.
- Atenció de les drogodependències amb accions de prevenció del consum de drogues i alcohol i programes de tractament i de reducció de danys per a persones consumidores.
- Exercici de l'autoritat sanitària, fent complir la normativa vigent en el camp del control ambiental, els aliments i els establiments alimentaris.
- Projectes externs.
- Recerca i docència.

Actuacions i esdeveniments rellevants

Sistemes d'informació sanitària

Un dels principals productes dels diversos sistemes d'informació sanitària és l'informe de salut de la ciutat, "La salut a Barcelona", que es fa cada any. És una eina clau per millorar el coneixement sobre els determinants de salut que afecten la població i, a partir d'aquí, planificar i dissenyar intervencions de salut i orientar les polítiques de salut basades en l'evidència. D'altra banda, durant l'any s'ha analitzat l'Enquesta de salut de Barcelona feta l'any previ. A més s'han estat fent treballs orientats a avaluar l'impacte en la salut de diversos programes i polítiques municipals.

Vigilància epidemiològica i intervenció

La vigilància epidemiològica de les malalties transmissibles i la intervenció en la investigació i el control de brots epidèmics es fa en estreta col·laboració amb els serveis assistencials de salut de la ciutat i els responsables del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. El servei està consolidant els canvis i relleus fets recentment. Hi ha un fort increment en la declaració de brots de petites dimensions. Cal destacar les activitats de vigilància i control de les arbovirosis importades (dengue, chikungunya i febre del Zika), que afecten molt durant el període estival, i de les infeccions de transmissió sexual.

Vigilància i intervenció ambiental

Durant l'any, s'han mantingut les activitats de vigilància i control del medi hídric, les aigües de consum humà i els establiments amb risc sanitari per legionel·la, com ara piscines d'ús públic, establiments que comercialitzen plaguicides, albergs juvenils i

establiments de tatuatge, pírcing i micropigmentació. Però cal esmentar la tasca feta amb l'Ajuntament de Barcelona en matèria d'interlocució i coordinació general sobre la informació de la qualitat de l'aire envers la ciutadania i preparant les mesures d'acció que han de fer disminuir la contaminació atmosfèrica, així com la resposta a diverses peticions de suport per valorar canvis ambientals (com ara la potencial presència de dioxines al Besòs, l'impacte de les superilles, etcètera).

Prevenció de les malalties i promoció de la salut

S'ha consolidat la feina en salut als barris, que inclou 23 barris. Es tracta d'un projecte participatiu en què col·laboren diferents administracions i també les entitats veïnals del barri. La seva finalitat és reduir les desigualtats en salut de la població. També es mantenen i milloren els diversos programes d'intervenció a les escoles. S'està desenvolupant un projecte per reduir les reticències pel que fa a les vacunes, que mostren alguns sectors de població. S'ha transferit totalment la tradicional activitat d'aplicació de vacunes a les escoles als serveis d'atenció primària, dels quals ara és més pròpia.

Prevenció i atenció a les addiccions

Es mantenen els serveis de titularitat municipal d'atenció a les persones amb problemes de drogoaddicció, així com els programes de prevenció del consum. S'ha treballat molt intensament a Ciutat Vella, districte on els canvis en el tràfic de drogues han plantejat reptes importants. En l'àmbit preventiu cal esmentar el projecte pilot de salut emocional "1,2,3 emoció!".

Seguretat alimentària

Al llarg de l'any s'han mantingut els programes de vigilància i control basats, majoritàriament, en la inspecció d'establiments alimentaris i l'anàlisi de la qualitat sanitària dels aliments que es consumeixen a la ciutat, tant des d'un punt de vista microbiològic com químic. S'han ampliat les accions de comunicació i promoció de la salut alimentària, incorporant elements innovadors, com ara vídeos musicals, i establint aliances amb altres actors.

Laboratori de Salut Pública

El Laboratori ha seguit actualitzant i acreditant les seves línies analítiques d'aigües, aliments i ambientals, tant microbiològiques com químiques, amb la finalitat de mantenir la seva competència tècnica i la qualitat dels seus resultats per poder atendre les noves exigències legals pel que fa al control oficial. El volum de mostres gestionades ha superat les 36.000 d'anuals. Mantenir els compromisos pel que fa als terminis de resposta és un repte considerable.

Qualitat

D'acord amb els compromisos de millora contínua dels nostres serveis i de donar la màxima consideració a la prevenció de riscos pel que fa a les persones que treballen a l'ASPB, l'Agència ha renovat les certificacions de les normes ISO 9001 de qualitat i OSHAS 18001 de salut i seguretat a la feina. En el monitoratge que es fa del grau de satisfacció de les persones interlocutores de l'Agència (en bona part directives de serveis públics que configuren la seva clientela) s'aprecien nivells elevats de satisfacció.

Recerca i docència

L'ASPB ha continuat portant a terme projectes de recerca que ajuden a fer les tasques de salut pública basades en la ciència, els resultats dels quals es publiquen en revistes professionals. A més, segueix mantenint convenis de col·laboració amb universitats per tal de contribuir a la docència de salut pública a Catalunya.

Avenç en canvis organitzacionals

Els darrers dos anys, l'ASPB ha intentat aproximar-se al model d'organització proposat per Frederic Lalloux, que promou l'autoorganització, la plenitud i el sentit evolutiu. S'ha creat un grup motor que ho impulsa (grup Planter) i sis grups de treball que desenvolupen projectes concrets. Al mateix temps, s'ha emprès un pla intern per incorporar les desigualtats socials en tota la cartera de serveis de l'ASPB.

Reptes de futur per al 2019

Per a l'any 2019, l'ASPB es planteja els reptes següents:

- Mantenir el funcionament operatiu dels serveis de salut pública confiats a l'ASPB i vetllar pel Pla d'acció sobre drogues de Barcelona.
- Participar en les prioritats polítiques definides per a la ciutat: consolidar el Programa "Salut als barris"; participar en el Pla del clima; participar en la Taula de Salut Mental i la de Salut Sexual i Reproductiva, i col·laborar en l'Observatori d'Impactes en Salut i Qualitat de Vida de les Polítiques Municipals i en el Pla d'acció conjunta per a la reducció de desigualtats socials en salut.
- Seguir impulsant el grup Planter i el Pla de desigualtats socials intern.
- Participar en el Pla d'igualtat de gènere que ha de portar a terme l'Ajuntament de Barcelona i concretar-lo a l'ASPB.
- Participar en les diverses taules de l'Ajuntament o la Generalitat de Catalunya que tinguin relació amb la nostra cartera de serveis.

Carme Borrell i Thió
Gerent de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Taula 6.2.1.2. Indicadors de producció de serveis
Agència de Salut Pública de Barcelona, 2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2017
SISTEMES D'INFORMACIÓ SANITÀRIA							
Sistema d'informació d'accidents de trànsit							
Casos d'urgència codificats	9.350	9.216	9.541	9.727	9.800	9.197	-3,61
VIGILÀNCIA EPIDEMIOLÒGICA I INTERVENCIÓ							
Programa de prevenció i control de la tuberculosi							
Casos notificats i estudiats	614	530	523	513	511	417	-20,27
Vigilància i control de la sida/VIH i de l'hepatitis							
Declaracions de sida	91	72	79	43	42	34	-56,96
Declaracions de nous diagnòstics de VIH	496	428	417	374	280	228	-45,32
Declaracions d'hepatitis víriques	237	235	150	170	281	158	5,33
Vigilància i control de la legionel·losi							
Casos de legionel·losi investigats	56	85	73	73	87	107	46,58
Vigilància i control d'altres malalties transmissibles							
Declaracions nominals d'altres malalties transmissibles	2.351	2.640	3.400	4.663	8.467	6.592	93,88
Vigilància de la salut ocupacional							
Informes sobre casos investigats emesos	247	276	314	337	438	341	8,60
VIGILÀNCIA I INTERVENCIÓ AMBIENTAL							
Vigilància i control de les aigües de consum humà							
Controls de desinfecció de la xarxa i dipòsits	-	180	528	749	620	364	-31,06
Controls de qualitat de l'aigua de proveïment	312	183	194	123	111	159	-18,04
Controls d'aixeta de consumidor	246	325	351	254	166	145	-58,69
Vigilància i control del medi hídric							
Controls de fonts naturals	-	-	-	26	54	53	103,85
Controls d'aigües litorals	252	180	230	151	179	253	10,00
Controls de sorres de platges	342	324	414	574	554	511	23,43
Vigilància i control d'instal·lacions de risc sanitari							
Piscines: controls sistemàtics	154	124	110	34	51	20	-81,82
Albergs juvenils							
Inspeccions preventives i de comprovació	69	62	76	44	58	46	-39,47
Instal·lacions de risc de legionel·losi							
Torres de refrigeració i condensadors evaporatius							
Inspeccions preventives i de comprovació	142	126	128	82	112	68	-46,88
Altres instal·lacions de risc (centres sanitaris, ACS i AFCH)							
Inspeccions preventives i de comprovació	120	122	103	195	139	114	10,68

Taula 6.2.1.2. Indicadors de producció de serveis (continuació)
Agència de Salut Pública de Barcelona, 2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2017
PREVENCIÓ I PROMOCIÓ DE LA SALUT							
Programa de cribratge de càncer de mama							
Citacions de dones fetes	94.000	99.720	99.010	98.366	96.440	nd	-2,60
Pla de vacunació continuada[2]							
Vacunes administrades a les escoles	58.607	37.668	4.909	1.411	1.046	0	0,00
Vacunes de la grip subministrades	293.554	306.980	280.305	285.453	274.478	263.333	-6,05
Prevenció i control del tabaquisme							
Inspeccions de tabac en establiments alimentaris	5.618	5.332	6.256	6.591	5.830	5.258	-15,95
PREVENCIÓ I ATENCIÓ A LES ADDICCIONS							
Programes de disminució de risc en centres sociosanitaris							
Persones usuàries en actiu a la Sala Baluard	1.664	1.704	1.668	2.215	2.024	2.636	58,03
Persones usuàries en actiu a la Sala Vall d'Hebron	162	121	126	123	105	107	-15,08
Programes de disminució de risc al carrer							
Xeringues distribuïdes	177.162	193.846	241.144	297.690	329.819	465.822	93,17
SEGURETAT ALIMENTÀRIA							
Vigilància i control d'establiments alimentaris							
Inspeccions en establiments de restauració col·lectiva social	1.431	1.246	1.197	841	996	830	-30,66
Inspeccions en establiments de restauració col·lectiva comercial	1.246	1.177	1.913	2.839	2.333	1.753	-8,36
Propostes de resolució del RSIPAC	2.058	737	636	564	637	549	-13,68
VIGILÀNCIA I CONTROL DE PLAGUES URBANES							
Vigilància i control ambiental de plagues a la via pública							
Inspeccions inicials i de seguiment de múrids	8.804	10.254	13.707	12.613	15.599	13.626	-0,59
Inspeccions inicials i de seguiment de paneroles	818	1.853	1.407	2.584	3.320	3.620	157,29
Inspeccions inicials i de seguiment de mosquits	1.068	782	898	1.170	912	1.273	41,76
LABORATORI DE SALUT PÚBLICA							
Mostres analitzades (inclou altres mostres i controls de qualitat)	29.577	30.755	33.297	31.665	35.985	35.901	7,82
Paràmetres analitzats	575.565	572.386	516.846	509.742	571.519	621.871	20,32

6.2.2.
Consorci de Serveis Socials de Barcelona

La Carta municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, crea, a l'article 61, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBCN) i el defineix com un ens associatiu entre la Generalitat de Catalunya (60%) i l'Ajuntament de Barcelona (40%).

El Consorci de Serveis Socials té personalitat jurídica pròpia i independent de la de les administracions consorciades, així com capacitat de ser titular de drets i obligacions, dins dels límits establerts per l'ordenament jurídic. Es regeix per uns estatuts propis i per l'esmentada Carta municipal.

L'òrgan de govern superior del Consorci és el seu Consell de Govern, presidit a 31 de desembre de 2018 per l'Honorable Senyor Conseller Chakir el Homrani del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, i vicepresidit per la Il·lustríssima Senyora Laia Ortiz Castellví, Segona Tinenta d'Alcaldia de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Missió

La missió del Consorci és contribuir a desenvolupar i impulsar una xarxa de serveis socials i programes d'atenció especialitzada de qualitat per a tothom i, sobretot, per a aquelles persones en situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social a Barcelona, mitjançant la seva planificació, gestió, seguiment i avaluació, tot partint d'un model de base comunitària i en compliment dels encàrrecs de les administracions consorciades.

Entorn

Durant l'any 2018, hi ha hagut principalment dues situacions del context que han marcat l'activitat del Consorci.

D'una banda, l'increment continuat del nombre d'arribades de menors estrangers no acompanyats, que ha més que duplicat la xifra del 2017, ha repercutit en molts casos en el funcionament i l'activitat quotidiana dels centres de protecció gestionats pel Consorci. Aquesta circumstància també ha tingut conseqüències en el servei de joves vulnerables, i han augmentat els pisos gestionats pel CSSBCN a partir de les resolucions d'emergència per a l'obertura i/o traspàs de nous pisos per a persones extutelades.

D'altra banda, el primer semestre del 2018 ha estat marcat per la continuïtat de l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola per part del Govern central, que ha afectat la capacitat de resposta del Consorci tant per l'increment de gestions que s'han hagut de fer com per l'aturada en la presa de decisions de governança.

Recursos

Per desenvolupar els seus objectius, el Consorci disposa de recursos econòmics provinents de les aportacions i cessions d'ús realitzades per les administracions consorciades. Aquestes aportacions es recullen en els pressupostos d'ingressos i despeses que el Consell de Govern aprova anualment. La Gerència del Consorci eleva al Consell de Govern la liquidació del pressupost i els comptes anuals prèviament intervinguts.

El Consorci té diversos centres de responsabilitat, que disposen d'autonomia de gestió de la seva despesa i, durant l'any 2018, s'ha mantingut el treball per objectius en aquests centres.

El resultat pressupostari s'ha presentat ajustat, corregit amb diverses desviacions de finançament.

Taula 6.2.2.1. Liquidació del pressupost[1]
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2018

Capítol	€	%
Despeses		
Personal	7.731.147,27	11,85
Béns i serveis	57.234.720,28	87,73
Despeses financeres	464,28	0,00
Inversió i transferències de capital	275.078,59	0,42
Total	**65.241.410,42**	**100,00**
Fonts de finançament		
Ingressos propis i altres	2.293.369,62	3,54
Ajuntament de Barcelona	1.547.974,69	2,39
Generalitat de Catalunya	60.932.737,08	94,07
Total	**64.774.081,39**	**100,00**
Desviacions positives de finançament	2.364.906,72	
Resultat pressupostari ajustat	1.897.577,69	

1. El resultat que es mostra és provisional i pot tenir variacions un cop es faci el tancament definitiu en data 31.03.2019.

Pel que fa als recursos humans, la plantilla del Consorci de Serveis Socials de Barcelona està formada per personal laboral contractat pel Consorci, així com pel personal funcionari adscrit de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona.

Durant l'any 2018, el Consorci ha continuat desenvolupant el Pla de suport per a la realització del Programa individual d'atenció (PIA) vinculat amb les sol·licituds de la Llei de la dependència. Així, s'ha seguit disposant de les professionals (tècniques, treballadores socials i auxiliars administratives) que es van contractar l'any 2016 quan es va iniciar aquest pla.

També enguany s'ha creat el Gabinet de Gerència, encapçalat pel gerent del CSSBCN i format per tres professionals amb funcions de secretaria, suport tècnic a Gerència i planificació.

Taula 6.2.2.2. Recursos humans a 31 de desembre
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2018

	Total	Mitjana d'edat
Alta direcció	1	49,4
Caps de servei	5	54,9
Directors/ores de centres propis	6	52,4
Tècnics/tècniques grup A1	8	44,7
Tècnics/tècniques grup A2	134	45,9
Administratius/ives	6	55,2
Auxiliars	51	46,8
Total	**211**	**49,9**

Activitat

Durant l'any 2018 el CSSBCN ha seguit gestionant tots els centres i pisos que té traspassats dels àmbits de la infància i adolescència en risc, joves vulnerables, dones víctimes de violència masclista, persones amb discapacitat i persones amb drogodependència.

També s'han continuat duent a terme els encàrrecs en relació amb la Llei de dependència (gestió de sol·licitud i valoració del grau de dependència, realització dels programes individuals d'atenció –PIA– i control de la llista d'espera de les residències i els centres de dia per a gent gran).

Servei d'atenció a la infància en risc i desemparada

El 2018 el Consorci ha gestionat o controlat la gestió de 37 serveis residencials per a infants i adolescents en risc o amb desemparament a la ciutat de Barcelona, en els quals s'han dut a terme de 1.325 atencions.

El 2018 s'ha iniciat la gestió de dos nous serveis: la residència maternal Santa Eulàlia i el Pis Mistral per a persones d'entre 16 i 18 anys.

Taula 6.2.2.3. Atenció a la infància i adolescència en risc i desemparada
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2018

	2017	2018	% d'increment
Centres d'infància gestionats	35	37	5,71
Infants i adolescents atesos/es en els serveis residencials[1]	1.578	1.325	-16,03
Places	647	651	0,62

1. Font: Les dades s'obtenen del Sínia. En cas que un infant o adolescent hagi entrat en dos recursos diferents durant l'any, s'ha comptabilitzat dues vegades.

El Consorci també fa el seguiment tècnic i la gestió del projecte "Jo torno a casa", adreçat a infants i adolescents que es desinternen de CA o de CRAE per treballar el retorn al seu domicili. L'any 2018, en aquest programa s'han atès 29 famílies i 93 persones: 44 adults/

adultes, 20 infants i 29 adolescents. I també impulsa altres projectes per desenvolupar en els centres de protecció.

En relació al treball en xarxa, el Consorci ha continuat la coordinació amb la DGAIA i amb altres agents a través de grups de treball (educadors i educadores de carrer, coordinació amb el Servei de Mediació i Assessorament Tècnic de Justícia Juvenil, l'Oficina d'Atenció al Menor, Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències i Servei d'Orientació sobre Drogues, entre altres), i també ha fomentat la coordinació entre els centres de protecció i recursos especialitzats.

Servei d'atenció a joves vulnerables

El 2018 el CSSBCN ha gestionat 25 serveis en l'àmbit de joves: 24 recursos residencials per a joves immigrants no acompanyats en situació de vulnerabilitat i un centre diürn.

D'aquests 25 recursos, el 2018 s'ha fet efectiu el traspàs al CSSBCN de la gestió de 13 pisos de l'Àrea de Suport al Jove Tutelat i Extutelat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA), i 6 serveis residencials més s'han començat a gestionar per resolució d'emergència.

El 2018 s'han gestionat 24 recursos residencials per a joves vulnerables (23 pisos assistits i 1 residència) i s'han atès 156 joves.

L'estada en els pisos suposa tot un conjunt de tasques de suport dutes a terme per les entitats gestores i pel Consorci. El Consorci ofereix l'acompanyament i assessorament en els tràmits vinculats a estrangeria, i també fa la valoració de casos per determinar si es proposa que el jove entri a un d'aquests recursos residencials o no; el 2018 hi ha hagut 20 joves en valoració.

També en l'àmbit d'atenció a joves vulnerables, el Consorci ha seguit gestionant l'equipament diürn Dar Chabab per a adolescents amb problemes de salut mental o d'addicció a drogues. El 2018 s'hi han atès 63 joves.

Taula 6.2.2.4. Servei d'atenció a joves vulnerables
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2018

	2017	2018	% d'increment
Serveis residencials per a joves vulnerables gestionats	5	24	380,00
Joves atesos en els pisos del Consorci	47	156	231,91
Joves atesos al centre Dar Chabab	64	63	-1,56

Servei d'atenció a les dones que han patit violència masclista

Els equipaments residencials per a dones que ha gestionat el Consorci el 2018 són 19, i s'ha atès 112 persones: 63 dones i els seus 43 fills/filles.

El 2018 s'ha fet efectiu el traspàs al Consorci de la gestió d'11 equipaments; concretament, de 3 pisos per a dones víctimes de violència masclista (pendents d'obertura), 3 pisos per a dones que han patit violència masclista i consumeixen substàncies tòxiques

(1 dels quals està pendent d'obertura) i 5 pisos per a dones víctimes de tràfic d'éssers humans (pendents d'obertura). Els pisos pendents d'obertura, per tant, no han atès a cap persona durant l'any.

Taula 6.2.2.5. Atenció a les dones i als seus fills/filles
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2018

	Recursos traspassats	Places	Persones ateses	Fills/filles atesos
Serveis d'atenció a les dones i als seus fills/filles				
Casa d'acollida per a dones víctimes de violència masclista	1	27	21	26
Pisos per a dones víctimes de violència masclista (VM)	7	34	16	17
Pisos per a dones víctimes de VM i amb consum de tòxics	3	14	22	2
Pisos per a dones víctimes de tràfic d'éssers humans (TEH)	8	25	4	4

Des del Servei d'Atenció a les Dones també es participa en espais de coordinació institucional que impliquen la posada en comú de l'expertesa de tots els i les professionals de l'àmbit, amb l'objectiu de generar coneixement i desenvolupar propostes de millora.

Servei d'Atenció a les Persones amb Discapacitat

L'any 2018, el Consorci ha controlat la gestió de 19 centres per a persones amb discapacitat física o intel·lectual amb necessitat de suport extens o generalitzat, on s'ha atès 461 persones.

Per tant, s'han seguit gestionant els mateixos centres que l'any anterior, tot i que s'han aprovat per Consell de Govern del Consorci els traspassos d'una residència i dos centres ocupacionals, acord que s'ha publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC); la seva gestió des del CSSBCN es farà efectiva a partir de l'1 de gener de 2019.

Taula 6.2.2.6. Atenció a persones amb discapacitat
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2018

	Recursos gestionats	Places	Persones ateses
Serveis per a persones amb discapacitat			
Residències	13	333	340
Llars residències	3	82	82
Centres diürns d'atenció especialitzada	3	43	39

Aquests serveis disposen d'una oferta d'atenció per a aquest col·lectiu de 458 places, 12 més que l'any 2017. Concretament, el 2018 s'han posat en marxa 4 noves places per a persones amb paràlisi cerebral (a la residència Esclat Marina) i s'ha augmentat 8 places per a persones amb discapacitat intel·lectual o pluridiscapacitat (a la residència Estació del Mar 1).

Des del Servei també s'ha impulsat i donat suport a les iniciatives innovadores per a la promoció de la inclusió i la millora de la qualitat de vida dels i les residents. El CSSBCN

ha participat en la Xarxa d'Accessibilitat i Vida Independent de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, i ha donat suport al projecte "Mi Casa", que vol desenvolupar models d'habitatge en la comunitat, sobretot per a les persones amb més necessitats de suport i que generalment queden excloses dels models d'habitatge inclusius. Durant el 2018 també s'ha mantingut el desplegament del projecte de teràpia assistida amb animals.

Serveis d'atenció a les persones amb drogodependències

El Consorci ha seguit gestionant durant el 2018 la Comunitat Terapèutica Can Puig, on s'ha atès 92 persones, tots homes. En relació amb les sortides del recurs, enguany n'hi ha hagut 71, 30 de les quals han estat altes terapèutiques, mentre que la resta han estat sortides voluntàries, expulsions o sortides per un altre motiu. Per tant, l'índex d'èxit d'estada al recurs per al 2018 és del 42,3%.

Al novembre del 2018, va ser atorgada l'autorització administrativa de funcionament de la Comunitat Terapèutica Can Puig com a centre sociosanitari. Per tant, ha quedat inscrita al Registre de Centres, Serveis i Establiments Sanitaris del Departament de Salut, així com també ha estat inscrita l'any 2018 al Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials (RESES) del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Taula 6.2.2.7. Atenció a persones en situació de drogodependència
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2018

	2017	2018	% d'increment
Centre Comunitat terapèutica	1	1	0,00
Persones ateses en els serveis del Consorci	99	92	-7,07
Places	33	33	0,00

Servei d'Atenció a les Persones en Situació de Dependència

El CSSBCN dona suport, en coordinació amb les administracions consorciades, al desplegament de la Llei 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD) a Barcelona.

El nombre de primeres sol·licituds de valoració del grau de dependència registrades durant l'any 2018 ha estat de 13.969, i les valoracions efectuades han estat 11.482. Pel que fa a les sol·licituds de revisió de grau, se n'han registrat 9.058 durant l'any.

El Consorci també ha coordinat les treballadores i els treballadors socials de les residències de la Xarxa pública de serveis socials en l'elaboració dels PIA que impliquen un acord entre la persona amb dependència o els seus familiars i el treballador o treballadora social en relació amb els serveis que rebrà la persona. Aquesta coordinació ha suposat la supervisió, la validació i el tancament de 6.351 PIA, 4.293 dels quals han estat en el marc d'un Pla de contingència per a la resolució de PIA pendents de tancament a la ciutat.

D'altra banda, durant el 2018 s'ha seguit gestionant la llista d'espera d'accés a les residències i centres de dia per a gent gran, i resolent les incidències que es puguin produir.

Pel que fa a les sol·licituds d'informació o gestió, l'any 2018 se n'han atès 47.307, de les quals 16.207 han estat presencials; 19.700, per via electrònica a través del correu; 5.200, telefòniques, i 5.200 s'han respost en el marc del pla de contingència.

Tramitació de documentació

L'assessoria jurídica del Consorci és l'encarregada de gestionar els tràmits per documentar els infants i adolescents estrangers tutelats per la DGAIA. Això implica diverses tasques, l'objectiu de les quals és poder resoldre la situació juridicodocumental de cada infant tutelat per l'Administració catalana. També s'ofereix el servei d'assessorament jurídic a joves vulnerables majors d'edat.

Durant l'any 2018, s'ha gestionat la tramitació de 1.005 documentacions d'infants i joves tutelats a Barcelona província, entre les quals es comptabilitzen 795 permisos inicials, 165 renovacions i 45 excepcions de treball. Respecte al 2017, s'ha produït un increment significatiu de tramitacions efectuades, ja que s'han gestionat 448 tramitacions més.

D'altra banda, també s'han fet les gestions oportunes als consolats i les ambaixades per tramitar un total de 178 passaports i 100 cèdules.

Respecte als joves majors d'edat en situació de risc social, des del Consorci s'han efectuat el 2018 un total de 52 tràmits de renovacions de permisos de residència.

Taula 6.2.2.8. Tramitació de documentació
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2018

	2017	2018	% d'increment
Tramitacions per a persones tutelades			
Permís de residència inicial	411	795	93,43
Renovació del permís de residència	133	165	24,06
Exceptuacions del permís de treball	13	45	246,15
Passaport	105	178	69,52
Cèdula	83	100	20,48
Tramitacions per a joves majors d'edat en situació de vulnerabilitat			
Renovació del permís de residència	55	52	-5,45

Actuacions i esdeveniments rellevants

Com a esdeveniments més rellevants d'aquest 2018 es destaquen els següents:

- Implementació de circuits i procediments interns per millorar l'eficiència de gestió –en l'àmbit de l'Administració principalment–, responent al repte 2018 de millorar el funcionament intern del Consorci.
- En l'àmbit dels recursos humans, durant el 2018 s'ha elaborat el pla de formació 2019-2021 per als i les professionals del CSSBCN i s'ha elaborat un estudi de riscos psicosocials.

- Increment de personal d'estructura del CSSBCN i constitució del Gabinet de gerència.
- Creació d'una comissió interna al CSSBCN per al seguiment dels objectius del Pla director 2017-2021. El 2018 s'ha avançat en el compliment dels objectius d'aquest pla, amb un compliment del 62,5%, repartit entre un 43% d'objectius plenament assolits i un 19,5% de parcialment assolits.
- Arran de l'entrada en vigor del nou reglament general de protecció de dades al mes de maig, el CSSBCN ha nomenat un delegat de protecció de dades.
- Participació en la Taula institucional d'adolescents i joves migrats sols, i els seus respectius grups de treball impulsats pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, contribuint al repte 2018 d'acompanyar l'atenció a l'arribada de MENA.
- Creació de la Xarxa de joves de la ciutat de Barcelona (Xbcn), donant resposta al repte 2018 de construir un espai comú d'abordatge del suport als i les joves en situació de vulnerabilitat. El 31 de desembre de 2018, la xarxa estava constituïda per 3 administracions (CSSBCN, Ajuntament de Barcelona i Generalitat de Catalunya) i 38 entitats, que es van reunir en Comissió plenària el mes d'octubre. La Xbcn també inclou una Comissió Permanent, que s'ha reunit dues vegades entre setembre i final d'any.
- Coordinació amb el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) per a l'elaboració d'un circuit d'assignació de centre educatiu per als infants i adolescents dels centres de protecció de la ciutat que cursen educació infantil, primària i secundària. També s'ha celebrat per part del CEB una sessió informativa a les direccions dels centres de protecció sobre els recursos d'educació postobligatòria per a joves.
- Planificació de les primeres accions sorgides de la Comissió d'accés a residències i centres de dia per a gent gran liderada pel CSSBCN des de desembre de 2017 i creada per encàrrec de la Taula d'atenció integrada social i sanitària, i inici d'algunes d'elles, com ara l'elaboració d'un fullet informatiu per a les persones que reben una valoració del grau de dependència (en col·laboració amb el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies), o el mapatge dels recursos actuals (en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona).
- Consecució de traspassos en l'àmbit de l'atenció a les dones víctimes de violència masclista, joves extutelats i persones amb discapacitat. En aquest últim àmbit, el CSSBCN ha aprovat en el seu Consell de Govern el traspàs de 770 places de centres ocupacionals i 86 places en llars residència, en espera de la seva formalització per acord de govern de la Generalitat, quan correspongui.

Reptes de futur per al 2019

Els principals reptes per a l'any 2019 són els següents:

- Seguir millorant el funcionament intern del Consorci en relació amb els circuits, la presa de decisions, els processos i les coordinacions.
- Equiparar l'estructura de Recursos Humans (RH) del Consorci a les necessitats reals de professionals necessaris fins a assolir el nombre suficient de personal, actualment per sota dels mínims indispensables en diversos serveis.

- Continuar sent propositius en la planificació de polítiques relacionades amb els serveis socials especialitzats.
- Començar el desplegament de les accions sorgides de la Xarxa de joves a la ciutat de Barcelona i de la Taula social i sanitària de millora d'accés a residències de gent gran.
- Continuar col·laborant amb la resta de consorcis de la ciutat per millorar l'atenció als col·lectius atesos en els serveis del CSSBCN.
- Seguir acompanyant l'atenció a l'arribada de MENA i donar suport a la generació de noves places residencials per part del sistema de protecció.
- Seguir elaborant el disseny del desplegament del model integral d'atenció a la infància i l'adolescència en risc a la ciutat.

Joan Uribe Vilarrodona
Gerent del Consorci de Serveis Socials de Barcelona

Taula 6.2.2.9. Indicadors de producció dels serveis
Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2018

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Atenció a la Infància i l'Adolescència									
Infants i adolescents atesos en els serveis residencials gestionats	1.430	1.198	1.145	1.263	1.352	1.363	1.541	1.325	-2,00
Atenció a joves vulnerables									
Joves atesos en els serveis residencials	93	67	43	37	41	42	47	156	280,49
Joves atesos al centre Dar Chabab	-	-	-	-	-	-	64	63	-1,56
Atenció a les dones i als seus fills/filles									
Persones ateses als serveis d'atenció a les dones[1]	61	76	87	85	95	87	71	112	17,89
Atenció a les persones amb discapacitat									
Persones ateses en centres de dia i centres residencials	263	243	267	307	443	446	465	461	4,06
Suport a l'autonomia personal i atenció a la dependència									
Persones ateses al Servei d'Informació	40.893	25.705	40.143	46.776	50.678	49.845	51.305	47.307	-6,65
Sol·licituds registrades[2]	14.608	10.070	8.442	7.757	10.044	11.404	11.486	13.969	39,08
Valoracions realitzades[2]	17.155	12.412	8.073	5.832	7.309	9.652	11.539	11.482	57,09
Plans individuals d'atenció (PIA) del Consorci	3.443	3.082	3.094	1.843	1.470	5.353	6.813	6.351	332,04
Atenció a les persones drogodependents									
Persones ateses	94	93	91	91	97	95	99	92	-5,15

Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2015 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

1. Les persones ateses inclouen tant les dones com els seus fills/filles.

2. Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

6.2.3.
Consorci d'Educació de Barcelona

Missió

El Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) té la missió d'avançar cap a una gestió integrada de l'educació de la ciutat, sota els principis de la proximitat i l'eficàcia, per millorar-ne els nivells d'excel·lència i d'equitat. Aposta per una escola inclusiva, que cerca la innovació i impulsa el treball en xarxa des de l'autonomia i l'optimització dels recursos públics.

També és l'interlocutor únic dels centres educatius públics i privats concertats de la ciutat, i atén les necessitats educatives de les famílies. Un dels grans objectius de la Carta municipal de Barcelona és reforçar l'autonomia de la ciutat al servei d'una administració més eficaç i propera a la ciutadania. El Consorci connecta amb la tradició educativa innovadora de la ciutat i, alhora, aposta per una gestió pública més eficient.

Entorn

La principal novetat d'aquest curs ha estat la creació de deu nous centres educatius públics: sis escoles, tres instituts escola i un institut. El CEB desenvolupa la planificació de l'oferta educativa de la ciutat a partir de tres principis fonamentals: la proximitat, la qualitat i l'equitat, amb l'objectiu de garantir la igualtat d'oportunitats educatives per a tothom. Durant aquest curs s'ha continuat apostant per la renovació pedagògica i la innovació educativa de tots els centres educatius de la ciutat.

Recursos

El pressupost del CEB del 2018 ha estat de 196.500.129 € Pel que fa al pressupost de despeses, el capítol més important correspon al de personal, amb un 35 % sobre el total del pressupost, seguit del capítol de bens i serveis, que ha suposat un 33 %.

Taula 6.2.3.1. Liquidació del pressupost
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

Despeses	€	%
Personal	69.059.830,93	35,14
Béns i serveis	64.926.407,98	33,04
Transferències corrents	19.732.415,87	10,04
Inversions	42.131.239,82	21,44
Transferències de capital	468.000,00	0,24
Variacions d'actius financers	182.234,00	0,09
Total	**196.500.128,60**	**100,00**
Ingressos	**€**	**%**
Taxes, venda de béns i serveis i altres ingressos	3.270.828,48	1,66
Transferències corrents	150.532.342,54	76,61
Alienació d'inversions reals	41.862.607,53	21,30
Transferències de capital	468.000,00	0,24
Variacions d'actius financers	366.350,05	0,19
Total	**196.500.128,60**	**100,00**

Durant aquest curs 2017-2018 el CEB ha disposat d'un equip humà de 10.326 professionals, dels quals un 87,61% són personal docent i un 12,39% són personal d'administració i serveis. Tots ells han desenvolupat la seva tasca en els diversos centres i serveis educatius gestionats pel CEB.

Taula 6.2.3.2. Recursos humans
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

Personal de serveis educatius	9.047
Personal d'administració i serveis	1.279
Total	**10.326**

Activitat

Les activitats més destacades del CEB es poden classificar en:

Gestió del procés de preinscripció i matrícula

Des del CEB s'ha organitzat i coordinat el procés anual ordinari de preinscripció i matrícula als centres docents de la ciutat de Barcelona, de titularitat pública i privada concertada, per als ensenyaments d'educació infantil, primària i secundària obligatòria, i per als ensenyaments postobligatoris (batxillerats, formació professional i arts plàstiques i disseny) i programes de formació inicial.

Durant el procés de preinscripció per al curs 2017-2018, es van rebre 57.473 sol·licituds per al conjunt dels nivells educatius, que abasten des d'educació infantil fins als programes de formació inicial.

Taula 6.2.3.3. Procés de preinscripció: oferta de places vacants i sol·licituds rebudes
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

Nivell educatiu	Oferta de places vacants			Sol·licituds rebudes		
	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Educació infantil (1r cicle)	4.450	4.370	-1,80	7.745	7.740	-0,06
Educació infantil (2n cicle)	15.630	15.796	1,06	13.752	13.963	1,53
Educació primària	4.789	4.390	-8,33	3.393	3.208	-5,45
Educació secundària obligatòria	9.446	9.108	-3,58	8.372	8.445	0,87
Batxillerats	4.741	4.880	2,93	3.963	3.894	-1,74
Formació professional	16.151	16.366	1,33	16.589	18.406	10,95
Arts plàstiques i disseny	990	1.153	16,46	689	859	24,67
Programes de formació inicial	584	580	-0,68	932	958	2,79
Total	**56.781**	**56.643**	**-0,24**	**55.435**	**57.473**	**3,68**

La demanda atesa durant el procés de preinscripció va ser superior a la del curs 2016-2017. El conjunt de places assignades va ser de 43.853. L'increment més significatiu el trobem en les places assignades en la formació professional, on es va registrar un augment d'un 9,58% respecte al curs anterior (taula 6.2.3.4).

Taula 6.2.3.4. Procés de preinscripció: places assignades[1]
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

Nivell educatiu	Demanda atesa		
	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Educació infantil (1r cicle)	4.315	4.256	-1,37
Educació infantil (2n cicle)	12.945	13.260	2,43
Educació primària	1.593	1.523	-4,39
Educació secundària obligatòria	7.576	7.516	-0,79
Batxillerats	3.375	3.431	1,66
Formació professional	11.530	12.634	9,58
Arts plàstiques i disseny	587	653	11,24
Programes de formació inicial	572	580	1,40
Total	**42.493**	**43.853**	**3,20**

1. Amb anterioritat aquest indicador era el de demanda atesa

Programació dels ensenyaments

Les principals actuacions s'encaminen a complir els objectius generals següents:

- Programar l'oferta educativa: grups, ensenyaments i places.
- Establir el marc normatiu específic per als processos de preinscripció i matrícula anuals.
- Programar l'oferta educativa a mitjà i llarg termini a partir de les dades demogràfiques disponibles.
- Preveure, planificar i proposar la programació i la distribució territorial (àrees d'influència i adscripcions) dels centres docents.

El nombre d'alumnes que han iniciat el curs 2017-2018 en qualsevol dels centres de la ciutat (públics, privats concertats i privats) s'ha incrementat lleugerament en 1.344 alumnes més que el curs anterior, i amb 218.765 alumnes. Per districtes, destaca l'aportació de Sarrià-Sant Gervasi, que en els ensenyaments de 3 a 16 anys representa el 16,35% d'alumnat inscrit sobre el conjunt de la ciutat. Contrasta amb aquesta dada la del districte de Ciutat Vella, que representa tan sols un 4,38% d'aquesta franja que cursa estudis de règim general a la ciutat.

Taula 6.2.3.5. Alumnat que cursa ensenyaments de règim general: centres públics, concertats, privats no concertats per districtes
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

		Ensenyaments bàsics (3-16 anys)					
Districtes	Infantil (0-3)	Infantil (3-6)	Primària	Secundària	Total 3-16	Batxillerat	Total
Ciutat vella	633	1.913	3.633	2.255	7.801	1.171	9.605
L'Eixample	2.766	5.300	10.989	7.574	23.863	4.095	30.724
Sants-Montjuïc	2.020	3.324	6.528	4.705	14.557	1.622	18.199
Les Corts	1.216	2.889	6.328	4.718	13.935	1.565	16.716
Sarrià-Sant Gervasi	2.420	5.856	12.725	10.531	29.112	5.613	37.145
Gràcia	1.483	3.007	5.941	3.044	11.992	983	14.458
Horta-Guinardó	1.498	4.134	8.889	5.998	19.021	1.925	22.444
Nou Barris	1.601	3.439	7.537	5.510	16.486	1.431	19.518
Sant Andreu	1.601	3.920	7.911	4.709	16.540	1.904	20.045
Sant Martí	2.907	5.845	11.669	7.244	24.758	2.246	29.911
Barcelona	**18.145**	**39.627**	**82.150**	**56.288**	**178.065**	**22.555**	**218.765**

Procés d'admissió abans de l'inici del curs escolar i durant el curs escolar

El CEB organitza i coordina l'escolarització de l'alumnat que sol·licita plaça en educació infantil (segon cicle), educació primària i educació secundària obligatòria un cop tancat el procés de preinscripció.

Taula 6.2.3.6. Sol•licituds rebudes a l'Oficina d'Escolarització i als centres abans de l'inici del curs[1]
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

Sol·licituds	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Ed. infantil (2n cicle)	930	1.011	8,71
Ed. primària	1.277	1.467	14,88
Ed. secundària obligatòria	1.274	1.004	-21,19
Total	**3.481**	**3.482**	**0,03**

1. Amb anterioritat aquest indicador era el de demanda atesa

El CEB organitza i coordina l'escolarització de l'alumnat que sol·licita plaça en educació infantil (segon cicle), educació primària i educació secundària obligatòria un cop tancat el procés de preinscripció.

Taula 6.2.3.7. Sol·licituds rebudes a l'Oficina d'Escolarització i als centres durant el curs
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

Sol·licituds[1]	Curs 2017-18
Educació infantil (2n cicle)	1.861
Educació primària	2.721
Educació secundària obligatòria	2.988
Total	**7.570**

Beques i ajuts

Les beques i els ajuts per a l'estudi són un instrument compensatori de desigualtats que té per objectiu garantir a l'alumnat la igualtat en l'accés a l'educació i contribuir a reduir l'abandonament escolar prematur.

Beques de caràcter general

Les dades que s'ofereixen fan referència a les beques i els ajuts per a l'estudi per a l'alumnat que cursa estudis obligatoris, postobligatoris i superiors no universitaris.

Taula 6.2.3.8. Beques de caràcter general tramitades segons la procedència de l'alumnat
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Barcelona	7.268	6.804	-6,38
Resta de poblacions	7.638	7.380	-3,38
Total	**14.906**	**14.184**	**-4,84**

Taula 6.2.3.9. Beques de caràcter general per nivell educatiu tramitades al llarg del curs 2017-2018
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Concedides	Denegades	Total	% distribució de les beques concedides sobre el total	% distribució de les beques denegades sobre el total
Batxillerat	2.048	787	2.835	72,24	27,76
Grau mitjà	1.498	1.076	2.574	58,20	41,80
Grau superior	4.435	2.720	7.155	61,98	38,02
Proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà i superior	92	52	144	63,89	36,11
Idiomes	54	153	207	26,09	73,91
Programa de formació i inserció	78	12	90	86,67	13,33
Estudis superiors	437	359	796	54,90	45,10
Estudis no convocats	0	383	383	0,00	100,00
Total	**8.642**	**5.542**	**14.184**	**60,93**	**39,07**

Beques per a alumnat amb necessitats específiques

Aquestes beques són les que s'ofereixen a l'alumnat amb necessitats específiques derivades de discapacitats o trastorns greus de conducta, i també a l'alumnat amb necessitats específiques associades a altes capacitats.

Taula 6.2.3.10. Beques per alumnat de necessitats específiques
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Beques tramitades	**3.429**	**4.031**	**17,56**
Concedides	2.837	2.960	4,34
Denegades	592	1.071	80,91
Per tipus de centre			
Específics	1.759	1.725	-1,93
Ordinaris	1.670	2.306	38,08
Per procedència de l'alumnat			
Barcelona ciutat	2.817	3.396	20,55
Resta de poblacions	612	635	3,76

Ajuts de menjador

El CEB gestiona la convocatòria d'ajuts de menjador per a alumnes escolaritzats en centres públics i privats concertats que cursin des de P3 fins a 4t d'ESO.

El pressupost inicial d'aquest curs escolar ha estat un 37% més elevat respecte a l'any anterior.

Taula 6.2.3.11. Ajuts de menjador
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Pressupost inicial de la convocatòria (€)	11.265.000,00	15.400.000,00	36,71
Sol·licituds totals	30.539	32.174	5,35
Ajuts concedits	23.617	26.088	10,46
Despesa final de la convocatòria (€)	17.746.595,00	19.231.580,00	8,37

El districtes que han rebut més ajuts han estat el de Nou Barris, amb un 20% del total, seguit del de Sant Martí, amb un 15%, i el de Sants-Montjuïc, amb un 13%.

Taula 6.2.3.12. Ajuts de menjador per districtes
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Sol·licituds	Ajuts concedits	% distribució dels ajuts concedits
Ciutat Vella	2.561	2.244	8,60
L'Eixample	3.169	2.477	9,49
Sants-Montjuïc	3.984	3.318	12,72
Les Corts	1.032	742	2,84
Sarrià-Sant Gervasi	1.197	872	3,34
Gràcia	1.786	1.393	5,34
Horta-Guinardó	3.700	2.954	11,32
Nou Barris	6.180	5.231	20,05
Sant Andreu	3.620	2.881	11,04
Sant Martí	4.945	3.976	15,24
Total	**32.174**	**26.088**	**100,00**

Per nivells educatius, l'educació primària ha rebut un 61% dels ajuts concedits, la xifra més alta respecte al total.

Taula 6.2.3.13. Ajuts de menjador per nivell educatiu
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Sol·licituds	Ajuts concedits	% distribució total sobre ajuts concedits
Educació especial	448	431	1,65
Educació infantil	9.202	7.188	27,55
Educació primària	19.317	15.832	60,69
Educació secundària obligatòria	3.207	2.637	10,11
Total	**32.174**	**26.088**	**100,00**

Actuacions destacades

Xarxes per al canvi:

Aquest curs ha estat el segon any de funcionament d'aquest projecte, fruit del conveni signat pel Consorci, Escola Nova 21, l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB i l'Associació de Mestres Rosa Sensat per sumar diferents iniciatives amb l'objectiu de crear un projecte de renovació pedagògica i innovació educativa propi. Les principals funcions d'aquestes xarxes són compartir i adquirir els coneixements rellevants per avançar cap a un horitzó comú de transformació educativa; interactuar al voltant dels recursos que generi el programa; impulsar i articular processos de coneixement, formació i actualització professional de manera col·laborativa, i compartir les experiències dels centres en el procés de transformació. La composició de cada xarxa parteix de la lògica de la proximitat territorial, tenint en compte la vinculació entre centres de primària i secundària, amb el propòsit de ser inclusives i heterogènies, perquè hi puguin coexistir centres amb estadis i ritmes diferents del procés de canvi.

Els objectius del projecte són els següents.

- Orientar, acompanyar i impulsar el procés de millora dels projectes educatius de centre alineats amb l'horitzó compartit.
- Crear espais de coneixement des de la reflexió, el debat i l'intercanvi sobre aspectes organitzatius i metodològics que permetin avançar cap a un horitzó comú.
- Treballar a partir de dinàmiques de treball col·lectiu que serveixin de referència per a la dinamització dels equips docents i les aules.
- Millorar el treball cooperatiu entre els centres educatius, a partir del compromís explícit que adquireixin amb les xarxes i de la voluntat de compartir el seu coneixement i expertesa.
- Crear una imatge col·lectiva a les zones d'escolarització que faci avançar en la idea d'equivalència entre centres educatius, de cara a l'oferta educativa en el període d'escolarització.

Taula 6.2.3.14. Xarxes per canvi
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Xarxes	19	21	10,53
Centres públics	65	115	76,92
Centres privats concertats	89	89	0,00
Total Centres	**154**	**204**	**32,47**

Eines per al canvi

És un programa per a la innovació educativa basat en les mentories, de formació i acompanyament dels centres de primària i secundària públics. Es va iniciar el curs 2016-2017, amb la col·laboració de l'Institut i la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB de Ciències de l'Educació de la UAB.

Els centres participants reben el suport d'un o una professional del Consorci que actua com a mentor o mentora, i que acompanya el canvi des de dins, i participen en la xarxa territorial. Cada centre s'inscriu en el programa per a dos cursos escolars i un tercer any de treball autònom vinculat a la xarxa. Els centres han d'assegurar la participació d'un nucli impulsor del 20% del claustre, que haurà d'assistir tant a les conferències i els tallers de la xarxa com a les sessions de mentoria, i que haurà de produir els informes del progrés.

Els seus objectius són:

- Acompanyar els centres educatius en el seu procés d'actualització de les metodologies d'aprenentatge.
- Visibilitzar i donar més entitat com a projecte de centre a aquells projectes innovadors fragmentats que moltes escoles i instituts ja estan duent a terme.
- Aprendre en xarxa entre els centres educatius d'una mateixa zona, de manera que les pràctiques de referència es comparteixin i tots puguin avançar equilibradament.

Taula 6.2.3.15. Eines per canvi
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Centres	26	49	88,46
Mentors/ores	17	33	94,12
Pressupost (€)	29.500,00	37.136,00	25,88

Programes Magnet i Escoles Tàndem

- **Magnet** és un programa impulsat per la Fundació Jaume Bofill, en col·laboració amb el Departament d'Ensenyament, l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB i la Diputació de Barcelona, que té per objectiu acompanyar els centres de primària i secundària en el desenvolupament d'un projecte educatiu en aliança amb una institució. Aquesta aliança ha de permetre al centre desenvolupar un projecte educatiu innovador, de qualitat i atractiu, que tingui magnetisme i es converteixi en un projecte de referència en el territori, tant per a les famílies com per a la comunitat educativa. El programa està inspirat en les Magnet Schools dels Estats Units, que funcionen des dels anys setanta. Les institucions que hi participen són institucions de referència i excel·lència en un camp de coneixement específic –ciència, tecnologia, art, comunicació audiovisual, etc.–, amb un compromís educatiu amb la societat i una gran capacitat de transferir innovació i coneixement.

  Els centres i les institucions que han participat en el programa són:

  - Escola Miralletes amb el CosmoCaixa, inici 2017-2018
  - Escola Eduard Marquina i Escola Concepción Arenal amb l'Institut de Ciències del Mar, inici 2016-2017
  - Escola Josep M. de Sagarra amb el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, inici 2016-2017
  - Institut Moisès Broggi amb el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, inici 2016-2017

- **Escoles Tàndem** és un programa impulsat per la Fundació Catalunya La Pedrera, en col·laboració amb el Departament d'Ensenyament. En aquests centres es concreta un projecte educatiu que gira entorn d'una especialització en una matèria que vertebra el currículum de les escoles. L'especialització s'aconsegueix a través del partenariat de centres educatius amb institucions de referència. Aquesta especialització pot variar segons la institució de referència que formi part del tàndem –música, ciències, matemàtiques, audiovisuals, etc.–. L'especialització vol ser un element clau per potenciar les competències bàsiques que tot alumne ha d'adquirir.

  Els centres i les institucions que han participat en el programa són:

  - Escola Pere Vila amb el Palau de la Música Catalana
  - Escola Ramon Llull, amb el Teatre Nacional de Catalunya, inici 2016-2017
  - Escola Rambleta del Clot, amb el British Council, inici 2016-2017
  - Escola Barkeno, amb el Mercat de les Flors; Dansa i Arts del Moviment, amb El Graner, inici 2014-2015

- Escola Miquel Bleach, amb el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, inici 2013-2014
- Escola Labouré, amb l'Escola de Músics; JPC, amb la Fundació Tot Raval, inici 2012-2013
- Escola Mossèn Jacint Verdaguer, amb el Conservatori Municipal de Música de Barcelona, inici 2012-2013
- Escola Poblenou, amb l'Escola Superior de Música de Catalunya, inici 2012-2013

Formació de docents

És la formació voluntària adreçada al professorat de primària i secundària de la ciutat que es duu a terme durant el curs escolar. Pot ser de caire presencial o semipresencial.

El professorat interí novell de primària i secundària ha de fer de manera obligatòria un curs de 30 hores d'introducció a la tasca docent. El Consorci organitza el curs, n'adapta els continguts i gestiona aquesta formació. Aquest curs s'ha fet formació per a 449 nous professionals.

Taula 6.2.3.16. Formació de docents
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Activitats formatives	716	968	35,20
Professorat inscrit	17.994	18.443	2,50
Professorat amb certificat d'assoliment	12.082	14.027	16,10

Durant el curs 2017-2018 es van incrementar els indicadors relatius a la formació de docents en comparació amb l'any anterior. Cal destacar l'augment d'un 35% del nombre d'activitats formatives.

Els centres de recursos pedagògics com a assessors d'innovació

Durant aquest curs, s'ha anat consolidant el nou paper dels centres de recursos pedagògics (CRP), a través de formació interna i acompanyament, en una doble línia: que esdevinguin assessors d'innovació, acompanyant els centres educatius en un procés d'actualització de les metodologies d'aprenentatge, i que siguin dinamitzadors de xarxes entre els centres educatius d'una mateixa zona, de manera que les pràctiques de referència es comparteixin i que tots progressin de manera equilibrada. L'objectiu és avançar cap a un model de servei basat en l'especialització temàtica, en el qual els CRP esdevinguin agents clau per a l'actualització pedagògica dels equips docents dels centres, en tres eixos principals:

- L'alfabetització digital com a competència bàsica en la societat del coneixement: recerca, TAC, robòtica, fabricació digital, xarxes socials, sobirania tecnològica i sostenibilitat, STEM.
- Els valors de ciutadania com a fonament de la cohesió social en la societat contemporània, globalitzada, diversa, plural, fragmentada, on cal reafirmar els

vincles comunitaris, de convivència, coeducació, multiculturalisme i participació democràtica.

- L'art i la creativitat com a llenguatge propi del coneixement i de l'aprenentatge en totes les seves dimensions: visual, corporal, escènica, musical, performativa. Es vol acostar la creació artística contemporània a l'educació, entesa com a procés de recerca i de comprensió del món.

Programa èxit

El Programa èxit ofereix reforç escolar a l'alumnat que, amb un suport adequat, pot millorar els resultats acadèmics, consolidar els aprenentatges i millorar els hàbits de treball. S'adreça principalment a nois i noies les famílies dels quals no els poden proporcionar el suport que necessiten per millorar el rendiment acadèmic. Compta amb la implicació dels tutors i tutores de l'alumnat participant, i amb l'acció de suport educatiu de joves estudiants –que sovint són exalumnes de l'institut– que, atesa la vinculació i el rol de referents que adquireixen per a l'alumnat, s'anomenen "amics i amigues grans".

Taula 6.2.3.17. Participació Programa èxit[1]
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Centres			
Escoles	109	115	5,50
Instituts	43	47	9,30
Total	**152**	**162**	**6,58**
Participants			
Alumnat	2.701	2.726	0,93
Amics grans i coordinadors	352	377	7,10
Pressupost (€)	461.830,00	494.620,00	7,10

1. Anteriorment aquest indicador era el de Programa èxit 1.

Programa enginy

El Programa enginy dona suport als centres de secundària obligatòria en les seves estratègies per evitar l'abandonament escolar prematur, millorar les expectatives i els resultats acadèmics de l'alumnat. Ho fa a través de dues propostes: els "Tallers dins i fora del centre", amb un enfocament metodològic competencial de diverses temàtiques professionals, per tal de fomentar la igualtat d'oportunitats en l'alumnat d'educació secundària obligatòria, i els "Oficis a la ciutat", que ofereix la possibilitat que l'alumnat s'acosti a entorns laborals durant un trimestre escolar per conèixer possibilitats formatives més enllà de l'educació obligatòria.

Taula 6.2.3.18. Participació Programa enginy[1]
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Tallers dins i fora del centre			
Escoles	37	38	2,70
Instituts	960	972	1,25
Entitats col·laboradores	12	12	0,00
Oficis a la ciutat			
Instituts	26	23	-11,54
Alumnat	220	217	-1,36
Entitats col·laboradores	6	7	16,67
Pressupost (€)	126.300,00	124.500,00	-1,43

1. Anteriorment aquest indicador era el de Programa èxit 2.

Programa èxit estiu

El programa èxit estiu ofereix un acompanyament educatiu, durant tres setmanes del mes de juliol i la darrera setmana del mes d'agost, per als centres que el sol·licitin, per a l'alumnat de 1r a 4t d'ESO que hagi de recuperar al setembre matèries suspeses en la convocatòria del juny. En col·laboració amb BCN Esports, 24 dels centres participants ofereixen a l'alumnat activitats esportives durant el mes de juliol.

El programa també subvenciona les activitats d'acompanyament educatiu d'estiu que organitzen els centres privats concertats, i prioritza els que presenten uns resultats acadèmics per sota de la mitjana de la ciutat i que se situen en entorns socioeconòmics desfavorits.

Taula 6.2.3.19. Evolució de la participació dels alumnes i centres al Programa èxit estiu
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2016-17	Curs 2017-18	% d'increment
Centres públics			
Instituts	49	50	2,04
Alumnes	1.758	1.531	-12,91
Amics grans i coordinadors	294	352	19,73
Pressupost (€)	143.860,00	151.894,00	5,58
Centres privats concertats			
Centres	12	10	-16,67
Alumnes	321	270	-15,89
Pressupost (€)	28.480,00	12.816,00	-55,00

Programa èxit anglès

El programa èxit anglès, promogut en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona i l'Escola Oficial d'Idiomes (EOI) Barcelona Drassanes, impulsa un pla de treball sistemàtic per millorar la competència en expressió, interacció i comprensió oral en llengua anglesa de l'alumnat del darrer curs d'educació primària i d'educació secundària obligatòria. D'una banda, joves universitaris amb nivell mínim de B2 en llengua anglesa (MECR) duen a terme les sessions orals en petits grups amb l'alumnat. De l'altra,

professorat nadiu de l'EOI Barcelona Drassanes, expert en el treball de l'oralitat, porta a terme mensualment sessions d'assessorament amb el professorat dels centres participants.

Taula 6.2.3.20. Participació dels alumnes i centres al Programa èxit anglès
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	Curs 2017-18
Escoles	20
Instituts	28
Total	**48**
Alumnat	520
Great Friends i coordinadors/ores	48
Pressupost (€)	352.821,00

Els equipaments educatius

Des del CEB es planifica, es gestiona i s'executen els projectes de nous equipaments educatius per donar resposta a les necessitats canviants d'educació a la ciutat. També s'efectuen les obres de reforma, ampliació, millora i adequació dels equipaments existents, i, alhora, es garanteix el manteniment, la neteja i el mobiliari necessari dels centres.

A continuació, es detallen les principals actuacions desplegades des de la Direcció d'Equipaments Educatius del CEB.

Taula 6.2.3.21. Grans RAMS, Pla de barris i noves construccions
Consorci d'Educació de Barcelona, 2018

	En construcció	Acabats
Grans RAMS	• Escola Ignasi Iglésias • Escola La Mar Bella • Escola Poblenou	• Escola Ciutat Comtal • Institut Escola Antaviana • Institut Milà i Fontanals • Institut 22@
Pla de barris	• Escola Enric Granados • Institut Escola Trinitat Nova • Institut Escola Turó de Roquetes • Institut Rubió Tudurí • Institut Rambla Prim	• Escola Bàrkeno • Escola Ramón y Cajal • Escola La Pau • Institut Barri Besòs • Institut Bernat Metge
Noves construccions	• Institut Martí Pous • Institut Maria Espinalt • Escola Mitjans Audiovisuals EMAV	• Escola La Maquinista (modular) • Institut Viladomat

D'altra banda, s'han elaborat estudis sobre l'evolució de les demandes d'escolarització i s'han pogut detectar alguns increments. Mitjançant les construccions modulars s'ha donat resposta a aquestes necessitats, mentre s'estudia l'evolució de les previsions i el possible creixement convencional del centre.

Reptes de futur per al 2019

Les principals línies d'actuació del CEB per a l'any 2019 són les següents:

- Seguir treballant per un projecte de renovació pedagògica i innovació educativa propi de la ciutat de Barcelona i que doni resposta a les necessitats educatives del segle XXI. Aquest projecte es desenvolupa juntament amb l'Escola Nova 21, l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB, l'Associació de Mestres Rosa Sensat, i els centenars de centres educatius de primària i secundària, públics i privats concertats, que integren les diverses "Xarxes per al canvi" de la ciutat.
- Continuar la planificació de l'oferta educativa de la ciutat d'acord amb les necessitats reals i objectives de cada zona, seguint els criteris establerts de proximitat, qualitat i equitat, amb l'objectiu que tots els centres educatius puguin oferir itineraris educatius equivalents, tot respectant l'especificitat i singularitat de cada projecte educatiu. Així que les famílies visibilitzin tots els centres de la seva zona educativa com a centres de qualitat, amb un projecte consistent i, per tant, com una bona opció a l'hora d'escolaritzar els seus fills i filles.
- Avançar en la continuïtat pedagògica entre l'etapa de primària i l'etapa de secundària. Impulsar un nou model de pas d'educació infantil i primària a instituts de secundària obligatòria de titularitat pública, basat en la creació de nous institut escola a la ciutat i en la creació d'unitats de referència entre centres educatius públics de primària i secundària, que garanteixin la continuïtat pedagògica en els itineraris de l'alumnat, i corregeixi la desigualtat entres escoles i instituts pel que fa a les adscripcions, amb un model més racional, coherent i equitatiu.
- Desplegar el Pla de xoc contra la segregació i per la igualtat d'oportunitats en l'educació, que té com a principal objectiu garantir la detecció de l'alumnat en situació de vulnerabilitat, la seva distribució equitativa dins de la xarxa educativa i l'assignació de recursos compensatoris per garantir-los una igualtat d'oportunitats per a l'èxit escolar. Els principals eixos de treball d'aquest pla són els següents: una millor detecció de la infància vulnerable, una distribució més equitativa de l'alumnat, prioritzar i focalitzar els recursos per a la igualtat d'oportunitats i una innovació educativa per a l'equivalència dels centres, i la informació i l'atenció a les famílies.
- Crear nous centres educatius públics: Institut Escola Arts (Sants-Montjuïc), Institut Poetes Ausiàs March i Joan Boscà (les Corts), Institut La Sagrera - Sant Andreu (Sant Andreu); acabar les construccions dels edificis definitius de l'Institut Martí i Pous (Sant Andreu) i de l'Institut Maria Espinalt (Sant Martí); continuar les obres de reforma, ampliació i millora i les actuacions de manteniments dels equipaments educatius públics a fi d'ampliar i millorar l'oferta educativa pública.

Mercè Massa Rincón
Gerent del Consorci d'Educació de Barcelona

6.2.4.
Institut Infància i Adolescència de Barcelona

Missió

L'Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB) té la missió següent:

- Contribuir una societat i una Barcelona on infants i adolescents visquin amb dignitat i creixin amb igualtat d'oportunitats en espais socials i en entorns familiars i afectius enriquidors, saludables i protectors, i facin efectius tots els seus drets i el seu màxim desenvolupament.
- Treballar per aconseguir que la infància i l'adolescència ocupin un lloc prioritari en l'agenda pública, de manera que l'atenció als seus drets humans específics, com a subjectes i com a col·lectiu, es consideri un afer públic prioritzat amb inversió i polítiques basades en anàlisis i evidències.
- Treballar perquè es visibilitzi el paper d'infants i adolescents com a ciutadans amb capacitats creixents i com a agents de canvi de la ciutat, i es consideri l'edat de 0 a 17 anys com una etapa estratègica del cicle de la vida per aconseguir millores col·lectives presents i futures.

Entorn

L'IIAB és un consorci adscrit a l'Ajuntament de Barcelona i integrat també per la Diputació de Barcelona, la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona, regit per un consell de govern amb representació de les quatre institucions consorciades. Al final del 2018, aquest consell de govern va aprovar per unanimitat la liquidació del consorci. Paral·lelament, l'Ajuntament va aprovar un conveni i un contracte-programa pel qual, a partir de l'1 de gener de 2019, els serveis prestats per l'IIAB passen a dur-se a terme com a unitat especialitzada, amb el mateix nom d'IIAB, dins del consorci de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB), un ens instrumental públic també dedicat a la recerca per orientar polítiques públiques.

És un instrument públic dedicat al coneixement per acompanyar l'Administració local en el seu paper de garantia dels drets d'infants i adolescents, i en la transformació de la ciutat perquè sigui més adequada per viure-hi la infància i l'adolescència.

És un pont entre el coneixement i la política pública per millorar les vides de nenes, nens, noies i nois aportant-hi la perspectiva dels drets, tenint en compte els seus punts de vista i buscant millores concretes en les polítiques locals.

Recursos

L'IIAB ha tingut uns ingressos de 413.124,03 € i una despesa de 452.471,59 €. Això representa un decrement del 13,72% dels ingressos i un increment del 5,59% de les despeses respecte a l'exercici pressupostari del 2017. Aquests canvis es deuen al fet que es va traspassar un romanent de 40.086,78 € de tresoreria de l'exercici 2017 al 2018 €.

Taula 6.2.4.1. Liquidació del pressupost
Institut Infància i Adolescència de Barcelona, 2018

Capítol	€	%
Despeses		
Personal	175.806,82	38,85
Béns i serveis	260.597,46	57,59
Despeses financeres	691,47	0,15
Transferències corrents	15.375,84	3,40
Total	**452.471,59**	**100,00**
Ingressos		
Ajuntament de Barcelona	317.477,03	76,85
Diputació de Barcelona	16.075,00	3,89
Institut Municipal d'Educació	33.350,00	8,07
Institut Municipal de Parcs i Jardins	46.222,00	11,19
Total	**413.124,03**	**100,00**

Pel que fa a l'equip del consorci IIAB, durant el 2018 ha estat integrat per 15 persones: una plantilla laboral de 3 persones contractades amb dedicació completa per a les funcions de direcció-gerència i de coordinació de projectes; l'equip de projectes, que ha inclòs 9 persones investigadores amb dedicacions parcials en el marc de convenis, contractes de col·laboració i estudiants en pràctiques, i, pel que fa a serveis generals, 3 professionals amb dedicacions parcials.

Taula 6.2.4.2. Recursos humans
Institut Infància i Adolescència de Barcelona, 2018

		Equip de treball
Direcció - Gerència	Directora - gerent	1
Coordinació de projectes	Cap de projectes	1
	Coordinadora de projecte	1
Equip de projectes	Investigadora doctoranda	1
	Investigadores col·laboradores	6
	Estudiants en pràctiques	2
Serveis generals	Secretaria i administració	1
	Comptabilitat	1
	Comunicació	1
Total		**15**

Activitat i actuacions

En cada un dels tres eixos estratègics de l'Institut:

- Contribuir a millorar polítiques locals per fer avançar els drets de la infància i l'adolescència. Espais de treball.

- Generar coneixement vinculat a l'agenda pública. Recerques.
- Enriquir el debat social compartint coneixement. Actes i canals.

I en el marc dels àmbits de treball previstos en el Pla estratègic 2016-2020, durant el 2018 s'ha treballat a partir de quatre àmbits:

- Observatori i governança
- Benestars
- Espai públic, joc i ciutadania
- Educacions

Eix 1: contribuir a millorar polítiques locals per fer avançar els drets de la infància i l'adolescència. Espais de treball periòdics, sessions de treball i mesures de govern

Durant el 2018 i dins d'aquest primer eix d'actuacions, l'Institut ha impulsat, coordinat diversos espais de treball periòdics o hi ha participat; ha coordinat sessions de treball, i ha elaborat i redactat mesures de govern.

Espais de treball periòdics

- **Observatori i governança**
  - Cocoordinació del Grup d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància del Consell Municipal de Benestar Social (CMBS). S'ha cocordinat aquest grup de treball del CMBS integrat per entitats socials i serveis municipals, per tractar problemàtiques i propostes per reduir les desigualtats d'oportunitats en la infància i l'adolescència. S'ha treballat especialment en salut mental i benestar emocional, participació i polítiques de rendes.
    - · Vuit sessions de treball
    - · Una mitjana de 20 persones representants d'entitats socials i serveis públics membres del CMBS

Sessions de treball

- **Benestars**
  - *Presentació de l'Agenda dels infants per part dels nens i les nenes a l'alcaldessa i la tinenta de Drets Socials de Barcelona*. Presentació a l'alcaldessa, Ada Colau, i a la tinenta de Drets Socials, Laia Ortiz, de l'Agenda dels infants per part dels nens i les nenes de sisè de l'escola Cervantes de Barcelona, com a representants dels 25.000 nens i nenes d'entre 10 i 12 anys de la ciutat. Abans de la presentació, s'han dut a terme amb ells 3 sessions de treball preparatòries.
  - *Impuls i coordinació del Grup Altaveu*. Impuls i coordinació d'un grup d'aproximadament trenta nois i noies d'entre 11 i 13 anys de tots els districtes de Barcelona que participen en el Programa "Parlen els nens i nenes", que té l'encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona d'obrir diàlegs, a partir de l'Agenda dels infants, amb responsables polítics, serveis municipals, entitats i agents socials de la ciutat.

- Sis sessions de treball:
  - Presentació del grup i treball sobre l'Agenda (19 de juny de 2018, Espai Jove La Fontana)
  - Treball sobre l'Agenda (29 de setembre de 2018, Espai jove La Fontana)
  - Amb el Consell Municipal de Benestar Social i l'Acord ciutadà per una Barcelona inclusiva (18 d'octubre de 2018, Espai Jove La Fontana)
  - Amb els representants dels grups polítics municipals de l'Ajuntament de Barcelona (29 d'octubre de 2018, Ajuntament de Barcelona)
  - Retorn per part de l'alcaldessa (19 de novembre de 2018, Espai jove La Fontana)
  - Amb el Plenari del Consell de Ciutat (13 de desembre de 2018, Saló de Cent)
- 300 persones participants en el global de les sessions, entre representants polítics, tècnics i tècniques municipals i d'entitats socials.

Mesures de govern

- **Espai públic, joc i ciutadania**
  - *Presentació de l'estratègia "Barcelona dona molt de joc"*. Mesura de govern presentada per l'Ajuntament de Barcelona al Ple municipal el 23 de febrer de 2018. L'Institut ha contribuït molt activament tant en el concepte com en la redacció de la Mesura de govern i, un cop aprovada pel Ple municipal, també ha participat en part de la seva execució.
  - *Coordinació del procés d'elaboració del Pla del joc a l'espai públic de Barcelona*. Coordinació del procés participat i transversal per elaborar el primer Pla del joc a l'espai públic de Barcelona. La coordinació d'aquest procés d'elaboració del pla s'ha fet a partir d'una comissió transversal per al pla del joc i treballant amb l'Ajuntament de manera transversal amb diverses àrees, instituts i serveis i districtes, així com amb entitats i persones vinculades al món del joc a l'espai públic. Està previst que el Pla del joc a l'espai públic es presenti a l'inici del 2019.
    - 24 sessions de treball
    - 400 persones participants, tècnics i tècniques municipals, entitats i persones vinculades al món del joc
    - Un procés obert de participació ciutadana via Decidim.barcelona

Eix 2: generar coneixement vinculat a l'agenda pública. Recerques i treballs tècnics

Durant el 2018 hem treballat en diversos projectes de recerca i treballs tècnics amb l'objectiu de generar i gestionar coneixement vinculat a l'agenda pública i útil per a la presa de decisions de política local.

Observatori i governança

- *Creació de l'Observatori 0-17 BCN: vides i drets de la infància a Barcelona*. Creació del Programa municipal Observatori 0-17 BCN i de la plataforma web de Drets Socials. Presentació d'aquest observatori i la seva web en el marc de la jornada "La infància i l'adolescència a Barcelona: present i futur", celebrada el 19 de novembre de 2018.

- *Construcció del sistema integral d'indicadors d'infància*. Definició i presentació del sistema integral d'indicadors sobre infància i adolescència a la ciutat, elaborat en col·laboració amb diversos serveis i institucions públiques que aporten dades per actualitzar-lo. L'objectiu d'aquest sistema és optimitzar dades d'enquestes i de registres ja existents a fi que puguin orientar millor les polítiques públiques que afecten la infància i l'adolescència.
- *Publicació de l'informe "Dades clau sobre la infància i l'adolescència a Barcelona"*. Hem fet la segona edició de l'informe "Dades clau sobre la infància i l'adolescència a Barcelona", amb dades del 2018.
- *Publicació de l'estudi "Retrat a partir de l'Enquesta de condicions de vida de les persones usuàries dels centres de serveis socials de 2016"*. Presentació de l'informe a partir de l'explotació en clau d'infància de l'enquesta de persones ateses als centres de serveis socials de Barcelona, iniciada el 2017.
- *Inici de l'Avaluació d'impactes subjectius del Fons 0-16 en la vida quotidiana d'infants i adolescents*. Hem iniciat el treball de camp fent una anàlisi qualitativa de l'impacte del Fons 0-16 per saber quin és el seu impacte quotidià en la vida d'infants i adolescents, i també les percepcions per part de persones adultes de les seves famílies i de professionals dels serveis socials municipals.
- *Publicació de dades en obert*. En el marc de la línia "Obrim dades", dins de l'Observatori 0-17, publiquem en obert les dades referents al Baròmetre de la infància i les famílies de Barcelona i de l'Enquesta de benestar subjectiu de la infància a Barcelona.

Benestars

- *Impartició de tallers participatius i de retorn amb infants*. Com a tècnica de recerca qualitativa, continuem impartint els tallers participatius i de retorn de resultats de l'enquesta per cointerpretar-los amb els infants que hi van participar i perquè facin propostes de millora del seu benestar. Es imparteixen 80 tallers amb la participació de 2.000 nens i nenes.
- *Publicació d'"Agenda dels infants*. Propostes per millorar el nostre benestar". A partir dels resultats de l'enquesta i dels tallers, elaborem l'Agenda dels infants, que recull les 11 demandes dels nens i nenes per millorar el seu benestar i les seves 115 propostes adreçades a l'Ajuntament i altres administracions, les escoles, les famílies i els mateixos nens i nenes.
- *Publicació del document de bases de l'anàlisi quantitativa per l'informe final de "Parlen els nens i nenes"*. Publicació del document de bases d'anàlisi en profunditat de l'Enquesta de benestar subjectiu de la infància a Barcelona, que ha de servir per a l'informe final de recerca del Programa "Parlen els nens i nenes", que està previst que es publiqui a l'inici del 2019.

Espai públic, joc i ciutadania

- *Execució del procés de cocreació amb infants de dos parcs de Barcelona*. Una de les actuacions previstes en l'estratègia "Barcelona dona molt de joc" era el procés de cocreació amb infants de dos parcs de Barcelona per convertir-los en dos espais lúdics i, a partir d'aquí, prototipar un model replicable en altres

transformacions. Des de l'IIAB hem dissenyat, prototipat i dut a terme aquest procés de cocreació amb la col·laboració de Raons Públiques.

- *Disseny dels indicadors sobre la infraestructura lúdica i col·laboració en l'informe de diagnosi*. Dissenyem el sistema bàsic d'indicadors per analitzar la infraestructura lúdica a la ciutat i acompanyem l'Institut Municipal de Parcs i Jardins (IMPJ) en la generació d'una base de dades sobre àrees de joc. També hem col·laborat amb Barcelona Regional en l'elaboració de l'informe de diagnosi encarregat per l'IMPJ.

Educacions

- *Elaboració de l'informe Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019*. Durant el 2018 elaborem el segon informe sobre oportunitats educatives, seguint la línia iniciada amb l'informe del 2016. L'informe recull dades sobre educació 0-17 (des de la primera infància fins a l'educació obligatòria i postobligatòria, incloent-hi el lleure educatiu) amb l'objectiu de contribuir a identificar els reptes i oferir orientacions per a les polítiques educatives locals. Està previst que l'informe es presenti el febrer del 2019.

Eix 3: enriquir el debat social compartint coneixement. Actes i canals

Durant el 2018, hem coorganitzat una jornada sobre infància i adolescència a Barcelona, juntament amb l'Ajuntament de Barcelona; hem fet XX presentacions de resultats, i hem continuat apostant per la comunicació dels projectes i les recerques que duem a terme, a través dels nostres canals propis de comunicació i, també, a través dels mitjans de comunicació.

Jornades

- *Col·laboració en la jornada "La infància i l'adolescència a Barcelona: present i futur"*. Jornada organitzada per l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona a partir del concepte i de la coordinació de continguts de l'IIAB, en el marc de la celebració del Dia internacional dels Drets dels Infants. La jornada ha servit per presentar l'Observatori 0-17 BCN, així com les noves anàlisis i el coneixement general sobre pobresa, benestar, educació, salut, lleure, cultura i joc. També serveix per explicar les actuacions que l'Ajuntament de Barcelona duu a terme en matèria d'infància i adolescència, així com per compartir els principals reptes per millorar el benestar, l'educació i la salut de la infància i l'adolescència. Espai jove La Fontana, 19 de novembre de 2018 amb una assistència de més de 200 persones.
- *Concepte i coordinació del Programa de la jornada "Joc i ciutat"*. Hem redactat la proposta de continguts de la jornada organitzada conjuntament per l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat i l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona. La jornada ha de servir per debatre sobre la importància social del joc i per presentar el primer Pla del joc a l'espai públic, i que se celebrarà el febrer del 2019.

Presentacions de resultats

- *Ponència a la jornada "Avanzando en las políticas locales de infancia y adolescencia hacia la equidad" de l'Ajuntament de Vitòria*. Jornada organitzada per l'Ajuntament de Vitòria, el 21 de novembre, per presentar el II Pla local d'infància i adolescència d'aquesta ciutat i conèixer experiències innovadores en matèria de polítiques d'infància i adolescència. La directora de l'IIAB comparteix reflexions i aprenentatges en la Ponència "'Hablan los niños y niñas' y Ciudad Jugable: experiencias de protagonismo infantil en Barcelona". Van assistir 150 persones.

- *Taller a l'Observatori Internacional de Democràcia Participativa*. En la 18a Conferència Internacional de l'Observatori Internacional de la Democràcia Participativa (OIDP), la cap de projectes de l'IIAB fa el taller "L'expertesa de les vivències: ¿Per què és imprescindible comptar amb les visions i interessos de la infància i adolescència en la construcció de les ciutats?". Aquest taller va tenir lloc el 26 de novembre amb l'assistència de prop de 20 persones.

Difusió en canals de comunicació propis

Durant aquest any 2018, l'IIAB ha continuat apostant per la difusió i la comunicació de la seva tasca, tant pel que fa a resultats com durant el procés de treball, a fi d'enriquir el debat social sobre la infància i l'adolescència a partir del coneixement. Ho hem fet a través de jornades i presentacions de resultats, mitjançant els canals propis i també els mitjans de comunicació.

- Web
  - Globalment, s'han reduït un 3% les visites a la pàgina web respecte a l'any passat (38.091 durant el 2018 i 39.174 el 2017).
  - Han augmentat un 18% les visites al web en castellà i un 54% en anglès, probablement fruit de l'esforç de mantenir el web traduït al castellà completament, i en anglès, l'apartat de projectes.
  - L'apartat de projectes i la mediateca són els dos apartats del web que reben més visites i els que més han augmentat el nombre de visites. Les notícies també continuen sent un dels apartats més visitats del web.
  - Durant el 2018 s'han publicat 41 notícies, 7 posts al blog i 16 arxius a la mediateca. Aquest volum de publicacions és inferior al de l'any anterior.
  - Augmenta un 14% les descàrregues d'arxius i s'arriba a 32.800.

- Butlletí
  - S'han enviat 6 butlletins digitals a 1.225 subscriptors de l'Administració pública, l'àmbit del coneixement i/o l'àmbit social. El nombre de subscriptors es va reduir notòriament el maig del 2018 per la necessitat d'aplicar la normativa europea de protecció de dades. Tot i així, s'ha fet un esforç important per recuperar adreces antigues i la davallada prevista.
  - S'ha consolidat el butlletí com a canal òptim per compartir continguts, ja que genera una bona part de les visites al web, juntament amb Twitter.

- Twitter
  - El nombre de persones seguidores és de 1.945 i s'ha incrementat un 33% respecte del 2017.
  - Amb una mitjana de 44 piulades al mes, aconseguim un bon nivell d'interacció (retuits, "m'agrada", clics a enllaços).
  - Es millora l'estratègia de mencions, ús d'etiquetes i campanyes específiques per aconseguir més impacte.

Gestió de mitjans de comunicació

Durant el 2018, hem col·laborat amb premsa de l'Ajuntament de Barcelona en dues rodes/convocatòries de premsa, ambdues en el marc del Projecte "Parlen els nens i nenes":

- Convocatòria de premsa: presentació de l'Agenda dels infants a l'alcaldessa de Barcelona per part dels nens i nenes de l'escola Cervantes, amb la presència de l'alcaldessa, la tinenta de Drets Socials, i la directora de l'IIAB (juny del 2018).
- Convocatòria de premsa: l'alcaldessa de Barcelona dona resposta institucional a les demandes de l'Agenda dels infants en el marc de la Jornada "La infància i adolescència a Barcelona" davant dels nois i noies del Grup Altaveu (novembre del 2018).

També hem col·laborat amb l'Ajuntament en cinc notes de premsa:

- Barcelona promou el joc infantil a tota la ciutat (febrer del 2018).
- Els nens i nenes de Barcelona presenten a l'Alcaldessa les seves demandes i propostes per millorar el seu benestar (juny del 2018).
- Les dues primeres àrees de joc cocreades amb infants prenen forma (juny del 2018).
- L'Ajuntament inverteix 50 milions d'euros per reduir la pobresa d'infants i adolescents (novembre del 2018).
- L'alcaldessa respon a les demandes dels nens i nenes per millorar el seu benestar (novembre del 2018).

El resultat d'aquestes i altres gestions amb els mitjans representen 55 aparicions als mitjans de comunicació, 4 de les quals són articles propis i 6, entrevistes. D'aquests impactes, 33 han estat en mitjans en línia, 11 en premsa escrita, 8 en televisió i 3 en ràdio.

Reptes de futur per al 2019

- Acabar la liquidació del Consorci fundat el 1998 i adscrit a l'Ajuntament de Barcelona. Al final del 2018, s'aprova iniciar la liquidació i per unanimitat del seu Consell de Govern i per raons d'oportunitat, eficiència i interès públic i en considerar que les seves funcions es podrien dur a terme en millors condicions institucionals i operatives en el marc d'un altre ens instrumental de l'Ajuntament.
- Integrar l'IIAB dins l'IERMB optimitzant les sinergies de continguts, operatives i institucionals, i desplegar-nos com a unitat especialitzada dins d'un consorci més gran, consolidat i amb una llarga trajectòria, l'IERMB, fundat el 1984 i adscrit a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. La integració s'inicia el dia 1 de gener de 2019.
- Consolidar els projectes de coneixement sobre polítiques locals que afecten la infància i l'adolescència i que estan en marxa, i desplegar les noves fases de recerca i treballs tècnics sense deixar d'explorar oportunitats per contribuir a les polítiques municipals tant de la ciutat com de l'àmbit metropolità.

Maria Truñó i Salvadó
Directora-gerent del Consorci Institut Infància i Adolescència de Barcelona

Taula 6.2.4.3. Indicadors de producció de serveis[1]
Institut Infància i Adolescència de Barcelona, 2018

		2014	2015	2016	2017	2018	% d'increment 2015-2018
Eix 1. Contribuir a la millora de les polítiques locals							
Espai de treball periòdics		-	-	16	15	2	-
Coordinats		-	-	2	5	2	0,00
participatius		-	-	14	10	0	-
Sessions de treball[2]		-	-	-	-	41	-
Mesures de govern		-	-	-	-	2	-
Eix 2. Generar coneixement vinculat a l'agenda pública							
Recerques i treballs tècnics (oberts i en gestació)		5	2	9	16	13	550,00
Col·laboracions institucionals per als projectes		-	-	13	18	22	69,23
Eix 3. Enriquir el debat social compartint coneixement							
Actes[3]		-	-	15	13	3	-80,00
Jornades		-	-	-	-	1	-
Presentacions de resultats		-	-	-	-	2	-
Assistents		-	-	795	260	170	-78,62
Canals de difusió propis		3	3	3	4	4	33,33
Web	Nombre de visites	27.319	20.000	38.931	39.227	38.063	90,32
	Descàrregues (176 publicacions disponibles)	-	-	34.088	28.149	32.841	-3,66
Notícies	Nombre	-	-	48	49	41	-14,58
	Visites	-	-	9.415	7.653	5.951	-36,79
Blog	Nombre de publicacions	-	-	11	28	7	-36,36
	Visites	-	-	1.364	5.226	3.347	145,38
Mediateca	Noves de publicacions	6	3	18	29	16	433,33
	Visites	-	-	4.044	5.254	6.058	49,80
Butlletí	Butlletins enviats durant l'any	3	2	6	10	6	200,00
	Destinataris[4]	7.285	7.285	4.498	3.618	1.225	-83,18
	% d'obertura dels butlletins enviats	-	-	26,80	27,10	47,90	78,73
Vídeos (Youtube)		13	1	-	6	10	66,67
Twitter	Seguidors	-	-	819	1.310	1.945	137,48
Relacions amb mitjans de comunicació							
Notes de premsa		-	-	2	3	5	150,00
Rodes de premsa		-	-	-	2	2	0,00
Aparicions en mitjans (impactes)		19	4	29	83	55	-

1 El gir institucional entre el 2015 i el 2016 fa que alguns dels indicadors anteriors al 2015 no siguin significatius. En la nova etapa de l'IIAB proposem nous indicadors.
2 Les sessions de treball es comencen a comptabilitzar dins de l'Eix 1 a partir de la memòria del 2018.
3 Els actes per enriquir el debat social es comencen a diferenciar entre jornades i presentacions de resultats a partir de la memòria del 2018.
4. Des del 2016 s'està fent progressivament una depuració important de la base de dades de destinataris de butlletins per tal d'optimitzar l'eficàcia dels enviaments i augmentar els percentatges d'obertura.
Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2015 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

6.2.5.
Consorci de l'Habitatge de Barcelona

Missió

El Consorci de l'Habitatge de Barcelona (CHB) és una entitat integrada per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona que treballa per a la millora dels serveis relacionats amb l'habitatge a la ciutat.

La seva finalitat és desenvolupar, en l'àmbit municipal de Barcelona, les funcions, les activitats i els serveis en matèria d'habitatge assequible que li atorga en exclusiva l'article 85 de la Carta Municipal de Barcelona; concretament, s'encarrega de planificar, programar i gestionar les polítiques d'habitatge públic, en règim de propietat i de lloguer.

Entorn

El Consorci de l'Habitatge de Barcelona ofereix els seus serveis mitjançant la Xarxa d'Oficines de l'Habitatge de Barcelona, que concentren el nombre més gran possible dels serveis que sol·licita la ciutadania, en matèria d'habitatge, i faciliten tot tipus d'informació i ajuda, ajustant-se a les demandes propiciades per l'actual conjuntura.

En la mateixa línia que el consistori, el Consorci fomenta la participació i col·labora en l'execució del Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025, amb l'aplicació de nous programes de suport i mediació davant la crisi econòmica i l'augment de les situacions d'exclusió residencial i desnonaments. Situacions que, gràcies a la denúncia social, s'han fet molt més visibles, cosa que ha obligat les administracions públiques a legislar i desenvolupar polítiques públiques per fer-hi front.

Recursos

El Consorci no disposa de recursos humans propis i encarrega, mitjançant els convenis corresponents, la gestió dels programes a altres ens de l'Administració municipal: l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació (IMHAB). Aquest 2018 ha estat el primer any que l'IMHAB és l'únic gestor municipal dels serveis que el Consorci ha de desenvolupar, ja que l'any anterior estava repartit entre BAGURSA i PMHB.

Malgrat que a les dades de liquidació d'ingressos no s'hi veu reflectit, cal tenir en compte que, pel seu funcionament, el Consorci té un volum important de romanents. En l'exercici 2018, respecte al pressupost definitiu els romanents eren de 18.105.276,26€ xifra que suposava un 56 % del total . A la taula es mostra la liquidació del Consorci de l'Habitatge de Barcelona; de les despeses es presenta la situació de les obligacions i dels ingressos s'indiquen els drets reconeguts a 31 de desembre de 2018.

Taula 6.2.5.1. Liquidació del pressupost
Consorci de l'Habitatge de Barcelona, 2018

Capítol	€	%
Despeses		
A entitats dependents de l'Ajuntament de Barcelona[1]	6.014.490,86	18,47
Transferències corrents i de capital per subvencions i ajuts	8.449.133,30	25,94
Romanents	18.105.276,26	55,59
Total	**32.568.900,42**	**100,00**
Ingressos		
Ajuntament de Barcelona	10.571.956,10	24,57
Generalitat de Catalunya	5.246.000,00	12,19
Altres ingressos financers	3.331,60	0,01
Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida (IMPUQV)	19.582.543,82	45,52
Altres reintegraments d'operacions corrents	22.950,90	0,05
Institut Municipal de l'Habitatge de Barcelona i Rehabilitació (IMHAB)	6.000.000,33	13,95
Agència de l'Habitatge de Catalunya	1.597.476,90	3,71
Total	**43.024.259,65**	**100,00**

Activitat i actuacions

El web del Consorci de l'Habitatge de Barcelona

Aquest espai d'informació sobre els serveis que ofereix el Consorci augmenta el seu nombre de visites any rere any i es troba en constant actualització per tal de facilitar a la ciutadania l'orientació per efectuar els tràmits dels ajuts i programes de suport que es proporcionen de manera presencial a la Xarxa d'Oficines de l'Habitatge. L'any 2018 el web www.consorcihabitatgebcn.cat ha rebut 353.249 visites, un 2% més respecte al 2017.

Tant el portal de pisos de la borsa d'habitatges de lloguer com la intranet del Consell de l'Habitatge Social s'allotgen al web del Consorci. L'accés a la informació en relació amb temes d'habitatge es complementa amb la consolidació de l'espai web en temes d'habitatge (habitatge.barcelona). Un projecte que aixopluga tots els continguts d'habitatge a Barcelona i redistribueix en forma de paraigua les persones usuàries cap als continguts informatius ja sigui a la mateixa pàgina com a d'altres pàgines, com per exemple, la del CHB o la del Registre de Sol·licitants, el portal d'habitatge de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i altres pàgines amb temàtica sobre l'habitatge.

Consell de l'Habitatge Social de Barcelona (CHSB)

És l'òrgan consultiu i participatiu del Consorci de l'Habitatge de Barcelona sobre la política d'habitatge a la ciutat, i pretén ser un instrument de generació d'opinió, de propostes i de promoció de la seva anàlisi.

Enguany el Consell ha seguit treballant per sumar-se als esforços de l'Ajuntament en la millora dels canals, les eines i les normatives en matèria de participació. Des del CHSB, s'ha acabat el procés de revisió de l'actual normativa del Consell que caldrà ratificar el 2019 en el seu Plenari, en què s'han millorat els mecanismes de participació de les persones membres i les dinàmiques organitzatives de les sessions de treball i els plenaris.

Respecte els grups de treball (GT) d'aquest Consell, s'han conclòs els següents: Grup de treball Comissió de seguiment de MPGM i Grup de treball de modificació del reglament i participació. I els operatius d'aquest any han estat: GT de pobresa energètica, GT de treball de producció industrial d'habitatge sostenible, GT de treball d'expulsió de veïns, GT de rehabilitació, GT de Taula d'Habitatge Cooperatiu, GT Comissió de seguiment de MPGM i GT de treball de modificació del reglament i participació. D'altra banda, s'han celebrat dues comissions permanents i un ple.

Han participat 326 persones en els diferents grups de treball i reunions organitzats pel Consell durant l'any 2018.

Francisco Javier Burón Cuadrado
Gerent del Consorci d'Habitatge de Barcelona

ANNEXOS

ANNEX 1.
EQUIPAMENTS I SERVEIS. MAPES

ÀREA DE DRETS SOCIALS

Seu de l'Àrea de Drets Socials.
València, 344 i Pg. de Sant Joan, 75

La seu de l'Àrea de Drets Socials acull la gerència de l'Àrea, a més de totes les direccions i departaments que en formen part. A l'edifici també hi ha l'Institut de Persones amb discapacitat i l'Institut Municipal de Serveis Socials.

DIRECCIÓ D'ACCIÓ SOCIAL

DIRECCIÓ DE SERVEIS D'INFÀNCIA, JOVENTUT I GENT GRAN

Departament de Joventut

Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ).
Sant Oleguer, 6-8

El CIAJ és un servei municipal que, mitjançant atenció personalitzada i gratuïta, informa, orienta i assessora als i a les joves de la ciutat de Barcelona en els àmbits d'interès juvenil. El CIAJ forma part de la xarxa de punts InfoJOVE de Barcelona. Actualment, aquesta xarxa compta amb 11 equipaments distribuïts en gairebé tots els districtes de la ciutat. Tots aquests equipaments són de titularitat municipal, excepte el PIJ Calàbria, que depèn de la Generalitat de Catalunya.

Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ).
Agudells, 37-45

El CAAJ és un servei municipal que informa, orienta i assessora de manera personalitzada els joves sobre l'àmbit acadèmic.

Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ).
Gran de Gràcia, 190-192

El CRAJ és un servei municipal, gestionat amb conveni de gestió cívica per Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), que ofereix serveis i recursos per al coneixement i el desenvolupament del teixit associatiu juvenil de la ciutat.

Instal·lació juvenil de campaments Can Girona.
(Santa Maria de Martorelles)

La Instal·lació Juvenil de Campaments situada a Can Girona, Santa Maria de Martorelles, és un servei que conté 3 espais per realitzar acampades de lleure infantil i juvenil amb instal·lacions i serveis incorporats.

Punt d'InfoJOVE (PIJ) de Nou Barris.
Teide, 20

El PIJ de Nou Barris és un dels nou equipaments d'informació juvenil amb caràcter de Districte, gestionat pel Departament de Joventut. És un servei municipal que, mitjançant atenció personalitzada i gratuïta, informa, orienta i assessora als i a les joves del Districte de Nou Barris en els àmbits d'interès juvenil.

Centre per a famílies amb fills i filles adolescents

És un espai adreçat a les persones que exerceixen el rol parental (pares, mares o tutors) i als i les adolescents, que els ofereix recursos per a enfortir les seves habilitats personals, cognitives i comunicatives.

Punts Aquí t'escoltem

És un servei adreçat a adolescents dels 12 als 20 anys on es proporcionen eines i recursos per enfortir les seves habilitats personals i socials i fomentar el seu creixement personal. Al 2018 existeixen 8 punts a diferents districtes.

Dedeuauna

És un servei que intervé en la gestió del temps dels i les joves que no estudien ni treballen, amb l'objectiu d'orientar-los en el procés de cerca d'alternatives formatives i/o laborals. Al 2018 hi ha 2 punts d'atenció.

Punts Jove, Informa't i Participa! (servei de dinamització juvenil als centres d'educació secundària)

El Servei d'Informació i Dinamització als Centres d'Educació Secundària és un espai d'atenció presencial estable, situat al centre docent, que posa a l'abast dels i les joves i dels i les adolescents tot un seguit de recursos informatius d'interès. La concreció a cada institut d'aquest servei es realitza a partir del Punt JIP (Jove, informa't i participa!). Al 2018 hi ha 79 punts JIPS

Sales d'estudi

Les sales d'estudi són espais de treball adaptats per a la concentració i l'estudi. Hi ha dues tipologies de sales d'estudi: les sales d'estudi permanents i les sales d'estudi puntuals.

Les sales d'estudi permanents funcionen durant tot l'any i es reforcen en èpoques d'exàmens (gener-febrer i maig-juny), ampliant l'horari habitual.

Les sales d'estudi puntuals s'obren durant els períodes d'exàmens (gener-febrer i maig-juny) per enfortir i complementar el servei de sales d'estudi en èpoques d'exàmens.

INSTITUT MUNICIPAL DE SERVEIS SOCIALS

Centres de Serveis Socials (CSS)

CIUTAT VELLA

1. Barceloneta. Balboa, 11

2. Casc Antic. Passeig de Picasso, 4

3. Gòtic. Correu vell, 5

4. Raval Nord. Carme, 101-109, 2a

5. Raval Sud. Carme, 101-109, 1a

EIXAMPLE

6. Dreta de l'Eixample. Pl. Tetuan, 2

7. Fort Pienc. Antiga carretera d'Horta, 5

8. Nova Esquerra de l'Eixample. Comte Borrell, 305

9. Sagrada Família. Mallorca, 425-433

10. Sant Antoni. Calàbria, 38

11. Antiga Esquerra de l'Eixample. Mallorca, 219, 2n

SANTS-MONTJUÏC

12. Poble Sec. Roser, 15

13. Cotxeres de Sants. Carrer de Sants, 79-81

14. Numància. Numància, 7-13

15. La Marina. Foneria, 19

LES CORTS

16. Les Corts. Can Bruixa, 7-11

17. Maternitat - Sant Ramon. Travessera de les Corts, 122

SARRIÀ-SANT GERVASI

18. Sant Gervasi. Arimon, 7

19. Sarrià. Salvador Mundi, 4 bis

GRÀCIA

20. La Salut - El Coll - Vallcarca i els Penitents. Sargelet, 2

21. La Vila de Gràcia. Pl. de la Vila de Gràcia, 2

22. Camp d'en Grassot - Gràcia Nova. Alegre de Dalt, 5

Els serveis socials bàsics són el primer nivell del sistema públic de Serveis Socials. Atenen els ciutadans i ciutadanes de forma personalitzada i ajuden a solucionar tota mena de necessitats, tant personals com familiars, i també les d'abast comunitari. S'organitzen territorialment i estan dotats d'equips multidisciplinaris orientats a l'atenció individual -familiar i col·lectiva. Els Centres de Serveis Socials (CSS) també treballen amb les entitats i associacions de la seva zona en projectes conjunts relacionats amb l'atenció social. D'aquesta manera contribueixen a prevenir el risc d'exclusió i enforteixen els llaços de cohesió social.

Per accedir a tots els serveis socials bàsics disponibles a la ciutat es pot demanar cita al CSS que correspongui, en funció del domicili de l'usuari o concertar entrevista prèvia al telèfon 936 197 311.

Els CSS disposen d'educadors, psicòlegs, treballadors socials i personal administratiu. Entre les seves funcions, hi ha les següents:

- Fer l'acollida i primera atenció al ciutadà.
- Avaluar les situacions de necessitat.
- Oferir informació i assessorament en relació als drets i els recursos socials.
- Dissenyar programes individuals d'atenció per a persones dependents.
- Prestar serveis d'ajuda a domicili, Teleassistència i suport.
- Prestar serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents.
- Promoure la inserció social, laboral i educativa dels usuaris.
- Gestionar prestacions d'urgència social i determinades prestacions econòmiques.
- Dissenyar i portar a terme projectes d'atenció col·lectiva.

HORTA-GUINARDÓ

23. El Carmel. Santuari, 27

24. Guinardó. Rda. Guinardó, 113-141

25. Baix Guinardó - Can Baró. Lepant, 387

26. Horta. Pl. Santes Creus, 8

27. Vall d'Hebron.
Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 45

NOU BARRIS

28. Ciutat Meridiana - Torre Baró - Vallbona.
Av. Rasos de Peguera, 25

29. Turó de la Peira - Can Peguera.
La Selva, 61

30. Porta - Vilapiscina - Torrellobeta.
La Selva, 57

31. Guineueta - Verdum - Prosperitat.
Enric Casanovas, 73-77

32. Roquetes - Trinitat Nova - Canyelles.
Vidal i Guasch, 76-78

SANT ANDREU

33. Franja Besòs. Estadella, 64, 3a

34. Garcilaso. Garcilaso, 103, 4a

35. Sant Andreu. Paixalet, s.n

SANT MARTÍ

36. Besòs. Rambla Prim, 87-89, 2a

37. Clot - Camp de l'Arpa. Corunya, 5-7

38. Poblenou. Pallars, 277, 2a

39. Sant Martí - Verneda.
Pl. Eduard Torroja, 17

40. El Parc - Vila Olímpica.
Buenaventura Muñoz, 21, 3a

Serveis de menjadors d'Àpats en Companyia

CIUTAT VELLA

1. CGG Comerç. Rec, 23-25

2. CGG Pati Llimona. Correu vell, 5

3. CGG Josep Tarradelles.
Pl. Caramelles, 3 bxs

4. CGG Josep Trueta. Reina Amàlia, 31

EIXAMPLE

5. CGG Sagrada Família.
Mallorca, 425-433, 5a

6. CGG Fort Pienc. Pl. Fort Pienc, 4-5

7. CGG Esquerra de l'Eixample.
Rosselló, 78-80

8. CGG Sant Antoni. Comte Borrell, 44-46

SANTS-MONTJUÏC

9. CGG La Capa. Alts Forns, 82-86

10. CGG Poble Sec (El Sortidor).
Plaça El Sortidor, 12 pl 1a

11. Residència Municipal Josep Miracle.
Plaça Bonet i Muixí, 1

El servei d'Àpats en Companyia és un servei diürn d'assistència a les activitats de la vida diària de les persones gran en situació de fragilitat.

Destinat a persones majors de 65 anys que requereixen suport per a cobrir les necessitats d'una alimentació adequada dietètica o nutricionalment, i d'un espai relacional acollidor facilitador de vincles d'amistat i de connexió amb la comunitat. Excepcionalment podran accedir persones de 60 anys amb discapacitat reconeguda de més del 33%, o en situació de risc i necessitat social diagnosticada pels professionals dels equips d'atenció primària.

Aquests serveis estan adreçats a:

- Persones grans soles en risc d'aïllament social.
- Persones grans que viuen en habitatges sense condicions per cuinar.

12. Creu dels Molers. Creu dels Molers, 21

13. Canpedró. Sant Crist, 13

LES CORTS

14. Can Novell. Fígols, 23-25

SARRIÀ-SANT GERVASI

15. CGG Can Castelló. Castelló, 1-7

GRÀCIA

16. Memory Col. Perill, 6

17. Centre Cívic La Sedeta. Sicília, 321

18. Centre Cívic El Coll. Aldea, 15-17

19. Goya. Goya, 1

HORTA-GUINARDÓ

20. CGG Baix Guinardó. Marina, 380

NOU BARRIS

21. Apartaments Tutelats Pau Casals. Juan Ramon Jiménez, 4-6

22. CGG Turó de la Peira. Doctor Pi i Molist, 39

SANT ANDREU

23. CGG Navas. Capella, 14

24. CGG Mossèn Clapés. Gran de Sant Andreu, 467

25. CGG Bon Pastor. Mollerussa, 3

SANT MARTÍ

26. CGG Joan Maragall. Bermejo, 1-5

27. CGG Taulat Can Saladrigas. Llull, 214-216

28. CGG Joan Casanelles. Concilio de Trento, 35

29. CGG Verneda-Alta. Binéfar, 16-20

- Persones que tot i viure en habitatges en bones condicions requereixen un seguiment dels hàbits d'alimentació, relacionals, d'higiene o de salut, fora del seu domicili.

Amb l'objectiu de:

- Complementar els plans de treball encaminats a afavorir la recuperació i el
- manteniment de l'autonomia personal i social de la persona gran.
- Prevenir el risc d'aïllament de les persones grans en situació de fragilitat.
- Garantir les necessitats d'una alimentació adequada dietètica o nutricionalment de la gent gran atesa.

DIRECCIÓ DE SERVEIS D'INTERVENCIÓ SOCIAL DELS GRUPS POBLACIONALS VULNERABLES

Departament d'atenció social a l'infància i família

Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

La ciutat compta amb dotze Equips d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (EAIA), a més de l'equip central. Tots depenen funcionalment de l'Àrea.

1. EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència) Central. València, 344

2. EAIA Raval Nord. Nou de la Rambla, 45

3. EAIA Raval Sud. Nou de la Rambla, 45

4. EAIA Gòtic Barceloneta. Mirallers, 1

5. EAIA Casc Antic. Comerç, 5

6. EAIA Eixample. Plaça Tetuan, 2

7. EAIA Sants-Montjuïc. Av. Paral·lel, 196

8. EAIA les Corts-Sarrià-Sant. Gervasi. Travessera de les Corts, 122

9. EAIA Gràcia. Ca l'Alegre de Dalt, 5 2a planta

10. EAIA Horta-Guinardó. Marina, 343

11. EAIA Nou Barris. Vidal i Guasch, 76

12. EAIA Sant Andreu. Segadors, 2

13. EAIA Sant Martí. Corunya, 5

Espais Familiars i Centres Oberts

Els Centres Oberts són serveis d'atenció diürna, fora de l'horari escolar, que duen a terme una tasca preventiva i donen suport a l'infant perquè desenvolupi la seva personalitat, la seva socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i es compensin deficiències socioeducatives.

L'Ajuntament presta els serveis mitjançant equipaments de titularitat municipal i amb convenis amb entitats del tercer sector.

1. Espai Familiar i Centre Obert Sant Martí. Huelva, 36

2. Espai Familiar i Centre Obert les Corts-Sants. Benavent, 20-22

Serveis de Famílies Col·laboradores

El Servei de Famílies Col·laboradores (SFC) és un servei que intervé per ajudar famílies que, de manera temporal, no poden atendre els seus infants i necessiten la col·laboració d'una altra família.

Servei de Famílies Col·laboradores. Ca l'Alegre de Dalt, 5 2a planta

Departament d'atenció social per a la gent gran i per la promoció de l'autonomia personal

Centres de dia per a gent gran

1. Centre de Dia Casa Bloc.
Almirall Pròixida, 1 (39 places)

2. Centre de Dia Fort Pienc.
Sardenya, 139-147 (30 places)

Són equipaments per a l'acolliment diürn, adreçat a persones més grans de 65 anys, d'assistència a les activitats bàsiques de la vida diària (higiene personal, alimentació, mobilitat, etc.) o a la seva supervisió constant (per malaltia mental, demència, etc.). L'accés a les places es tramita directament als centres de dia, després d'haver obtingut la valoració de dependència mitjançant la Llei de l'autonomia i atenció a la dependència.

Habitatges amb serveis per a gent gran

1. Habitatges Reina Amàlia I.
Reina Amàlia, 33

2. Habitatges Via Favència II.
Via Favència, 364

3. Habitatges Barceloneta.
Pinzón 6-12

4. Habitatges Bronze/Coure.
Coure 8-10

5. Habitatges Camí Antic de València.
Camí Antic de València, 96-116

6. Habitatges Can Travi.
Can Travi, 30

7. Habitatges Concili de Trento I.
Concili de Trento , 15

8. Habitatges Concili de Trento II.
Concili de Trento , 29

9. Habitatges Còrsega.
Còrsega, 363

10. Habitatges Gran Via. Gran Via
de les Corts Catalanes 120-126

11. Habitatges Joan Torras.
Fernando Pessoa, 2

12. Habitatges Marina.
Marina, 351

13. Habitatges Marqués de Campo Sagrado.
Marquès de Campo Sagrado, 35

14. Habitatges Montnegre.
Entença 275-289

15. Habitatges Navas de Tolosa.
Navas de Tolosa, 310

Són habitatges de 40 m2 adreçats a persones majors de 65 anys autònomes. Es tracta d'habitatges de protecció oficial de caràcter dotacional en règim de lloguer assequible, que disposen de serveis addicionals de suport a les activitats de la vida diària (suport per comprar, cuinar, netejar la casa, etc.), consergeria, direcció, suport pels petits manteniments, dinamització i Servei de Teleassistència.

L'accés als habitatges amb serveis es realitza mitjançant les Oficines d'Habitatge seguint els acords establerts entre el Consorci de l'Habitatge de Barcelona, el Patronat Municipal de l'Habitatge i l'Àrea de Drets Socials.

16. Habitatges Pere IV.
Ca l'Isidret, 5

17. Habitatges Quatre Camins.
Vista Vella, 7-9

18. Habitatges Reina Amàlia II.
Lleialtat, 7

19. Habitatges Santa Caterina.
Francesc Cambó, 16

20. Habitatges Torre Júlia.
Via Favència, 350

21. Habitatges Urrútia.
Pg. d'Urrútia, 5-11

22. Habitatges Via Favència I.
Via Favència, 446-450

Apartaments tutelats

1. Apartaments tutelats Josep Miracle.
Pl. Bonet i Moixí, 1

2. Apartaments tutelats Pau Casals.
Juan Ramón Jiménez, 4-6 1r

Com els habitatges amb serveis, són equipaments destinats a persones més grans de 65 anys que tenen autonomia però que necessiten algun tipus de suport perquè puguin continuar fent vida independent.

Els apartaments tutelats formen part de la cartera de serveis de serveis socials i l'accés es realitza des dels Centres de Serveis Socials (CSS).

Residències per a gent gran

1. Residència Fort Pienc.
Sardenya, 139-147

2. Residència Francesc Layret.
Gran Via de les Corts Catalanes, 477

3. Residència Josep Miracle.
Pl. Bonet i Moixí, 1

4. Residència Parc del Guinardó.
Garriga i Roca, 62-64

Són equipaments adreçats a acollir i atendre, de manera permanent, persones més grans de 65 anys que no poden fer les activitats bàsiques de la vida diària (higiene personal, alimentació, mobilitat, etc.) o que necessiten una supervisió constant (per malaltia mental, demència, etc.) i no compten amb el suport familiar o social per continuar vivint a casa seva. L'ingrés a les residències públiques es tramita als centres de serveis socials mitjançant la Llei de l'autonomia i atenció a la dependència.

Departament d'atenció social a persones sense llar o en situació d'exclusió residencial

Centres d'Acolliment Nocturn CPA

1. Centre Primera Acollida CPA Nou Barris.
Maria Curie, 20

2. Centre Primera Acollida Sarrià.
Císter, 20

3. Centre Primera Acollida Zona Franca.
Carrer 60 de la Zona Franca, 9

La xarxa d'equipaments per a persones vulnerables té com a objectiu l'atenció integral i de qualitat a les persones sense sostre de la ciutat, per tal que el màxim de persones que viuen al carrer puguin dur a terme un procés d'inserció social que els permeti una millor qualitat de vida, i també acompanyar aquestes persones en el seu procés de recuperació de la màxima autonomia personal.

La diversificació de centres respon a les característiques i necessitats d'aquest col·lectiu, amb diferents graus de desarrelament i problemàtica social, i constitueixen una xarxa municipal que treballa juntament amb la d'equipaments d'entitats d'iniciativa social, per tal d'enfortir la capacitat d'organització del conjunt de la ciutat.

Centres d'Acolliment Residencial d'Inserció

1. Centre Integral Meridiana.
Av. Meridiana, 197

2. Centre Integral Horta.
Camí de l'Església, 3

3. Centre Residencial Can Planes.
Selva del Camp, 1

4. Centre Residencial Creu dels Mulers.
Creu dels Mulers, 21

5. Centre Residencial Llar Pere Barnés.
Puigxoriguer, 14-26

6. Centre de Convalescència Santa Lluïsa de Marillac. Sant Carles, 33.

7. Centre Residencial Hort de la Vila.
Carrer Hort de la Vila, 46

8. CATF Navas. Navas de Tolosa, 312

9. Cal Muns. Gavà, 70-72

10. Maria Feixa. C/Duana, 4

Centres de Dia

1. Centre de Dia Meridiana.
Av. Meridiana, 197, bxs.

2. Centre de Dia Poble-sec.
Font Honrada, 8

3. Centre de Dia Zona Franca.
Carrer Número 60 de la Zona Franca, 9

4. Centre de Dia Nou Barris.
Marie Curie, 20

5. Centre de Dia Horta.
Camí de l'Església, 3

6. Centre de Dia Santa Lluïsa de Marillac.
Sant Carles, 33.

Equipaments d'higiene i rober

1. Servei d'Higiene Meridiana.
Av. Meridiana, 197

2. Servei d'Higiene Horta.
Camí de l'Església, 3

3. Servei d'Higiene Poble-sec.
Font Honrada, 8

4. Servei Higiene Nou Barris.
Marie Curie, 20

Serveis d'alimentació

1. Menjador Social Navas.
Av. Meridiana, 238-240 bxs.

2. Menjador Social Paral·lel.
Av. Paral·lel, 97

3. Equipament Integral Horta.
Camí de l'Església, 3

4. Menjador Social Poble-sec.
Font Honrada, 8, 3r

5. Menjador Social Nou Barris.
Marie Curie, 20

6. Menjador Social Zona Franca.
Carrer 60 de la Zona Franca, 9

7. Menjador Social Meridiana.
Av. Meridiana, 197

8. Menjador Social La Terrasseta.
Fraternitat, 40

9. Menjador Social Cafè Just.
Sotstinent Navarro, 18

10. Menjador Social PRISBA.
Cecs de Sant Cugat, 1

11. Menjador Social Santa Lluïsa de Marillac. Sant Carles, 33

12. Menjador Social Sant Rafael.
Pg. Vall d'Hebron, 107-117

13. Menjador Social Emaús.
Comte Borrell, 307

14. Menjador Social Canpedró.
Sant Crist, 13

15. Menjador Social Eixample.
Consell de Cent, 116

16. Menjador Social Les Corts.
Equador, 51

17. Menjador Social Sarrià.
Isaac Albéniz, 14-28

Habitatges d'inclusió

Es disposa de:

- 269 places en 62 habitatges estables
- 200 places en hotels i pensions
- 50 places en 50 habitatges distribuïts per la ciutat de Primer la llar (Housing First)
- 15 places Housing First RAIS (Hàbitat)

DIRECCIÓ DE SERVEIS D'URGÈNCIES SOCIALS I D'INTERVENCIÓ A L'ESPAI PÚBLIC

Departament d'intervenció social a l'Espai Públic

Serveis d'Inserció Social (SIS)

1. **SIS. Serveis d'Inserció Social.** Pg. Pujades, 29

2. **Servei de Gestió de Conflictes en l'Àmbit Urbà.** València, 344

3. **Servei de Detecció de Menors no Acompanyats.** València, 344

4. **OPAI. Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars.** València, 344

5. **SISFA. Servei d'Inserció Social per a famílies.** Gran Via de les Corts Catalanes, 958

DIRECCIÓ DE SERVEIS D'URGÈNCIES I EMERGÈNCIES SOCIALS I D'INTERVENCIÓ A L'ESPAI PÚBLIC

Departament d'urgències i emergències socials

1. **CUESB. Centre Municipal d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona.** Llacuna, 25

2. **SEB - Servei d'Estances Breus.** Llacuna, 25

3. **CANE - Centre d'Acolliment Nocturn d'Emergències (Centre d'allotjament nocturn).** Passatge 2 de maig, 27

INSTITUT MUNICIPAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT

Pisos de transició a la vida independent

1. Casa Bloc. Almirall Pròixida, 1-7

Són equipaments per a persones amb discapacitats intel·lectuals amb necessitat de suport intermitent, quan les circumstàncies personals, familiars i socials ho aconsellin.

Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)

2. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Ciutat Vella. Reina Amàlia, 33

3. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Nou Barris. Luz Casanova, 11

Són serveis que tenen com a finalitat la prevenció, detecció, diagnòstic i tractament dels trastorns de desenvolupament de la petita infància (de 0 a 6 anys) en el procés de creixement i en situacions de risc social i/o biològic.

Servei d'Inserció Laboral al mercat ordinari

4. Equip d'Assessorament Laboral (EAL). València, 344

L'Equip d'Assessorament Laboral (EAL) té com a finalitat el foment i el suport a la inserció laboral de les persones amb discapacitat, preferentment en el mercat ordinari de treball:

Ofereix:

- Valoració i orientació professionals
- Foment i suport de l'activitat formativa (amb recursos propis –aula oberta de l'IMD– o aliens concertats)
- Borsa de treball i accés i suport als processos de contractació
- Programes personalitzats de suport, seguiment i animació per a la formació i la contractació
- Informació i assessorament legal i administratiu

Informació especialitzada

5. Servei d'Atenció al Públic de l'IMPD (SAP). València, 344

Serveis de Vida Independent

6. Servei Municipal d'Assistència Personal (SAP-BCN). València, 344

MAPES

Direcció d'Acció Social

Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran

Departament de Joventut

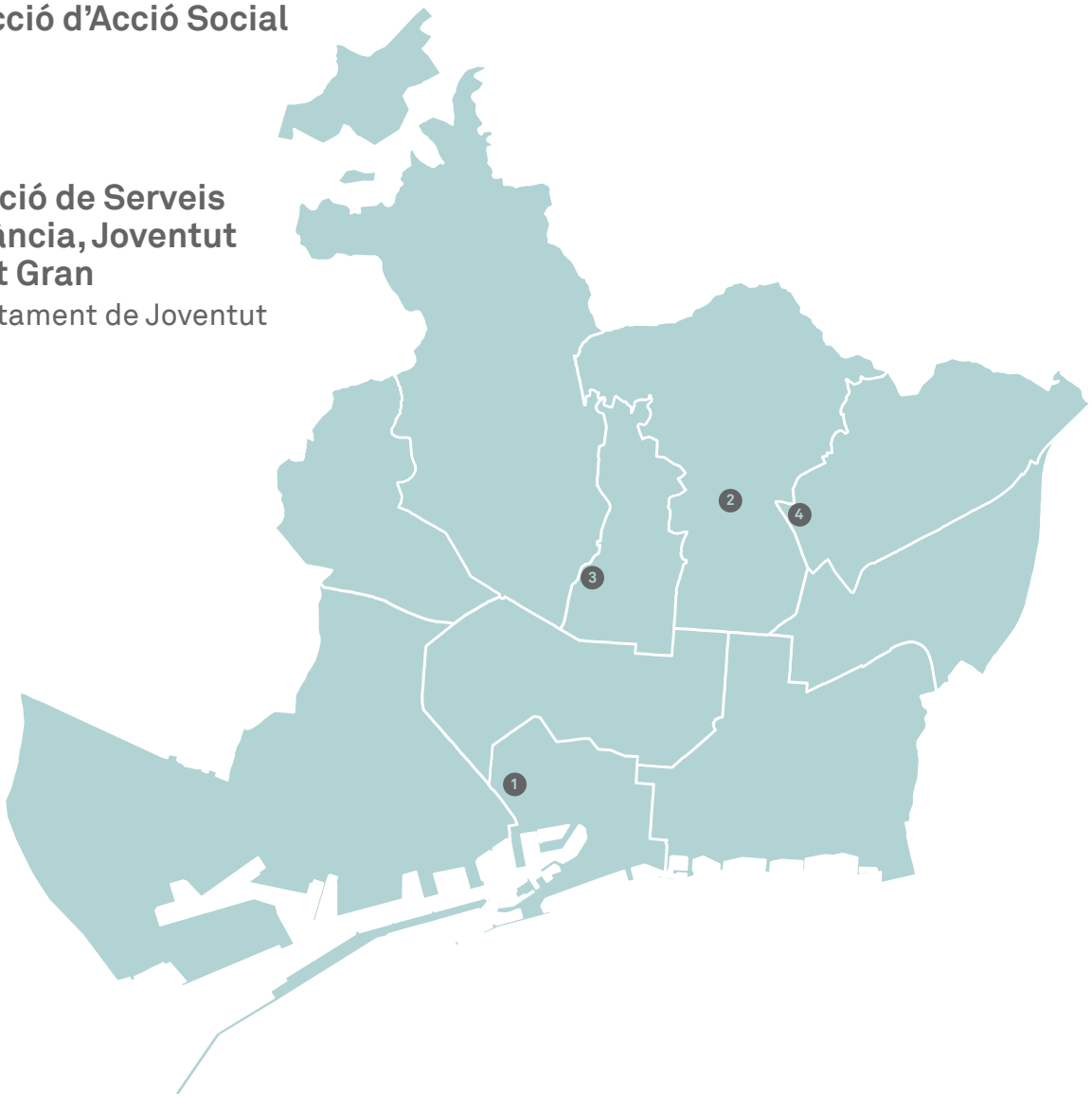

1. Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ).
Sant Oleguer, 6-8
2. Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ).
Agudells, 37-45
3. Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ).
Gran de Gràcia, 190-192
4. Punt Info_JOVE (PIJ) de Nou Barris.
Teide, 20

Institut Municipal de Serveis Socials

Centres de Serveis Socials

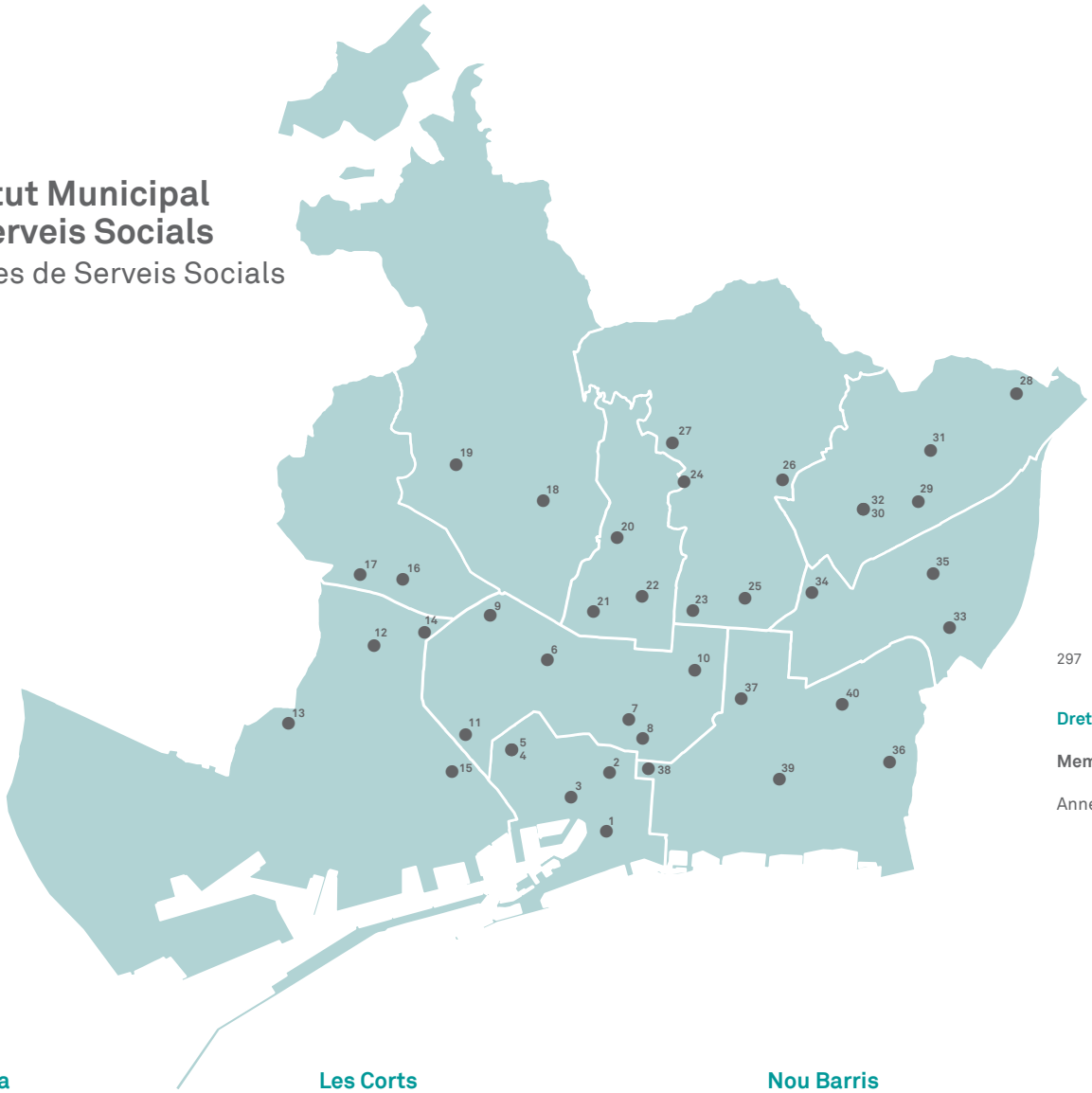

Ciutat Vella

1. Barceloneta. Balboa, 11
2. Casc Antic. Passeig de Picasso, 4
3. Gòtic. Correu vell, 5
4. Raval Nord. Carme, 101-109, 2a
5. Raval Sud. Carme, 101-109, 1a

Eixample

6. Dreta de l'Eixample. Pl. Tetuan, 2
7. Fort Pienc. Antiga carretera d'Horta, 5
8. Nova Esquerra de l'Eixample. Comte Borrell, 305
9. Sagrada Família. Mallorca, 425-433
10. Sant Antoni. Calàbria, 38
11. Antiga Esquerra de l'Eixample. Mallorca, 219, 2n

Sants-Montjuïc

12. Poble Sec. Roser, 15
13. Cotxeres de Sants. Carrer de Sants, 79-81
14. Numància. Numància, 7-13
15. La Marina. Foneria, 19

Les Corts

16. Les Corts. Can Bruixa, 7-11
17. Maternitat - Sant Ramon. Travessera de les Corts, 122

Sarrià-Sant Gervasi

18. Sant Gervasi. Arimon, 7
19. Sarrià. Salvador Mundi, 4 bis

Gràcia

20. La Salut - El Coll - Vallcarca i els Penitents. Sargelet, 2
21. La Vila de Gràcia. Pl. de la Vila de Gràcia, 2
22. Camp d'en Grassot - Gràcia Nova. Alegre de Dalt, 5

Horta-Guinardó

23. El Carmel. Santuari, 27
24. Guinardó. Rda. Guinardó, 113-141
25. Baix Guinardó - Can Baró. Lepant, 387
26. Horta. Pl. Santes Creus, 8
27. Vall d'Hebron. Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 45

Nou Barris

28. Ciutat Meridiana - Torre Baró - Vallbona. Av. Rasos de Peguera, 25
29. Turó de la Peira - Can Peguera. La Selva, 61
30. Porta - Vilapiscina - Torrellobeta. La Selva, 57
31. Guineueta - Verdum - Prosperitat. Enric Casanovas, 73-77
32. Roquetes - Trinitat Nova - Canyelles. Vidal i Guasch, 76-78

Sant Andreu

33. Franja Besòs. Estadella, 64, 3a
34. Garcilaso. Garcilaso, 103 4a
35. Sant Andreu. Paixalet, s.n.

Sant Martí

36. Besòs. Rambla Prim, 87-89 2a
37. Clot - Camp de l'Arpa. Corunya, 5-7
38. Poblenou. Pallars, 277 2a
39. Sant Martí - Verneda. Pl. Eduard Torroja, 17
40. El Parc - Vila Olímpica. Buenaventura Muñoz, 21 3a

Institut Municipal de Serveis Socials

Serveis de menjador d'Àpats en Companyia

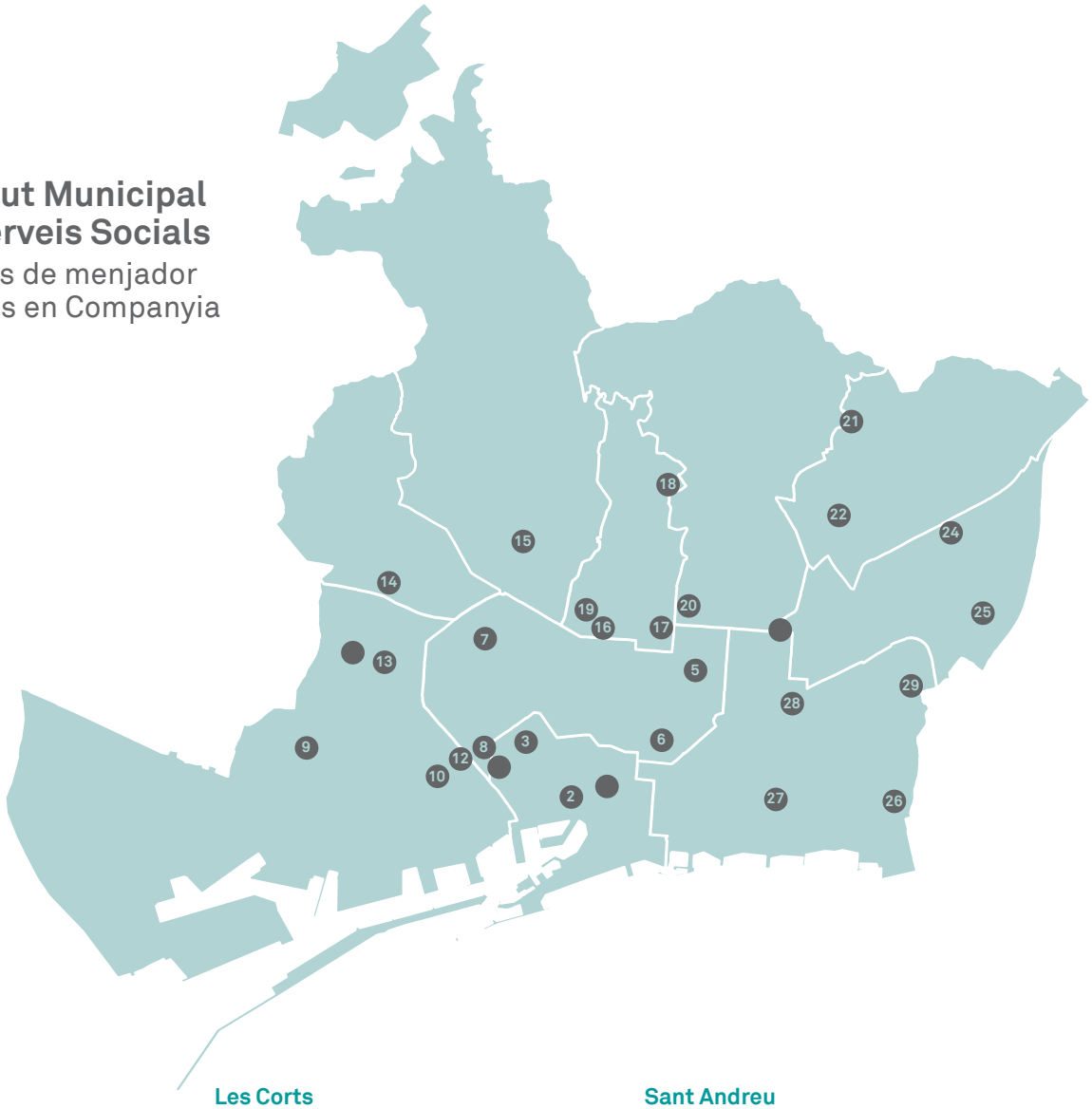

Ciutat Vella

1. CGG Comerç. Rec, 23-25
2. CGG Pati Llimona. Correu vell, 5
3. CGG Josep Tarradelles.
Pl. Caramelles, 3 bxs
4. CGG Josep Trueta. Reina Amàlia, 31

Eixample

5. CGG Sagrada Família.
Mallorca, 425-433, 5a
6. CGG Fort Pienc. Pl. Fort Pienc, 4-5
7. CGG Esquerra de l'Eixample.
Rosselló, 78-80
8. CGG Sant Antoni.
Comte Borrell, 44-46

Sants-Montjuïc

9. CGG La Capa. Alts Forns, 82-86
10. CGG Poble Sec (El Sortidor).
Pl. El Sortidor, 12 pl 1a
11. Residència Municipal Josep Miracle.
Pl. Plaça Bonet i Muixí, 1
12. Creu dels Molers. Creu dels Molers, 21
13. Canpedró. Sant Crist, 13

Les Corts

14. Can Novell. Fígols, 23-25

Sarrià-Sant Gervasi

15. CGG Can Castelló. Castelló, 1-7

Gràcia

16. Memory Col. Perill, 6
17. Centre Cívic La Sedeta. Sicília, 321
18. Centre Cívic El Coll. Aldea, 15-17
19. Goya. Goya, 1

Horta-Guinardó

20. CGG Baix Guinardó. Marina, 380

Nou Barris

21. Apartaments Tutelats Pau Casals.
Juan Ramon Jiménez, 4-6
22. CGG Turó de la Peira.
Doctor Pi i Molist, 39

Sant Andreu

23. CGG Navas. Capella, 14
24. CGG Mossèn Clapés.
Gran de Sant Andreu, 467
25. CGG Bon Pastor. Mollerussa, 3

Sant Martí

26. CGG Joan Maragall. Bermejo, 1-5
27. CGG Taulat Can Saladrigas.
Llull, 214-216
28. CGG Joan Casanelles.
Concilio de Trento, 35
29. CGG Verneda-Alta. Binéfar, 16-20

Institut Municipal de Serveis Socials

Direcció de Serveis d'Intervenció Social dels Grups Poblacionals Vulnerables

Departament d'atenció social a l'infància i família

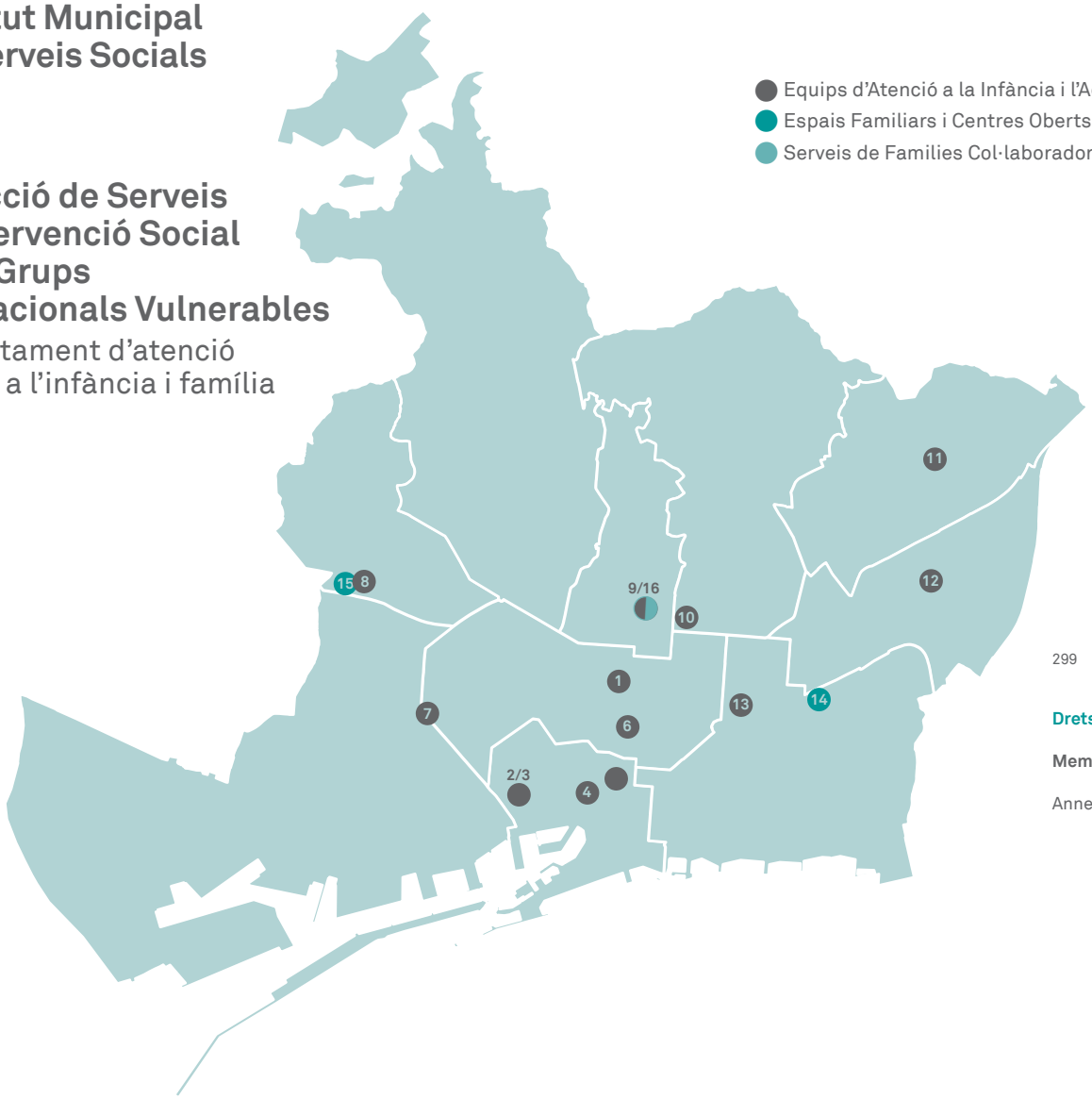

Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

1. **EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència) Central.** València, 344
2. **EAIA Raval Nord.** Nou de la Rambla, 45
3. **EAIA Raval Sud.** Nou de la Rambla, 45
4. **EAIA Gòtic Barceloneta.** Mirallers, 1
5. **EAIA Casc Antic.** Comerç, 5
6. **EAIA Eixample.** Plaça Tetuan, 2
7. **EAIA Sants-Montjuïc.** Av. Paral·lel, 196
8. **EAIA Les Corts - Sarrià-Sant Gervasi.** Travessera de les Corts, 122
9. **EAIA Gràcia.** Ca l'Alegre de Dalt, 5
10. **EAIA Horta-Guinardó.** Marina, 343
11. **EAIA Nou Barris.** Vidal i Guasch, 76
12. **EAIA Sant Andreu.** Segadors, 2
13. **EAIA Sant Martí.** Corunya, 5

Espais Familiars i Centres Oberts

14. **Espai Familiar i Centre Obert Sant Martí.** Huelva, 36
15. **Espai Familiar i Centre Obert Les Corts - Sants.** Benavent, 20-22

Serveis de Families Col·laboradores

16. **Servei de Famílies Col·laboradores.** Ca l'Alegre de Dalt, 5

Institut Municipal de Serveis Socials

Direcció de Serveis d'Intervenció Social dels Grups Poblacionals Vulnerables

Departament d'atenció social per a la gent gran i per la promoció de l'autonomia personal

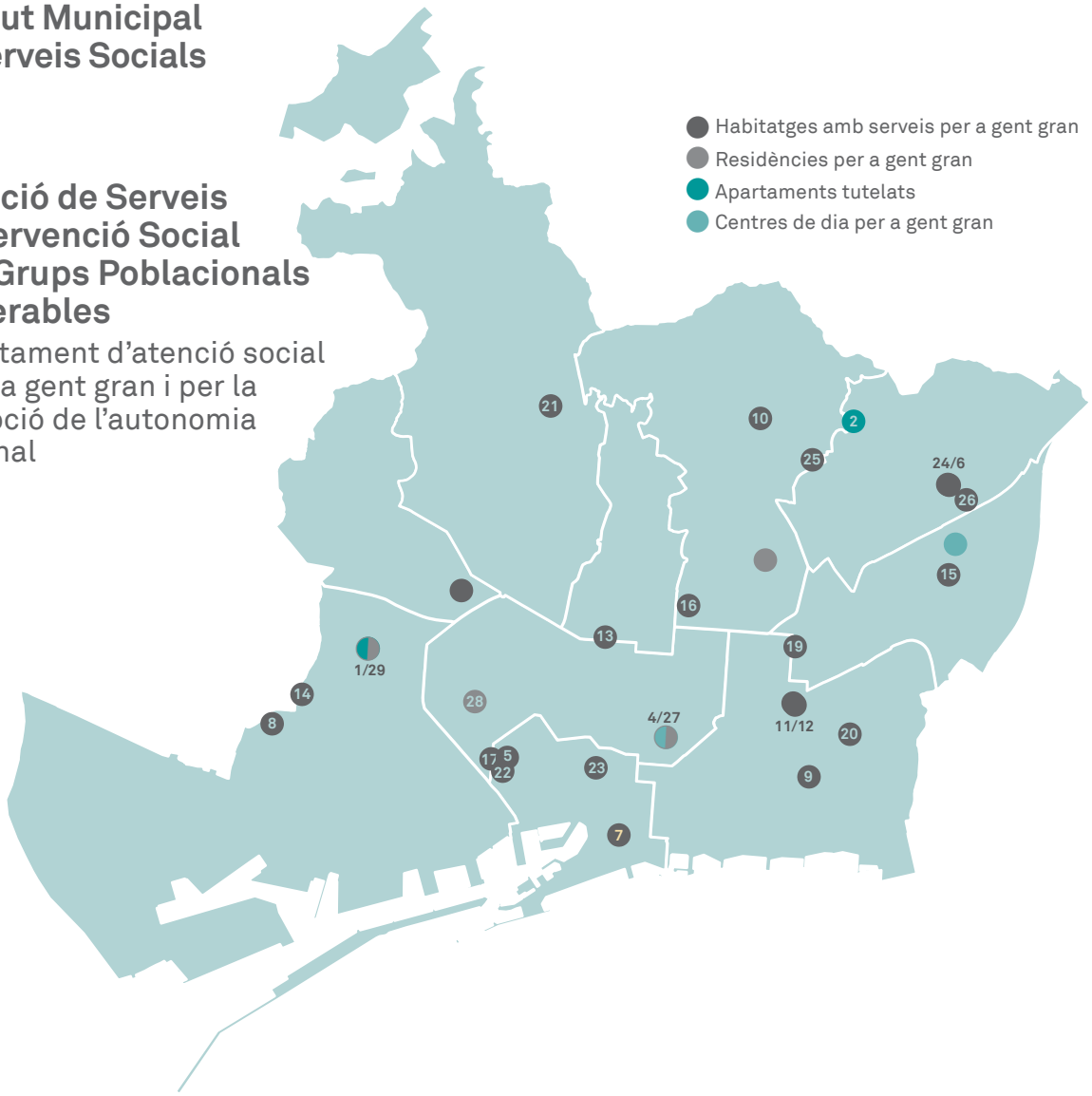

Apartaments tutelats

1. Apartaments tutelats Josep Miracle.
Pl. Bonet i Moixí, 1
2. Apartaments tutelats Pau Casals.
Juan Ramón Jiménez, 4-6 1r

Centres de dia per a gent gran

3. Centre de Dia Casa Bloc.
Almirall Pròixida, 1
4. Centre de Dia Fort Pienc.
Sardenya, 139-147

Habitatges amb serveis per a gent gran

5. Habitatges Reina Amàlia I.
Reina Amàlia, 33
6. Habitatges Via Favència II.
Via Favència, 364
7. Habitatges Barceloneta.
Pinzón 6-12
8. Habitatges Bronze/Coure.
Coure 8-10
9. Habitatges Camí Antic de València.
Camí Antic de València, 96-116
10. Habitatges Can Travi.
Can Travi, 30
11. Habitatges Concili de Trento I.
Concili de Trento , 15
12. Habitatges Concili de Trento II.
Concili de Trento , 29
13. Habitatges Còrsega.
Còrsega, 363
14. Habitatges Gran Via. Gran Via de les Corts Catalanes 120-126
15. Habitatges Joan Torras.
Fernando Pessoa, 2
16. Habitatges Marina.
Marina, 351
17. Habitatges Marqués de Campo Sagrado. Marqués de Campo Sagrado, 35
18. Habitatges Montnegre.
Entença 275-289
19. Habitatges Navas de Tolosa.
Navas de Tolosa, 310
20. Habitatges Pere IV.
Ca l'Isidret, 5
21. Habitatges Quatre Camins.
Vista Vella, 7-9
22. Habitatges Reina Amàlia II.
Lleialtat, 7
23. Habitatges Santa Caterina.
Francesc Cambó, 16
24. Habitatges Torre Júlia.
Via Favència, 350
25. Habitatges Urrútia.
Pg. d'Urrútia, 5-11
26. Habitatges Via Favència I.
Via Favència, 446-450

Residències per a gent gran

27. Residència Fort Pienc.
Sardenya, 139-147
28. Residència Francesc Layret.
Gran Via de les Corts Catalanes, 477
29. Residència Josep Miracle.
Pl. Bonet i Moixí, 1
30. Residència Parc del Guinardó.
Garriga i Roca, 62-64

Institut Municipal de Serveis Socials

Direcció de Serveis d'Intervenció Social dels Grups Poblacionals Vulnerables

Departament d'atenció social a persones sense llar o en situació d'exclusió residencial

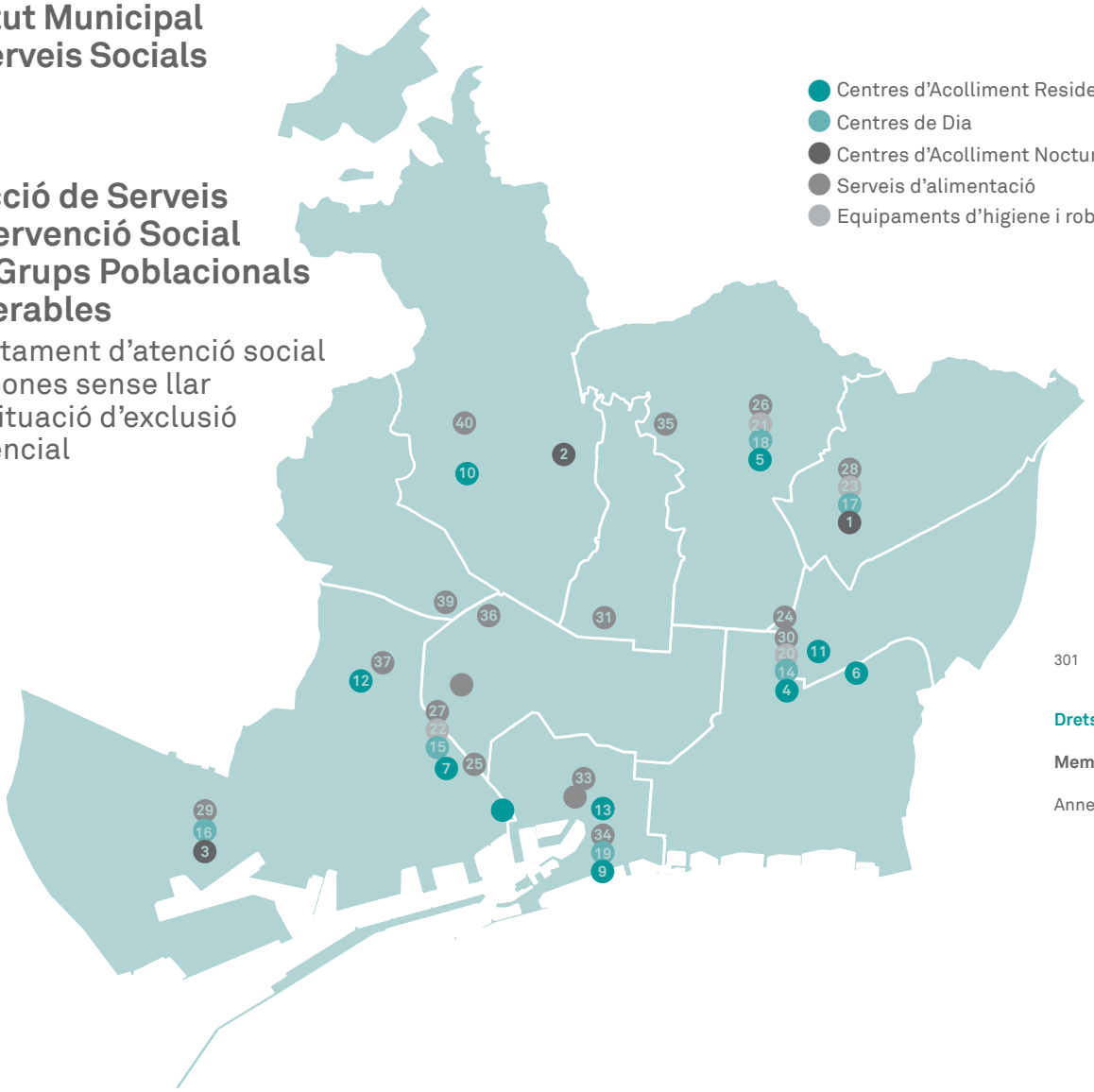

Centres d'Acolliment Nocturn CPA

1. **Centre Primera Acollida CPA Nou Barris.** Marie Curie, 20
2. **Centre Primera Acollida Sarrià.** Císter, 20
3. **Centre Primera Acollida Zona Franca.** Carrer 60 de la Zona Franca, 9

Centres d'Acolliment Residencial d'Inserció

4. **Centre Integral Meridiana.** Av. Meridiana, 197
5. **Centre Integral Horta.** Camí de l'Església, 3
6. **Centre Residencial Can Planes.** Selva del Camp, 1
7. **Centre Residencial Creu dels Mulers.** Creu dels Mulers, 21
8. **Centre Residencial Llar Pere Barnés.** Puigxoriguer, 14-26
9. **Centre de Convalescència Santa Lluïsa de Marillac.** Sant Carles, 33
10. **Centre Residencial Hort de la Vila.** Carrer Hort de la Vila, 46
11. **CATF Navas.** Navas de Tolosa, 312
12. **Cal Muns.** c/Gavà, 70-72
13. **Maria Feixa.** Duana, 4

Centres de Dia

14. **Centre de Dia Meridiana.** Av. Meridiana, 197, bxs.
15. **Centre de Dia Poble-sec.** Font Honrada, 8
16. **Centre de Dia Zona Franca.** Carrer 60 de la Zona Franca, 9
17. **Centre de Dia Nou Barris.** Marie Curie, 20
18. **Centre de Dia Horta.** Camí de l'Església, 3
19. **Centre de Dia Santa Lluïsa de Marillac.** Sant Carles, 33

Equipaments d'higiene i rober

20. **Servei d'Higiene Meridiana.** Av. Meridiana, 197
21. **Servei d'Higiene Horta.** Camí de l'Església, 3
22. **Servei d'Higiene Poble-sec.** Font Honrada, 8
23. **Servei Higiene Nou Barris.** Marie Curie, 20

Serveis d'alimentació

24. **Menjador Social Navas.** Av. Meridiana, 238-240 bxs.
25. **Menjador Social Paral·lel.** Av. Paral·lel, 97
26. **Equipament Integral Horta.** Camí Església, 3
27. **Menjador Social Poble-sec.** Font Honrada, 8, 3r
28. **Menjador Social Nou Barris.** Marie Curie, 20
29. **Menjador Social Zona Franca.** Carrer 60 de la Zona Franca, 9
30. **Menjador Social Meridiana.** Av. Meridiana, 197
31. **Menjador Social La Terrasseta.** Fraternitat , 40
32. **Menjador Social Cafè Just.** Sotstinent Navarro, 18
33. **Menjador Social PRISBA.** Cecs de Sant Cugat, 1
34. **Menjador Social Santa Lluïsa de Marillac.** Sant Carles, 33
35. **Menjador Social Sant Rafael.** Pg. Vall d'Hebron, 107-117
36. **Menjador Social Emaús.** Comte Borrell, 307
37. **Menjador Social Canpedró.** Sant Crist, 13
38. **Menjador Social Eixample.** Consell de Cent, 116
39. **Menjador Social Les Corts.** Equador, 51
40. **Menjador Social Sarrià.** Isaac Albéniz, 14-28

Institut Municipal de Serveis Socials

Direcció de Serveis d'Urgències Socials i d'Intervenció a l'Espai Públic

Departament d'intervenció social a l'Espai Públic

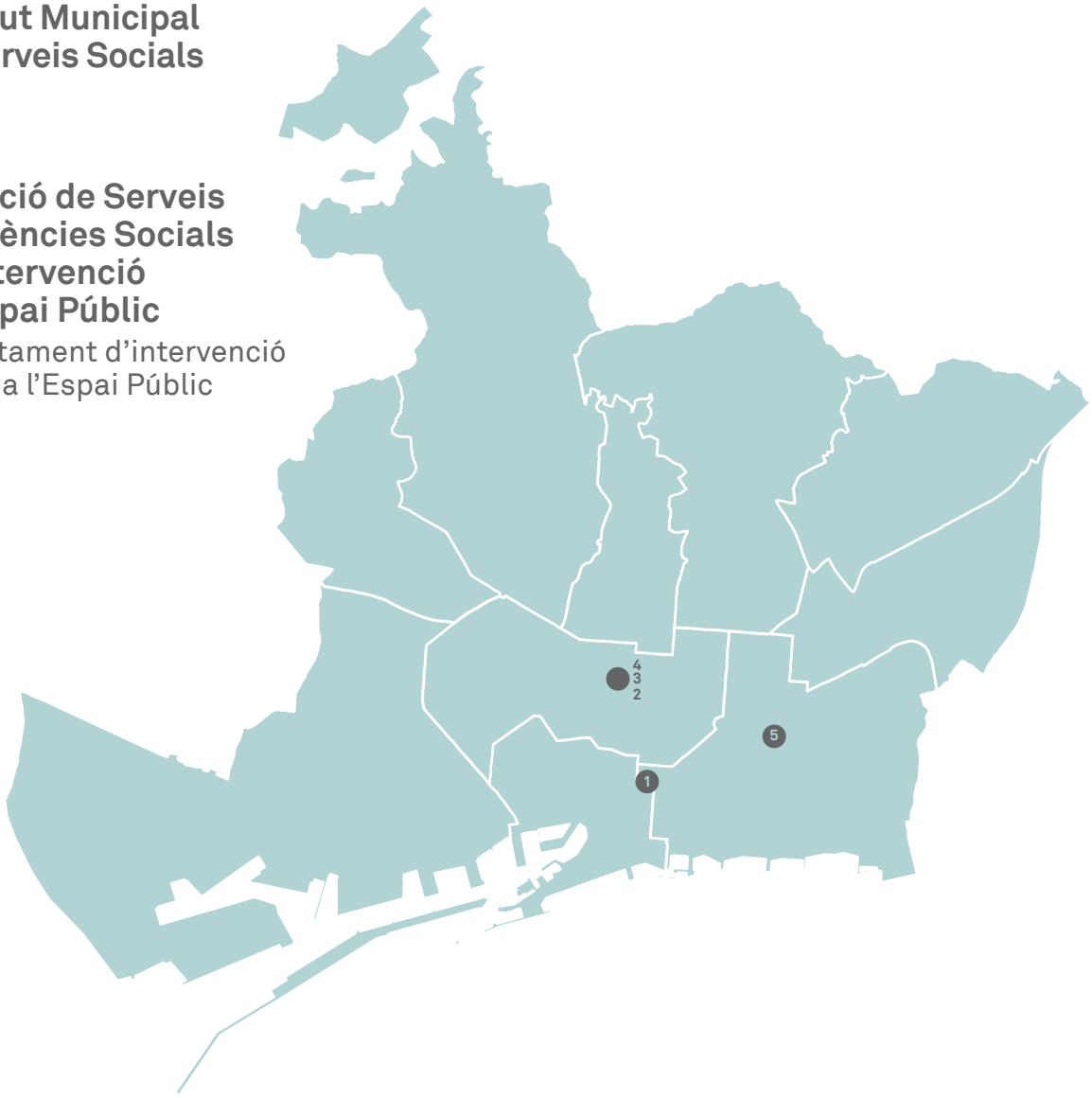

Serveis d'Inserció Social (SIS)

1. SIS. Serveis d'Inserció Social.
Pg. Pujades, 29

2. Servei de Gestió de Conflictes en l'Àmbit Urbà.
València, 344

3. Servei de Detecció de Menors no Acompanyats.
València, 344

4. OPAI. Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars.
València, 344

5. SISFA. Servei d'Inserció Social per a famílies.
Gran Via de les Corts Catalanes, 958

Institut Municipal de Serveis Socials

Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials i d'Intervenció a l'Espai Públic

Departament d'urgències i emergències socials

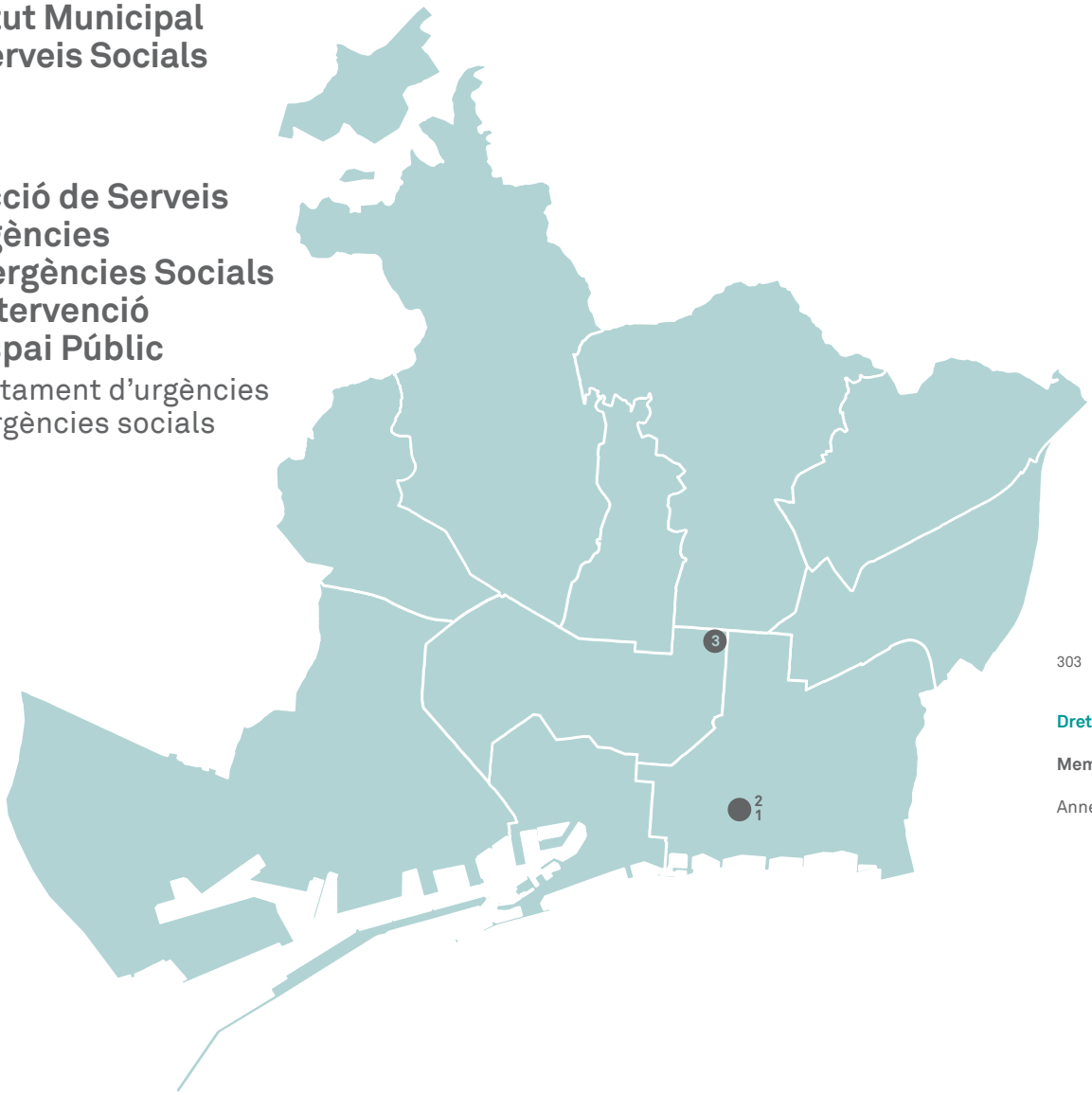

1. CUESB - Centre Municipal d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona. Llacuna, 25

2. SEB - Servei d'Estances Breus. Llacuna, 25

3. CANE - Centre d'Acolliment Nocturn d'Emergències. Passatge 2 de maig, 27

Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

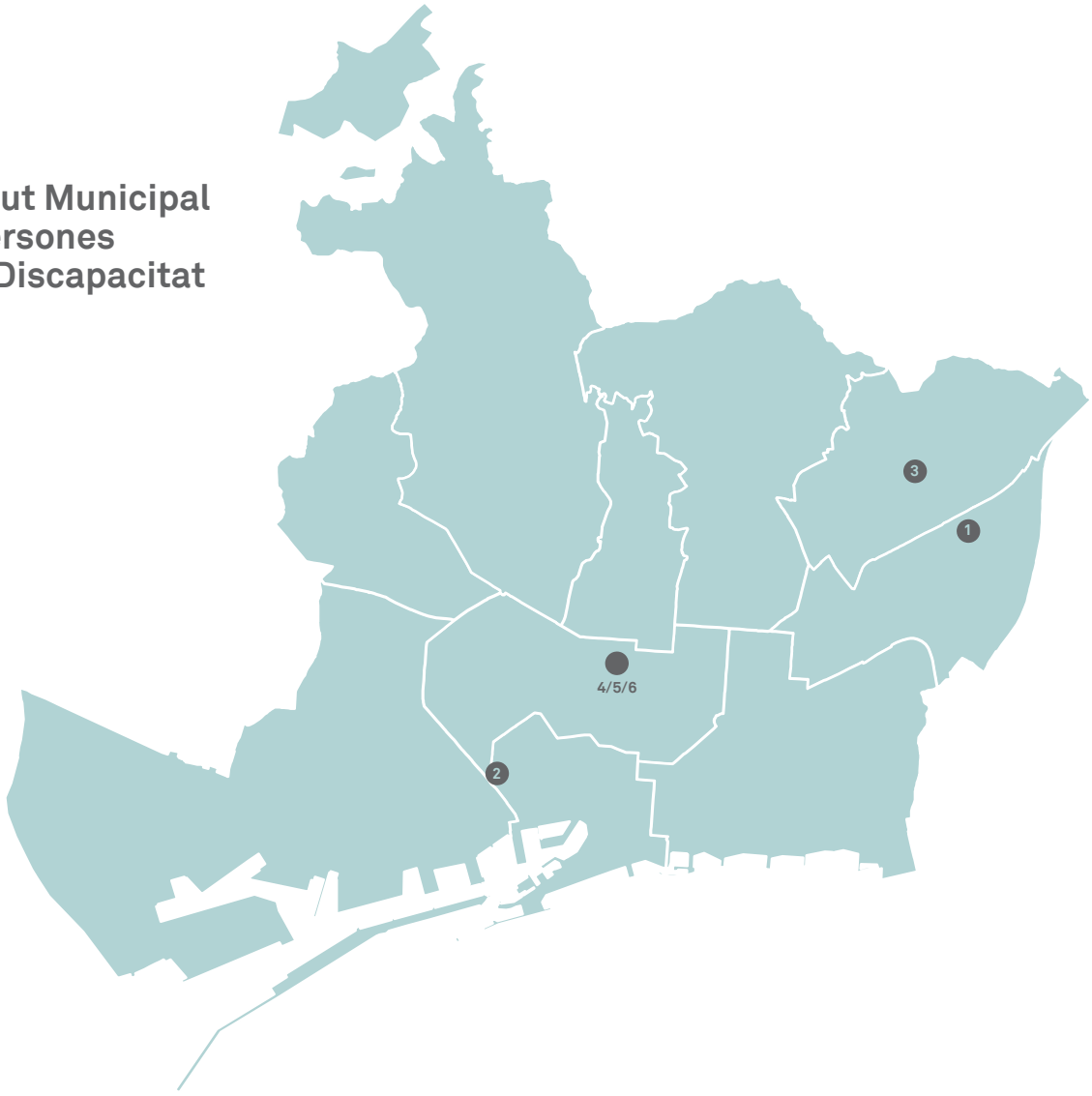

Pisos de transició a la vida independent

1. Casa Bloc. Almirall Pròixida, 1-7

Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)

2. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Ciutat Vella. Reina Amàlia, 33
3. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Nou Barris. Luz Casanova, 11

Servei d'Inserció Laboral al mercat ordinari

4. Equip d'Assessorament Laboral (EAL). València, 344

Informació especialitzada

5. Servei d'Atenció al Públic de l'IMPD (SAP). València, 344

Serveis de Vida Independent

6. Servei Municipal d'Assistència Personal (SAP-BCN). València, 344

Consorci d'Educació de Barcelona

Escoles bressol

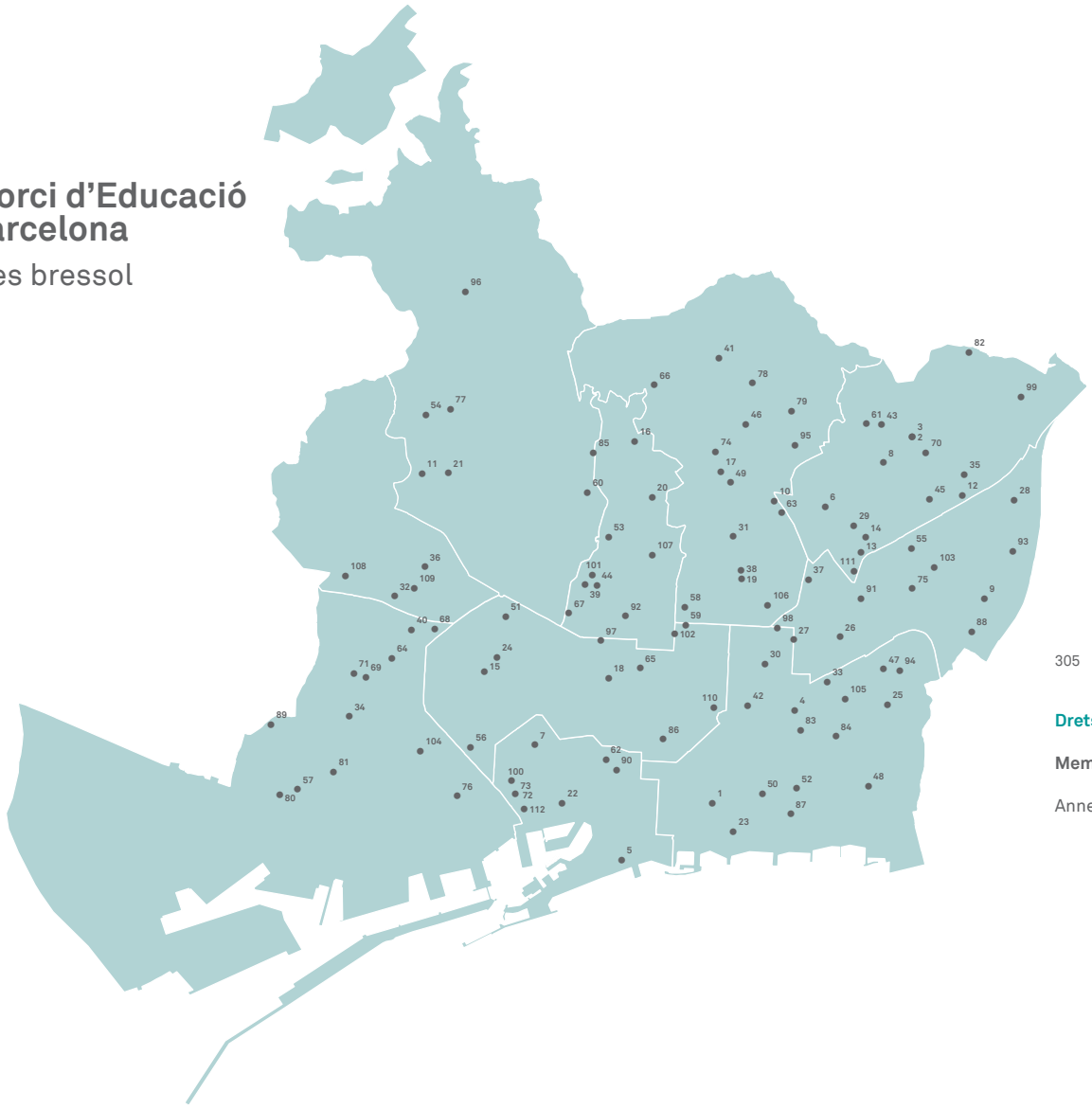

1. **Cobi.** Àlaba, 37
2. **El Torrent.** Alcàntara, 22
3. **EF El Torrent.** Alcàntara, 22
4. **El Clot de la Mel.** Andrade, 9
5. **La Mar.** Andrea Doria, 40
6. **Turó.** Aneto, 15
7. **Canigó.** Àngels, 7
8. **L'Argimon.** Artesania, 39
9. **Les Quatre Torres.** Augusto César Sandino, 9
10. **EMM Can Fargues.** Av Frederic Rahola, 2
11. **EMM Can Ponsic.** Avinguda Foix, 51
12. **Colometa.** Avinguda Meridiana, 573
13. **EMM Nou Barris.** Avinguda Rio de Janeiro, 11
14. **Can Dragó.** Avinguda Rio de Janeiro, 16
15. **L'Arbret de l'Eixample.** Avinguda Roma, 102
16. **Galatea.** Avinguda Vallcarca, 229
17. **Albí.** Bernat Bransi, 3
18. **Conservatori CMMB.** Bruc, 110
19. **Planetari Municipal de Barcelona.** Brusel·les, 34
20. **El Gat Negre.** Cami de Can Mora, 13
21. **Can Canet.** Canet, 6
22. **Carabassa.** Carabassa, 8
23. **La Mar Xica.** Carmen Amaya, 2
24. **El Roure.** Compte d'Urgell, 145
25. **Margalló.** Concili de Trento, 249
26. **Icària.** Costa Rica, 22
27. **Els Patufets de Navas.** Navas de Tolosa, 312
28. **El Tren.** Palafrugell, 4
29. **Ciutat de Mallorca.** Deià, 12
30. **El Petit Princep.** Degà Bahí, 88
31. **Tres Turons.** Descans, 12
32. **Can Novell.** Evarist Arnús, 6
33. **L'Estació.** Fluvià, 253
34. **Bellmunt.** Font Florida, 93
35. **Trinitat Nova.** Fosca, 12
36. **Xiroi.** Francesc Pedra, 1
37. **Manigua.** Garcilaso, 232
38. **Montserrat.** Gènova, 2
39. **La Fontana.** Gran de Gràcia, 123
40. **El Timbal.** Guitard, 23

41. L'Harmonia. Harmonia, 37
42. La Farinera. Hernán Cortés, 2
43. Nenes i Nens. Ignasi Agusti, 4
44. Enxaneta. Jaén, 22
45. Ralet. Joaquim Valls, 10
46. L'Arquet. Jorge Manrique, 12
47. La Verneda de Sant Martí. Josep Miret, 22
48. Diagonal Mar. Josep Pla, 57
49. Tris-Tras. Llobregós, 109
50. L'Aliança. Llull, 163
51. Londres. Londres, 56
52. Júpiter. Lope de Vega, 78
53. Gràcia. Maignon, 2
54. Can Caralleu. Major de Can Caralleu, 1
55. El Palomar. Malats, 45
56. Els Tres Tombs. Manso, 28
57. Collserola. Mare de Déu del Port, 183
58. Marina. Marina, 347
59. Barrufets. Marina, 356
60. El Putxet. Marmellà, 13
61. El Vent. Miguel Hernandez, 20
62. Puigmal. Mònec, 2
63. Cargol. Mossèn Josep Bundó, 6
64. Pau. Muntadas, 1
65. La Fassina. Nàpols, 244
66. Sant Genís. Natzaret, 83
67. Caspolino. Neptú, 12
68. El Fil. Nicaragua, 45
69. L'Esquirol. Noguera Pallaresa, 32
70. Pla de Fornells. Nou Barrism, 12
71. Guinbó. Olzinelles, 73
72. Cadí. Om, 11
73. Espai 03 Cadí-Raval. Om, 11
74. Xarlot. Pantà de Tremp, 66
75. La Filadora. Parellada, 25
76. Nic. Passeig de l'Exposició, 1
77. L'Oreneta. Passeig de Santa Eulàlia, 18
78. L'Arboç. Passeig Vall d'Hebron, 171
79. Valldaura. Passeig Valldaura, 18
80. EF Casa dels Colors. Passeig Zona Franca, 54
81. Niu d'Infants. Pedrera del Mussol, 10
82. Aqüeducte. Perafita, 48
83. El Bressol del Poblenou. Perú, 135
84. Dolors Canals. Perú, 271
85. El Tramvia Blau. Plaça Alfonso Comin, 15
86. El Tren de Fort Pienc. Plaça Fort Pienc, 5
87. El Xalet de la Paperera. Plaça Julio Gonzalez, 14
88. EF Bon Pastor. Plaça Robert Gerhard, 3
89. El Cotxet. Plati, 8
90. Portal Nou. Portal Nou, 2
91. El Parc de la Pegaso. Portugal, 60
92. L'Univers. Quevedo, 14
93. El Caminet del Besòs. Quito, 2
94. El Gronxador. Rambla Prim, 215
95. Llar d'Infants. Rectoria, 31
96. La Puput. Reis Catòlics, 37
97. Casa dels Nens. Roger de Llúria, 132
98. Camp de l'Arpa. Sant Antoni Maria Claret, 358
99. La Muntanya. Sant Feliu de Codines, 4
100. Mont Tàber. Santa Elena, 4
101. Sant Medir. Santa Rosa, 7
102. EMM Eixample. Sardenya, 368
103. EMM Sant Andreu. Segadors, 2
104. Forestier. Segons Jocs Mediterranis, 2
105. Esquitx. Selva de Mar, 215
106. Guinardó. Teodor Llorente, 10
107. Trencadís. Travessera de Dalt, 92
108. Can Bacardí. Travessera de les Corts, 94
109. Can Bruixa. Vallespir, 196
110. Leonor Serrano. Cartagena, 159
111. La Morera. Cardenal Tedeschini, 246
112. Aurora. Aurora, 24

Consorci d'Educació de Barcelona

Educació Infantil i Primària

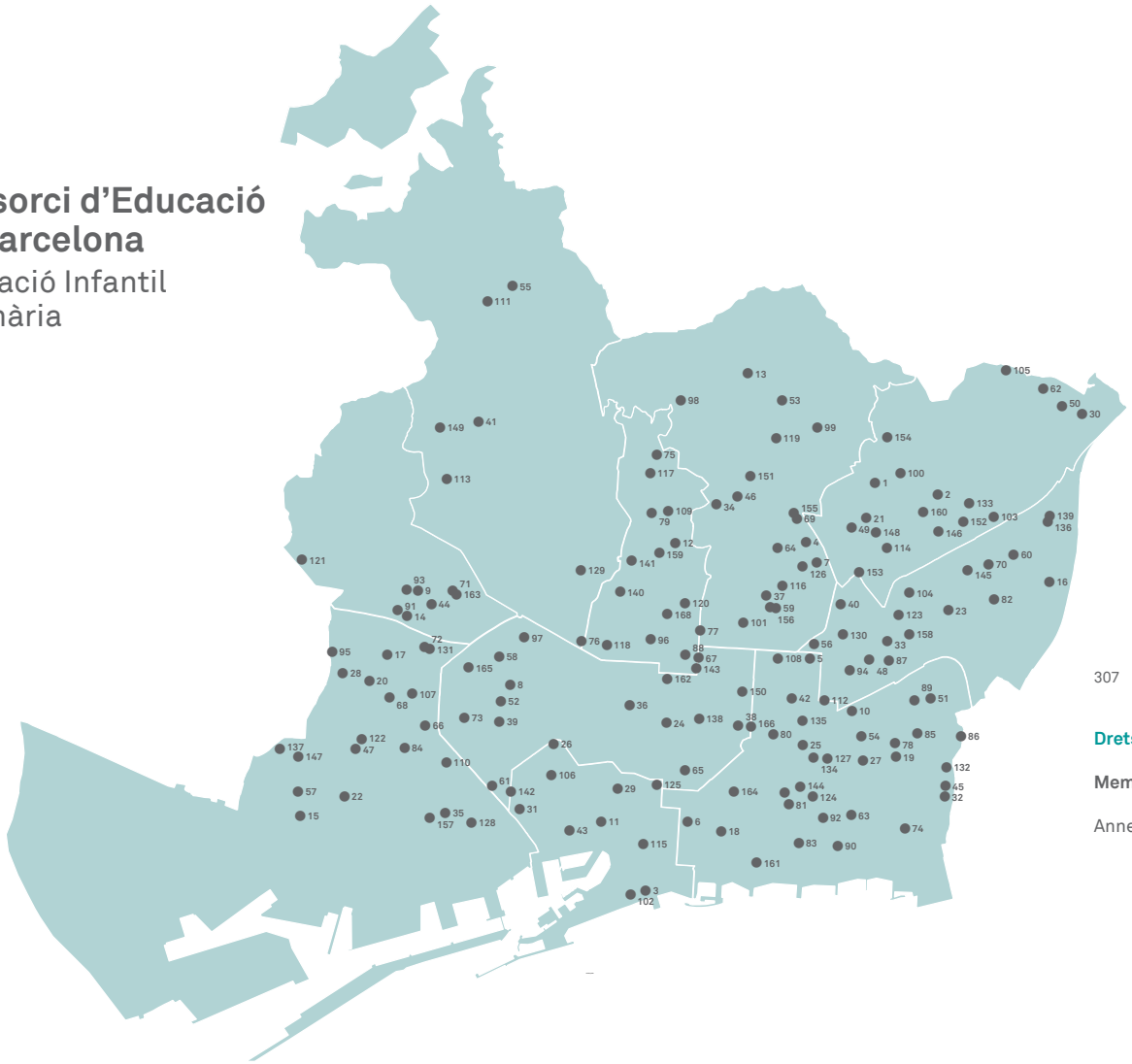

1. **Escola Àgora.** C Marne, 2
2. **Escola Aiguamarina.** C Casals i Cuberó, 241
3. **Escola Alexandre Galí.** Pg Marítim de la Barceloneta, 11-13
4. **Escola Àngels Garriga.** C Gallecs, 22
5. **Escola Antoni Balmanya.** C Freser, 101
6. **Escola Antoni Brusi.** C Sardenya, 33-35
7. **Escola Arc Iris.** C Arc de Sant Martí, 78
8. **Escola Auró.** C Mallorca, 106
9. **Escola Ausiàs March.** Pl Comas, 9-10
10. **Escola Bac de Roda.** C Huelva, 33
11. **Escola Baixeras.** C Salvador Aulet, 1
12. **Escola Baldiri Reixac.** C Olot, 1-13 Recinte Parc Güell
13. **Escola Baloo.** C Harmonia, 37
14. **Escola Barcelona.** C Joan Güell, 126
15. **Escola Bàrkeno.** C Cisell, 15
16. **Escola Baró de Viver.** C Tucumán, 1
17. **Escola Barrufet.** Ptge Vapor Vell, 7
18. **Escola Bogatell.** C Ramon Turró, 74-76
19. **Escola Brasil.** Gran Via de les Corts Catalanes, 1108-1112
20. **Escola Cal Maiol.** C Sagunt, 92-94
21. **Escola Calderón de la Barca. C Nil, 27-29**
22. **Escola Can Clos.** C Pedrera del Mussol, 10-14
23. **Escola Can Fabra.** C Segre, 34-56
24. **Escola Carlit.** C Roger de Flor, 162
25. **Escola Casas.** C Sant Joan de Malta, 44
26. **Escola Castella.** Pl Castella, 8
27. **Escola Catalònia.** C Perú, 195
28. **Escola Cavall Bernat. Rbla Badal, 113**
29. **Escola Cervantes.** C Sant Pere Més Baix, 31
30. **Escola Ciutat Comtal.** C Pujalt, 6-8
31. **Escola Collaso i Gil.** C Sant Pau, 101
32. **Escola Concepción Arenal.** C Cristóbal de Moura, 240
33. **Escola Congrés-Indians.** C Açores, 1-3
34. **Escola Coves d'en Cimany.** C Coves d'en Cimany, 42-54
35. **Escola de Bosc de Montjuïc.** Av Miramar, 11
36. **Escola de la Concepció.** C Bruc, 102
37. **Escola del Mar.** C Gènova, 12
38. **Escola dels Encants.** C Consell de Cent, 556-560
39. **Escola Diputació.** C Diputació, 112
40. **Escola Doctor Ferran i Clua.** C Manigua, 25-39
41. **Escola Dolors Monserdà-Santapau.** Av Vallvidrera, 9
42. **Escola Dovella.** C Mallorca, 595
43. **Escola Drassanes.** C Nou de Sant Francesc, 9-13
44. **Escola Duran i Bas.** C Vallespir, 198
45. **Escola Eduard Marquina.** C Jaume Huguet, 22
46. **Escola El Carmel.** C Llobregós, 154
47. **Escola El Polvorí. Camí del Polvorí, 8-10**
48. **Escola El Sagrer.** C Costa Rica, 26
49. **Escola El Turó.** C Peñalara, 19-55
50. **Escola Elisenda de Montcada.** C Vallcivera, 1
51. **Escola Els Horts.** Rbla Prim, 217
52. **Escola Els Llorers.** C Aragó, 121

53. **Escola Els Pins.** Pg Vall d'Hebron, 181
54. **Escola Els Porxos.** Pl Eduard Torroja, 12
55. **Escola Els Xiprers.** Camí del Salze, 13
56. **Escola Emili Juncadella.** C Juan de Garay, 12
57. **Escola Enric Granados.** Pg Zona Franca, 98
58. **Escola Entença.** C Viladomat, 244-268
59. **Escola Estel-Guinardó.** C Telègraf, 58
60. **Escola Eulàlia Bota.** C Fernando Pessoa, 59
61. **Escola Ferran Sunyer.** C Viladomat, 2-8
62. **Escola Ferrer i Guàrdia.** C Pedraforca, 5
63. **Escola Fluvià.** C Fluvià, 60-68
64. **Escola Font d'en Fargas.** Pg Font d'en Fargas, 65
65. **Escola Fort Pienc.** C Alí Bei, 75
66. **Escola Francesc Macià.** Gran Via Corts Catalanes, 361-371
67. **Escola Fructuós Gelabert.** C Sardenya, 368
68. **Escola Gayarre.** C Gaiarre, 54
69. **Escola Heura.** C Can Pujolet, 5
70. **Escola Ignasi Iglésias.** Pg Torras i Bages, 108
71. **Escola Ítaca.** C Numància, 140
72. **Escola Jaume I.** C Melcior de Palau, 134-136
73. **Escola Joan Miró.** C Diputació, 21
74. **Escola Joaquim Ruyra.** C Llull, 377
75. **Escola Josep Maria de Sagarra.** Pg Vall d'Hebron, 64
76. **Escola Josep Maria Jujol.** C de la Riera de Sant Miquel, 39-45
77. **Escola de les Aigües.** C Sardenya, 420
78. **Escola La Caixa.** C Andrade, 182
79. **Escola La Farigola de Vallcarca.** C Sant Camil, 31
80. **Escola La Farigola del Clot.** C Hernán Cortés, 6
81. **Escola La Llacuna del Poblenou.** C Pallars, 207
82. **Escola La Maquinista.** C Sao Paulo, 1-9
83. **Escola La Mar Bella.** Pl Sant Bernat Calbó, 2
84. **Escola La Muntanyeta.** C Montfar, 24
85. **Escola La Palmera.** C Concili de Trento, 253
86. **Escola La Pau.** C Extremadura, 15
87. **Escola 30 Passos.** C Berenguer de Palou, 64
88. **Escola La Sedeta.** C Indústria, 67
89. **Escola L'Arc de Sant Martí.** C Almacelles, 1-11
90. **Escola L'Arenal de Llevant.** C Bac de Roda, 33
91. **Escola Lavínia.** C Fígols, 20-24
92. **Escola Les Acàcies.** C Pujades, 252
93. **Escola Les Corts.** C Eugeni d'Ors, 2
94. **Escola L'Estel.** C Felip II, 54
95. **Escola Lluís Vives.** C Canalejas, 107
96. **Escola l'Univers.** C Bailen, 225-231
97. **Escola Mallorca.** C Londres, 64
98. **Escola Mare de Déu de Montserrat.** C Natzaret, 83-85
99. **Escola Mare Nostrum.** Pg Valldaura, 12
100. **Escola Marinada.** Rbla Caçador, 17
101. **Escola Mas Casanovas.** C Mas Casanovas, 55
102. **Escola Mediterrània.** Pg Marítim de la Barceloneta, 5-7
103. **Escola Mercè Rodoreda.** C Vesuvi, 35
104. **Escola Mestre Enric Gibert i Camins.** C Irlanda, 15
105. **Escola Mestre Morera.** C Perafita, 48
106. **Escola Milà i Fontanals.** C dels Àngels, 1
107. **Escola Miquel Bleach.** C Miquel Bleach, 24
108. **Escola Miralletes.** C Indústria, 255
109. **Escola Montseny.** C Torrent del Remei, 2-10
110. **Escola Mossèn Jacint Verdaguer.** C Lleida, 32
111. **Escola Nabí.** C Reis Catòlics, 38
112. **Escola Octavio Paz.** C Mallorca, 657
113. **Escola Orlandai.** C Domínguez i Miralles, 1
114. **Escola Palma de Mallorca.** Pg Ciutat de Mallorca, 31
115. **Escola Parc de la Ciutadella.** Pg Circumval·lació, 5
116. **Escola Parc del Guinardó.** C Garriga i Roca, 13
117. **Escola Pare Poveda.** Av Vallcarca, 220
118. **Escola Patronat Domènech.** C Gràcia, 7
119. **Escola Pau Casals.** Av Cardenal Vidal Barraquer, 46
120. **Escola Pau Casals-Gràcia.** C Providència, 134
121. **Escola Pau Romeva.** C Pisuerga, 1
122. **Escola Pau Vila.** C Font Florida, 95
123. **Escola Pegaso.** C Dublín, 5-15
124. **Escola Pere IV.** C Bilbao, 103-117
125. **Escola Pere Vila.** Pg Lluís Companys, 18
126. **Escola Pit-Roig.** C Aguilar, 4
127. **Escola Poblenou.** C Perú, 139
128. **Escola Poble-sec.** Pg Exposició, 1
129. **Escola Poeta Foix.** C Balmes, 298
130. **Escola Pompeu Fabra .** C Olesa, 19
131. **Escola Pràctiques.** C Melcior de Palau, 138
132. **Escola Prim.** C Bernat Metge, 20
133. **Escola Prosperitat.** C Molí, 57
134. **Escola Provençals.** C Perú, 105
135. **Escola Rambleta del Clot.** C Aragó, 620
136. **Escola Ramon Berenguer III.** Via Bàrcino, 90
137. **Escola Ramon Casas.** C Platí, 6
138. **Escola Ramon Llull.** Av Diagonal, 275
139. **Escola Ramón y Cajal.** C Mare de Déu de Lorda, 25
140. **Escola Reina Violant.** C Trilla, 18-20
141. **Escola Rius i Taulet.** Pl Lesseps, 19
142. **Escola Rubén Darío.** Rda Sant Pau, 38
143. **Escola Sagrada Família.** C Sardenya, 343
144. **Escola Sant Martí.** C Sant Joan de Malta, 130
145. **Escola Molí de Finestrelles.** C Guardiola i Feliu, 9
146. **Escola Santiago Rusiñol.** Pg Valldaura, 261
147. **Escola Seat.** C Mecànica, 24
148. **Escola Splai.** C Maladeta, 75-77
149. **Escola Tàber.** C dels Esports, 9
150. **Escola Tabor.** C Cartagena, 231
151. **Escola Taxonera.** C Farnés, 60-72
152. **Escola Tibidabo.** C Joaquim Valls, 10
153. **Escola Timbaler del Bruc.** C Arnau d'Oms, 4
154. **Escola Tomàs Moro.** C Miguel Hernández, 11
155. **Escola Torrent de Can Carabassa.** C Llobregós, 17-23
156. **Escola Torrent d'en Melis.** C Varsòvia, 161
157. **Escola Tres Pins. C Tres Pins, 28**
158. **Escola Turó Blau.** C Gran de Sant Andreu, 2
159. **Escola Turó del Cargol.** Av Coll del Portell, 56
160. **Escola Víctor Català.** C Font de Canyelles, 35
161. **Escola Vila Olímpica.** C Carmen Amaya, 2
162. **Escola 9 Graons.** C Roger de Flor, 217-219
163. **Escola Anglesola.** C de Deu i Mata, 57
164. **Escola Auditori.** C Almogàvers, 131-135
165. **Escola Xirinacs.** C Entença, 155
166. **Escola Gaia.** C Consell de Cent, 550
167. **Escola La Flor de Maig.** C Llacuna, 87
168. **Escola Teixidores de Gràcia.** C Encarnació, 61

Consorci d'Educació de Barcelona

Educació Primària i Secundària

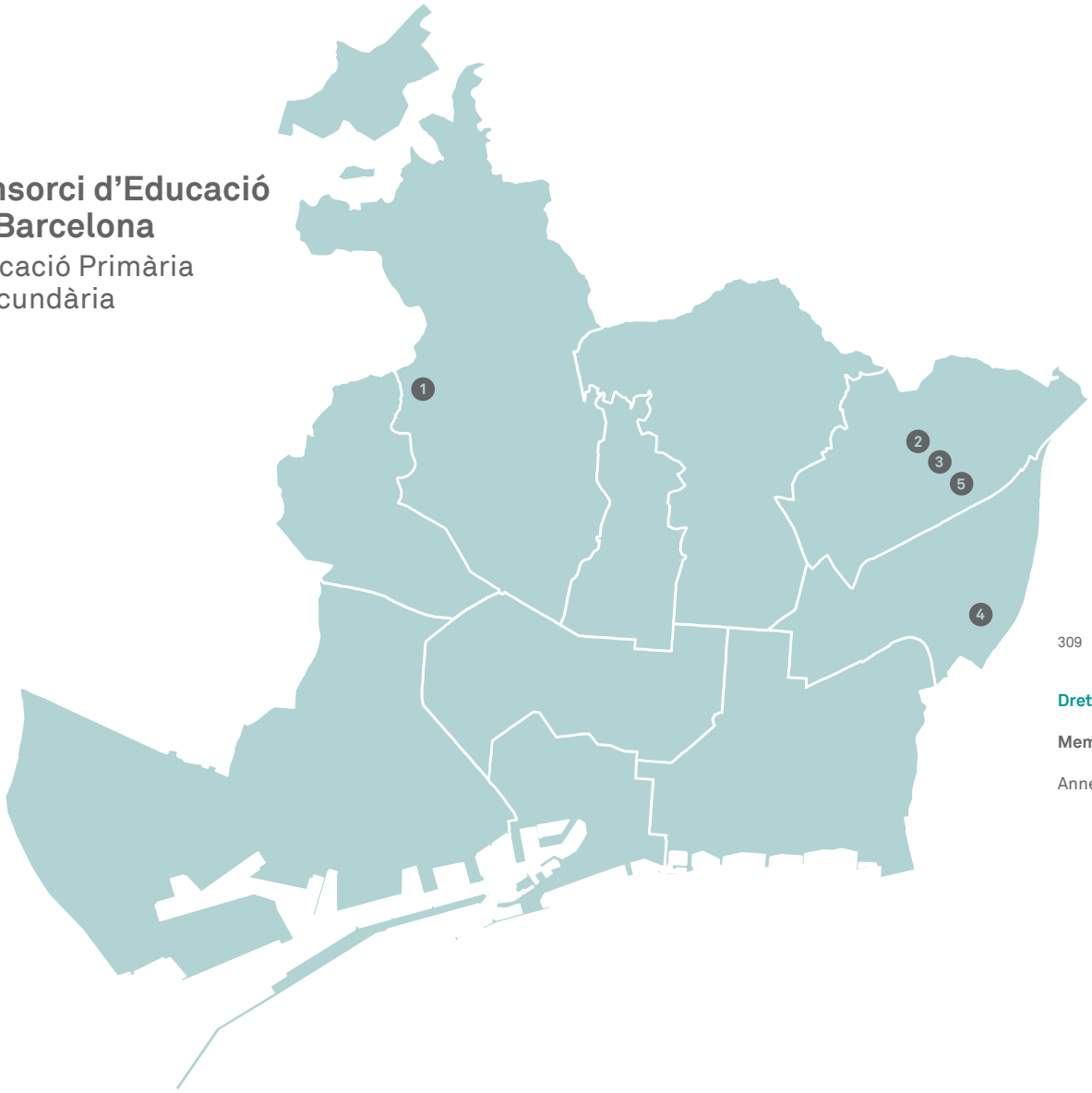

1. **Institut Costa i Llobera.** C Capella de Can Caralleu, 3
2. **Institut Turó de Roquetes.** C Alcántara, 22
3. **Institut Anaviana.** C Nou Barris, 12
4. **Institut el Til·ler.** Pg Mollerussa, 1
5. **Institut Trinitat Nova.** C Pedrosa, 16

Consorci d'Educació de Barcelona

Educació Secundària

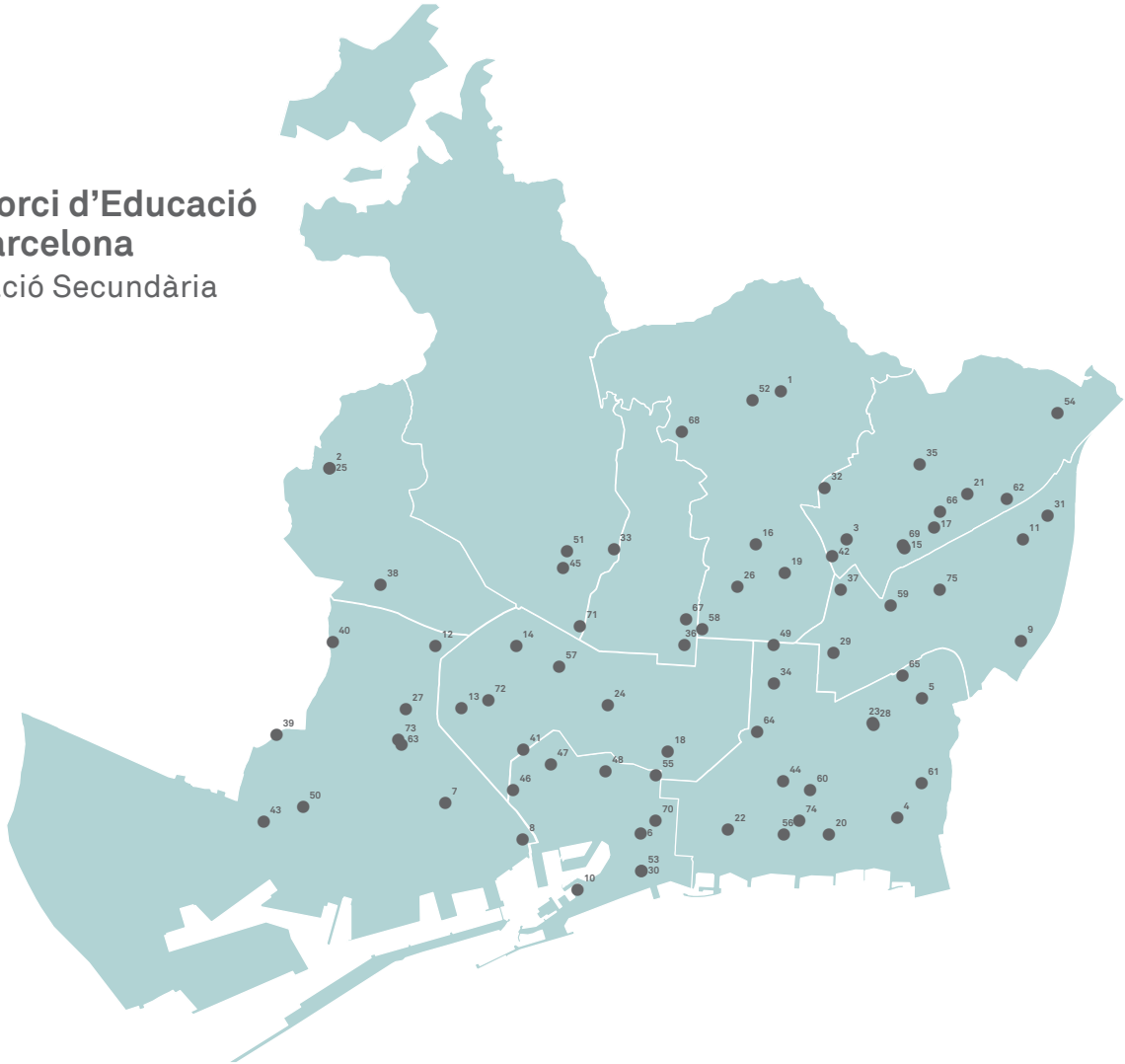

1. **Institut Anna Gironella de Mundet.** Pg Vall d'Hebron, 171
2. **Institut Ausiàs March.** Av Esplugues, 38
3. **Institut Barcelona-Congrés.** C Baró d'Esponellà, 1-15
4. **Institut Barri Besòs.** C Josep Pla, 40
5. **Institut Bernat Metge.** C Menorca, 55
6. **Institut Bonanova.** Pg Circumval·lació, 8
7. **Secció d'Institut Bosc de Montjuïc.** Av Miramar, 11
8. **Institut Consell de Cent.** C Carrera, 25
9. **Secció d'Institut Cristòfol Colom.** C Mollerussa, 71
10. **Institut de Nàutica de Barcelona.** Escar, 6-8
11. **Institut Doctor Puigvert.** Pg Santa Coloma, 46
12. **Institut Emperador Carles.** C Enric Bargés, 9-13
13. **Institut Ernest Lluch.** C Diputació, 15
14. **Institut Escola del Treball.** C Comte d'Urgell, 187
15. **Institut Escola d'Hoteleria i Turisme de Barcelona.** C Pintor Alsamora, 3-5
16. **Institut Ferran Tallada.** C Gran Vista, 54
17. **Institut Flos i Calcat.** Av Rio de Janeiro, 92
18. **Institut Fort Pius.** C Ausiàs Marc, 78
19. **Institut Francisco de Goya.** C Garriga i Roca, 15
20. **Institut Front Marítim.** C Espronceda, 18-34
21. **Institut Galileo Galilei.** C Molí, 57
22. **Institut Icària.** C Doctor Trueta, 81
23. **Institut Infanta Isabel d'Aragó.** Pl Angeleta Ferrer, 1
24. **Institut Jaume Balmes.** C Pau Claris, 121
25. **Institut Joan Boscà.** Av Esplugues, 40
26. **Institut Joan Brossa.** Av Mare de Déu de Montserrat, 78
27. **Institut Joan Coromines.** Ctra Bordeta, 39-41
28. **Institut Joan d'Àustria.** C Selva de Mar, 211
29. **Institut Joan Fuster.** Pl Ferran Reyes, 2
30. **Institut Joan Salvat i Papasseit.** Pg Salvat Papasseit, 11
31. **Secció d'Institut Josep Comas i Solà.** C Palafrugell, 3
32. **Institut Josep Pla.** C Vall d'Ordesa, 24
33. **Institut Josep Serrat i Bonastre.** C Marquès de Santa Ana, 4
34. **Institut Juan Manuel Zafra.** C Rogent, 51
35. **Institut La Guineueta.** C Artesania, 47-55
36. **Institut La Sedeta.** C Indústria, 67
37. **Institut L'Alzina.** Ptge Salvador Riera, 2
38. **Institut Les Corts.** Trav de les Corts, 131-159
39. **Institut Lluís Domènech i Montaner.** C Alumini, 48
40. **Institut Lluís Vives.** C Canalejas, 107
41. **Institut Lluïsa Cura.** Rda Sant Antoni, 19

42. **Institut Manuel Carrasco i Formiguera.** C Santa Fe, 2
43. **Institut Mare de Déu de la Mercè.** C Motors, 122-130
44. **Institut Maria Espinalt.** C Llacuna, 87-101
45. **Institut Menéndez y Pelayo.** Via Augusta, 140
46. **Institut Milà i Fontanals.** Pl Josep M. Folch i Torres, 1
47. **Institut Miquel Tarradell.** C Àngels, 1 bis
48. **Institut Mitjans Audiovisuals.** Via Laietana, 48A
49. **Institut Moisès Broggi.** C Sant Quintí, 50
50. **Institut Montjuïc.** C Cisell, 19
51. **Institut Montserrat.** C Copèrnic, 84
52. **Institut Narcís Monturiol.** C Harmonia, 1B
53. **Institut Narcís Monturiol.** Pg Salvat Papasseit, 5
54. **Institut Pablo Ruiz Picasso.** C Sant Feliu de Codines, 1
55. **Institut Pau Claris.** Pg Lluís Companys, 18
56. **Institut Poblenou.** C Doctor Trueta, 206
57. **Institut Poeta Maragall.** C Provença, 187
58. **Institut Príncep de Girona.** Trav Gràcia, 357
59. **Institut Príncep de Viana.** C Torroella de Montgrí, 6-18
60. **Institut Quatre Cantons.** Camí Antic de València, 35-39
61. **Institut Rambla Prim.** C Cristóbal de Moura, 223
62. **Institut Roger de Flor.** C Pedrosa, 2
63. **Institut Rubió i Tudurí.** Av Francesc Ferrer i Guàrdia, 16-36
64. **Institut Salvador Espriu.** Pl Glòries Catalanes, 20
65. **Institut Salvador Seguí.** C Santander, 7-9
66. **Institut Sant Andreu.** C Badosa, 10
67. **Institut Secretari Coloma.** C Secretari Coloma, 15-25
68. **Institut Vall d'Hebron.** Pg Vall d'Hebron, 93-95
69. **Institut Valldemossa.** C Pintor Alsamora, 7-9
70. **Institut Verdaguer.** Pas Institut Escola, 1
71. **Institut Vila de Gràcia.** C de la Riera de Sant Miquel, 58
72. **Institut Viladomat.** C Consell de Cent, 127-129
73. **Institut XXV Olimpíada.** C Dàlia, 2
74. **Institut 22@.** C Joncar, 35
75. **Institut Martí Pous.** C Segre 34

Consorci d'Habitatge de Barcelona

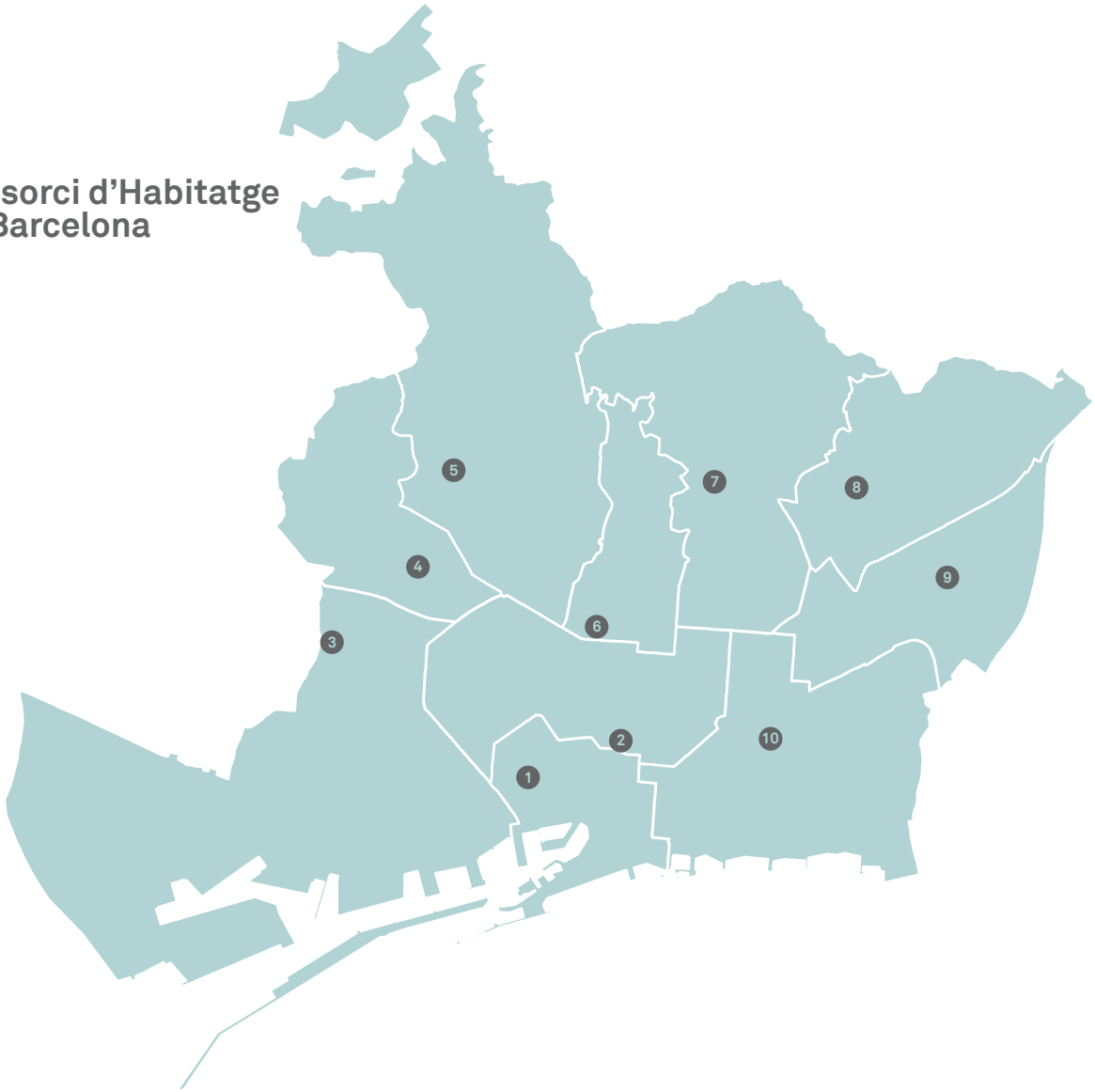

1. **Oficina de l'Habitatge de Ciutat Vella**. Plaça de Salvador Seguí, 13
2. **Oficina de l'Habitatge de l'Eixample.** Carrer d'Alí Bei, 13-15
3. **Oficina de l'Habitatge de Sants-Montjuïc.** Carrer d'Antoni de Capmany, 23
4. **Oficina de l'Habitatge de Les Corts.** Carrer del Remei, 9
5. **Oficina de l'Habitatge de Sarrià-Sant Gervasi.** Carrer de Canet, 24
6. **Oficina de l'Habitatge de Gràcia.** Carrer de Francisco Giner, 14
7. **Oficina de l'Habitatge d'Horta.** Carrer del Llobregós, 175-189
8. **Oficina de l'Habitatge de Nou Barris**. Plaça Major de Nou Barris, 1
9. **Oficina de l'Habitatge Sant Andreu.** Carrer de Joan Torras, 49
10. **Oficina de l'Habitatge Sant Martí.** Rambla del Poblenou, 154

ANNEX 2.
DIRECTORI WEB I ENLLAÇOS D'INTERÈS

Web	Domini
Àrea de Drets Socials	www.barcelona.cat/dretssocials
Serveis Socials	
Serveis Socials	www.barcelona.cat/serveissocials
Llei Dependència	www.barcelona.cat/lleiautonomiapersonal
B-MINCOME	www.barcelona.cat/bmincome
Les meves ajudes (simulador social)	www.barcelona.cat/lesmevesajudes
Infància i Família	
Infància	www.barcelona.cat/infancia
Barcelona Família	www.barcelona.cat/familia
Vacances	www.barcelona.cat/vacances
Dia de la diversitat	www.diadeladiversitat.cat
Gent Gran	
Gent Gran	www.barcelona.cat/gentgran
Targeta rosa	www.barcelona.cat/targetarosa
Vincles BCN	www.barcelona.cat/vinclesbcn
Joventut	
Joventut	www.barcelona.cat/joventut
Pla Adolescència i Joventut 2017-2021	www.barcelona.cat/plajove
CIAJ (Assessorament per a joves)	www.barcelona.cat/ciaj
Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils	www.barcelona.cat/craj
Visual Sound	www.barcelona.cat/visualsound
Informa't	www.barcelona.cat/informat
Festival Brot	www.barcelona.cat/festivalbrot
BCN al món	www.barcelona.cat/bcnalmon
Agenda Joventut	www.barcelona.cat/agendajove
Participació Social	
Consell Municipal de Benestar Social (CMBS)	www.barcelona.cat/consellbenestarsocial
Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG)	www.barcelona.cat/consellgentgran
Barcelona Inclusiva (ACBI)	www.barcelona.cat/barcelonainclusiva
Pla Inclusió Social	www.barcelona.cat/plainclusiosocial
Sóc gran, i què?	www.barcelona.cat/socgranique
Premis Montserrat Roig	www.barcelona.cat/premis-montserrat-roig
Salut	
Sanitat i Salut	www.barcelona.cat/salut
Persones amb Discapacitat	
Barcelona Accessible	www.barcelona.cat/accessible
Educació	
Educació i Universitats	www.barcelona.cat/educacio
Barcelona Summer University	www.barcelona.cat/summeruniversity
Estudia i Investiga	www.barcelona.cat/estudia-i-investiga
Escoles Bressol Municipals[1]	www.barcelona.cat/escolesbressolmunicipals

Programa d'Activitats Escolars PAE	www.barcelona.cat/ccp
Projecte Educatiu de Ciutat (PEC)	http://w110.bcn.cat/portal/site/Pec/
Consell Escolar Municipal de Barcelona i de Districtes	www.barcelona.cat/consellescolarmunicipal
Conservatori Municipal de Música de Barcelona	www.barcelona.cat/cmmb
Escola Municipal de Música Eixample	www.barcelona.cat/emmeixample
Escola Municipal de Música Nou Barris	www.barcelona.cat/emmnoubarris
Escola Municipal de Música Can Ponsic	www.barcelona.cat/emmcanponsic
Escola Municipal de Música Sant Andreu	www.barcelona.cat/emmsantandreu
Escola Municipal de Música Can Fargues	www.barcelona.cat/emmcanfargues
Habitatge	
Habitatge	www.bcn.cat/habitatge
Registre de sol·licitants d'habitatge protegit (RSHPOB)	www.barcelona.cat/registrehabitatgebcn
Altres organismes consorciats	
Agència de Salut Pública de Barcelona	www.aspb.cat
Consorci de l'Habitatge de Barcelona	www.barcelona.cat/consorcihabitatge
Borsa d'Habitatges de Lloguer de Barcelona	http://habitatge.barcelona/borsa-pisos/
Consell de l'Habitatge de Barcelona	http://habitatge.barcelona/consell-habitatge/
Consorci de Serveis Socials de Barcelona	www.cssbcn.cat
Consorci d'Educació de Barcelona	www.edubcn.cat/ca/
Institut Infància i Adolescència	http://institutinfancia.cat/

Enllaços d'interès
www.barcelona.cat/radars
www.barcelona.cat/labora
www.barcelona.cat/teleassistencia
www.barcelona.cat/bontractegentgran
www.barcelona.cat/pobresaenergetica
www.barcelona.cat/viatgesgentgran
www.barcelona.cat/imd
www.barcelona.cat/observatoribcn
www.barcelona.cat/revistabarcelonasocietat
www.barcelona.cat/caminsescolars

1. Hi ha una webs per a cada EBM.

BCN

Memòria 2018

Àrea de Drets Socials

barcelona.cat/dretssocials